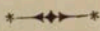

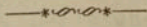
2890 *Handwritten*

1389 - *Handwritten*

ԱՆՂՄՈՍ ԴԵԿՏԻ

ՏՊԱԳՐԵԱԼ ԾԱԽԻՒՔ
 ՀԱՆԳՈՒՑԵԱԼ ՊԱՐՈՆ ԿԱՐԱՊԵՏԻ ԱՆԴՐԷԱՍԵԱՆ
 ԲՈՒՇԵՌՑՈՑ ,
 Ի ՅԻՇԱՏԱԿ ԻՐ ԵՒ ԾՆՈՂԱՑ ԻՐՈՑ

Ի ՀԱՅԲԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՏԵԱՌՆ ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ ԱԶԴԱՍԻՐԻ
 ԿԱԹՈՒՂՈՍԿՈՍԻ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ :

386252 *Handwritten*

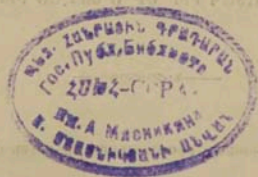

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ
 ԱՐԱՐԱՏԵԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԵԱՆ
 Ի ԿԱԿԱԹՈՒՆ

1847

243

1871

1871

1871

ԱՆՂՄՈՍ ԳՆԻԹԻ

ԵՌԱՋԻՆ

ԵՐԱՆԵԱԼ ԷՍՅՐ ՈՐ ՈՉ ԳՆԱՅ
Ի ԽՈՐՀՈՒՐԳԻՍ ԱՄԲԱՐՇՏԱՅ՝ Ի ՃԱՆԱԳԱՐՀԻ
մեղաւորաց *նչ* եկաց, և յաթառս ժանտից *նչ*
նստաւ :

Այլ յօրէնս Տեառն են կամք նորա. և յօրէնս
նորա խորհեացի նա ՚ի տուէ և ՚ի զիշերի. և եղիցի
նա որպէս ծառ, որ անկեալ է ՚ի գնացս ջուրց :
Որ զպտուղ իւր ՚ի ժամու տացէ՝ և տերև նորա
մի թափեացի, և զամենայն զոր ինչ արասցէ՝
յաջողեացի նմա :

Ոչ այսպէս են ամբարիշտք, և *նչ* այնպէս.
այլ որպէս զփոշի՝ զոր հոսէ հողմ ՚ի վերայ
երեսաց երկրի :

Պանն այսորիկ *նչ* յարիցեն ամբարիշտք ՚ի դա-
տաստան, և *նչ* մեղաւորք ՚ի խորհուրդս ար-
գարոց :

Քանզի ճանաչէ Տէր զճանապարհս արգարոց.
ճանապարհք ամբարշտաց կորիցեն :

ԱնՎերգիւի ՚ի Հեբրեոսն : եւ իսրայէլն ստացան զիս
համար Են : Բ :

Բնդէր խառնեցան հեթանոսք՝ և ժողովուրդք խորհեցան ՚ի սնտախ :

Յանդիման եղեն թագաւորք երկրի . և իշխանք ժողովեցան ՚ի միասին , վասն Տեաան՝ և վասն օծելոյ նորա :

Իսզեսցաւ զկասպանս նոցա . և ընկեսցուք ՚ի մէնջ զլուծ նոցա :

Բնակեալն յերկինս ծիծաղեսցի զնոքօք . և Տէր արհամարհեսցէ զնոսա :

Յայնժամ՝ խօսեսցի ընդ նոսա բարկոյ թեամբ իւրով , և սրտմտութեամբ իւրով խառնեցուցէ զնոսա :

Ես կացի թագաւոր ՚ի նմանէ ՚ի վերայ լերին Սիօնի սրբոյ նորա , ՚ի պատմել ինձ զհրամանս Տեաան :

Տէր ասաց զլա՝ որդի իմ ես դու , և ես այսօր ծնայ զքեզ :

Ինդրեան յինէն և տաց քեզ զհեթանոսս ՚ի ժառանգութիւն և իշխանութիւն քեզ ընդ ամենայն ծագս երկրի :

Հովուեսցես զնոսա զաւաղանաւ երկաթեաւ . և որպէս զանօթ բրտի վիշեսցես զնոսա :

Արդ՝ թագաւորք, զայս ՚ի միտ առէք, և իրատե-
ցարուք ամենեքեան՝ ոյք դատէք զերկիր :

Օ՛ առայեցէք Տեառն երկիւղիւ, և ցնծացէք
առաջի նորա գոյութեամբ :

Ընկալարուք զխրատ նորա՝ զի մի բարկասցի
Տէր, և կորնչիցիք ՚ի ճանապարհացն արդարու-
թեան :

Ի ժամանակի յորժամ բորբոքեսցի բարկու-
թիւն նորա :

Երանի ամենեցուն՝ ոյք յուսացեալ են ՚ի Տէր :

Սուշուս ՚ի դասք . ՚ի ժամանակի՛ զի քիտայեալ եր նա յերեւոյ
Աբիտուշմայ որդոյ իւրոյ : Գ :

Տէր՝ զի բազում եղեն նեղելք իմ, և բա-
զումք յարեան ՚ի վերայ իմ :

Բազումք ասէին զանձնէ իմմէ, թէ չիք փրկու-
թիւն սորա առ Աստուած իւր :

Այլ դու Տէր օգնական իմ ես՝ փառք իմ և
բարձրացուցիչ գլխոյ իմոյ :

Չայնիւ իմով ես առ Տէր կարգացի, և լուաւ
ինձ ՚ի լեռնէ սրբոյ իւրմէ :

Ես ննջեցի և ՚ի քուն եղէ, զարթեայ՝ և Տէր
ընդունեցի իմ է :

Ոչ երկեսոյց ես ՚ի բիւրաւոր զօրաց նոցա, ոյք
չուրջանակի պատեալ պաշարեալ պահէին զես :

Արի Տէր՝ և փրկեա՛ զես Աստուած իմ, զի դու

հարեր զամենեսեան ոյք էին ընդ իս թշնամութեամբ ՚ի տարապարտուց . և զատամունս մեղաւորաց փշթեցես :

Տեանդ է փրկութիւն , ՚ի վերայ ժողովրդեան քոյ՝ օրհնութիւն քո :

Ի խորհրդ ընդ օրհնութեան . Սուգոս ՚ի դասք : Դ :

Ի ԿԱՐԴԱԼ իմում լուար ինձ Աստուած ըստ արդարութեան . ՚ի նեղութեան ինձ անգորր արարեր . ողորմեան ինձ և լուր աղօթից իմաց :

Որդիք մարդկան՝ մինչև յերբ էք խստասիրտք . ընդէր սիրէք զնանրութիւն , և խնդրէք զտութիւն :

Պաներո՞ւք՝ զի սքանչելիս արար Տէր սրբոյ իւրում . և Տէր լուիցէ ինձ ՚ի կարգալ իմում առ նա :

Բարկանայք և մի մեղանչէք . զոր ինչ ասէք ՚ի սիրտս ձեր , յանկողինս ձեր զղջացարո՞ւք : Սատուցէք սրտարագս արդարութեան , և յուսացարո՞ւք ՚ի Տէր :

Բազումք ասէին թէ՛ ս ցուցցէ մեզ զբարութիւն Տեան . նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոյ . և ետուր ուրախութիւն սրաից մերոյ :

Դ արտոյ ցորենայ՝ գինւայ՝ և ձիթոյ խւրեանց
լցուցեր զնոսա :

Խաղաղութեամբ յայս և ՚ի սոյն ննջեսցուք և
զարթլցուք . զի դու Տէր միայն առանձին յու-
սով քով բնակեսցուցեր զմեզ :

Դ ի նորոք զան ծառանգարին : Սուքս Դաւիթ : Ե :

Բանից իմոց սննկեղիր Տէր , և ՚ի միտ առ
զաղաղակ իմ :

Նայեա ՚ի ձայն աղօթից իմոց՝ թաղաւոր իմ
և Մատուած իմ :

Ես զքեզ աղաչեմ Տէր , ընդ առաօտս լուիցես
ձայնի իմում . ընդ առաօտս պատրաստ եղէց
յանդիման լինիլ առ քեզ Մատուած :

Ոչ թէ դու Մատուած կամիս զանօրէնութիւն ,
և ոչ բնակին առ քեզ չարք . և անօրէնք մի
բնակեսցին առաջի աչաց քոց :

Մտեցեր զայնոսիկ ոյք գործեն զանօրէնութիւն .
կորուսանես զամենեսեան ոյք խօսին զսուտ :

Օայր արիւնահեղ և զննեզաւոր պիղծ առնես
ճու Տէր . այլ ես ըստ բազում ողորմութեան
քում մտից ՚ի տուն քո . և երկիր պաղից ՚ի տա-
ճար սուրբ քո երկիւղիւ քո :

Տէր՝ առաջնորդեա ինձ յարդարութեան քում
վասն թշնամեաց իմոց . և ուղիղ արա առաջի իմ
զճանապարհս քո :

Օ ի սչ զոյ ՚ի բերանս նոցա ճշմարտութիւն .
 և սիրտք նոցա նանրեալք են :

Որպէս գերեզման բաց են կոկորդք նոցա . և
 լեզուօք իւրեանց նենդաւորք եղեն :

Դաստեան զնոսա **Աստուած**՝ զի անկցին ՚ի խոր-
 հըրդոց սրտից իւրեանց . ըստ բազում՝ ամբարշ-
 տութեան նոցա՝ մե բժեան զնոսա . զի դառնացու-
 ցին զքեզ :

Ուրախ լիցին ամենեքեան՝ ոյք յուսացեալ են ՚ի
 քեզ . յաւիտեան ցնծացեն, և բնակեսցիս դու
 ՚ի նոսա :

Պարծեսցին ՚ի քեզ սիրելիք անուան քո՝ զի օրհ-
 նեսցես դու զարդարն . **Տէր** որպէս զինու հա-
 ճութեամբ բով սրահեցեր զնոսա :

Ի խորհրդ շէր օրհնութեան : Սուգոս Դասեի : Զ :

Տէր՝ մի սրտմտութեամբ բով յանդիմաներ
 զիս . և մի բարկութեամբ բով խրատեր զիս :

Ողորմեաց ինձ **Տէր**՝ զի հիւանդ եմ ես . բժշկեան
 զանձն իմ՝ զի խառովեցան օսկերք իմ :

Անձն իմ յոյժ խառովեցաւ . և դու **Տէր** մինչև
 յերբ :

Դարձ **Տէր**՝ և վերկեան զանձն իմ . կեցո՞ զիս **Տէր**
 ըստ ողորմութեան քում :

Օ ի սչ ոք է , որ ՚ի մահու յիշէ զքեզ . կամ
 ՚ի դժոխս խոստովան առնիցի առ քեզ :

Աստուկեցայ ես ՚ի հեծութեան խմում. լուացի
 զամենայն զիշեր զմահիւնս իմ. և արտասուօք
 իմումք զանկողինս իմ թայի :

Խռովեցաւ ՚ի սրտմտութենէ ակն իմ. և մաշե-
 ցայ ես ՚ի վերայ ամենայն թշնամեաց իմոց :

Ի բնոց կացէք յինէն ամենեքեան՝ ոյք զործէք
 զանօրէնութիւն :

Լուաւ Տէր ձայնի լալոյ իմոյ . լուաւ Տէր ա-
 ղօթից իմոց , և Տէր զինդրուածս իմ ընկալաւ :

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յոյժ ամենայն թշնա-
 միք իմ. դարձցին յետս և ամաչեսցեն յոյժ
 վաղվաղակի և խռովեսցին :

Սուգոս Գառնի՝ զոր սոսոյ վասն Բանին վաստեայ որդոս
 Յեթնայ : Է :

Տէր Աստուած իմ ՚ի քեզ յուսացայ՝ փրկեա՛
 զիս . և յամենայն հալածչաց իմոց ապրեցո՛ զիս :
 Գուցէ երբէք յափշտակիցէ որպէս առ իւժ զան-
 ձըն իմ . ոչ ոք իցէ որ փրկիցէ , և ոչ այն որ
 ապրեցուցանիցէ :

Տէր Աստուած իմ թէ արարի զայս , և թէ իցեն
 անօրէնութիւնք ՚ի ձեռս իմ :

Թէ հատուցի երբէք այնոցիկ՝ ոյք հատուցին
 ինձ չար , անկեայց և ես ՚ի թշնամեաց իմոց ըն-
 դունայն :

Հալածեցէ ապա թշնամին զանճն իմ. հասցէ և
կոխեցէ յերկիր զկեանս իմ. և զկառս իմ՝ի հող
բնակեցուսցէ :

Արի Տէր բարկութեամբ քով, և բճրճր լեր
ի սպառել թշնամեաց իմոց :

Օ արթիր Տէր Աստուած իմ՝ի հրամանս քո զոր
պատուիրեցեր. և ժողովք ժողովրդոց շուրջ ե-
ղիցին զքեւ :

Ասն այսորիկ ՚ի բարձունս դարձ Տէր. և Տէր
դատէ զժողովուրդս իւր :

Դատ արա ինձ Տէր ըստ արդարութեան իմուսմ,
և ըստ ամբժութեան իմուսմոր յիս :

Կատարեցին չարիք ՚ի վերայ մե դաւորաց, և
յաջուկեցես դու արդարոյ :

Որ քննէ զսիրտս և զերկամունս Աստուած ար-
դար. յիրաւի է ինձ օգնութիւն յԱստուծոյ՝ որ
սպրեցուցանէ զայնոսիկ, ոյք ուղիղ են սրտիւք :

Աստուած դատաւոր արդար՝ հզօր և երկայնա-
միտ. որ ոչ ածէ զբարկութիւն իւր զօրհանա-
պաղ :

Ապա թէ ոչ դառնայք առ նա, զսուր իւր սը-
րեալ է՝ և զաղեղն իւր լարեալ, և ՚ի նմա պատ-
րաստեալ է զանօթս մահու. և զնետս իւր այրե-
ցելովք է դործեալ :

Ահաւասիկ երկնեաց զանօրէնութիւն, յղացաւ

դցաւս և ճնաւ զանխրաւութիւն :

Պաւրն զոր փորեաց և սեղեաց . ՚ի նոյն անկցի
 ՚ի խորխորաա՝ զոր և գործեաց :

Պարծցին ցա՛ք ՚ի գլուխ նորա , և ՚ի վերայ գա-
 զածան նորա անօրէնութիւնք իւր իջցեն :

Խաստովան եղէց Տեառն ըստ արդարութեան
 նորա , և սաղմոս ասացից անուան Տեառն բարձ-
 րերոյ :

Ի խորհրտ ՚ի վերայ հիշանայն : Սուրճոս Դաւիթ : Ը :

Տէր Տէր մեր՝ զի սքանչելի է անուն քո .
 ՚ի վերայ ամենայն երկրի :

Համբարձաւ մեծ վայելչութիւն քո ՚ի վերոյ քան
 զերկինս . ՚ի բերանոց մանկանց՝ տղայոց ըստըն-
 դեայց հաստատեցեր զօրհնութիւն :

Վասն թշնամեաց քոց Տէր՝ զի եղծցի թշնամին
 և հակառակորդն :

Տեսից զերկինս զգործս մատանց քոց . զլուսին և
 զաստեղս՝ զորս դու հաստատեցեր :

Ո՛վ է մարդ՝ զի յիշես դու զնա . կամ որդի մար-
 ցոյ , թէ այց ինչ արասցես դու նմա :

Փոքր ինչ խոնարհ արարեր զնա քան զհրեշտակս
 քո . վառօք և սխառուով պատկեցեր զնա . և կա-
 ցուցեր զնա ՚ի վերայ ամենայն ձեռակերտաց քոց :

Օ ամենայն ինչ հնազանդ արարեր ՚ի ներքոյ

օտից նորա, զեսանն՝ և զարձաւ՝ և զամենայն ինչ :
Եւ և զէրէ վայրի, զԹագունս երկնից՝ և զձը-
 կունս ծովու՝ որք շրջին ընդ շաւիղս ծովու :
Տէր Տէր մեք՝ զի սքանչելի է անուն քո ՚ի վե-
 րայ ամենայն երկրի :

'Ի Ի-Կորնթ վասն գաղտնէանն որդւոյն Սուրբ Դաւիթ : Թ :

ՊՈՂԱՅԱՅՑՑ զքէն **Տէր**՝ բոլորով սրտիւ խնով :
 պատմեցից զամենայն սքանչելիս քո :

Աւրախ եղէց և ցնծացայց ՚ի քեզ . սաղմս սաս-
 ցից անուան քում՝ բարձրեալ :

'Ի գառնալ յեսս թշնամնաց խնոց, տկարաս-
 ցին և կորիցեն յերեսաց քոց :

Արարեր զդատաստանս իմ՝ և զիրաւունս : նստար
 յաթոռ գատաւոր արդարութեան :

Սատեցեր ՚ի Հեթանոսս՝ և կորեաւ ամբարիշտն :
 զանուանս նոցա ջնջեցեր յաւիտեանս յաւիտե-
 նից . և թշնամւոյն զէն՝ պակասեաց մինչ իսպառ :

Օ քաղաքս աւերեցեր . և կորեաւ յիշատակ
 նոցա ազգակաւ :

Աստուած կայ և մնայ յաւիտեան . պատրաստ
 արար զաթոռ ՚ի քո ՚ի դատաստանի :

Ինքն դատէ զաշխարհս արդարութեամբ . և ըզ
 ժողովուրդս իւր ուղղութեամբ :

Եղև Տէր ապաւէն տնանկի . օգնական ՚ի նեղութեան ՚ի դէպ ժամանակի :

Յուսացին ՚ի քեզ ամենեքեան ոյք զխտեն զանուն քո . զի ոչ թողցես զայնոսիկ ոյք խնդրեն զքեզ Տէր :

Սաղմոս ասացէք Տեառն՝ որ բնակեալն է ՚ի Սիօն . սրտմեցէք ՚ի հեթանոսս զգործս նորա :

Ի խնդրել զարիւն նոցա՝ յիշեաց . և ոչ մոռացաւ Տէր զաղաղակս տնանկաց :

Ողորմնա ինձ Տէր՝ և տես զխոնարհութիւն իմ ՚ի թշնամեաց խնց . ս բարձր արարեր զիս ՚ի դրանց մահու :

Արպէս պատմեցից զամենայն օրհնութիւնս քո ՚ի գրունս դատեր Սիօնի . և ցնծացայց ՚ի փրկութեան քում :

Ընկլան հեթանոսք յապականու թեան իւրեանց զոր արարին . և որոգայթ զոր թաղուցին՝ աւցէ զոսս նոցա :

Ճանաչի Տէր յառնել զդատաստանս իւր . և ՚ի գործս ձեռաց իւրեանց կապեացին մեղաւորք :

Դարձցին մեղաւորք անդրէն ՚ի դժոխս . և ամենայն հեթանոսք որք մոռացան զԱստուած :

Օ ՚ի ոչ իսպառ մոռանայ Տէր զաղբատն . համբերու թիւն տնանկաց մի կորիցէ իսպառ :

Արի Տէր՝ և մի զօրացի մարդ . դատեացին հե-

Թանասք առաջի քո :

Կացո՛ Տէր՝ օրէնադիր ՚ի վերայ նոցա . և ծանկ-
ցեն հեթանասք՝ թէ մարդիկ են :

Ընդէր Տէր կացեր ՚ի հեռաստանէ . անտես ա-
րարեր ՚ի դէս նեղո թեան ժամանակի :

Յամբարտաւանիլ ամբարշտին , այրի աղքատն .
արգելցին ՚ի խորհուրդս իւրեանց , զոր և խոր-
հցան :

Օ ի զովի մեղաւորն ՚ի ցանկութիւն անձին իւ-
րոյ . որ զրկէն և նա զովի :

Իսկ ընդէր բարկացոյց մեղաւորն զԱստուած ,
ըստ բազում բարկութե իւրում՝ թէ ոչ խնդրի :

Ոչ է Աստուած առաջի աչաց նորա . պիղծ են
ճանապարհք նորա յամենայն ժամ :

Բարձեալ են իրաւունք յերեսաց նորա , ՚ի վե-
րայ ամենայն թշնամեաց իւրոց ատրեսցէ :

Ասաց ՚ի սրտի իւրում թէ ոչ սասանեցայց
յազգէ յազգ առանց չարի :

Անիծիւք և դաւնութեամբ և նենգութեամբ լի
է բերան նորա . և ՚ի ներքոյ լիզուի նորա՝ ցաւք
և վաստակք :

Ստի դարանեալ ընդ մեծամեծս ՚ի գազանիս ,
սպանանել զամբիճն :

Աչք նորա ՚ի տնանկա հային . դարանի ՚ի գազու-
նիս , որպէս զառիւծ ՚ի մարտջ իւրում :

Պարանի յափշտակել զաղքատն, յափշտակել
զաղքատն և ձգել զնա :

Յորագոյթ իւր խոնարհեցուցէ զնա, խոնարհեցի՛ և անկցի՛ ՚ի տիրել իւրում՝ ՚ի վերայ տնանկաց :

Ասաց ՚ի սրտի իւրում՝ թէ մոռացաւ Աստուած, դարձոյց զերեսս իւր զի մի տեսցէ խապառ :

Արե՛ Տէր Աստուած իմ, բարձր եղիցի ձեռնքո՛, և մի մոռանար զտնանկս :

Իսկ՝ ընդէր բարկացոյց ամբարիշտն զԱստուած, զի ասաց ՚ի սրտի իւրում՝ թէ ոչ քննի :

Տեսանես դու զնա ՚ի ցաւս՝ և ՚ի սրամտութիւնս հայիս, ՚ի քեզ թողեալ է աղքատն, և որբոյն դու ես օգնական :

Խորտակեսցի բազուկ մեղաւորի և չարի, խընդրեսցին մեղք նորա՝ և նա մի գացի :

Տէր թագաւոր յախտեանս յախտենից, կորիցին հեթանոսք յերկրէ՛ նորա :

Օցանկութիւն տնանկաց լուաւ Տէր, ՚ի պատրաստութիւն սրտից նոցա հայեցաւ ակնքո՛ :

Պատ առնել որբոյն և տնանկին, զի մի և ս յաւելցի մարդ ՚ի մեծաբանել իւրում՝ ՚ի վերայ երեսաց երկրի :

Ի Կարգի . Սուշոս Դոմէի . Ժ .

Ի Տէր յուսացայ . որպէս ասիցէք ցանձն
խմ' . փոփոխեանց 'ի լերինս որպէս ճ'նձկուկ :

Օ ի ահա մեղաւորք լարեցին զաղեղունս իւ-
րեանց . պատրաստ արարին զհետս 'ի կասարձս .
ձգել ընդ խաւար' այնոցիկ . այք ուղիղ են սըր-
տիւք :

Օ ի զոր դու շնեցեր' նոքա աւերեցին . խի
արգարն զի արար :

Տէր 'ի տաճար սուրբ իւրում . **Տէր** յերկինս
յաթոռ իւրում :

Աչք նորա 'ի տնանկա հային . և արտեանունք
նորա քնեն զորդիս մարդկան :

Տէր քնեէ զարդարն և զամբարիշտն . որ սիրէ
գլեղս . ատէ ցանձն իւր :

Տեղացի 'ի վերայ մեղաւորաց որոգայթ' հուր
և ծծումք . այս մ'ըրիկ' բաժին բաժակի նոցա :

Արդար է **Տէր** և զարդարութիւն սիրէ . և զուղ-
ղութիւն տեսանեն երեսք նորա :

Սուշոս Դոմէի . ԺԱ .

Արեցո՞ զիս **Տէր**՝ զի նուազեաց սուրբ . նուա-
զեցին ճշմարտութիւնք յորդաց 'ի մարդկանէ :
Ի նանիր խօսեցաւ այր ընդ ընկերի իւրում .
չթամէք նենդաւորք սրտէ 'ի սիրա խօսեցաւ :

Ստատակէ Տէր զամենայն շրթունս նենգաւորս ,
 և զլեզուս մեծարանս :

Ոյք ասացին՝ զլեզուս մեր մեծս արասցուք ,
 շրթունք մեր առ մեզ են . և արդ՝ մեր սով է Տէր :

Վասն տառապանաց աղքատին՝ և հեծութեան
 տնանկին , այժմ՝ յարեայց ասէ Տէր . եգից ըզ
 փրկութիւն իմ , և համարձակեցայց ՚ի նոսա :
 Բանք Տեսան են բանք սուրբ , որպէս զարծաթ
 ընտրեալ և փորձեալ յերկրէ . սրբեալ և պար-
 զեալ եօթնապատիկ ՚ի հողոյ :

Պու Տէր պահեցեր զմզ , և ապրեցուցեր զմեզ .
 յազգէ յայտմանէ մինչև յաւիտեան :

Շուրջանակի ամբարիշտք շրջին . ըստ բարձ-
 րութեան քում մեծս արասցես սու զորդիս մարդ-
 կան :

Ի խորեմ . Սուս . Դաւիթ : ԺԲ :

Մինչև յերբ Տէր՝ մոռանաս զիս իսպառ ,
 մինչև յերբ դարձուցանես զերեսս քո յինէն :

Մինչև յերբ դենեմ՝ զխորհուրդս յանձն իմ , և
 ցառք սրտի իմոյ զաւուրս :

Մինչև յերբ բարձրանայ թշնամին ՚ի վերայ իմ .
 նայեոց և ըւր ինձ Տէր ան իմ :

Լոյս աուր տէր աչաց իմոց՝ զի մի երբէք նըն-
 ջեցից ՚ի մահ :

Մի ասացէ թշնամին թէ յաղթեցին՝նմա . կամ
նեղիչք իմ ցնծասցեն թէ ես ստասնեցայց :

Ես յողորմութիւնս բո Տէր յուսացայ . ցնծու-
ցաւ սիրտ իմ ՚ի փրկու թեան քում . օրհնեցից ըզ
Տէր զբարերարդ իմ :

Սուգոս Դաւեի : Ժ. Գ. :

Ասաց անզգամն ՚ի սրտի իւրում . թէ ոչ գոյ
Աստուած :

Աստուծոյ անզգամն և սղծեցան յանօրէնութեան իւ-
րեանց . և ոչ ոք է որ առնէ զքաղցրութիւն :

Տէր յերկնից նայեցաւ յամենայն որդիս մարդ-
կան , տեսանել թէ իցէ՞ ոք իմաստուն որ խնդ-
րիցէ զԱստուած :

Ամենեքեան խոտորեցան ՚ի միասին և անսխտա-
նացան :

Ոչ ոք է որ առնէ զբարի . և չէ ոք մինչև ՚ի մի :
Որպէս ոչ ծանիցեն ամենեքեան՝ ոչք գործեն
զանօրէնութիւն :

Ոչք ուտեին զժողովուրդ իմ որպէս կերակուր
հացի , և առ Տէր ոչ կարգացին :

Անդ երկիցեն զերկիւղ՝ ուր ոչ իցէ երկիւղ . զե
Տէր է յազգս արբարոց :

Օխորհուրդ աղքատին յամօթ արարին . զե
Տէր է յոյս նորա :

Ո՞ր տացէ ՚ի Սիօնէ զիբրութիւն Իսրայէլի . ՚ի
 դարձուցանել Տեառն զգերութիւն ժողովր-
 դեան իւրոյ . ցնծացէ Յակոբ՝ և ուրախ եղիցի
 Իսրայէլ :

Ի իւրաւոր . Ս-շ-ն- Դ-ն-Բի : Ժ'Ի :

Տէր ո՞վ կացցէ ՚ի խորանի քում . կամ ո՞վ բը-
 նակեցի ՚ի լեռան սուրբ քո :

Ո՞ր դնայ անբիծ , գործէ զարդարութիւն , խօսի
 զճշմարտութիւն ՚ի սրտի իւրում :

Ո՞ր ո՞չ նենգաւորեաց լեզուաւ իւրով . և չար
 ընկերի իւրում ո՞չ արար :

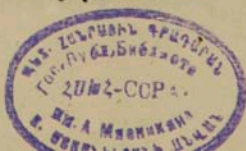
Նախատինս ՚ի մերձաւորաց նա ո՞չ առնու , ար-
 համարհեալ է առաջի նորա չարագործն :

Օ երկիւղածս Տեառն փառաւոր առնէ . որ
 երգնու ընկերի իւրում և ո՞չ ստէ :

Օ արծաթ իւր ՚ի վարձու ո՞չ տայ . և կաշառս ՚ի
 վերայ իրաւանց ո՞չ առնու . որ զայս արացէ ,
 նա մի սասանեցի յաւիտեան :

Ս-շ-ն- Դ-ն-Բի : ԺԵ :

Պահեան զիս անձ իմ , զի ես ՚ի քեզ յուսացայ .
 ասացի Տեառն Տէր իմես դու . և բարիք իմ ինձ
 ՚ի քէն են :

9862-5X

2840

Արքայ քոյ՝ որք են յերկրի քում՝, սքանչելի աւարարեր զամենայն կամս իմ՝ ՚ի նոսա :

Յաճախեսցին հիւանդութիւնք նոցա . յետ այսորիկ ապա վաղվաղեսցին :

Աչ ժողովեցայց ՚ի ժողովս նոցա յարեանց . և ոչ յիշեցից զանուանս նոցա ՚ի շրթունս իմ՝ :

Տէր բաժին ժառանգութեան իմոյ և բաժակի իմոյ դու ես . որ այսրէն դարձուցանես զժառանգութիւն իմ յիս :

Այլ իճակք ելին ինձ ընդ ընտիրս . և ժառանգութիւն իմ՝ հաճոյ եղև ինձ :

Օրհնեսցից զՏէր որ իմաստուն արար զիս . մինչ ՚ի գիշերի և սխրատեսցին զիս երթիկամունք իմ՝ :

Յառաջագոյն տեսանէի զՏէր առաջի իմ՝ յամենայն ժամ . զի է ընդ աջմէ իմմէ՝ զի մի սասանեսցայց :

Այսն այսորիկ ուրախ եղև սիրտ իմ և ցնծացաւ լեզու իմ . և ս և մարմին իմ բնակեսցի յուսով :

Օ ՚ի ոչ թողցես զանձն իմ ՚ի դժոխս . և ոչ տայցես սրբոյ քում տեսանել զապականութիւնն :

Յուցեր ինձ զճանապարհս կենաց . լցուցեր զիս ուրախութեամբ երեսաց քոյ ՚ի քաղցրութենէ վայելչութեան աջոյ քոյ մինչ իսպառ :

Սուրբ Դավիթ : Ժ, Զ :

Լուր Տէր արդարութեան և նայեա՛ն ՚ի խընդրուածս իմ . ո՛ւնկն զիր աղօթից խնոց՝ զի ո՛չ շրթամբք նենդաւորօք :

Յերեսաց քոց իրաւունք ինձ ելցեն , և աչք իմ տեսցեն զուղղութիւն :

Փորձեցեր զսիրտ իմ , և քննեցեր ՚ի գիշերի . փորձեցեր զիս՝ և ո՛չ գտաւ յիս անիրաւութիւն :

Մի խօսեսցի բերան իմ զգործս որդւոց մարդկան . վասն բանից շրթանց քոց ես սրահեցից զձանապարհս իխաւս :

Հաստատեա՛ն զչաւիղս իմ ՚ի ձանապարհի քում , զի մի գայթակղեսցին գնացք իմ :

Ես առ քեզ Տէր կարգացի՛ զի լուար ինձ անտառ . խոնարհեցո՛ առ իս զունկն քո և լուր բանից խնոց :

Սքան չելի արարեր զողորմութիւնս քո՝ ո՛ր փրկես զայնօսիկ ոյք յուսացեալ են ՚ի քեզ՝ յայնցանէ ոյք հակառակ կան աջոյ քոյ :

Պահեա՛ն զիս որպէս բիբ ահան . ընդ հովանեալ թևոց քոց ծածկեսցես զիս յերեսաց ամբարշտաց՝ ոյք տառապեցուցին զիս :

Թշնամիք զանձն իմ սրաշարեցին . և ՚ի ձարսս իւրեանց արգելին . և բերանք նոցա խօսեցան զամբարտաւանութիւն :

Սերժեցին զիս՝ և այժմ՝ դարձեալ պատեցան

զինե . ուչ եղին խոնարհեցուցանել . զիս յերկիր :

Համարեցան ինձ որպէս առիւծ՝ զի պատրաստի յորս . և որպէս կորիւն առիւծու՝ զի նստի դարանեալ :

Աբի Տէր՝ ժամանեա՛ն նոցա , և խափանեա՛ն զնոսա ,
փրկեա՛ն զանձն իմ՝ յամբարշտաց ՚ի սրոյ , և ՚ի ձեռաց
Թշնամուոյն :

Տէր կորո՛ զնոսա յերկրէ . բաժանեա՛ն և խափանեա՛ն զնոսա ՚ի կեանս իւրեանց :

Գաղտնեօք քովք լցան որովայնք նոցա , յագեցան կերակրովք՝ և թողին զմնացուածս տղայոց իւրեանց :

Ես արգարութեամբ երևեցայց երեսաց քոց . և յագեցայց յերևել փառաց քոց :

Ի խորհրդ . Սաղմոս Դսմեի : ԺԷ :

ՍԻՐԵՑԻՑ զքեզ Տէր զօրութիւն իմ , Տէր հաստատիչ իմ ապաւէն իմ և փրկիչ իմ :

Աստուած օգնական իմ , և ես յուսամ ՚ի նա . ապաւէն իմ , եղջիւր փրկութեան իմոյ ընդունելի իմ է :

Օրհնելով կարգացից առ Տէր , և ՚ի Թշնամաց իմոց ապրեցայց :

Հուրջ եղին զինև երկունք մահու . և ուղիք
անօրէնութեան խռովեցուցին զիս :

Սիշաք դժոխաց պաշարեցին զիս . և ժամանե-
ցին ինձ որողայթք մահու :

Ի նեղութեան խնում ես առ Տէր կարգացի . և
առ Աստուած իմ աղաղակեցի :

Ի ուաւ ինձ ՚ի տաճարէ սրբոյ իւրմէ ձայնի ա-
ղօթից իմեց . և աղաղակ իմ առաջի նորա՝ մտցէ
յականջս նորա :

Խռովեցաւ և դողաց երկիր . և հիմունք լերանց
սասանեցան և խռովեցան . զի բարկացաւ ՚ի վե-
րայ նոցա Աստուած :

Եւ ծուխ ՚ի բարկութենէ նորա . և հուր յե-
րեսաց նորա բարբոքեցաւ . և փայլատակունք հա-
տան ՚ի նմանէ :

Խոնարհեցոյց զերկինս՝ և էջ . և մէզ ՚ի ներքոյ
ոտից նորա :

Եւ ՚ի քրօբէս՝ և թռեաւ . սլացաւ նա ՚ի թևս
հողմեց :

Եւ զխաւար ՚ի ծածկոյթ իւր . և շուրջ գնովաւ
են . յարկք իւր . և խաւարային ջուրք մինչև
յամպս օրոց :

Ի փայլատակել նորա առաջի նոցա . ամպք ան-
ցուցին զկարկուտ և զկայծակունս հուր :

Որոտաց Տէր յերկնից . և բարձրեալն ետ ըզ

ձայն իւր ՚ի կարկուտ . և ՚ի կայծակունս հուր և
 Առաքեաց զնետս իւր՝ և ցրուեաց զնոսս . յա-
 ճախեաց զխայլատակունս իւր և խռովեցոյց ըզ-
 նոսս :

Երևեցան աղբերք ջուրց . և յայտնեցան հի-
 մունք աշխարհի :

՚Ի սաստէ քուսմէ Տէր, և ՚ի շնչել հոգւոյ բար-
 կութեան քոյ :

Առաքեաց ՚ի բարձանց և ընկալաւ զիս . ընկա-
 լաւ զիս ՚ի ջուրց բազմաց :

Փրկեցէ զիս Տէր ՚ի թշնամեաց խնոց հզօրաց և
 յատելեաց խնոց . զի հզօրք եղեն քան զիս :

Ժամանեցին ինձ աւուրք չարչարանաց խնոց ,
 եղև Տէր հզօրիչ իմ և էհան զիս յանդորր . և
 փրկեաց զիս Տէր՝ զի կամեցաւ զիս :

Հատուցէ ինձ Տէր ըստ արդարութեան իմում ,
 ըստ անբժութեան իմում հատուցէ ինձ :

Ես սրահեցից զճանապարհս Տեառն . և ոչ առ
 բարշտեցայց Աստուծոյ իմմէ :

Ամենայն իրաւունք նորա առաջի իմեն . և զնար-
 դարութ իւն իւր ոչ ՚ի բացեայ արար յիննն :

Եղէց և ես անբիժ ընդ նմա . և զգուշացայց
 յանօրէնութենէ իմմէ :

Հատուցէ ինձ Տէր ըստ արդարութեան իմում .
 ըստ սրբութե՛ն ձեռաց իմոց աւաճի աչաց իմոց :

Ընդ սրբոյն սուրբ եղիցիս . ընդ առն անբժի
անբիժ եղիցիս . ընդ ընտրեալսն ընտրեալ եղի-
ցիս . և ընդ թիւրսն թիւրեացիս :

Պու զժողովուրդս խոնարհս կեցուցանես , և զա-
չքս ամբարտաւանից դու խոնարհեցուցանես :

Պու լուսաւոր առնես զճրագ իմ՝ Տէր Աստուած
իմ . լոյս արա ինձ ՚ի խաւարի :

Քե փրկեցայց ՚ի փորձութենէ . Աստուծով ի-
մով անցից ընդ պարիսպս :

Աստուած իմ ամբիժ են ճանապարհք քո . և
բանք Տեառն ընտրեալ են . և ապաւէն ամենե-
ցան՝ որք յուսան ՚ի նա :

Սան զի սիլ է աստուած բաց ՚ի Տեառնէ . կամ
սիլ է աստուած բաց յԱստուծոյ մերմէ :

Աստուած՝ որ զգեցուցեր ինձ զզօրութիւն : և
եզեր յամբժութեան զճանապարհս իմ :

Հաստատեցեր զոտս իմ՝ որպէս զեղջերուի . և ՚ի
վերայ բարձանց կացուցեր զիս :

Սուտցեր զձեռս իմ ՚ի պատերազմ , և արարեր
զնազուկ իմ՝ որպէս գաղեղն հաստ . և ետուր ինձ
զպաշտպանութիւն փրկութեան քոյ :

Աջ քո ընկալաւ զիս՝ և իրատ քո կանգնեաց
զիս խալառ . և իրատ քո ուսուսցէ զիս :

Ընդարձակեցեր զգնացս իմ ՚ի ստորէ իմմէ . և
նչ տկարացան շաւիղք իմ :

Հալածեցից զթշնամլս իմ և հասից նոցա , և ոչ դարձայց ՚ի նոցանէ մինչև սպառեցից զնոսա :

Սեղեցից զնոսա՝ և այլ մի կարասցեն կեալ , և անկցին ՚ի ներքոյ ոտից խնց :

Օ գեցուցեր ինձ զօրսւթ իւն ՚ի սրտերագմի . և զյարուցեալսն ՚ի վերայ իմ , ներքոյ իմ արարեր :

Օ թշնամիսն իմ հալածականս արարեր . և զատելիսն իմ սատակեցեր :

Աղաղակեցին՝ և ոչ ոք էր որ փրկէր զնոսա . կարգացին առ Տէր՝ և ոչ լուաւ նոցա :

Մանրեցից զնոսա որպէս փոշի առաջի հողմոյ . և որպէս կաւ զսեհաց կոխեցից զնոսա :

Փրկեսցէ զիս Տէր ՚ի հակառակութենէ ժողովադոց . և կացուցէ զիս գլուխ հեթանոսաց :

Ժողովուրդ՝ զոր ոչ գիտէի , ծառայեաց ինձ . և ՚ի լուր ականջաց լուաւ ինձ :

Որդիք օտարաց ստեցին ինձ որդէք օտարաց մաշեցան և կաղացան ՚ի շաւղաց իւրեանց :

Կենդանի է Տէր և օրհնեալ է Աստուած . և բարձր եղիցի Աստուած փրկութեան իմոյ :

Աստուած է որ խնդրէ զվրէժ իմ . և հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինև :

Փրկիչ իմ ՚ի թշնամեաց իմոց բարկացողաց . յայնցանէ որք յարուցեալ են ՚ի վերայ իմ :

բարձր արարեր զիս . և յառնէ անիրաւէ փրկեցիւր զիս :

Ս ան այսորիկ խոստովան եղէց քեզ ՚ի Հեթանոսս . և անուան քում՝ սաղմոս ասացից :

Մեծ արարեր զփրկութիւն թագաւորի նորա . առնել ողորմութիւն ընդ օձերոյ նորա Պաւթի . և ընդ զաւակի նորա յազգէ մինչև յազգ :

Օրհնութիւն Մովսէսի և արդարն Իսրայէլի Եւեհ' 15:

Օրհնես ՍՅՈՒԹ զՏէր՝ զի փառօք է փառաւորեալ :

Օ Հեծեալս և զերկալարս ընկէց ՚ի ծով . օգնական ընդունող իմ Տէր՝ և եղև ինձ ՚ի փրկութիւնս :

Սն է իմ Աստուած՝ և փառաւոր առնեմ զսա :

Աստուած հօր խնյ , և բարձր արարից զսա :

Տէր խորտակէ զպատերազմունս . և Տէր է անուն նորա :

Օ ընտիրս արանց՝ և զընտիրս սպառազինաց , զհառս և զերկալարս՝ և զամենայն զօրութիւնս

• Փարաւօնի ընկէց ՚ի ծով :

Օ Եւրով ծածկեաց զնոսս . ընկլան յանդունդս խորոց իբրև զվէմս :

Աջ քո Տէր փառաւորեալ է զօրութեամբ իւրով . և աջ քո Տէր խորտակեաց զթշնամիս քո :

Եւ մեծութեամբ փառաց քոյ մանրեցեր զհակա-
ռակորդս քո . առաքեցեր զբարկութիւն սրամը-
տութեան քոյ, և էկեր զնոսա որպէս զեղէզն .
Հոգևով զօրութեան սրամտութեան քոյ՝ պատա-
ւեցան ջուրք . դիզան կացին որպէս պարխազ
բարեայ ջուրք ծովուն . և պաղեցան դիզան ալիք
ջուրցն ՚ի մէջ ծովուն :

Ասաց թշնամին . ասէ հայածեցից՝ հասից՝ և հա-
րից . բաժանեցից զաւարն՝ և լցուցից ՚ի նոցանէ
զանձն իմ :

՚Ի սուր իմարիկից զնոսա . տիրեսցէ և բարձ-
րացի ՚ի վերայ նոցա աջ իմ :

Առաքեցեր զհողմն քո՝ և ծածկեաց զնոսա ծով .
ընկզմեցան և իջին որպէս կապար ՚ի ջուրս
սաստիկս :

Ո՞ նմանի բեզ յաստուածս Տէր . կամ ո՞ նմա-
նիցի բեզ՝ փառաւորեալք ՚ի սուրբս :

Աքան չեիք փառաւորեալ՝ որ առնես զնշանս և
զարուեստս . ձգեցեր զձեռն քո և էկուլ զնոսա
երկիր :

Առաջնորդեցեր արգարութեամբ ժողովրդեան
քոյ այսմ՝ զոր և փրկեցեր :

Միսիթարեցեր զօրութեամբ քով ՚ի բանակե-
արդ սրբութեան քոյ . լուան ազգք և բարկացան .
և երկունք կալան զբնակիչս Փղշտացոց :

Յայնժամ փութացան դատաւորք Եդումայ . և
իշխանք Մովսէսացոց :

Կալա զնոսա դողումն . հալիցան ամենայն բը-
նակիչք Քանանացոց :

Անկցի ՚ի վերայ նոցա ահ և դողումն . և ՚ի զօ-
րութենէ բազկի քոյ քարասցին :

Մինչև անցցէ ժողովուրդ քո Տէր՝ մինչև անց-
ցէ ժողովուրդ քո այս՝ զոր ստացար :

Տարեալ անկեացես զնոսա ՚ի լերին ժառանգու-
թեան քոյ . ՚ի պատրաստութիւն բնակութեան
ժառանգութեան քոյ :

Օ որ ստացար ՚ի սկզբանէ Տէր . ստացար սրբ-
բուծեամբ՝ զոր պատրաստեցին ձեռք քո . Տէր
թագաւոր յաւիտեանս յաւիտենից և ևս :

Օ ի եմուտ Փարաւօն կառօք և երկվարօք . և
ընտիր սպառազինօք ՚ի մէջ ծովուն :

Եւ էած ՚ի վերայ նոցա Տէր զջուրս ծովուն՝
և որդիքն Խորայէլի գնացին ընդ ցամաք ՚ի մէջ
ծովուն :

Մ. շ. Բ. 2. :

Քրիստոսէ իմ Աստուած՝ և փառաւոր առ-
նեմ զսա . Աստուած հօրիմոյ՝ և բարձր արարից
զսա : Մարդասէր Տէր՝ վասն սրբուհւոյ անարա-
տի Մօր քոյ և Կուսի . և վասն խաչի քոյ պատ-
ուականի ընկնլ զաղաչանս մեր . և կեցն զմեզ

Ասան 'ի վերուստ խաղաղութեան և փրկու
կութեան անձանց մերոց՝ զՏէր աղաչեսցուք :

Ասան լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ձայնի
աղաչանաց մերոց՝ զՏէր աղաչեսցուք :

Ասան քաւիչ և ներսող լինելոյ Աստուծոյ 'ի
վերայ մեզաց մերոց՝ զՏէր աղաչեսցուք :

Ասան թողլոյ մեզ զամենայն յանցանս մեր՝ ըզ
կամայ և զակամայ՝ զՏէր աղաչեսցուք :

Ասան զի մի ընդ խոտանս գտանելցիմք յաւուրն
պատասխանատուութեան զՏէր աղաչեսցուք :

Ասան հոգւոցն հանգուցելոյ որք ճշմարիտ և
ուղիղ հաւատով 'ի Քրիստոս ննջեցին՝ զՏէր
աղաչեսցուք :

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւա
տոյս մերոյ զՏէր աղաչեսցուք :

Օ անձինս մեր և զմիմեանս տեառն Աստուծոյ
ամենակալին յանձն արասցուք :

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի
ողորմութեան բուս՝ ասացուք ամենեքեան միա
բանութեամբ :

Տէր "ւրբ" • Տէր "ւրբ" • Տէր "ւրբ" :

Առբ :

Տէր տունջեան՝ և գոյացուցիչ գիշերոյ • որ
արարեր զտիւ 'ի զբօսանս բարեգործութեան 'ի

փրկութիւն անձանց մերոց . և զգիշեր 'ի հան-
 գիստ քնոյ՝ տկարացեալ բնութեանս մերոյ :
 Իսկ այժմ՝ զարթուցեալ բացեր զբերանս մեր
 յօրհնաբանութիւն անհաւոր և փառաւորեալ
 անուանդ քումօրբոյ . Անկալ և այժմ՝ զաղա-
 ջանս մեր , և յաջոյեան մեզ սեղիղ հաւատով
 և առաքինասէր վարուք 'ի նոյն պաշտօն բոկան-
 ինել միշտ . և նովին կանոնիւս անդադար փա-
 ռաւորել զՀայր և զԱրդի և զԱռբբ Հոգիդ :
 Այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից :
 Ամէն :

Խաղաղութիւն ամենայն :

Օքեզ , որ յամենայնի զթաճ և մարդասէր
 Տէրդ ես՝ աղաչեմք հանապազ , զի զօրացուս-
 ցես զմեզ օր ըստ օրէ , կալ 'ի կարգի կրօնաւորու-
 թեան մերում : Թեթեացո՞ Տէր՝ զքաղցր լուծ
 քո զոր եղեր 'ի վերայ մեր , զի կարացուք կալ
 'ի պատուիրանի բում , և զհաճոյսն աւնել առա-
 ջի քոյ յամենայն ժամ 'ի տուէ և 'ի գիշերի :
 Հրեշտակային երգակցութեամբ զքեզ օրհնել ,
 զքեզ զովել , և քեզ գոհութիւն և փառս մա-
 տուցանել ամենազօր տէրութեանդ : Այժմ՝ և
 միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն :
 Սաղմոսիւք և օրհնութեամբ և երգօք հոգևո-
 րօք՝ անդադար փառաւորեմք զՀայր և զԱրդի և

զԱուրբ Հողիդ . Այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտենից . Ամէն :

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս . ամէն :

Հայր մեր՝ որ յերկինս ես՝ սուրբ եղիցի անուն
 քո . եկեսցէ արքայութիւն քո . եղիցին կամք քո,
 որպէս յերկինս՝ և յերկրի . զհաց մեր հանապա-
 զորդ տուր մեզ այսօր . թող մեզ զպարտիս մեր՝
 որպէս և մեք թողումք մերոց պարտասպանաց . և
 մի տանիր զմեզ ՚ի փորձութիւն . այլ փրկեա՛
 զմեզ ՚ի չարէ . զի քս է արքայութիւն, և զօրու-
 թիւն, և փառք յաւիտեանս . ամէն :

Ի ԿԵՏԵՐԸՕ՝

ՍԵՂՄՈՍ ԳԼԻԹԻ

ԺԸ՝

ԵՐԿԻՆԵՔ ՊԵՏՄԵՆ ՕՓԸՈՍ
 ԸՍՏՈՒՄՈՅ ԵՒ ԶԵՐԵՐԸՕՍ ԶԵՌԱՅ ՆՈՐԱ՝
 պատմէ հաստատութիւն :

Օր աւուր բղխէ զբան . և զիշեր զիշերի ցուցա-
 նէ զգիտութիւն :

Աչ քն բանք և սչ են խօսք՝ որոց սչ լսին ձայնք
 նոցա :

Ընդ ամենայն երկիր ել բարբառ նոցա , և մինչև
 ՚ի ծագս աշխարհի են խօսք նոցա :

Յարևու էհար զխորան իւր , և ինքն որպէս
 փեսայ , զի ելանէ յառազաստէ իւրմէ . և ցըն-
 ծայ նա որպէս հսկայ յընթանալ զձանապարհս
 իւր :

՚Ի ծագաց երկնից են ելք նորա . և հանգիստ
 նորա մինչև ՚ի ծագս նորուն . և սչ ոք իցէ որ
 թաքիցէ ՚ի տապոյ նորա :

Օրէնք Տեառն ամբիժք են , և դարձուցանեն
 զհոգիս , վկայութիւն Տեառն հաւատարիմ է , և
 իմաստուն առնէ զտղայս :

Արդարութիւնք Տեառն ուղիղք են և ուրախ
առնեն զիրտս . պատուիրանք Տեառն լոյս են՝
և լոյս տան աչաց . երկիւղ Տեառն սուրբ է՝ և
մնայ յաւիտեան :

Պատաստան Տեառն ճշմարիտ է . և արդար է ՚ի
նոյն :

Յանկալի է նա քան զոսկի՝ և քան զականս պատ-
ուականս բազումս . քաղցր է նա քան զմեղու
խորիսիս :

Քանզի՝ ծառայ քո պահեսցէ զայս . ՚ի պահել
նմա զհատուցումն բազում :

Օյանցուածս իւր ո՞վ կարէ առնուլ ՚ի միտ .
ի գաղանեաց խնոց սուրբ արա զիս Տէր և յո-
տարէն պահեա՛ զծառայս քո :

Ապա՛ թէ՛ սչ տիրեսցեն ինձ . յայնժամ ամբիծ
եղէց՝ և սուրբ եղէց ՚ի մեզաց մեծաց :

Եղիցին քեզ հաճոյ բանք բերանոյ խնոյ . և
խորհուրդք սրտի խնոյ առաջի քոյ յամենայն
ժամ . Տէր օգնական իմ և փրկիչ իմ :

Սաղմոս Դսմբի : ԺԹ :

Լուսիցէ քեզ Տէր յաւուր անձկութեան .
օգնական եղիցի քեզ անուն Աստուծոյ Յակո-
բայ :

Առաքեսցէ քեզ Տէր զօգնութիւն ՚ի սրբութենէ
իւրմէ . և ՚ի Սիօնէ ընկալցի զքեզ :

Յիշեսցէ՛ Տէր զամենայն պատարազս քո . և
զուխտս քո ընդունելի արասցէ :

Տայէ՛ քեզ Տէր ըստ սրտի քում . և զամենայն
խորհուրդս քո նա կատարեսցէ :

Յնճասցուք մեք 'ի փրկութեան քում . յանուն
Աստուծոյ մերոյ՝ մեք մեծք եղիցուք :

Լցուսցէ՛ Տէր զամենայն խնդրուածս քո . այժմ՝
ճանեաք՝ զի կեցոյց Տէր զօճեալ իւր :

Լուաւ սմա յերկնից 'ի սրբութենէ իւրմէ . 'ի
զօրութիւն փրկութեան աջոյ իւրոյ :

Սոքա կառօք՝ և սոքա երիվարօք , այլ մեք
զանուն Տեառն Աստուծոյ մերոյ կարգասցուք :

Սոքա խափանեցան և անկան . մեք յարեաք և
ուղիղք եղաք :

Տէր՝ կեցո՛ զթագաւորն՝ և լուր մեզ , յաւուր
յորում կարգասցուք առ քեզ :

'ի Խորհրդ Սուրբ Դասեի : Ի :

Տէր 'ի զօրութեան քում ուրախ եղիցի թա-
գաւորն . 'ի փրկութեան քում ցնճասցէ յոյժ :

Օցանկութիւն սրտի նորա ետուր նմա . և ըզ
կամս շրթանց նորա ոչ արգելիւր 'ի նմանէ :

Դաման արարեր զնա յօրհնութիւն քաղցրու-
թեան քոյ . և եղեր 'ի գլուխ նորա պսակ 'ի քա-
րէ պատուականէ :

Ահանա խնդրեաց ՚ի քէն՝ և ետուր նմա ընդ երկայն աւուրս յաւխտեանս յաւխտենից :

Աեճ են փառք նորա ՚ի փրկութեան քում. ըզփառս և զմե ճ վայելչութիւն գիցես ՚ի վերայ նորա :

Տացես զնա յօրհնութիւն յաւխտեանս յաւխտենից . և ուրախ արասցես զնա յուրախութիւն երեսաց քոց :

Թաղաւոր յուսացաւ ՚ի Տէր . յողորմութենէ Բարձրերոյն նա մի սասանեսցի :

Վացի ձեռն քո ՚ի վերայ թշնամեաց քոց . և աջ քո զացէ զամենայն ատելիս քո :

Ղիցես զնոսա որպէս հնոց ՚ի հուր՝ ՚ի ժամանակի երեսաց քոց :

Տէր բարկութեամբ իւրով խռովեցուցէ զնոսա և հուր կերիցէ զնոսա :

Պտուղ նոցա յերկրէ կորիցէ . և զաւակ նոցա յորդուց ՚ի մարդկանէ :

Խոտորեցան ՚ի քէն չարութեամբ . խորհեցան զխորհուրդ . զոր սչ կարացին հաստատել :

Արացես զնոսա հալածեալս՝ ՚ի մնացուածս քո . ստորաստեսցես զերեսս նոցա :

Բարձր լիւր Տէր ՚ի զօրութեան քում. օրհնեսցուք և սաղմոս ասացուք զօրութեանց քոց :

Ի իտարած վասն սոսուօրէան օգնականութեան:

Սուրբ Գաբի: ԻԱ:

ԱՍՏՈՒԱԾ Աստուած իմ, նայեանց առիս՝ ընդ
էր թողեր զիս . հեռի եղէ ՚ի փրկութենէ իմմէ՝
վասն բանից յանցանաց իմոց:

Աստուած իմ, ՚ի տուէ կարգացի առ քեզ՝ և ինձ
նչ լուար . ՚ի գիշերի՝ և ինձ՝ նչ անսացեր:

Ղու ՚ի սուրբս բնակեալ ես, և զովեալք Իս-
րայէլի:

Ի քեզ յուսացան հարքն մեր, յուսացան ՚ի
քեզ և փրկեցեր զնոսա:

Առ քեզ աղաղակեցին՝ և կեցին, ՚ի քեզ յուսա-
ցան՝ և նչ ամաչեցին:

Այլ ես որդն եմ, և նչ եմ մարդ . նախատինք
մարդկան՝ և արհամարհանք ժողովրդոց:

Ամենբեան ոյք տեսանէին զիս, արհամարհէին
զինե . խօսէին շրթամբք՝ և շարժէին զգլուխս
իւրեանց:

Յուսացաւ ՚ի Տէր՝ և փրկեցէ զնա, կեցուցէ
զնա՝ զի կամի զնա:

Ղու ես որ հաներ զիս յարգանդէ . յոյս իմ՚ի
ստեանց մօր իմոյ:

Ի քեզ անկայ ես յարգանդէ, յորովայնէ մօր
իմոյ դու ես Աստուած իմ:

Մի ՚ի բացեայ առնիր յինէն՝ զի նեղութիւնք
մերձեալ են. և ոչ ոք է որ օգնէ ինձ :

Շուրջ եղեն զինև զուարակք բազումք՝ և ցուլք
գէրք պաշարեցին զիս :

Բացին ՚ի վերայ իմ՝ զբերանս իւրեանց՝ որպէս
առիւծ : զի մանչէ և յափշտակէ :

Ես որպէս զջուր հեղայ՝ և ցրուեցան ամենայն
ոսկերք իմ. և եղև սիրտ իմ որպէս մում հալեալ
ի մէջ որովայնի իմոյ :

Չորացաւ որպէս խեցի զօրութիւն իմ. լեզու
իմ ՚ի քիմն իմ կցեցաւ. և ՚ի հող մահու իջուցին
զիս :

Շուրջ եղեն զինև շունք բազումք. և ժողովք
չարաց պաշարեցին զիս :

Օտակեցին զձեռս իմ և զոտս իմ. և թուեցին
զամենայն ոսկերս իմ. նոքա հայեցան և տեսին
զիս :

Բաժանեցին զհանդերձս իմ ՚ի մէջ իւրեանց. և
ի վերայ պատմութեանի իմոյ վիճակս արկանէին :

Դու Տէր՝ մի հեռի առներ զօգնութիւն բո՞յի-
նէն. և Տէր յօգնել ինձ նայեաց :

Փրկեա՛ ՚ի սրոյ զանձն իմ. և ՚ի ձեռաց շանց ըզ
միամօրութիւն իմ :

Փրկեա՛ զիս ՚ի բերանոյ առիւծու. յեղջերէ մի-
եղջերուի՝ զխոնարհութիւն իմ :

Պատմեցից զանուն բո եղբարց խնաց . և ՚ի մէջ
եկեղեցւոյ օրհնեցից զքեզ :

Երկիւղածք Տեառն օրհնեցէք զՏէր . ամենայն
զաւակք Յակոբեան վառաւոր արասցեն զնա :

Երկիցէ ՚ի Տեառնէ ամենայն զաւակ Կարայէլի .
զի ոչ արհամարհեաց՝ և ոչ անարգեաց Տէր զա-
ղօթս աղքատի . և ոչ դարձոյց զերեսս իւր յինէն
այլ ՚ի կարգսլ խնումառ նա՝ յուաւ ինձ :

՚Ի քէն է գովութիւն իմ Տէր . յեկեղեցիս մեծս
օրհնեցից զքեզ :

Օ ուխտս իմ կատարեցից առաջի ամենայն եր-
կիւղածաց նորա :

Աերիցեն տնանկբ և յագեցին . օրհնեսցեն ըզ-
Տէր ոյք ինդրեն զնա :

Աեցցեն սիրտք նոցա յախտեանս յախտենից .
յիշեսցեն՝ և զարձցին առ Տէր ամենայն ծագք
երկրի :

Երկիր պաղցեն նմա ամենայն տոհմք ազանց .
զի Տեառն է արբայութիւն . և նա տիրէ ՚ի վե-
րայ ամենայն հեթանոսաց :

Աբրին և երկիր պաղին նմա ամենայն պարարտք
երկրի . առաջի նորա անկցին ամենեքեան ոյք
իջանեն ՚ի հող :

Անձն իմ նովաւ կեայ . և զաւակ իմ ծառայես-
ցէ նմա :

Պատմեցի Տեառն ազգ որ զալոցն է. պատմեցին զարդարութիւն նորա ժողովրդեան, որ ծընանելոցն է՝ զոր արար Տէր :

Դ. խորհուրդ Սուրբոց Դատելի : ԻԲ :

Տէր հովուեացէ զիս, և ինձ ինչ ոչ պակասեցի :

Դ. վայրի զալարեող անդ բնակեցոյց զիս, և առ ջուրս հանդստեան սնոյց զիս :

Դ. արձոյց զանձն իմ՝ առ իս, և առաջնորդեաց ինձ ՚ի ճանապարհս արդարութեան՝ վասն անուան իւրոյ :

Թ. էպէտ և գնացիցես ՚ի մէջ ստուերաց մահու ոչ երկեայց ՚ի շարէ, զի դու Տէր ընդ իս ես :

Յուդ. քո և զաւազան՝ նոքա միւսիթարեացն զիս :

Պատրաստ արարեբ առաջի իմ՝ զսեզան, ակն յանդիման նեղչաց խնց :

Օծեր իւղով զգլուխ իմ՝ բաժակ քո որպէս անապակ արբեցոյց զիս :

Ողորմութիւն քո Տէր զհետ իմ՝ եկեացէ զամենայն աւուրս կենաց խնց, բնակիլ ինձ ՚ի սան անպան ընդ երկայն աւուրս :

Սուրբոց Ֆրանսիականոց Դատելի : ԻԳ :

Տեառն է երկիր լսիւ իւրով, աշխարհ և ամենայն բնակիչք նորա :

Մա ինքն ՚ի վերայ ծովու հիմունն էարկ նմա ,
 ՚ի վերայ զհասոց պատրաստեաց զնա :

Ո՛վ ելցէ ՚ի լեանն Տեանն , կամ ո՛վ կացցէ ՚ի
 տեղու՞յ սրբութեան նորա :

Որ սուրբ է ձեռք և ամբիժ սրտիւ . որ ոչ էառ
 զնանրութիւն յանձն իւր . և ոչ երգուաւ նեն-
 գութեամբ ընդ ընկերի իւրում :

Սո առցէ զօրնութիւն ՚ի Տեանէ . զոզորմու-
 թիւն յԱստուծոյ փրկչէ իւրմէ :

Այս ազգ է որ խնդրէ զՏէր , խնդրէ տեսանել
 զերեսս Աստուծոյ Յակոբայ :

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր ՚ի վեր ,
 Համբարձցին դրունք յաւիտենից՝ և մտցէ թա-
 գաւոր փառաց :

Ո՛վ է սա թագաւոր փառաց . Տէր Հզօր զօ-
 րութեամբ իւրով . Տէր Հզօր ՚ի պատերազմի :

Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր ՚ի վեր . Համ-
 բարձցին դրունք յաւիտենից՝ և մտցէ թաղա-
 ւոր փառաց :

Ո՛վ է սա թագաւոր փառաց Տէր զօրութեանց .
 սա ինքն է թագաւոր փառաց :

Ի Կարգի . Սուրբոց Գաւթի : Ի՛Գ :

Առեւ Տէր համբարձի զանձն իմ . անձ
 իմ քեզ յուսացայ՝ մի ամաչեցից . և մի ծի-
 ճաղեսցին զինն թշնամիք իմ :

Ամենքեան ոյք համբերեն քեզ , մի ամաչի սցեն .
 այլ ամաչեսցեն անօրէնք յունայնութեան իւ-
 րեանց :

Օ Ճանապարհս քո Տէր ցոյց ինձ . և զշաւիղս
 քո ուսո՞ ինձ :

Առաջնորդես ինձ քի ճշմարտութեան քում և ու-
 սո՞ զես . զի դու ես Աստուած փրկիչ իմ , և ես
 քեզ համբերի զօրհանապաղ :

Յիշե՛ս Տէր զգթութիւնս քո և զողորմութիւնս
 քո՝ որք են յաւ խենկից :

Օ մեղս մանկութեան իմոյ և զանգիտութեան
 իմոյ մի յիշեր . այլ յիշե՛ս զիս Տէր ըստ ողոր-
 մութեան քում , վասն քաղցրութեան քոյ՝ զի
 քաղցր և ուղիղ ես :

Ասն այսորիկ օրէնագէտ առնես զմեղաւորս քի
 ճանապարհի . առաջնորդես հեզոց քի դատաստանի
 և ուսուցանես հեզոց զճանապարհս քո :

Ամենայն ճանապարհք Տեառն ողորմութեամբ և
 ճշմարտութեամբ են այնոցիկ՝ ոյք ինգրեն զուխտ
 և զվիայութիւն նորա :

Վասն անուան քոյ Տէր քաւեան զմեզս իմ՝ զի
բազում եղեն, ով է մարդ՝ որ երկնչի ՚ի Տեառ-
նէ . օրէնսգէտ առնէ զնա ՚ի Ճանապարհի՝ յոր
և հաճեցաւ :

Անձն նորա ՚ի բարութեան հանգիցէ . և զաւակ
նորա ժառանգեսցէ զերկիր :

Օրութիւն է Տէր երկիր զաճաց իւրոց . և ըզ-
կտակարանս իւր ուսուցանէ նոցա :

Աչք իմ յամենայն ժամ առ Տէր են . և նա հա-
նէ յորոգոյթէ զտես իմ :

Մայեան առ իս և ողորման ինձ . զի միամօր և աղ-
քատ եմ ես :

Սեղութիւնք սրտի իմոյ բազում եղեն յոյժ . և
՚ի վշտաց իմոց հան զիս :

Տես զխոնարհութիւն իմ և զվաստակ իմ . և
թող ինձ զամենայն զմեզս իմ :

Տես զթշնամիս իմ, զի բազում եղեն ատելու-
թեամբ՝ որք ՚ի նանիր ատեցին զիս :

Պահեան զանձն իմ և փրկեան զիս . և մի յամօթ
եղէց՝ զի յուսացայ ՚ի քեզ :

Ամբիժք և ուղիղք կցորդք եղեն ինձ . և ես քեզ
համբերի . փրկեան Աստուած զԱսրայէլ յամե-
նայն նեղութեանց նորա :

Ի Խորհրդ . Սուղճոս Դատելի : ԻԵ :

Դատար արա ինձ Տէր՝ զի ես յամբժուածեան
խնում գնացի . Ի Տէր յուսացայ զի մի եղէց հի-
ւանդ :

Փորձեա՛ զիս Տէր և քննեա՛ զիս . փորձեա՛ զերկ-
կամունես իմ և զսիրտ իմ :

Ողորմութիւն քո Տէր առաջի աչաց իմոց . և
հաճոյ եղէց ճշմարտութեան քում :

Ոչ նստայց ես յաթոռս նանրաց . և ընդ անօ-
րէնս ես ոչ մտից :

Ըտեցի ես զժողովս չարաց . և ընդ ամբարիշտս
ես ոչ նստայց :

Լուացից սրբութեամբ զձեռս իմ . և շուրջ ե-
ղէց զսեղանով քով Տէր :

Լսել ինձ զձայն օրհնութեան քոյ , և պատմել
զամենայն սքանչելիս քո :

Տէր սիրեցի զվայելչութիւն տան քոյ՝ և զտեղի
յարկի փառաց քոց :

Մի կորուսաներ ընդ ամբարիշտս զանձն իմ . և
մի ընդ արս արիւնահեղս զկեանս իմ :

Որոց ձեռք իւրեանց յանօրհնութեանեն . և աջ
նոցա լի է կաշառօք :

Ես յամբժուածեան իմում գնացի . փրկեա՛ զիս
Տէր և ողորմեա՛ ինձ :

Ուն իմ կացցէ յուզղութեան. յեկեղեցիս մեծս
օրհնեցից զքեզ :

Սուրբ Գրքի Պիւն էր օծեալ : Ի Զ :

Տէր յոյս իմ և կեանք իմ, ես յուսմէ երկնայց . **Տէր** ազաւէն կենաց իմաց՝ ես յուսմէ զողացայց :

Ի մերձե՛նալ առ իս չարաց՝ յուտել զմարմին իմ . նեղիչք իմ և թշնամիք իմ, նոքա ակարացան և անկան :

Թէ պատրաստիցի ՚ի վերայ իմ պատերազմ, ոչ երկիցէ սիրտ իմ . թէ յարկէ ՚ի վերայ իմ ճակատամարտ, սակայն և այսուիկ ՚ի քեզ **Տէր** յուսացայ :

Օ մի խնդրեցի ՚ի Տեառնէ՝ և զսոյն աղաչեմ . բնակիլ ինձ ՚ի տան Տեառն զամենայն աւուրս կենաց իմաց :

Տեառնել ինձ զվայելչութիւն Տեառն, և հրաման տալ ՚ի տաճարի նորա :

Ծածկեաց զիս ՚ի խորանի իւրում՝ յաւուր չարի . ընդ յարկաւ արար զիս ՚ի ծածկոյթ խորանի իւրում :

Ի վիմէ բարձր արարեր զիս . և այժմ բարձր արա զգլուխ իմ ՚ի վերայ թշնամեաց իմաց :

Շուրջ եղէց և մատուցից ՚ի խորանի նորա պա-

տարագ օրհնութեան . օրհնեցից՝ և սաղմոս ա-
սացից Տեառն :

Լուր Տէր ձայնի խմում՝ զե կարդացի առ քեզ,
ողորմեան ինձ և լուր ինձ, զե քեզ անսաց սիրտ
իմ . և խնդրեցին երեսք իմ՝ զերեսս քո Տէր
խնդրեցին :

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն . և մի խո-
տորիւ բարկութեամբ ՚ի ծառայէ քումսն :

Օգնական իմ լեր Տէր, մի անարգեր զիս . և մի
թողուր զիս Աստուած փրկիչ իմ :

Հայր իմ և մայր իմ թողին զիս . և Տէր իմ ըն-
կալաւ զիս :

Օրէնագէտ արա զիս Տէր ՚ի ճանապարհի քում
և առաջնորդեա ինձ ՚ի շաւիղս քո ուղիղս :

Վասն թշնամեաց իմոց՝ մի մատներ զիս ՚ի ձեռս
նեղչաց իմոց :

Յարեան ՚ի վերայ իմ վկայք մեղաց . և ստեցին
ինձ յանօրէնութեան իւրեանց :

Հաւատացի տեսանել զբարութիւն Տեառն յերկ-
րին կենդանեաց, համբեր Տեառն և քաջալճ-
րեանց . զօրասցի սիրտ քո և համբեր Տեառն :

Սուրբ Գրքի Իւր

Առ Բեռ Տէր կարգոցի Աստուած իմ, մի լռեր յինէն, մի երբէք լռիցես յինէն, նմանից իմ այնոցիկ՝ ոյք իջանեն ՚ի դուք :

Լուր Տէր ձայնի խնդրուածաց իմոց յաղաչել ինձ առ քեզ, ՚ի համբառնալ ձեռաց իմոց՝ ՚ի տաճար սուրբ քո :

Մի համարիր ընդ ամբարիշտս զանձն իմ, և մի ընդ այնոսիկ ոյք դործեն զանօրէնու թիւն՝ կորուսաներ զիս :

Այք խօսին զխաղաղութիւն ընդ ընկերս իւրեանց, և չարութիւն է ՚ի սիրտս նոցա :

Տուր նոցա Տէր ըստ դործոց նոցա, ըստ անօրէնութեան զնացից նոցա հատն նոցա :

Ըստ դործոց ձեռաց նոցա հատն նոցա՝ զհատուցումն նոցա նոցին :

Աչ իմացան նոքա զգործս տեսնն, և ոչ ՚ի դործս ձեռաց նորա հայեցան, կործանեսցիս զնոսա՝ և այլ մի շինեսցին :

Օհնեալ է Տէր՝ զի լուաւ ձայնի ազօթից իմոց, Տէր օգնական իմ և պաշտպան իմ :

Դնա յուսացաւ սիրտ իմ, օգտեցաւ և զուարճացաւ մարմին իմ, և ես կամօք իմովք խոստովան եղէց նմա :

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ . ապաւէն
փրկութեան օծերոյ իւրոյ :

Փրկեան զժողովուրդս քո . և օրհնեան զժառան-
գութիւնս քո . հովուեան և բարձրացն զնոսա
մինչև յաւիտեան :

Սաղմոս Գրեթի : ԼԲ :

Մատուցէք Տեառն որդիք Աստուծոյ . մա-
տուցէք Տեառն զօրդիս խոյոց :

Մատուցէք Տեառն զփառս անուաննորա . և եր-
կիր պաղէք տեառն ՚ի սրահ սրբութեան նորա :

Չայն Տեառն ՚ի վերայ ջուրց . և Աստուած փա-
ռաց որոտաց . և Տէր ինքն ՚ի վերայ ջուրց բազ-
մաց :

Չայն Տեառն զօրութեանց . և ձայն Տեառն միծ-
վայելչութեանց :

Չայն Տեառն փշտէ զմայրս . և մանրէ Տէր ըզ-
մայրսն | իբանանու :

Մանրեսցէ զնոսա որպէս զմատաղատունկն | ի-
բանանու . որ սիրելին է որպէս զօրդիս մեկ-
ջերուի :

Չայն Տեառն հատանէ զբոց հրոյ . ձայն Տեառն
չարժէ զանապատն . և խռովեցուցանէ Տէր զա-
նապատն ՚ի Ապղէս :

Չայն Տեառն հաստատէ զեղջերուս . և յայտնի
անէ զանտառս :

Մաճարի նորա ամենեքեան ասացեն զհառս
նմա :

Տէր զջրհեղեղս նստուցանէ և ցածուցանէ . թա-
գաւորեսցէ Տէր յաւիտեան :

Տէր զօրութիւն ժողովրդեան իւրոյ . տացէ և
օրհնեսցէ զժողովուրդ իւր ՚ի խաղաղութիւն :

Սաղմոս Գաւթի Օրհնութեան, նստիւմբոց քահարէն : ԻԹ :

Բարձր առնեմ զքեզ Տէր, զի ընկալար զիս
և ոչ ուրախ արարեր զթշնամիան իմ յիս :

Տէր Աստուած իմ կարգացի առ քեզ և բժշկե-
ցեր զիս . Տէր հաներ ՚ի դժոխոց զանձն իմ, փըր-
կեցեր զիս յայնցանէ՝ ոյք իջանեն ՚ի գուբ :

Սաղմոս ասացէք Տեառն սուրբք նորա . խոստո-
վան եղերձք յիշատակի սրբութեան նորա :

Սրամտութիւն է ՚ի բարկութեան նորա, և կեանք
են ՚ի կամեց նորա :

Ընդ երեկոյս հանդիցեն լալիք . առաւօտուց ե-
ղիցի ուրախութիւն :

Են ասացի ՚ի բարեկենդանութեան իմում, թէ
ոչ սասանեցայց յաւիտեան :

Տէր ՚ի կամս քո ետուր զեղոյ իմոյ զօրութիւն .
դարձուցեր զերեսս քո յինէն՝ և ես եղէ խոս-
վեալ :

Առ քեզ Տէր կարգացի և առ Աստուած իմ ա-

դադակեցի . զինչ օգուտ է քեզ յարենէ խմէ՛
թէ իջանեմ'ես յապականութիւն :

Մի թէ հոգ խոստովան աննիցի առ քեզ . կամ
պատմեցէ զճշմարտութիւնս քո :

Եւ աւ ինձ Տէր և ողորմեցաւ . և Տէր եղև
ինձ օգնական :

Պարձոյց զսուղ իմ յուրախութիւն . էզերծ
յինէն զքուրձ . և ինձ զգեցոյց զուրախութիւն :

Արդէս սաղմոս ասացեն քեզ փառք իմ' . և այլ
մի ևս զգջացոյց Տէր Աստուած իմ . յաւիտեան
խոստովան եղէց քեզ :

Ի խորագրի . Սուրբ Գրքի օրհնութիւն
նահապալակեան : Լ

Ի ԲԵՁ Տէր յուսացայ՝ մի ամաչեցից յաւ-
իտեան . յարդարութեան քում փրկեան և ապ-
րեցն զիս :

Ի տնարհեցն առ իս զունկնքո . վնդվաղեան ՚ի կե-
ցուցանել զիս :

Ի եր իմ Աստուած պաշտպան՝ և տուն ապանի-
նի ապրեցուցանել զիս . զի հզօրիչ իմ և աչա-
ւէն իմ գուես :

Ս ան անուան քոյ Տէր առաջնորդեցեր ինձ և
անուցեր զիս . և հանցես զիս յորոգայթէ յայս-
մանէ որ թագուցաւ ինձ :

Պառ ես պաշտպան իմ Տէր . և ՚ի ձեռս քո
յանձն առնեմ զհողի իմ :

Փրկեցեր զիս Տէր Աստուած ճշմարտութեամբ
քով . ատեցեր զայնոսիկ ոյք պահեն զերկիւղ
՚ի սնորիս :

Ես ՚ի Տէր յուսացայ . ցնծացայց և ուրախ եղէց
՚ի փրկութեան քում :

Օ ՚ի հայեցար ՚ի խոնարհութիւն իմ . և փրկեցեր
՚ի վշտաց զանձն իմ . և ոչ մատնեցեր զիս ՚ի ձեռս
նեղչաց իմոց և կացուցեր յանդորրու զոտս իմ :

Ողորմեան ինձ Տէր՝ զի նեղեալ եմ ես . խռովե-
ցաւ ՚ի սրամտութենէ ակն իմ , անձն իմ և
փոր իմ :

Պակասեցան ՚ի ցաւոց կեանք իմ . և ամբ իմ յո-
գւոց ելանելոյ :

Ազբատացաւ ՚ի տկարութենէ զօրութիւն իմ . և
սկերբ իմ խռովեցան :

Քան զամենայն թշնամիս իմ եղէ ես նախատ
գրացեաց իմոց . յոյժ ահ և երկիւղ ծանօթից
իմոց :

Ամենեքեան ոյք տեսանէին զիս՝ արտաքս փախ-
չէին յինէն :

Մոռացեալ եղէ ես որպէս մեռեալ ՚ի սրտէ . և
եղէ ես որպէս զանօթ կորուսեալ :

Օ ՚ի լուայ ես զբամբասանս բազմաց որք շուրջ

էին զինն . ՚ի ժողովիլ նոցա ՚ի միասին՝ առնուլ
 դանձն իմ՝ խորհեցան . այլ ես ՚ի քեզ Տէր յու-
 սացայ :

Ասացի դու ես Աստուած իմ . և ՚ի ձեռս քո է
 ժառանգութիւն իմ :

Փրկեա՛ զես ՚ի ձեռաց թշնամեաց խնոց՝ և ՚ի հա-
 լածչաց իմոց :

Երևեցո՛ զերեսս քո ՚ի ծառայս քո . ապրեցո՛ զես
 Տէր ըստ ողորմութեան քում . Տէր՝ մի յամօթ
 եղէց . զի կարգացի առ քեզ :

Ամաչեսցեն ամբարիշաք և իջցեն ՚ի դժոխս .
 համբ եղիցին շրթունքնեղաւորք՝ ոյք խօսէին
 զարդարոյ զանիրաւութիւն . յամբարտաւանիլ
 և յանդամներն իւրեանց :

Որպէս զի բազում արարեր զողորմութիւն քաղց-
 րութեան քո Տէր . զոր պահեցեր երկիւղածաց
 քոց :

Արարեր դու այնոցիկ . ոյք յո՛սացեալ են ՚ի
 քեզ . առաջի որդւոց մարդկան :

Ամբացուցիր զնոսա ՚ի ծածկոյթ երեսաց քոյ .
 ՚ի խառվութենէ մարդկան :

Օ՛ւաճկեցիր զնոսա ՚ի խորանի քում . ՚ի հակա-
 սակութենէ լեզուաց :

Օրհնեալ է Տէր՝ զի սքանչելիս արար զողոր-
 մութիւն իւր ՚ի քաղաք ամուր :

Ես սասցի ՚ի զարմանալ խնում, թէ ընկեցայ
ուրեմն յերեսաց աչաց քոց :

Ս, ան այսորիկ լուար ձայնի ազօթից խնոց .
յաղաղակել խնում առ քեզ :

Սիրեցէք զՏէր ամենայն սուրբ նորա, զի զու-
տուզութիւն ինդրէ Տէր, և հատուցանէ այնոցիկ
ոյք առաւել առնեն զամբարտաւանութիւն :

Քաջալերացարձք և զօրացին սիրտք ձեր .
ամենեքեան ոյք յուսացեալ էք ՚ի Տէր :

Իմաստութիւն Սուրբ Գրքի : ԼԱ :

Երանի ում թողո՛ւ թիւն եզև մեղաց, և
ճածկեցան ամենայն յանցանք նորա :

Երանի ան որում ոչ համարի Տէր զմեզս նորա .
և ոչ զոյ նենդութիւն ՚ի բերան նորա :

Լսեցի ես և մաշեցան ամենայն ոսկերք իմ, առ
աղաղակել ինձ առ Տէր զօրհանապաղ ՚ի տուէ
և ՚ի գիշերի :

Պանրացաւ ձեռնքո՛ւ ՚ի վերայիմ, դարձայ ՚ի
թշուառութիւն՝ զի հարան յիս փուշք :

Օմեզս իմ ցուցից քեզ և զանօրէնութիւնս իմ
ոչ ճածկեցից ՚ի քէն :

Լսացի թէ պատմեցից ինձէն զմեզս իմ, և դու
թողցես զամենայն ամբարշտութիւնս մեղաց խնոց :

Ս, ան այսորիկ յազօթս կացցեն առ քեզ ամե-

նայն սուրբք ՚ի ժամ ընդունելի :

Բայց միայն ՚ի ջուրցն հեղեղաց բազմաց՝ որք առ
նոսա ինչ ոչ մե րձեացին :

Պու ես ապաւէն իմ՝ ՚ի նեղութենէ յայսմանէ,
որ շուրջ եղեն զինև :

Յնծութիւն իմ, փրկեա՛ զիս յայնցանէ՝ ոյք
պաշարեցին զիս :

Իմաստուն արարից զքեզ՝ և խելամուտ ՚ի ճա-
նապարհի՝ յոր և գնասցես . և հաստատեցից ՚ի
վերայ քոյ զաչս իմ :

Մի լինիք որպէս զձիս և զՋորիս . զի ոչ զոյ ՚ի
նոսա իմաստութիւն . ՚ի սանձս և ՚ի դանդանա-
ւանդս ճիշեցես զկզակս՝ նոցա որք առ քեզ ինչ
ոչ մե րձեացին :

Բազում տանջանք են մեղաւորաց . բայց ոյք
յուսան ՚ի Տէր , ողորմութիւն Տեառն շուրջ
եղիցի զնոքօք :

Ուրախ լերուք և ցնծացէք արդարք . ՚ի Տէր
պարծեցարուք ամենեքեան՝ ոյք ուղիղք էք սըր-
տիւք :

Ա՛վերնգիւր ՚ի յեհեոյեոյոյ . ԼԲ .

ՅնծԱՅԷ՛Ք արդարք ՚ի Տէր , ուղղոց վայելէ
օրհնութիւն . խոստովան եղերա՛ւք Տեառն օրհ-

նութեամբ. տաննադեաւ սաղմոսարանաւ սաղմոս
ասացէք նմա :

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր՝ զի բարի է.
սաղմոս ասացէք նմա օրհնութեամբ :

Ուղիղ են պատգամք Տեառն, և ամենայն զործք
նորա հաւատովք են. և սիրէ զողորմութիւն և
զերաւունս Տէր :

Ողորմութեամբ Տէառն լի եղև երկիր. և բանիւ
Տեառն երկինք հաստատեցան. և հոգւով բե-
րանոյ նորա՝ ամենայն զօրութիւնքնոցա :

Ժողովեաց որպէս ՚ի տիկ զջուրս ծովու. և զնէ
՚ի խորս զգանձ իւր :

Երկիցէ ՚ի Տեառնէ ամենայն երկիր. և ՚ի նմանէ
զողացին ամենայն բնակիչք աշխարհի :

Օ ինա ասաց՝ և եղեն. ինքն հրամայեաց և հաս-
տատեցան :

Տէր ցրուէ զխորհուրդս հեթանոսաց. անարգէ
Տէր զխորհուրդս ժողովրդոց. և արհամարհէ
Տէր զխորհուրդս իշխանաց :

Խորհուրդ Տեառն յաւիտեան մնայ. և խոր-
հուրդ սրտի նորա յազգէ մինչև յազգ :

Երանի ազգի՝ որոյ Տէր Աստուած օգնական է
նմա. ժողովուրդ՝ զոր ընտրեաց ՚ի ժառանգու-
թիւն իւր :

Յերկնից նայեցու Տէր յամենայն որդիս մարդ-

կան , ՚ի պատրաստ բնակութենէ իւրմէ հայեցաւ
յամենայն բնակիչս աշխարհի :

Ար ստեղծ առանձին զսիրտս նոցա . որ ՚ի միտ
առնու զամենայն գործս նոցա :

Աչ թէ ՚ի բազում զօրս իւր ապրեսցի թագաւորն .
և ոչ հսկայ ՚ի բազում զօրութեան իւրում :

Սակաւ է ձի ՚ի փրկութեան իւրում : ՚ի բազում զօ-
րութեան իւրում ոչ ապրեսցուցանէ զհեծեալն :

Աչք Տեառն ՚ի վերայ երկիւղածաց իւրոց . և
ոչք յուսան յողորմութիւն նորա :

Փրկել ՚ի մահուանէ զանձինս նոցա . և կերակ-
րել զնոսա ՚ի սովու :

Անձինք մեր համբերեսցեն Տեառն , զի օգնական
և սրաշտպան մեր է :

Ի նա ուրախ եղիցին սիրտք մեր . և յանուն
սուրբ նորա յուսացուք :

Եղիցի ողորմութիւն քո Տէր ՚ի վերայ մեր՝ որ-
պէս յուսացաք ՚ի քեզ :

Սուրբ Գրքի Լ. Գ.

Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ . յամենայն
ժամ օրհնութիւն նորա ՚ի բերան իմ :

Ի Տէր պարծեսցի անձն իմ . լուիցեն հեզք և
ուրախ եղիցին :

Մեծ արարէք զՏէր ինե . և բարձր արասցուք
զանուն նորա ՚ի միտին :

Խնդրեցի ՚ի Տեառնէ և լուաւ ինձ . յամենայն
 նեղութենէ խմէ փրկեաց զիս :

Մատիք առ Տէր և առէք զլոյս . և երեսք ձեր
 մի ամաչեցեն :

Լոյս աղքատ կարգաց առ Տէր՝ և Տէր լուաւ
 ամա . յամենայն նեղութենէ սորա փրկեաց զսա :

Քանակք հրեշտակաց Տեառն՝ շուրջ են զեր-
 կիւղածովք իւրովք՝ և պահեն զնոսա :

Ճաշակեցէք և տեսէք զի քաղցր է Տէր . երա-
 նեալ է այր որ յուսայ ՚ի նա :

Երկերձեռք ՚ի Տեառնէ ամենայն սուրբք նորա .
 զի ոչինչ է պակասութիւն երկիւղածաց նորա :

Մեծամեծք աղքատացան և քաղցեան . բայց ոյք
 խնդրեն զՏէր , մի պակասեցի ՚ի նոցանէ ամե-
 նայն բարութիւն :

Եկնյք զրդեակք իմ՝ և լուարուք ինձ . և զեր-
 կիւղ Տեառն ուսուցից ձեզ :

Ո՛վ է մարդ՝ որ կամի զկեանս . և սիրէ զաւուրս
 իւր տեսանել ՚ի բարութեան :

Լոնցն զլեզու քո ՚ի չարութենէ . և շրթունք քո
 մի խօսեցիին զնենգութիւն :

Խոտորեան ՚ի չարէ և արն զբարի . խնդրեան ըզ-
 խաղաղութիւն և երթ զհետ նորա :

Ընք Տեառն ՚ի վերայ արդարոց . և ականջք
 նորա ՚ի վերայ աղօթից նոցա :

Երեսք Տեանն ՚ի վերայ չարագործաց . սասա-
կել յերկրէ զյիշատակս նոցա :

Կարգացին արդարքն առ Տէր . և Տէր լուաւ
նոցա . յամենայն ներշնչութենէ նոցա փրկեաց ըզ-
նոսա :

Մերձ է Տէր առ այնասիկ ոյք մաշեալք են սըր-
ախք . և զխոնարհս հողուով՝ կեցուցանէ :

Բազում՝ ներշնչութիւնք են արդարոց . յամենայնէ
փրկէ զնոսա Տէր . և սրահէ զամենայն ոսկերս
նոցա . և մի ՚ի նոցանէ ոչ կորիցէ :

Մահ մեղաւորին չոր է . բայց ոյք ատեն զարգա-
բըն՝ զղջացին :

Փրկէ Տէր զանձինս ծառայից իւրոց . մի զղջա-
ցին ամենեքեան ոյք յուսացեալք են ՚ի նա :

Ի իսրայիմ Մաշեալ . Դաւիթ : ԼԳ :

ՊԵՏԵԱՆ Տէր զայնասիկ ոյք դասն զիս .
մարտիր ընդ այնասիկ՝ ոյք մարանչին ընդիս :
Առ զգէն և զաստար քո և արի յօգնել ինձ . հան
զսուր քս ընդդէմ հալածչաց խնոց . արգել զնոսա
և ասոս դու ցանձն իմ թէ փրկուիմ իւն քո եսեմ :
Ամաչեսցեն և յամօթ լիցին՝ ոյք ինդրէին զան-
ձըն իմ . դարձցին յետս և ամաչեսցեն՝ ոյք խոր-
հէին ինձ չար :

Եղիցին նոքա որպէս փոշի առաջի հողմոյ . և
հրեշտակ Տեառն նեղեսցէ զնոսս :

Եղիցին ճանապարհք նոցա ՚ի խաւար և ՚ի դայ-
թակղութիւն . և հրեշտակ Աստուծոյ հալածես-
ցէ զնոսս :

Վ նանիր թաքուցին ինձ զորոգայթ ասակա-
նութեան իւրեանց . և ՚ի նանիր նախաստեցին զան-
ձըն իմ :

Հասցէ ՚ի վերայ նոցա որոգայթ . զոր սչ զխտա-
ցին . և որս՝ զոր թագուցին , առցէ զուտս նոցա .
և յորոգայթ ՚ի նոյն անկցին :

Այլ անձն իմ ցնծասցէ ՚ի Տէր . ուրախ եղիցի
՚ի փրկութեան նորա . և ամենայն ոսկերք իմ ա-
սասցեն , Տէր՝ ս նմանի քեզ :

Օ ՚ի փրկեաց զաղքատն ՚ի ձեռաց հզօրի . զաղ-
քատն և զանանկն յայնցանէ ոյք յափշտակեն
զնա :

Յարեան ՚ի վերայ իմ վկայք չարեաց . և զոր ինչ
ոչ զխէլի՝ հարցանէին ցիս :

Հաստուցին ինձ զչար փոխանակ բարւոյ . անժա-
ռանգել զանձն իմ խորհեցան յորդւոց ՚ի մարդ-
կանէ :

Ես ՚ի նեղել նոցա՝ քուրձ զգինուի . խոնարհ
առնէի սահօք զանձն իմ . և աղօթք իմ ՚ի ծոց
իմ դարձցին :

Որպէս զեղբայր և զընկեր՝ այսպէս հաճոյ լինէի .
որպէս զսգաւոր և զարտում , այնպիս խոնարհ
սունէի :

'Ի վերայ իմ ուրախ եղեն և ժողովեցան . ժողովեցան յիս տանջանք՝ և ես ոչ ծանեայ . ցրուեցան և ոչ զգնացան :

Քորձեցին զիս՝ և արհամարհեցին արհամարհանօք . կրճտեցին 'ի վերայ իմ զատամունս իւրեանց , Տէր՝ երբ տեսցես :

'Ի բնոյ արա զանձն իմ 'ի խորամանկութենէ նուցա . և յառի ծոց՝ զմիամօրութիւն իմ :

Խոստովան եղէց քեզ Տէր յեկեղեցիս մեծս . և 'ի ժողովս բազմոց օրհնեցից զքեզ :

Մի ուրախ եղեցին յիս թ շնամբ իմ ոյբ ասէին զիս 'ի տարասպարտուց . ակեարկի առնէին զիս աչօք իւրեանց :

Ընդիս զխաղաղութիւն խօսէին , և ինքեանք բարկութեամբ զննդութիւն խորհէին :

Բացին 'ի վերայ իմ զըրեանս իւրեանց՝ և ասացին . այն այն տեսին աչք մեր :

Տեսեր Տէր՝ և մի լսեր . Տէր՝ մի 'ի բացեայ տանիր յինէն :

Օ արթիր և հայեսոց Տէր յիրաւունս իմ . Մտունած իմ և Տէր իմ 'ի զատատանս . և իրաւ արն ինձ ըստ արդարութե քում . Տէր Մտունած իմ :

Մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ. և մի
ասացեն ՚ի սիրտս իւրեանց. թէ վաչ վաչ ան-
ձանց մերոց՝ զի ընկլուզաք զնա :

Մտաչեցեն և յամօթ լիցին ոյք խնդան ընդ չար
իմ. զգեցցին զամօթ և զանարգանս՝ ոյք մեծա-
բանեն ՚ի վերայ իմ :

Յնծասցին և ուրախ լիցին ՚ի քեզ ամենեքեան
ոյք կամին ընդ արդարութիւն իմ :

Մասացեն յամենայն ժամ՝ մեծ է Մատուած, ոյք
կամին զխաղաղութիւն ծառայի քոյ :

Եղու իմ խօսեացի զարդարութիւնս քո. զօր-
հանապազ զգովութիւնս քո :

Ի խորհրդ. ծառային քեզան Դաւթի : ԼԵ :

Մտէ անօրէնն մեղանչել ընդ միտս իւր՝ թէ
չիք երկիւզ Մատու ծոյ առաջի աչաց նորա :

Նենդեաց առաջի նորա՝ դտանել զանօրէնու-
թիւն և ատել զնա :

Բանք բերանայ նորա անօրէնութիւն և նենգու-
թիւն են :

Ոչ կամեցաւ նա խմանալ զբարի. զանօրէնու-
թիւն խորհեցաւ յանկողնի իւրում :

Եկաց նա յամենայն ճանապարհ, սր ոչ է բա-
րի. և ՚ի չարէ նա ոչ ձանձրացաւ :

Տէր՝ յերկինս է ողորմութիւն քո , ճշմարտութիւն քո մինչև յամպս :

Արդարութիւնք քո որպէս լերինք **Աստուած** , իրաւունք քո որպէս խորք բազումք . զմարդիկ և զանասունս կեցուցանես դու **Տէր** :

Որպէս զի բազում արարեր զողորմութիւն քո **Աստուած** . այլ որդիք մարդկանի հովանի թևոց քոց յուսացին :

Արբեսցին նոքա ի պարարտութենէ տան քոյ , և զուղիս փափկութեան քոյ տացես ըմպել նոցա : **Ի քէն է Տէր** աղբիւր կենաց , և լուսով երեսաց քոց սեսանեմք զոյս :

Օգտեան զողորմութիւնս քո , ոյք ճանաչին ըզքեզ . զարդարութիւնս քո , ոյք ողիղ են սըրտիւք :

Մի եկեսցեն ի վերայ մեր ոտք ամբարտաւանից և ձեռք մի զաւորաց մի դողացուցեն զմեզ :

Անդ անկցին ամենեքեան ոյք գործեն զանօրէնութիւն . մեր թեցին և այլ մի կարասցեն հաստատիլ :

Օրհնութիւն Գեորգի Մեծի Ստորագործի Տառապանի :
ԵՐԵՎԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ 32 :

ՍԱՅԵՑԱՐՈՒՔ երկինք և խօսեցայց . լուսցէ երկիր զպատգամս բերանոյ իմոյ :

Անդունելի լիցի որպէս անձրև բարբառ խմ . և
 իջցեն որպէս ցօղ սլառգամբ խմ :

Որպէս անձրև ՚ի վերայ սիզոյ . և որպէս տարափ
 ՚ի վերայ խստոյ . զի զանուն Տեառն կարգասցուք
 և տուք օրհնութիւն Տեառն Աստուծոյ մերոյ :
 Աստուած՝ որոյ ճշմարտութեամբ են գործք նորա .
 և ամենայն ճանապարհք նորա իրաւամբք
 են :

Աստուած հաւատարիմ է , և ոչ զոյ ՚ի նմա ան-
 իրաւութիւն . արդար և ճշմարիտ է Տէր :

Մեղան և ոչ նմա որդիքն արատոյ . ճնունդք
 խոտորեալք և թիւրեալք :

Ո՛չ այդ այն է՝ զոր Տեառն հատուցանէիք դուք
 ժողովուրդք յիմարք և ոչ իմաստունք :

Ո՛չ սա ինքն է հայր քո որ ստացաւ զքեզ . արար
 զքեզ և ստեղծ զքեզ :

Յուշ լիցին քեզ աւուրքն յաւխտենից . իմա-
 ցարուք զամն յաղգաց մինչև յազգս :

Հօրցջեր դու ցհարս քո՝ և սլառմեսցեն քեզ .
 ցծերս քո՝ և ասացեն քեզ :

Ի՞ժամանակի՞ յորժամ բաժանեաց Բարձրեալն
 զազգս ամենայն . և որպէս սիռեաց նա զորդիան
 Ագամայ :

Կացոյց զասհմանս հեթանոսաց՝ ըստ թուոյ հը-
 բեշտակաց Աստուծոյ :

Եղև բաժին Տեանն ժողովուրդ իւր Յակոբ . և
վիճակ ժառանգութեան իւրոյ Խորայէլ :

Բաւական եղև նմա յանապատի . ՚ի ճարաւ տօ-
թոյ յանջրգւոջ պաշտպանեաց զնա :

Խորատեաց զնա և պահեաց որպէս բիր պկան .
որպէս զարծուի ՚ի թևս իւր ընկալաւ զնա . և
որպէս ՚ի վերայ ձագուց իւրոց զթացաւ :

Տարածեաց զթևս իւր և ընկալաւ զնա . և բար-
ձեալ բերէր զնա ՚ի վերայ միջնողաց իւրոց :

Տէր միայն ածէր զնոսա . և ոչ գոյր ընդ նոսա
աստուած օտար :

Ի՞ստ էհան զնոսա ՚ի զօրութիւնս երկրի . և
կերակրեաց զնոսա արդեամբք անդաստանաց :
Ղիեցոյց նոցա մեղք ՚ի վիմէ . և իւղ յապառած
վիմէ :

Իւղ կալուց՝ և կաթն մաքեաց . ճարպով հան-
դերձ խոյոց , որթուց , ցլուց և նոխազաց :

Օ պարարտութիւն երկամանց ցորինոյ . և զա-
րխն խաղողոյ էարբ զինի :

Ի կեր Յակոբ և յագեցաւ . և անկուշեաց ըզ
սիրելին :

Ղիրացաւ , ստուարացաւ , լայնացաւ , եթող
զՏէր Աստուած զարարիչ իւր , և յետս եկաց

Աստուծոյ փրկչէ իւրմէ :

Բարկացուցին զիս օտարաաիւք իւրեանց . և

կողմք իւրեանց դառնացուցին զիս :

Օ ոհեցին դիւաց՝ և ոչ Աստուծոյ . գիցն՝ զորս
 ոչ զիտէին . նորք և առ ժամայնք՝ զորս բնաւ
 ոչ ճանաչէին հարք նոցա :

Թողին զՏէր՝ որ ծնաւ զնոսա . մուացան զմեծ
 որ կերակրեաց զնոսա :

Էտես Տէր և նախանձեցաւ . և սրտեացաւ ի
 վերայ ուստերաց և դստերաց նոցա և ասէ :

Ղարձուցից զերեսս իմ ի նոցանէ . և ցուցից
 նոցա զինչ լինելոց իցէ յապայ ժամանակի :

Օ ի ազգ մի թիւր են նոքա՝ և որդիք անհա-
 ւանք . նոքա նախանձեցուցին զիս ի չատուածս
 իւրեանց . և դառնացուցին զիս ի կուռս իւ-
 րեանց :

Արդ՝ և ես նախանձեցուցից զնոսա յազգ ան-
 պիտան . և անմիտ ազգաւ զկեցուցից զնոսա :

Մատթ. 24 :

Տուք փառս Աստուծոյ՝ տուք զօրհնութիւն
 Մարգասիրին՝ Թագաւորին յաւիտենից . որ
 փրկէ զճառայս իւր և կեցուցանէ :

Մարգասէր Տէր վասն սրբոհայ անարատի մօր
 քոյ և կուսի . և վասն խաչի քոյ պատուականի՝
 ընկալ զազաչանս մեր , և կեցո՛ զմեզ :

Այսն է զիշերի և է տունջեան և յամենայն ժամու խօսիլ մեզ զքան Տեառն , զՏէր աղաչեսցուք :

Այսն չանկանելոյ մեզ է փորձութիւն՝ որում ոչ կարեմք հանդուրժել , զՏէր աղաչեսցուք :

Այսն ամբիժ և անդատապարտ կալ մեզ առաջի ահեղ ատենին Քրիստոսի , զՏէր աղաչեսցուք :

Այսն առաջնորդելոյ մեզ է նաւահանգիստն կենաց անվախձանից , զՏէր աղաչեսցուք :

Այսն արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչմանն և երկնից արքայութեանն , զՏէր աղաչեսցուք :

Այսն հողուցն հանդուցելոց որք ճշմարիտ և ուղիղ հաւատով է Քրիստոս ննջեցին , զՏէր աղաչեսցուք :

Եւ ևս միաքան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ , զՏէր աղաչեսցուք :

Օանձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալն յանձն արասցուք :

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում , ասացուք ամենեքեան միարանով թեամք :

Առթիւ :

Ի զիշերի և է տունջեան և յամենայն ժամու զքեզ աղաչեմք և է քէն խնդրեմք մարդասէր

Տէր , Լ՛նուր մեզ Աստուած փրկիչ մեր , խոնարհեսցի ունկնքո ՚ի խնդրուածս մեր , զի մի ունայն լիցին վաստակք ծառայից քոց : Այլ համարեան զաշխատու թիւնս մեր ՚ի գործ արդարութեան և ՚ի պտուղ աստուածաշտուութեան , Ընկնալ Տէր զազօթս և զերկրպագութիւնս մեր . և հատո՞ մեզ զողորմութիւն քո առատապէս : Օ՛րաճկեան զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աջոյ քո . զօրացո՞ զմեզ Տէր զօրութեամբ Առբբ Հոգւոյդ . պահեան զմեզ որպէս բիբ ահան . և արան առ մեզ նշան բարի , ՚ի գովեստ և ՚ի փառաբանութիւն անուանդ քում՝ սրբոյ : Օ ՚ի ՚ի քո փառս կատարի ամենայն արարածոց մշտնջենաւոր փառաբանութիւն ՚ի բարձունս՝ Հօր և Արդոյ և Հոգւոյդ Արբոյ . այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն :

Խաղաղութիւն ամենեցուն :

Հովիւ քաջ՝ հովիւ բարի և յաւիտենական . նայեսց և այց արա բանաւոր հօտի քո զօր ժողովեցիր առ քեզ զթութեամբ քով : Օ ՚ի քոյ արաջի կամք Տէր , և առ ՚ի քէն ողորմութեանցդ և զթութեանցդ ակնունխմք : Օ՛ ամենեսեան օրհնեան . զամենեսեան իմաստնացո՞ . զամենեսեան լուսաւորեան . և ամենեցուն պարգևեան զերկնից արքայութիւնդ : Այն զի դու ես Տէր

կինաց և Աստուած ոլորմութեանց . և քեզ
վայելէ փառք իշխանութիւն և պատիւ . այժմ
և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն :

Մարգարէս :

Ի գիշերի և ՚ի տունջեան և յամենայն ժամու
անդադար փառաւորեմք զՀայր և զԱրդի և
զՍուրբ Հոգիս : այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից . Ամէն :

Օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս . Ամէն :

Վեր մեր՝ որ յերկինս ես , սուրբ եղիցի
անուն քո . եկեսցէ արքայութիւն քո . եղիցին
կամք քո , որպէս յերկինս՝ և յերկրի . զհաց
մեր հանապազորդ տուր մեզ այսօր . թող մեզ
զպարտիս մեր՝ որպէս և մեք թողումք մերոց
պարտապանաց . և մի տանիր զմեզ ՚ի փորձու-
թիւն . այլ փրկեա՛ զմեզ ՚ի չարէ . զի քո է
արքայութիւն . և զօրութիւն , և փառք՝ յաւի-
տեանս . Ամէն :

ԱՆՂՄՈՍ ԳԼԻԹԻ

ԼԶ

ՄԻՆԵԻԱՆՁԻՐ ԸՆԴ ԶԱՐՄԵՒ
ԵՒ ՄԻՐ ԸՆԴ ԱՅՆՈՍԻԿ ՈՅՔԻ ԳՈՐԾԵՆ ԶԱՆՕՐԷՆՈՒԹԻՒՆ ,

Օ ի որպէս խոտ վաղվաղակի ցամաքեսցին . և որպէս զղալարի խոտոյ վաղվաղակի անցցեն ,

Յուան ՚ի Տէր և արան զքաղցրութիւն . բնակեան յերկրի և հովուեսցիս ՚ի մեծութեան նորա ,

Ճտեան ՚ի Տեառնէ , և նա տացէ քեզ զխնդրուածս սրտի քոյ . յայանեան առաջի **Տեառն** ըզ

ճանապարհս քո , և յուան ՚ի նա ,

Նան արացէ և հանցէ որպէս զլոյս զարդարութիւնս քո . և զիրաւունս քո որպէս զօր հասարակ

Հնազանդ լեր Տեառն և ծառայեան նմա . և մի նախանձիր ընդ այնոսիկ՝ որոց առակեալ իցեն

ճանապարհք իւրեանց . ընդ մարդոյ՝ որ գործէ զանօրէնութիւն ,

Ղւեան ՚ի բարկութենէ , և հանգիր ՚ի սրտմտութենէ , և մի նախանձիր ընդ չարս ,

Օ ի չարք վաղվաղակի սատակեսցին , բայց ոյք
 համբերեն Տեան՝ նոքա ժառանգեսցեն զերկիր ,
 Փոքր մի՝ և այլ ոչ ևս իցէ ամբարիշտն , խընդ-
 րեսցես զտեղի նորա և ոչ գտցես :

Այլ որք հեզքն են՝ նոքա ժառանգեսցեն զեր-
 կիր , և փտիկասցին ՚ի բազում խաղաղութեան
 իւրեանց :

Սպասէ մեղաւորն արդարոյ՝ և կրճտէ ՚ի վերայ
 նորա զատամուկս իւր , այլ՝ Տէր ծիծաղեսցի
 զնովաւ :

Քանզի յառաջագոյն տեսանէ՝ զի հասեալ է օր
 նորա :

Սուր հանին մեղաւորք , և լարեցին զաղեղունս
 իւրեանց՝ հարկանել զազքատն և զանանկն ,
 սպանանել զայն՝ որ խոնարհն է սրտիւ :

Սուրք նոցա մոցեն ՚ի սիրտս նոցա : և ալեղունք
 նոցա փշրեսցին :

Լաւ է սակաւիկ ինչ արդարոյ՝ քան զբազում
 մեծութիւն մեղաւորաց , և բազուկք ամբարըշ-
 տաց խորտակեսցին :

Հաստատէ Տէր զարդարս , և ճանաչէ զաւուրս
 ամբօրց , ժառանգութիւն նոցա յաւիտեան ե-
 ղիցի :

Մի ամաչեսցեն նոքա ՚ի ժամանակս չարութեան ,
 այլ՝ յաւուրս սովու յազեսցին :

Ահա մեզաւորք կորիցեն . այլ թշնամիք Տեառնի
 Ի փառաւորիլ և Ի բարձրանալ իւրեանց պա-
 կասեցին որպէս ծուխ՝ զի պակասի :

Փոխ առնու մեզաւորն՝ և սչ հատուցանէ . այլ
 որ արդարն է . ողորմի և տայ :

Այք օրհնեն զՏէր՝ ժառանգեսցեն զերկիր . և
 ոյք անիծանեն , սատակեսցին Ի նմանէ :

Ի Տեառնէ ուղղին գնացք անն . զճանապարհս
 նորա նա կամի յոյժ :

Թէպէտ և դայթակղեսցի՝ նա մի կործանեսցի ,
 զի Տէր ձեռնկալու է նորա :

Մանուկ էի ես՝ և ծերացայ , և սչ տեսի զար-
 դարն արհամարհեալ . և սչ զղաւակ նորա՝ թէ
 մուրանայ հաց :

Օ օրհանապազ ողորմի և տայ փոխ . զաւակ
 նորա օրհնեալ եղիցի յաւիտեան :

Խոտորեա՛ն Ի չարէ և արս՝ զըարի . և բնակեսցիս
 յաւիտեանս յաւիտենից Ի նմա :

Տէր սիրէ զիրաւունս՝ և սչ ընդ վայր հարկա-
 նէ՝ զսուրբս իւր . այլ յաւիտեան պահէ զնոսս :

Անօրէնք հալածեսցին Ի միասին . և զաւակք
 ամբարշտոց սատակեսցին :

Այլ արդարք ժառանգեսցեն զերկիր , և բնա-
 կեսցին յաւիտեանս յաւիտենից Ի նմա :

Բերան արդարոյ խորհի զնմաստու թիւն . և լե-

զու նորա խօսեսցի զիրաւունս :

(Օրէնք Աստուծոյ իւրոյ են ՚ի սրտի իւրում . և մի գայթակղեսցին զնացք նորա :

Հայի մեղաւորն ընդ արդարն՝ և խնդրէ սպանանել զնա . այլ Տէր ոչ թողու զնա ՚ի ձեռս նորա . և ոչ դատապարտէ զնա՝ յորժամ դատէ զնա :

Համբեր Տեառն և սրահեա՛ զճանապարհս նորա . և բարձր արասցէ զքեզ ՚ի ժառանգել զերկիր . և զսատակումն մեղաւորաց տեսցես :

Տեսի զամբարիշտն վերացեալ և բարձրացեալ որպէս զմայրսն | իբանանու :

Անցի՛ և ահա՛ ոչ էր . խնդրիցի՛ և ոչ գտաւ տեղի նորա :

Պահեա՛ զամբժութիւն , և տես զուղղութիւն . զի գոն մնացուածք առն խաղաղարարի :

Անօրէնք հալածեսցին ՚ի միասին . և զաւակք ամբարշտաց կորիցեն :

Փրկութիւն արդարոց ՚ի Տեառնէ է . վերակացու է նոցա ՚ի ժամանակս նեղութեան :

()Ղնեսցէ՛ նոցա Տէր և վրկեսցէ զնոսա . ապրեցուցէ՛ ՚ի մեղաւորաց և կեցուցէ՛ զնոսա , զի յուսացան ՚ի նա :

Սուրբ Գրքի ու ի յԷջմիածնէ շաբաթն : ԼԷ :

Տէ՛ր ՄԻ սրտամուծեամբ քով յանդիմաներ
զիս . և մի բարկութեամբ քով խրատեր զիս :

Օ ի նեւթք քո հարան յիս . և յիս հաստատե-
ցաւ ձեռն քո :

Ո՛չ զոյ բժշկութիւն մարմնոյ խնոյ՝ յերեսաց
բարկութեան քոյ :

Ո՛չ է խաղաղութիւն ոսկերաց խնոյ՝ յերեսաց
մեղաց խնոյ :

Ընօրէնութիւնք իմ բարձրացան քան զգլուխ
իմ . որպէս բեռն ծանր ծանրացան ՚ի վերայ իմ :

Նեխեցան և փտեցան վէրք իմ . յերեսաց անըզ
զամուծեան խնոյ :

Տառապեցայ և խանարհ եղէ մինչև յոյժ . զօր-
հանապազ տրտում գնայի . զի անձն իմ լի եղև
չարչարանօք . և ո՛չ զոյ բժշկութիւն մարմնոյ
խնոյ :

Չարչարեցայ և խանարհ եղէ մինչև յոյժ .
մանչէի առ հեծութեան սրտի խնոյ :

Տէր առաջի քոյ է ամենայն ցանկութիւն իմ . և
հեծութիւն իմ ՚ի քէն ո՛չ ծածկեցաւ :

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս՝ և եթող զիս զօրու-
թիւն իմ . լոյս աչաց խնոյ՝ և այս ո՛չ եղև ընդ իս :

Բարեկամք իմ և մերձաւորք իմ առաջի իմ

մերձեցան և կացին , և մերձաւորք իմ հեռի ե.
ղեն յինէն

Բռնադատէին զիս և խնդրէին զանձն իմ ոյք
խորհէին չար ՚ի վերայ իմ . խորհեցան զանօ-
րէնութիւն և զնենդութիւն զօրհանապազ խոր-
հեցան :

Այլ ես որպէս խուլ՝ զի ոչ լսէ . որպէս համր՝
որ ոչ բանայ զբերան իւր :

Եղէ ես որպէս մօրդ՝ որ ոչ լսէ , և ոչ զոն
խօսք ՚ի բերան նորա :

Ես ՚ի քեզ Տէր յուսացայ , և դու լուիցես ինձ
Տէր Աստուած իմ :

Ասացի թէ՛ մի ուրախ եղիցին յիս թշնամիք իմ .
ի սասանիլ ոտից իմոց՝ ՚ի վերայ իմ մեծամեծս
խօսեցան :

Ես ՚ի տանջանս պատրաստ եմ . և ցաւք իմ առա-
ջի իմ են յամենայն ժամ :

Օանօրէնութիւնս իմ պատմեցից՝ և հոգացայց
վասն մեղաց իմոց :

Իսկ աւրդ՝ թշնամիք իմ կենդանի են և զօրա-
ցեալք եղեն բան զիս . և բազումք են ոյք առէին
զիս ՚ի տարապարտուց :

Ոյք հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բարւոյ .
չարախօսէին զինէն՝ զի ես երթայի զհետ ար-
գարութեան :

Մի թողուր զիս Տէր Աստուած իմ. և մի ՚ի բացեաց աւնիր յինէն. հայեաց յօգնել ինձ՝

Տէր փրկութեան իմոյ :

Ի հարստ ՚ի քիբանայ. Սուճոս Գուրի : ԼԼ :

Ասացի թէ՛ պահեցից զճանապարհս իմ, զի մի մեղայց լեզուաւ իմով :

Եղի պահապան բերանոյ իմոյ՝ ՚ի հակառակել մեղաւորին առաջի իմ :

Լուռ եղէ և խոնարհեցայ. լռեցի ՚ի բարկութենէ և ցաւ ք իմ նորոգեցան յիս :

Չեռաւ սիրտ իմ ՚ի փորի իմում. և ՚ի խորհուրդս իմ վառեցաւ հուր :

Խօսեցայ լեզուաւ իմով և ասացի՝ ցոյց ինձ Տէր զկատարած իմ, և զթիւ աւուրց իմոց՝ քան ՚ի օն է. զի զխոսցից թէ՛ որչափ ինչ պակասեալ է յինէն :

Ահա չափով եղեր զաւուրս իմ, և կար զօրութեան իմոյ՝ որպէս ոչ ինչ է առաջի իմ. սակայն ամենեւին ընդ ունայն է ամենայն մարդ մտեղի :

Այլաքէն որպէս ՚ի պատկերի շրջի մարդ՝ սակայն ՚ի զուր խոսովի. գանձէ և ոչ զխտէ ում ժողովէ :

Իսկ արդ՝ ո՞վ է համբերութիւն իմ. թէ՛ ոչ դու Տէր. կամ կար զօրութեան իմոյ՝ թէ՛ ոչ ՚ի քէն :

Յամենայն անօրէնութենէ իմմէ փրկեցեր զիս :

- և նախատինս անդգամաց արարելը զիս :
1. ուռ եղէ և սչ բացի զբերան խմ. զի դու արարելը :
1. Բաց արա յինէն զտանջանս խմ. զի ՚ի զօրութենէ ձեռին քոյ՝ ես պակասեցայ :
- Աշտամբութեամբ վասն մեղաց խորատեցեր ըզմարդ. մաշեցեր որպէս սարգի ոտայն զանձն նորս . սակայն ընդունայն է ամենայն մարդ :
1. սւր Տէր աղօթից խմաց . սնկն գիր խնդրուածաց խմաց . արտասուաց խմոց մի լուեր :
- Պանդուխտ եմես սուաջի քոյ . նժդեհ և անցաւոր՝ որպէս ամենայն հարք խմ :
- Թ. սյլ արա ինձ զի հանդեսայց . մինչչև երթեալ իցեմ . և այլ սչ և ս դտանկցխմ :

1. Իսրայել . Սուրբ . Գաւթի : 1. Թ :

- Նամբերելով համբերի Տեառն, և նայեցաւ առ իս . և լուաւ աղօթից խմաց :
1. հան զիս ՚ի գրոյ տառապանաց . ՚ի կաւոյ և ՚ի տղմոյ :
- Հաստատեաց ՚ի վերայ վիմի զոտս խմ. և ուղղեաց զգնացս խմ :
1. արկ ՚ի բերան խմ զօրութիւն նոր . յօրհնութիւն Տեառն Աստուծոյ մերոյ :
- Տեոցեն բազումք և երկկցեն . և յուսացին ՚ի

Տէր . երանեալ է այր՝ որոյ անուն Տեառն
յոյս է նորա :

Ոչ հայեցաւ նա 'ի նանրութիւն . և ոչ 'ի մո-
լութիւն սուտ :

Բազում արարեր դու Տէր Աստուած իմ զըս-
քանչեւ թո՛ և խորհրդոց քոց՝ ոչ ոք է որ նը-
մանի քեզ :

Պատմցի և խօսեցայ . և բազումք եղեն քան
զթիւս . ընդ զոհս և ընդ պատարագս ոչ հաճե-
ցար . լսելիս հաստատեցեր ինձ զողջակէզս , և
զվասն մեղացն ոչ խնդրեցեր :

Յայնժամ ասացեր՝ թէ ահաւասիկ դամ ես . 'ի
զլուխս դրոց դրեալ է վասն իմ :

Անել զկամս քո Աստուած իմ կամեցայ . և զօ-
րէնս քո 'ի մէջ որովայնի իմոյ :

Աւետարանեցի զարդարութիւնս քո յեկեղեցիս
մեծս . ահա զչքթունս իմ՝ ոչ արգելց 'ի քէն :

Տէր՝ դու զխօսցեր , զի զարդարութիւնս քո ոչ
ծածկեցի 'ի սրտի իմում , զճշմարտութիւնս քո՝
և զիբկութիւնս քո :

Ասացի՛ և ոչ թաղուցի զողորմութիւնս քո և
զճշմարտութիւնս քո 'ի ժողովրդենէ մեծէ :

Դու Տէր՝ մի հեռի առներ զգթութիւն քո յի-
նէն , զի ողորմութիւն քո՝ և ճշմարտութիւն քո
յամենայն ժամ ընկալցին զիս :

Շուրջ եղեն զինև չարք որոց ոչ գոյր թիւ .
 հասին ինձ անօրէնու թիւնք իմ , և ես ոչ կա-
 բացի տեսանել ,

Բազում եղեն քան զհեր գլխոյ իմոյ . և սիրտ իմ
 եթող զիս ,

Վամենոց Տէր փրկել զիս . և Տէր յօգնել ինձ
 նայեսոց ,

Վմաչեացեն և յամօթ լիցին ոյք խնդրէին զան-
 ձըն իմ բառնալ զսա . դարձցին յեսս և ամա-
 չեացեն ոյք խորհէին ինձ չար ,

Վրեացեն զամօթ առ ժամայն վաղվաղակի՛ ոյք
 ասէին ինձ վաչ վաչ ,

Յնճաացեն և ուրախ լիցին ՚ի քեզ ամենեքեան՝
 ոյք խնդրեն զքեզ Տէր ,

Վստացեն յամենայն ժամ մեծ է Վստուած . ոյք
 սիրեն զիրկու թիւնս քո ,

Ես աղքատ և տնանկ իմ Վստուած խորհեա՛ զկա-
 օգնական և սրաշտտան իմ ես դու , Վստուած
 իմ մի յամենար ,

՚ի խորագրոց Սուգոս Դաւթի : Խ :

Երեսի որ խորհի զաղքատն և զտնանկն .
 յառուր չարի փրկէ զնա Տէր ,

Տէր փրկէ զնա և կեցուցանէ . երանելի ատնէ

զնա ՚ի վերայ երկրի . և ոչ մասնէ զնա ՚ի ձեռս
[Թ շնամեաց իւրոց :

Տէր օգնական է նմա ՚ի մահիձս ցաւոց իւրոց . և
զամենայն անկողինս նորա դարձուցանէ ՚ի հի-
ւանդութենէ նորա :

Ես ասացի Տէր ողորմեա՛ ինձ . և բժշկեա՛ զանձն
իմ , ես մեղայ քեզ :

Թ շնամիբ իմ ասացին ինձ չար , երբ իցէ զի մեռ-
ցի և կորիցէ անուն նորա :

Ստանէր տեսանել զնանրու թիւն . խօսէր ՚ի սըր-
տի իւրում , և ժողովէր զանօրէնութիւն յանձն
իւր :

Արտաքս ելանէր և զնոյն խօսէր , զինէն շնջէ-
ին ամենայն [Թ շնամիբ իմ ,

Խորհեցան չար ՚ի վերայ իմ , բան անօրէնու-
թեան եզին ՚ի վերայ իմ :

Մե թէ որ ննջիցէ , և այլ ոչ ևս յաւելցի յառ-
նել . քանզի և այրն խաղաղութեան իմոյ՝ յոր
եսն յուսացայ :

Ար ուտէր զհաց իմ , յաճախեաց առնել ինձ ըզ
խաբէութիւն :

Այլ դու Տէր ողորմեա՛ ինձ և կանգնեա՛ զիս . և
ես հատուցից նոցա :

Յայսմ ծանեայ զի հաճեցար ընդ իս . զի մի ուրախ
եղիցին յիս [Թ շնամիբ իմ :

Այլ զիս յամբժութեան խնամ՝ ընկալար . և
 հաստատեցեր զիս առաջի բոյ յաւիտեան :

Օրհնեալ Տէր Աստուած Խորայէլի յաւիտեանս
 յաւիտենից . եղիցի եղիցի :

Ի Իսթարած վասն Իմաստութեան որդեան Կորիսայ : ԽԱ :

Որպէս փափագի եղջերու յաղբերս ջուրց .
 այնպէս փափագի անձն խմառ քեզ Աստուած :

Օ՛ Խորաւի է անձն խմառ քեզ Աստուած հզօր
 և կենդանի . երբ եկից երեւեցայց երեսացդ Աս-
 տուծոյ :

Եզին ինձ արտասուք խմկերսկուր ՚ի տուէ և ՚ի
 զիշերի . և այն՝ զի ասէին ցիս զօրհանապազ թէ
 սէր է Աստուած քո :

Օ այս որպէս յիշէի . տառապիւր յիս անձն խմ-
 քաջալերէի՝ զի մտից ընդ յարկաւ սքանչեւեաց
 տանն Աստուծոյ :

Ի ձայն ցնծութեան խոստովանութեան . և ՚ի
 ձայն բարեկենդանութեան :

Ա՛րդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն խմ . կամ ընդէ՞ր
 խռովես զիս . յուսն առ Աստուած՝ խոստովա-
 նեան նմա . փրկիչ երեսաց խնոց Աստուած է :

Անձն խմ յոյժ խռովեցաւ . վասն այսորիկ յի-
 շեցի զքեզ յերկրէն Յորդանանու . ՚ի Հերմօնէ
 լեռնէ փոքուէ :

Խորք խորոց կարգացին առ քեզ ՚ի ձայն սահանաց քոց :

Ամենայն զբօսանք քո և ալիք քո անցին ՚ի վերայ իմ :

Ի տուէ պատուիրեաց Տէր զողորմութիւն իւր . ՚ի գիշերի զօրհնութիւն նոր . և աղօթք իմ առ Աստուած վասն կենաց իմոց :

Ասացի Աստուծոյ՝ ընդունօղ իմ ես . ընդէր մերժեցեր զիս . ընդէր տրտում գնամ ես ՚ի նեղել թշնամոյ իմոյ :

Ի փշտել ոսկերաց իմոց նախատեցին զիս թըշնամիք իմ . յասել ցիս զօրհանապաղ թէ ո՞ւր է Աստուած քո

Ա՛րդ՝ ընդէր տրտում ես անձն իմ . կամ ընդէր խռովես զիս . յուան առ Աստուած , խոստովանեան նմա . փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է :

Սա՛մա Դա՛ւի : ԽԻ :

Ի՛նչտ արա ինձ Աստուած . և իրաւ արան ինձ ՚ի դատաստանի իմում :

Յազգէ՛ որ ո՛չ է սուրբ . ՚ի մարդոյ մեղաւորէ նենգաւորէ փրկեան զիս :

Դու Աստուած՝ հզօրիչ իմ ես՝ ընդէր մոռացար զիս . ընդէր տրտում գնամ ես ՚ի նեղել թշնամոյ իմոյ :

Առաքեան Տէր զլոյս քո և զճշմարտութիւն քո

զի առաջնորդեսցեն ինձ, և հանցեն զիս ՚ի լեառն
սուրբ և ՚ի յարկս քո :

Մտից առաջի սեզանոյ Աստուծոյ առ Աստու-
ուած՝ որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ :

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ Աստու-
ուած Աստուած իմ :

Ա՛րդ՝ ընդէջ տրտում ես անձն իմ՝ . կամ՝ ընդէջ
խռովեա զիս . յուսն առ Աստուած՝ խոստովա-
նեա նմա . փրկիչ երեսաց իմոյ Աստուած է :

Ի խորհրժ իմաստ-Յեան որդոյն կորիւն : ԽԳ .

ԱՍՏՈՒՆՅ՝ ահանջօք մերովք լուաք . զոր
հարքն մեր պատմեցին մեզ :

Օ զործս զորս դործեցեր յաւուրս նոցա՝ յա-
ւուրն առաջինս :

Չեան քո իսլեաց զհեթանոսս՝ և զնոսս անկեցեր .
չարչարեցեր զժողովուրդս քո և հաներ զնոսս :

Օ ի սչ թէ սրով իւրեանց ժառանգեցին զեր-
կիր . և սչ բազուկ նոցա փրկեաց զնոսս :

Այլ աջ քո և բազուկ քո՝ և լոյս երեսաց քոյ
զի հաճեցար դու ընդ նոսս :

Դու ինքն ես թագաւոր իմ և Աստուած իմ . որ
հրամայեցեր զիրկութիւնսն Յակոբոյ :

Ք և զթշնամիս մեր հարցուք . և անուամբ քով

արհամարհեսցուք զյարուցեալսն ՚ի վերայ մեր .
 Եւ թէ յազնոն իմ յու սացեալ եմ . և ոչ սուր
 իմ կեցուցանէ զիս :

Եւ զու փրկեցեր զմեզ ՚ի թշնամեաց մերոց . և
 զատելիս մեր յամօթ արարեր :

Եւ ստուծով պարծեսցուք զօրհանապազ . և ան-
 ուան նորա խոստովան եղիցուք յաւիտեան :

Բայց արդ՝ մերժեցեր և անարգեցեր զմեզ . և ոչ
 ելեր Եւստուած ընդ զօրս մեր :

Պարձուցեր զմեզ յետս քան զթշնամիս մեր . և
 ատելիք մեր յախշտակեցին զմեզ :

Եւ սուր զմեզ որպէս զօչխար ՚ի զենումն . և ընդ
 հեթանոսս ցրուեցեր զմեզ :

Սաճառեցեր զժողովուրդս քո առանց գնոյ . և
 ոչ գոյ թիւ աղաղակի մերոյ :

Եւ արեր զմեզ նախատինս դրացեաց մերոց . ծա-
 դըր և այսն կատականաց այնոցիկ՝ որք շուրջ
 էին զմեօք :

Եւ արեր զմեզ յառակս հեթանոսաց . ՚ի շարժել
 զգլուխս ժողովրդոց :

Օր ամենայն նախատինք իմ՝ առաջի իմեն . և
 ամօթ երեսաց իմոց ծածկեաց զիս :

Ի՞նչ ձայնէ նախատորդին և չարախօսի . յերեսաց
 թշնամոյն և հալածչի :

Եւ յս ամենայն եկն ՚ի վերայ մեր՝ և մեք զքեզ ոչ

մոռացաք . և ոչ ստեցաք ուխտի քում , և ոչ դար-
ձաք յեսա սրտիւք մերովք :

Պարձուցեր զչաւիղս մեր ՚ի ճանապարհաց քոց .
խոնարհ արարեր զմեզ ՚ի տեղի չարչարանաց .
և ծածկեցին զմեզ ստուերք մահու :

Թէ մոռացեալ իցէ մեր զանունն Աստուծոյ մե-
րոյ . կամ՝ ձգեալ իցէ զձեռս մեր առ աստուածս
օտարս :

Սակայն Աստուած խնդրէ զայս . զի նա քննէ
զգաղանիս սրտից մերոց :

Սան քոյ մեռանիմք զօրհանապազ . հա-
մարեցաք որպէս զոչխար ՚ի սպանումն :

Օարթիր ընդ էր ննջես Տէր . արի և մի մեր-
ժեր զմեզ խաբար :

Օ մէ՞ դարձուցանես զերեսս քո ՚ի մէնջ . մոռա-
նաս զաղքատութիւն և զնեղութիւնս մեր :

Խոնարհ եղեն մինչև ՚ի հող անձինք մեր . և յեր-
կիր կցեցան մէջք մեր :

Արի Տէր օգնես մեզ . և յիրկեան զմեզ վանն
անուան քոյ :

Ի խորհրժ զասանելոյ ժամանակաց . որդոցն կորեաց . Ի-
մասբեան երգ վանն իրելոցն : ԽԳ :

Բղխեաց սիրտ իմ զբան բարի . և ասեմ ըղ
գործս իմ թաղաւորի :

Լեզու իմ որպէս գրիչ արագաղիւր դպրի . զի-

ղեցիկ տեսեամբք քան զամենայն որդիս մարդկան :

Սփռեցան շնորհք ՚ի շրթանց քոց . վասն այսորիկ օրհնեաց զքեզ Աստուած յաւիտեան :

Ա՛ճ զսուր ընդ մէջ քո հզօր . զվայելչութիւն գեղոյ քոյ :

Ի արեան ուղղեան և թագաւորեան վասն ճշմարտութեան , հեղութեան և արդարութեան , և առաջնորդեացէ քեզ սքանչելապէս աջ քո :

Նեաք քո սրեալք են հզօր , և ժողովուրդք ՚ի ներքոյ քոյ անկցին ՚ի սիրտս թշնամեաց թագաւորի :

Աթոռ քո Աստուած յաւիտեանս յաւիտենից , զաւազան ուղղութեան՝ զաւազան արքայութեան քոյ :

Սիրեցեր զարդարութիւն , և ատեցեր զանօրէնութիւն :

Սասն այսորիկ էօծ զքեզ Աստուած՝ Աստուած քո իւզով ուրախութեան՝ առաւել քան զընկերս քո :

Օճոռս և ստաշին և զկասիա ՚ի զգեստէ քումմէ , ՚ի տաճարաց փղոսկրէից՝ ուստի ուրախ արարին զքեզ զստերք թագաւորաց ՚ի սբատիւ :

Վացցէ դշտոյ ընդ աջմէ քումմէ , ՚ի հանդերձս սկէհուսս զարդարեալ և պաճուճեալ :

Ի սր դուստր և տես . խոնարհեցօ զունկն քո :

մնան զժողովուրդ քո և զտուն հօր քոյ : զի ցանկացաւ թագաւոր զեղոյ քոյ :

Սա ինքն է Տէր քո՝ երկիր պաղցես սմա . և զուսոր՝ Օռւբայ երկիր պաղցէ սմա . և պատարագօք զերես սորա պաշտեսցեն մեծամեծքի ժողովրդոց :

Ամենայն փառք դատեր թագաւորի ՚ի ներքոյ . ՚ի վերջաւորս ոսկէհուռս զարդարեալ և պաճուճեալ :

Տարցին թագաւորի կուսանք զհետ նորա . և զընկերս նորա տարցին նմա :

Ածցին ցնծաւ թեամբ և ուրախաւ թեամբ . և տարցին ՚ի տաճար թագաւորի . և փոխանակ հարց քոց՝ եղիցին որդիք քո :

Կացուցես զնոսա իշխանս ընդ ամենայն երկիր . և յիշեսցի անուն քո ընդ ամենայն ազգս ազգաց :
 Ասան այսորիկ ժողովուրդք խոստովան եղիցին առ քեզ յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յաւիտենից

՚ի իմաստե՛ծ որդւոնս կորիւնս , ՚ի վերայ գաղտնեոյ :
 Ասէ՛ս Դաւիթի : Խէ :

Աստուած մեր ապաւէն և զօրութիւն . օգնական ՚ի վերայ նեղութեանց՝ որք զտին զմեզ յոյժ :

Ասան այսորիկ ոչ երկիցաւք մեք ՚ի խռովիլ երկրի . ՚ի փոփոխիլ լերանց ՚ի սիրտս ճովու :

Պօղոսի և խոսովեցան ջուրք նոցա . խոսովեցան լերինք ՚ի զօրութենէ նորա :

Պնացք գետոց ուրախ առնեն զքաղաքն Աստուծոյ . և սուրբ արար զյարկս իւր Քարձրեալն : Աստուած ՚ի մէջ նոցա և նոքա մի սասանեսցին . օգնեսցէ նոցա Աստուած ՚ի վաղորդենէ մինչև ՚ի վաղորդեան :

Խոսովեցան հեթանոսք՝ և խոնարհեցան թագաւորութիւնք . ետ զձայն իւր Քարձրեալն և խըռովեցաւ երկիր :

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ . ընդունօղ է մեր Աստուած Յակոբայ :

Եկայք և տեսէք զգործս Աստուծոյ . որ արար զնշանս և զարուեստս ՚ի վերայ երկրի :

Եհար զպատերազմ ՚ի ծագաց մինչև ՚ի ծագս երկրի . զաղեղունս փշրեաց , զգէնս խորտակեաց , և զասպարս այրեաց հրով :

Անխեցէք և ծաներօք՝ զի ես եմ Աստուած . բարձր եղէց ՚ի հեթանոսս , և բարձրացայց ՚ի վերայ երկրի :

Տէր զօրութեանց ընդ մեզ . ընդունօղ է մեր Աստուած Յակոբայ :

Ի Իսրայելի վրայ որպէս ինչ որ Կրիստոսը ասացաւ ինչպէս իսկ :

Օ ԱՓՍ Հարէք ամենայն հեթանոսք . աղա-
 զակեցէք առ Աստուած 'ի ձայն ցնծութեան .
Օ Ի Տէր բարձրեալ և ահարկու . թագաւոր
 մեծ 'ի վերայ ամենայն երկրի .
 Հնազանդ արար զժողովուրդս մեզ և զհեթա-
 նոսս 'ի ներքոյ սոխց մերոց .
Ը նարեաց զմեզ իւր 'ի ժառանգութիւն . զգե-
 ղեցիւթիւն Յակոբայ զոր և սիրեաց .
 Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ . և Տէր
 մեր ձայնիւ փողոյ .
 Աստուծոյ ասացէք Աստուծոյ մերում . սաղմոս աս-
 ացէք թագաւորին մերում . սաղմոս ասացէք .
 Թագաւոր մեծ 'ի վերայ ամենայն երկրի Աս-
 տուած է . սաղմոս ասացէք նմա իմաստութեամբ .
 Թագաւորեաց Աստուած 'ի վերայ հեթանոսաց .
 Աստուած նստաւ յաթոռ սրբութեան իւրոյ .
 Իշխանք ժողովրդոց ժողովեցան առ Աստուած
 Աբրահամ . զի Աստուծոյ զօրութիւնք յերկ-
 րէ յոյժ համբարձան :

Աստուծոյ օրհնութեան որպէս ինչ որ Կրիստոսը ասացաւ ինչպէս իսկ .
 շաբաթ : իսկ :

Ս ե՞՞ք և օրհնեալ է յոյժ 'ի քաղաք
 Աստուծոյ մերոյ . 'ի լեռան սուրբ նորա .
 Հաստարմատ ցնծալէ ցնծութեամբ ամենայն

երկիր . լերինք Միօնի կողմանք հիւսիսոյ՝ քա-
ղաք թագաւորի մեծի :

Աստուած ՚ի տաճարի իւրում՝ յայտնի . ՚ի ժամա-
նակի , իբրև օգնական լինէր նոցա :

Ահաւասիկ թագաւորութիւնք երկրի ժողովե-
ցան . և անկցին ՚ի միասին :

Ինքեանք տեսին այսպէս՝ և զարմացան . խռովե-
ցան՝ սասանեցան՝ և դողումն կալաւ զնոսա :

Անգ երկունք որպէս ՚ի ծննդեան . և հողմն սաս-
տիկ փշրեսցէ զնաւս ՚ի թարսիս :

Որպէս լուաք՝ սոյնպէս և տեսաք ՚ի քաղաք
Տեառն զօրութեանց՝ ՚ի քաղաք Աստուծոյ մերոյ :

Աստուած զհիմունս էարկնմա յաւիտեան . ըն-
կալաք Աստուած զողորմութիւն քո ՚ի մէջ ժո-
ղովրդեան քոյ :

Աստ անուան քում՝ Աստուած , սոյնպէս և օրհ-
նութիւն քո ընդ ամենայն տիեզերս . և արդա-
րութեամբ լի է աջ քո :

Ուրախ եղիցի լեառն Միօն . և ցնծասցեն զստերք
Յուդայ վասն իրաւանց քոց Տէր :

Շրջեցարաւք զՄիօնիւ . պաշարեցէք զնա . և
պատմեցէք յաշտարակս նորա :

Պիք զսիրտս ձեր ՚ի վերայ զօրութեանց նորա .
բաժանեցէք զամուրս նորա . զի պատմել կարաս-

Ղիք յազգ յայլ :

Սո՛ւ է Աստուած՝ Աստուած մեր յաւիտեանս
 յաւիտենից . և սո՛ւ հովուեսցէ զմեզ մինչև յա-
 վիտեան :

Ի խորհրդոց արարչոյն . Սուրբ Գրքի . ԽԸ :

Առարձաք զայս ամենայն ազգք . ունկնդիր
 լերուք ամենեքեան ոյք բնակեալ էք յաշխարհիս .
 Ծնունդք երկրի և որդիք մարդկան . ՚ի միա-
 սին մեծամեծք և տնանկք :

Բերան իմ՝ խօսեսցի զիմաստութիւն . և խոր-
 հուրդ սբտի իմոյ զհանճար :

Խոնարհեցուցից յառակումն զունկն իմ . բացից
 զառակս օրհնութեան ՚ի սկզբանէ :

Ընդէր բնաւ երկնչիմես յառուր չարի . զի ա-
 նօրէնութիւնք գնացից իմոց շուրջ եզնն զինև :

Յուսացեալքն ՚ի զօրութիւն իւրեանց՝ ՚ի բազ-
 մութիւն մեծութեան իւրեանց պարծեսցին :

Եղբայր ո՛չ փրկէ՝ և ո՛չ փրկէ մարդ . և ո՛չ տայ
 Աստուծոյ զփրկանս իւր . և ո՛չ զգինս փրկանաց
 անձին իւրոյ :

Աստակեան՝ յաւիտեան , և կեցցես մինչ խ-
 պառ . և ո՛չ տեսցես զապականութիւն :

Յորժամ տեսցես թէ իմաստունք մեռանիցին . ՚ի
 միասին անզգամք և անմիտք կորիցեն . և թող-
 ցնն օտարաց զմեծութիւն իւրեանց :

Պերեզմանք նոցա՝ տունք նոցա եղիցին յախտեան . և յարկք նոցա յազգէ մինչև յազգ . և կարգացեն զանուանս նոցա ՚ի հողս իւրեանց :

Մարդ ՚ի պատուի էր և ոչ իմացաւ . հաւասարեցաւ անասնոց անմտից՝ և նմանեցաւ նոցա :

Այս աննապարհ է նոցա դայթակղութեան նոցին . յետ այսորիկ բերանօք իւրեանց հաճեսցին :

Որպէս խաշն ՚ի դժոխս մատնեսցին . և մահ հովուեսցէ զնոսա . և տիրեսցեն նոցա ուղիղք ընդ

ԱՌԱՆՈՒՄ :

() զնութիւնք նոցա մաշեսցին ՚ի դժոխս . և ՚ի փառաց իւրեանց անկցին :

Բայց սակայն՝ Աստուած փրկեսցէ զանձն իմ ՚ի ձեռաց դժոխոց՝ յորժամ ընդունին զես :

Մի երկնչիր՝ յորժամ մեծանայ մարդ . և յորժամ բազում լինին փառք տան նորա :

Օ ՚ի ոչ թէ ՚ի մեռանիլն իւրում առցէ ընդ իւր զամենայն , և ոչ թէ ի՞ցեն փառք տան նորա ընդ նմա :

Այլ անձն նորա ՚ի կեանս իւրում օրհնեսցի . խոստովան եղիցի քեզ՝ յորժամ բարի արասցես դու նմա :

Մտցէ նա մինչև յազգ հարց իւրոց . և մինչև յախտեան զլոյս մի տեսցէ :

Մարդ ՚ի պատուի էր և ոչ իմացաւ . հաւ ասարեցաւ անասնոց անբանից՝ և նմանեցաւ նոցա :

Սուրբ Առաքելք : Խթ :

Աստուծոց աստուծոց Տէր խօսեցաւ . և կոչեաց զերկիր՝ յարևելից մինչև ՚ի մուտս արևու :
 Ի Սիօնէ մեծ վայելչութիւն փրկութեան զեղոյ նորա :

Աստուած մեր յայտնապէս եկեացէ . և Աստուած մեր մի դադարեսցէ :

Հուր առաջի նորա բորբոքեսցի . և շուրջ զնովաւ մըրիկ յոյժ :

Առջեսցէ զերկինս ՚ի վերուստ՝ և զերկիր , ՚ի դասել զժողովուրդ իւր . ժողովել առ ինքն ըզսուրբս իւր՝ և ոյք դնեն զպատարագս սևխտից ՚ի վերայ սեղանոյ նորա :

Պատմեսցեն երկինք զարդարութիւն նորա՝ զի Աստուած դատաւոր է :

Ի ուր ժողովուրդ իմ և խօսեցայց ընդ քեզ . և Իսրայէլ՝ քեզ վկայեցից . զի Աստուած Աստուած քո ես եմ :

Ոչ թէ վասն պատարագաց քոց կշտամբեմ ըզքեզ , զի սղջակէզք քո առաջի իմ են յամենայն ժամ :

Ո՛չ ընդունիմ' ՚ի տանէ քումմէ զուարակս . և ո՛չ
 ՚ի հօտից քոց նօխագս :

Իսմ է ամենայն դազան անտառի , էրէ լերանց'
 և ամենայն անասուն ,

Գիտեմ ես զամենայն թռչունս երկնից . զեղեց-
 կութիւն վայրի ընդ իս է :

Թէ քաղցրայց , քեզ ինչ ո՛չ ասացից . զի իմ է
 աշխարհ լըիւ իւրով :

Ո՛չ ուտեմ ես զմիս զուարակաց քոց , և ո՛չ զա-
 րիւն նօխագաց քոց ըմպեմ' :

Սատո՛ Աստուծոյ պատարագ օրհնութեան . և
 կատարեան Աարձրելոյն զուխոս քո :

Կարդացես առ իս յաւուր նեղութեան քոյ , ես
 փրկեցից զքեզ' և դու փառաւոր արասցես զիս :

Սակայն՝ մեղաւորին ասէ Աստուած . իսկ դու
 ընդէ՞ր բնաւ պատմես զարդարութիւն իմ' , կամ
 առնուս զուխոս իմ' ՚ի բերան քո :

Օ ՚ի դու ատեցեր զխրատ իմ' . մերժեցեր և յե-
 տըս ընկեցեր զամենայն բանս բերանոյ իմոյ :

Թէ տեսանէիր զգողս , ընթանայիր ընդ նոսա .
 և ընդ շունս դնէիր զբաժին քո :

Բերան քո յաճախէր զչարութիւն . և լեզու քո
 նիւթէր զնենգութիւն :

Նստեալ զեղբօրէ քումմէ չարախօսէիր . և ՚ի վե-
 րայ որբւոյ մօր քոյ՝ դնէիր զգայթակղութիւն :

Օ այս ամենայն արարեր և լուսնի քեզ . կարծեցեր անօրէնոյ ՚ի մտի քում, թէ և ես քեզ նըմանիցիմ :

Արդ՝ յանդիմանեցից և կայուցից զայս ամենայն առաջի քոյ . խնայարձք ամենեքեան՝ որոց մուսայեալ իցէ զԱստուած :

Պուցէ երբէք յափշտակիցիք . և ոչ ոք իցէ որ փրկիցէ :

Պատարազ օրհնութեան փառաւոր արասցէ զիս . և անդ է ճանապարհ՝ ուր ցուցից նմա զփրկութիւն Աստուծոյ :

Ի խորհրդի Սուրբի . Ի ժամանակի իբրև ելն առ նախնան ճարգարէ՝ յորժամ ճարեալ էր նա առ Բեբուբէ : Ծ :

Ողորմնն ինձ Աստուած՝ ըստ մեծի սղորմութեան քում . ըստ բազում զթութեան քում, քաւեան զանօրէնութիւնս իմ :

Առաւել լուսն զիս յանօրէնութենէ իմմէ . և ՚ի մեղաց իմոց սուրբ արա զիս :

Օ անօրէնութիւնս իմ ես ինձէն զխտեմ . և մեղք իմ առաջի իմ են յամենայն ժամ :

Քեզ միայն մեղայ Տէր . և չար առաջի քոյ արարի :

Որպէս արդար եղիցիս ՚ի բանս քո . և յաղթեսցես ՚ի դատել քում :

Անօրէնութեամբ յղացաւ . և ՚ի մեղս ծնաւ զիս
մայր իմ :

Ղու Տէր զճշմարտութիւն սիրեցեր , զանյայտս
և զճաճկեալս՝ խնաստութեամբ քով յայանեցեր
ինձ :

Յօղեալ յիս մշտկաւ և սուրբ եղէց . լուս և բան
զձիւն սպիտակ եղէց :

Լսելի արա ինձ Տէր զցնծութիւն և զուրա-
խութիւն և ցնծասցին ոսկերք իմ տառապեալք :

Ղարձո՞ զերեսս քո ՚ի մեղաց իմոց . և զամենայն
անօրէնութիւնս իմ բաւեան յինէն :

Սիրտ սուրբ հաստատեան յիս Աստուած . և հո-
զի աղիղ նորոգեան ՚ի փորի իմում :

Սի ընկենուր զիս Տէր յերեսաց քոց . և զհո-
զի սուրբքս մի հաներ յինէն :

Այլ տուր ինձ ցնծութիւն փրկութեան . և հոգ-
ւով պետութեան քոյ հաստատեան զիս :

Ուսուցից անօրինաց զճանապարհս քո . և ամ-
բարիչաք առ բեզ դարձցին :

Փրկեան զես յարենէ Աստուած՝ Աստուած փրկ-
կութեան իմոյ . ցնծասցէ լեզու իմ յարգարու-
թեան բում :

Տէր՝ եթէ զչրթունս իմ բանաս , բերան իմ եր-
գեսցէ զօրհնութիւնս քո :

Թէ կամեցեալ էիր , պատարագս մատուցանէ-

աբ . բայց դու ընդ ողջակէզս խի՛նչ հաճեցար :
Պատարագ Աստուծոյ հոգի խոնարհ . զփրս
 սուրբ և զհոգի խոնարհ՝ **Աստու ածնչ** արհամար-
 հէ :

Բարի արա Տէր կամօք քովք **Սիօնի** . և շինեա-
 ցին պարխազք **Երուսաղէմի** :

Յայնժամ հաճեցիտ ընդ պատարագս արդա-
 բուժեան . յորժամ ուխտից պատարագս հանցեն
 ՚ի սեղան քս զուարակս :

Ի խորագ ի մարտիան Դաւիթ . ՚ի ժամանի զի էին Դա-
 վէի Երժամսի և պարթեոյս Սառազայ Բէ ուսուսի ՚ի սիօն
 էին և ՚ի քանն Ասիօնիս : ԾԱ :

Որի պարծի ՚ի չարութեան հզօրն յանօրէ-
 նութեան . զօրհանապազ զանօրէնութիւն խոր-
 հեցաւ ՚ի լեզուի իւրում :

Որպէս զածելի սուր՝ սրեաց զնենգութիւն . փ-
 բեաց զչարութիւն քան զբարութիւն . զանօրէ-
 նութիւն քան զխօսս արդարութեան :

Սիրեաց նա զամենայն խօսս կործանման . և ըզ
 լեզուս նենգաւորս :

Սան այսորիկ՝ **Աստուած** կործանեցէ զնա
 խապառ . խլեցէ և հանցէ զնա ՚ի յարկաց իւրոց
 և զարմատս նորա յերկրէն կենդանեաց :

Տեցեն արդարք և երկիցեն . զնավաւ ծիծա-
 ղեցին և ասացեն :

Այս անգամ է, որ սչ արար զաստուած իւր օգնու-
կան . այլ յուսացաւ սա ՚ի բազում միծու թիւն
իւր . և զօրացաւ ՚ի նանրութեան իւրում :

Այլ ես որպէս ձիթենի պողպից ՚ի տանն Աս-
տուծոյ . յուսացայ յողորմութիւն Աստուծոյ՝
յաւխտեան և յաւխտեանս յաւխտենից :

Խոստովան եղէց քեզ Տէր յաւխտեան՝ զի ա-
րարեր . և համբերից անուան քում . զի քաղցր
ես առաջի սրբոց քոց :

Ի Կաթարած վան Մաւէթայ . Ի Տասրուբիւն
Դաւիթ : ԾԲ :

Աստուած անզգամն ՚ի սրտի իւրում թէ սչ գոյ
Աստուած . ապականեցան և պղծեցան յանօ-
րէնութեան իւրեանց . և սչ ոք է որ առնէ զքաղց-
րութիւն :

Աստուած յերկնից նայեցաւ յամենայն որդիս
մարդկան՝ տեսանել թէ իցէ ոք իմաստուն որ
խնդրիցէ զԱստուած :

Ամենեքեան խոսորեցան ՚ի միասին և անպիտա-
նացան :

Ոչ ոք է որ առնէ զբարի . և չէ ոք մինչև ՚ի մի :
Որպէս սչ ծանիցին ամենեքեան . ոյք զործեն զա-
նօրէնութիւն :

Ո՛րք ուտէին զժողովուրդ իմ՝ որպէս կերակուր
հացի, և առ Աստուած ոչ կարդացին:

Անդ երկիցեն զերկիւզ՝ ուր ոչ իցէ երկիւզ. զի
Աստուած ցրուեացէ զոսկերս մարդահաճոյից:
Ամաչեսայէն և յամօթ լիցին՝ զի Աստուած ա-
նարդեաց զնոսա:

Ո՞ տացէ ՚ի Սիօնէ զերկու թիւն Խարայէլի ՚ի դար-
ձուցանել Տեառն զգերութիւն ժողովրդեան իւ-
րոյ. ցնծասցէ Յակոբ՝ և ուրախ եղիցի Խա-
րայէլ:

Ի իսթարած ընդ օրհնութիւնս իմաստութիւնս Դաւթի: Ի ծո-
հանի ըի ելին Ջեթաճիսն՝ և առնն յԱստուած ահաւորի
Դաւթի Բագոսեալ նստի առ Տէչ: ԾԳ:

Աստուած յանուան քում կեցօ զիս. և ՚ի զօ-
րութեան քում իրաւ արա ինձ:

Աստուած լուր աղօթից իմոց. ունկն գիր բանից
բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ՚ի վերայ իմ, և հզօրք ինդ-
րեցին զանձն իմ. և ոչ համարեցան զքեզ
Աստուած առաջի իւրեանց:

Ահա Աստուած օգնական իմ. և Տէր ընդունեօզ
հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ՚ի թշնամիսն իմ. ճըչ-
մարտութեամբ քով սատակեալ զնոսա:

Էս կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ:

և խոստովան եղէց անուան քում՝ Տէր՝ զի բարի է :
 Յամենայն նեղութենէ խմէ վրկեցեր զիս . և
 ՚ի թշնամիան իմեանս ակն իմ :

Ի խորագ ընդ օրհնութեան իմաստութիւնն Դաւթի : ԾԴ :

Ունին զիւր Աստուած աղօթից խնոց . և մի
 անտես առներ զինդրուածս իմ :

Նայեա՛ առ իս և լուր ինձ . զի արամեցայ ես ՚ի
 ձանձրանալ իմում . և խռովեցայ :

Ի ձայնէ թշնամւոյն և ՚ի նեղել մեղաւորին՝
 խոտորեցան յիս անիրաւութեամբ . և բարկու-
 թեամբ ոխս պահէին ինձ :

Սիրտ իմ խռովեցաւ յիս . և երկիւղ մահու ան-
 կաւ ՚ի վերայ իմ :

Ա՛հ և դողումն եկն ՚ի վերայ իմ և ծածկեաց զիս
 խաւար :

Ասացի ո՞ տայր ինձ զթևս որպէս զաղաւնւոյ . զի
 թռչէի վերանայի . և հեռացեալ դադարէի յա-
 նապատի :

Ահն ունէի Աստուծոյ որ վրկէր զիս ՚ի կարճ-
 մըտութենէ : ՚ի զայրանալոյ , և ՚ի մըրկեալ նեղ-
 սրտութենէ :

Ունկը՛ Տէր և բաժանեա՛ զլեզուս նոցա . զի տե-
 սի զանօրէնութիւն և զհակառակութիւն ՚ի քա-
 ղաքի :

Ի տուէ և ՚ի գիշերի շուրջ եղին զպարսպօք նա-

րա անօրէնութիւնք . չարիք և մեղք են ՚ի մէջ
նոցա . և ոչ պակասեցաւ ՚ի հրապարակաց նոցա
վաշխ՝ և նենգութիւն :

Օ ՚ի թէ թշնամւոյն նախատեալ էր՝ համբերէի
արդեօք . կամ տեւոյն մեծաբանեալ էր ՚ի վե-
րայ իմ՝ , թաքչէի արդեօք ՚ի նմանէ :

Իսկ դու մարդ հաւատար իմ՝ , առաջնորդ իմ և
ծանօթ իմ :

Ապաքէն ՚ի նոյն քաղցրացուցեր ինձ և քեզ կե-
րակուր . զի գնայաք միաբանութեամբ ՚ի տանն
Աստուծոյ :

Եկեսցէ մահ ՚ի վերայ նոցա . և կենդանւոյն իջ-
ցեն ՚ի դժոխս . զի չարութիւն է ՚ի բնակութեան
նոցա և ՚ի մէջ նոցա :

Ես առ Աստուած կարգացի՝ և նա լուաւ ինձ յե-
րեկոյս , ՚ի վաղարդեան և ՚ի հասարակ աւուր :

Պատմեցի և ասացի և լուիցէ ձայնի իմում . փրկ-
կեսցէ խաղաղութեամբ զանձն իմ ՚ի մերձաւորաց
խնոց . զի կարեօք հասին ՚ի վերայ իմ :

Լուիցէ Աստուած և խոնարհ արասցէ զնոսա .
որ յառաջ է քան զյաւխտեանս :

Օ ՚ի ոչ գոյր նոցա փոխանակ . և ոչ երկեան
Աստուծոյ :

Չգեաց զձեռն իւր ՚ի հատուցանել նոցա . և նո-
քա սղծեցին զօրէնս նորա :

Բաժանեցան ՚ի սրտմտութենէ երեսաց նորա . և
 եհաս ՚ի սիրտս նոցա :

Վահուղ էին բանք նոցա քան զձէթ . և ինքեանք
 որպէս սլաք :

Ընկեալ ՚ի Տէր զհոգս քո՝ և նա կերակրէ զքեզ .
 և ոչ տայ յաւիտեան սասանութիւն արդարոյ :

Ղաւ Աստուած՝ իջուցես զնոսա ՚ի գուբս սպա-
 կանութեան . արք արիւնահեղք և նենգաւորք
 մի հասարակեցին զաւուրս խրեանց . այլ ես ՚ի
 քեզ Տէր յուսացայ :

Օրհնութիւն Պեծի Մովսիսի Աստուծոցէ Տարգմարէին : Երեւ-
 րդ օրինոց . 32 :

Օրհնութիւն բորբոքեցաւ ՚ի բարկութենէ իմ-
 մէ . այրեցէ և իջցէ մինչ ՚ի դժոխս ներքինս :
 Վերիցէ զերկիր՝ և զամենայն բոյս երկրի նոցա .
 վառեցին հրով . և բորբոքեցին հիմունք լե-
 րանց նոցա :

Վուտեցից զչարիս ամենայն ՚ի վերայ նոցա . և
 նետիւք խնովք սպառեցից զնոսա :

Մաշեալք և հիւճեալք ՚ի սովու զազանարեկ՝
 գէշ անկեալ ամենայն թռչնոց երկնից :

Վարս առանց բժշկութեան արձակեցից ՚ի վե-
 րայ նոցա . զգազանս անասալատի՝ որք այսր և
 անդր քարչեցեն զնոսա ընդ երկիր :

Արտաքուստ մանկահոտորս արասցէ զնոսս սուր .
 և ՚ի ներքուստ շտեմարանաց նոցա անտի՝ ար-
 հաւիրք ահից :

Օ երխտասարդս նոցա կուսանօք հանդերձ . և
 զտղայս՝ հաստատելովք ծերովք հանդերձ :

Ասացի թէ ցրեցից զնոսս , և դադարեցուցից ըզ-
 յիշատակս նոցա յազգսց :

Թէ՛ ոչ վասն բարկու թե՛ սրտմտու թե՛ թշնամ-
 ւոյն . զի մի երկայնակեացք եղիցին . և մի բարձ-
 րացին հպարտացեալ թշնամիքն և ասացեն :

Թէ՛ ձեռն մեր բարձր է՝ և բազուկ մեր հզօր . և
 ոչ Տէր Աստուած արար զայս ամենայն :

Օ ի ազգ մի խորհրդակորոյսք են նոքա , և ոչ
 գոյ ՚ի նոսս իմաստու թիւն . և ոչ խորհեցան ՚ի
 միտ առնուլ զայս ամենայն . և արդ ընկալցին
 զամօթ յանձինս իւրեանց :

Օ արմանք մի մեծ այս են . զիսորդ՝ մինն ըզ-
 հազարս հալածեսցէ . կամ՝ երկուք զբիւրս շար-
 ժեսցեն :

Թէ՛ ոչ Տեառն Աստուծոյ մատնեալ էր զնոսս .
 և տուեալ իցէ զնոսս ՚ի ձեռս թշնամեաց նոցա :

Օ ի ոչ են դէք նոցա որպէս զԱստուած մեր .
 այլ թշնամիք մեր վատախորհուրդք են :

Յայգւոյն Սոբօմայ էր որթ նոցա . և տունկ նոցա
 ՚ի Ղամորայ :

Խաղող նոցա խաղող դառնութեան . և ողկոյղ
նոցա ՚ի դառնութեան լեղւոյ :

Արտամութիւն բարկութեան վնշապաց գինի նո-
ցա . սրտամութիւն իժից անհնարին առանց
բժշկութեան :

Ո՛չ այս ամենայն ժողովեալ է առ իս . և կնքեալ
պահի ՚ի գանձի խնամ :

Յաւուր վրիժուց հատուցման հատուցից նոցա .
ի ժամանակի , յորում հարցի զքարի ոտն նոցա :

Մերձ է օր կորստեան նոցա . զի հասեալ է
պատրաստութեամբ Տէր ՚ի վերայ նոցա :

Ղաստէ Տէր զժողովուրդ իւր . և ՚ի ծառայս իւր
մխիթարի :

Օ՛ ի ետես զնոսա լքեալս՝ լու ձեալս և մասնեալս
ի գերութիւն :

Եւ ասիցէ Տէր՝ ո՛ւր են դիքն ձեր , յորս յու-
սացեալ էիք դուք ՚ի նոսա . զորոց զճարպս ըս-
պանդիցն ուտէիք . և ըմպէիք զգինի զոհիցն :

Ա՛լ է՛ յարուցեալ օգնեսցեն՝ և եղիցին ձեզ
թիկունք :

Ն՞ւրի՛ն Մ՞Վ՞Ի՛ն :

Օ՛ աներձք և տեսէք՝ զի ես եմ . և ո՛չ զոյ
այլ Աստուած , բաց յինէն :

Ես սպանանեմ և ես կեցուցանեմ , հարկանեմ և

ես բժշկեմ՝ . և ոչ ոք իցէ որ հանիցէ զձեզ ՚ի
ձեռաց իմոց :

Համբարձի յերկինս զձեռս իմ՝ . երգուայ աջով
իմով և ասացի՝ թէ կենդանի եմ՝ ես յաւիտեան :

Արեցից որպէս փայլակն զսուսեր իմ՝ . և ՚ի խնդիր
վրիժուց արձակեցից զաջ իմ :

Հատուցից զհատուցումն թշնամեաց իմոց . և
ատելեաց իմոց հատուցից զհատուցումն նոցա՝
նոցին :

Արբեցուցից զնետս իմ յարենէ նոցա . և սուր
իմ կերիցէ միս յարենէ վերաւորելոց . զերելոց
գլխոց իշխանաց թշնամեաց նոցա :

Ուրախ եղիցին երկինք նովաւ . և երկիր պաղցնն
նմա ամենայն որդիք Աստուծոյ :

Ուրախ եղերուք հեթանոսք ընդ ժողովրդեան
նորա . և զօրացուցնն զնա ամենայն հրեշտակք
Աստուծոյ :

Խնդրելով խնդրեցաւ վրէժ արեան որդւոց նոցա .
և հատուցումն թշնամեաց նոցա հատուցաւ նոցա .
Հատուցումն ատելեաց նոցա՝ հատուցաւ նոցա .
և սրբեսցէ Տէր զերկիր ժողովրդեան իւրոյ :

Մարգարէնք

Ղու ես Տէր մեր՝ դու ես Քրիստոս փրկիչ
մեր . զքեզ օրհնեն անձինք մեր :

Մարգարէր Տէր՝ վասն սրբուհւոյ անարատի

մօր քո և կուսի Տէր ընկնլ զաղաչանս մեր և
կեցն զմեզ :

Ք.Ր.Ն.Ն.

Այսն ուղղելոյ զգնացս մեր ՚ի ճանսպարհս
խաղաղութեան՝ զՏէր աղաչեսցուք :

Այսն ցրելոյ ՚ի մէնջ զամենայն խորհուրդս չա-
րին՝ զՏէր աղաչեսցուք :

Այսն սրբգեւելոյ մեզ առողջ խորհուրդս և
առաքինի վարս՝ զՏէր աղաչեսցուք :

Այսն սրբելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենա-
զօր աջոյն իւրոյ՝ զՏէր աղաչեսցուք :

Այսն խորտակելոյ զհակառակորդն վաղվա-
ղակի ընդ ոտիւք մերովք՝ զՏէր աղաչեսցուք :

Այսն հազուցն հանգուցելոց որք ճշմարիտ և
ուղիղ հաւատով ՚ի Քրիստոս ննջեցին՝ զՏէր
աղաչեսցուք :

Եւ ևս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւա-
տոյս մերոյ՝ զՏէր աղաչեսցուք :

Օյանձինս մեր և զմիմեանս Տեան Աստուծոյ
ամենակալիդ յանձն արասցուք :

Աղորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ու-
ղորմութեան քում՝ ստասցուք ամենեքեան միա-
բանութեամբ :

Տէր երկնի և երկրի՝ արարիչ ամենայն արարածոց՝ երևելեաց և աներևութից : Ան քեզ կարգամբ յամենայն ժամ : զի ընդ ամենայն տեղիս է տէրութիւն քո : և արքայութիւն քո ամենեցուն տիրէ : Շնորհեա՛ մեզ երկխղիւ ՚ի պաշտօն քո կանխել չանապազ : Սիրել զքեզ ՚ի բոլոր սրտէ՛ և ՚ի բովանդակ մտաց . և յամենայն զօրութենէ մերմէ պահել զպատուիրանս քո : Համբանալ առ քեզ զձեռս մեր ՚ի սրբութիւն առանց բարկութեան և երկմտութեան . և գտանել ՚ի քէն զչնորհս և զողորմութիւն՝ և զառաքինասէր զործոցն յաջողութիւն : Ասն զի դու ես Տէր կենաց և Աստուած ողորմութեանց . և քեզ վայելէ փառք , իշխանութիւն և պատիւ : Այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից , Ամէն :

Խողազութիւն ամենեցուն :

Քու՛մ ամենագոր և յաղթօղ տէրութեանդ կրկնի ամենայն ծունր յերկրպագութիւն . և փառաւորի յամենեցունց թաղաւորութիւն քո : Այլեա՛ յերկրպագութիւնս մեր՝ և ուսո՛ մեզ առնել զարդարութիւն ճշմարտութեան : Աս զի դու ես Աստուած խաղաղութեան . որ բարձեր զթշնամութիւն ՚ի միջոյ՝ և արարեր զխա-

զաղութիւն յերկինս և յերկրի : Եւ հեռաւո-
 րաց և մերձաւորաց՝ աւետարանեցեր զնոր պար-
 գես քոյին բարեացդ : Որում և զմեզ մեծի շնոր-
 հացդ արժանաւորս արասցես՝ դասելով ընդ ճըշ-
 մարիտ երկրպագուս քո : Աստուած մեր՝ և Տէր
 և փրկիչ Յիսոս Բարիասոս : Որ ես օրհնեալ
 ընդ Հօր և ընդ սրբոյ Հոգւոյդ : Այժմ և միշտ
 և յաւիտեանս յաւիտենից . Ամէն :

Յերգս օրհնութեան և ՚ի ձայն սաղմոսաց անդա-
 դար փառաւորեմք զՀայր , և զՈրդի , և զսուրբ
 Հոգիդ : Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւի-
 տենից . Ամէն :

ՄԱՂՄՈՍ ԳԼԽԹԻ

ՆՕԵ՛

'Ի իսրայելի վասն ժողովուրդեանն որո՛ր ՚ի սրբո-
րեանց և ին՛ն : 'Իս-
րայելի արձանագիտի ՚ի ժամանակի յորժամ իս-
րայելի արձանագիտի ՚ի զ.է.է. :

ՈՂՈՐՄԵԱՆ ԻՆՁ ԱՍՏՈՒԱՆՕ՛
ՁԻ ԿՈՒՍԵԱՅ ՁԻՍ ՄԱՐԴ՝ ՁՕՐՀԱՆԱՊԱՁ ՊԱՁ
տերազմունք նեղեցին զիս :

Կրիսեցին զիս թշնամիք խճորհանապաղ . բա-
զումք էին ոյք մարանչէին ընդ իս ՚ի բարձանց :
'Ի տուէ ես ոչ երկեայց՝ զի ՚ի Տէր յուսացայ .
Աստուծով զովեցից զբանս իմ . Աստուծ յու-
սացայ և ոչ երկեայց , զե արասցէ ինձ մարդ :
Օ օրհանապաղ զբանս իմ անարգեցին . զինէն
էին խորհուրդք նոյա ՚ի չարութեան :

Պանդուխտք եղեցին և թաքթաքուրք շեջեցին .
նոքա զարշապարի խնում սպասեցին՝ որպէս և
սպասէին անձին խնում :

Որպէս առ յոչնչէ մերժեցես զնոսա . բարկու-
թեամբ զժողովուրդս հնազանդեցուցես :

Աստուած՝ զկեանս իմ՝ սլատմեցից քեզ . եդից
զարտասուս իմ՝ առաջիքոյ՝ որպէս խոստացար
դու ինձ :

Դարձցին թշնամիք իմ՝ յետս իւրեանց՝ յաւուր
յորում կարգացուք առ քեզ :

Ահա ծանեայ զի Աստուած իմ ես դու . զԱստուած
օրհնեցից ՚ի բանս իմ, և զՏէր զովեցից ՚ի
խօսս իմ . յԱստուած յուսացայ և ոչ երկեայց՝
զի արասցէ ինձ մարդ :

Յինէն են ուխտք իմ . զորս տաց քեզ օրհնու
թեամբ Աստուած Աստուած իմ :

Փրկեցեր զանձն իմ ՚ի մահուանէ, զաչս իմ յարտասուաց . և զոտս իմ ՚ի դայթակղութենէ . հաճոյ եղէց առաջի Տեառն յերկրին կենդանեաց :

Ի խորհրդոց Գրքոցն . Գրքոցն . Գրքոցն . Գրքոցն . Գրքոցն .
Ի զի Գրքոցն . Գրքոցն . Գրքոցն . Գրքոցն . Գրքոցն .
Գրքոցն . Գրքոցն . Գրքոցն . Գրքոցն . Գրքոցն .

Ողորմեաց ինձ Աստուած՝ ողորմեաց ինձ .
զի ՚ի քեզ յուսացաւ անձն իմ :

Ի հովանի թևոց քոց յուսացայց՝ մինչև անցցէ
անօրէնութիւն :

Ազազակեցի առ Աստուած բարձրեալն . առ
Աստուած բարերար իմ :

Առաքեաց յերկնից և կեցոյց զիս . եդ ՚ի նախատինս՝ որք կտխէին զիս :

Առաքեաց **Ա**ստուած զողորմութիւն և զճշմարտութիւն իւր . և փրկեաց զանձն իմ'ի միջոյ զանաց զի ննջէի ես խռովեալ :

Որչւոց մարդկան , ատամունք իւրեանց զէն և նետք են . և լեզուք նոցա որպէս զսուր սուտերի :

Բարձրեալ ես դու յերկինս **Ա**ստուած . և յամենայն երկրի են փառք քո :

Որողայթ պատրաստեցին ոտից իմաց . խոնարհ արարին զանձն իմ . փոքրեցին առաջի իմ խորխորատ . և անկան ինքեանք 'ի նոյն :

Պատրնատ է սիրտ իմ **Ա**ստուած . պատրնատ է սիրտ իմ . օրհնել և սաղմոս ասել քեզ փառք իմովք :

Չարթիք փառք իմ , զարթիք սաղմոսիւք և օրհնութեամբ . և ես զարթեայց յառաւօտուց :

Խոստովան եղէց քեզ 'ի ժողովուրդս **Տ**էր . և սաղմոս ասացից քեզ յազինս :

Մեծ եղև մինչև յերկինս սողորմութիւն քո . մինչև յամպս ճշմարտութիւն քո :

Բարձրեալ ես դու յերկինս **Ա**ստուած . և յամենայն երկրի են փառք քո :

Ի իտարած Տ' ապամեհր . աբնանագիւր Սաղմոս
Դու-Էի : Ծէ :

Թէ արդարև զարդարութիւն խօսէիք . և ուղիղս դատէիք որդիք մարդկան :

Վանդի և արդ իսկ ՚ի սրտի ձերում զանօրէնու-
թիւն զորժէք յերկրի . զանխրաւութիւն ձեռք
ձեր նիւթեն :

(տար եղեն մեղաւորք ՚ի մօրէ . խաբեցան յար-
զանդէ և խօսեցան զսուտ :

Սրտմութիւն նոցա ըստ նմանութեան օձի .
որպէս իժի և քարրի . զի խցեալէ զականջս իւր :

Օ ի մի լուիցէ նա զձայն թովչի ճարտարի . և
մի առցէ զդեղ ՚ի դեղատուէ իմաստնոյ :

Աստուած փշրեցէ զատամուկնս նոցա ՚ի բերանս
իւրեանց . և զժանիս առիւծուց խորտակեաց

Տէր :

Անարգք եղիցին նոքա որպէս ջուր զի հեղանի .
ի լարել աղեղան նորա՝ տկարասցին որպէս մում
զի հալի . և սպառեցին :

Անկաւ հուր՝ և սչ տեսին զարև . մինչ չև ՚ի
միտ առեալ էր զփուշս իւրեանց . որպէս դժնիկ
բարկութեամբ կենդանւոյն կիզցէ զնոսա :

Աւրախ եղիցի արդարն յորժամ տեսցէ զհատու-
ցու մն . և զձեռս իւր լուասցէ յարեան մեղա-
ւորի :

Եւ ասասցէ մարդ՝ թէ արդարև գոցէ պտուղ
արդարոյ . և է Աստուած որ դատէ զնոսա յերկրի :

Ի խորաբաժնի միտմանէր . Գրեթէ արձանագիւր ՚ի ժամանակ
 շէ աստիճանայ Ստանուի և պաշտօնէայ շրջան ետրա
 շէ սղանդէ շնա : ԾԸ :

Փրկեմն զիս ՚ի թշնամեաց խնաց Աստուած .
 յայնցանէ ոյք յարուցեալ են ՚ի վերայ իմ ապ-
 րեցն զիս :

Փրկեմն զիս յայնցանէ , ոյք գործեն զանօրէ-
 նութիւն . յարանց արիւննահեղաց ապրեցն զիս :

Որսալ զանձն իմ կամեցան . և հասին ՚ի վերայ
 իմ հօրք :

Ոչ մեղք իմ և ոչ յանցանք . առանց մեղաց ըն-
 թացայ և ուղիղ եղէ :

Օ արթիր ընդ առաջ իմ , և տես դու Տէր զօ-
 րութեանց , Աստուած Իսրայէլի :

Նայեաց և այց արա ամենայն հեթանոսաց . մի
 ողորմիր ամենեցուն ոյք գործեն զանօրէնութիւն

Վարձցին ընդ երեկոյս . սովեցին որպէս շունք
 և շրջեցին դքաղաքաւ :

Նոքա զօղանջեցեն բերանօք իւրեանց . և սուր
 է ՚ի շրթունս նոցա :

Իսկ արդ՝ ոմ լուաւ զայս . զի դու Տէր ծիծա-
 ղեցիս զնոքօք . և արհամարհեցիս զամենայն

հեթանոսս :

Օ զօրութիւն իմ առ քեզ պահեցից . զի Աստ-
 ուած օգնական իմ ես :

Աստուած իմ, ողորմութիւն նորա կանխեսցէ
առ իս, և Աստուած իմ ցուցցէ ինձ ՚ի թշնամիս
իմ:

Մի սպանաներ զնոսա՝ զի մի մուսացին զժո-
ղովուրդ քո:

Յրուեա՛ զնոսա զօրութեամբ քով և ընկճեա՛ ըզ
նոսա, զի դու ես պաշտպան իմ Տէր:

Մեղք բերանոյ նոցա և բանք շրթանց նոցա,
ընկալցին նոքա յամբարտաւանութեան իւ-
րեանց:

Յանէ՛ծս և ՚ի ստութիւնս մատնեսցին, ՚ի կա-
տարածի բարկութեամբ սպառեսցին և մի զըտ-
ցին:

Վխտացեն՝, զի Աստուած տիրէ Յակոբայ՝ և
ամենայն ճաղաց երկրի:

Վարձցին ընդ երեկոյս, սովեսցին որպէս շունք
և շրջեսցին զքաղաքաւ:

Նոքա սփռեսցին յուտել, ապա թէ ոչ յա-
գեսցին, տրտնջեսցեն:

Ես օրհնեցից զօրհնութիւնս Տեառն, և ցնծա-
ցայց յառաւօտուց յողորմութեան քում:

Օ ի եղեր իմ պաշտպան՝ և սուն ապաւինի,
յաւուր նեղութեան իմոյ՝ օգնական իմ:

Քեզ սաղմոս ասացից՝ Աստուած ապաւէն իմ,
Աստուած ողորմութեան իմոյ:

Սուրբ Գրքի արձանագիտի ի նորագործի շառանդեւոյ ծա-
 ճանախոյ առ ուսմանէ : Ի ծոմանիս զի հրճեց որտե շինեցեալ
 Ասորոյ և զԱսորեացոսն իննոյ, և ի Կարճին հարկանէր Յով-
 շեփոմարիս ի Յորն Աշտիս երկրորդսն հողաբն : ԾԹ :

Աստուած՝ մերժեցեր և աւերեցեր զմեզ,
 բարկացար, և զթացելս ՚ի մեզ :

Շարժեցեր զերկիր՝ և խառովեցուցեր զսա. բժըշ-
 կեան զհարու ածս սորա՝ զի սասանեցաւ :

Ցուցեր ժողովրդեան քուս՝ զխասութիւն. և ե-
 տուր ըմպել մեզ զգինի յխմարութեան :

Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրեցցին
 յերեսաց աղեղան :

Արպէս փրկեցան սիրելիք քո. կեցո՞ւ աջով քով
 և լուր մեզ :

Աստուած խօսեցաւ ՚ի սրբութեանէ իւրմէ, ցրն-
 ծացայց, բարձր եղէց, բաժանեցից զԱր. քէմ, և
 զհովիտս յարկաց չափեցից :

Իմ է Գաղայադ, և իմ է Մանասէ. Եփրեմ
 հզօրիչ զլիտոյ իմոյ :

Յուդա թագաւոր իմ. Մովսէս աւագան յու-
 սոյ իմոյ :

Յեդովմէ ուղղեցից զգնացս իմ. և ինձ այլազգիք
 հնազանդք եղին :

Ո՞տարցէ զիս ՚ի քաղաք ամուր. կամ ո՞վ ա-
 ռաջնորդեսցէ ինձ մինչև Եդոմ :

Եթէ ոչ դու Աստուած որ մերժեցեր զմեզ . և

ոչ ելեր Աստուած ընդ զօրս մեր :

Տ՛ուր մեզ օգնութիւն 'ի նեղութեան . զի ընդ-
ունայն է փրկութիւն մարդոյ :

Աստուծով արասցո՛ւք զզօրութիւն . և նա ար-
համարհեցէ զայնոսիկ՝ ոյք նեղեն զմեզ :

'ի Խորած ընդ օրհնութիւնս . Սաղմոս Դարբի : Կ :

Ս՛ուր Աստուած աղօթից խնայ . և նայեաց
Տէ՛ր յաղօթս իմ :

'ի ծագաց երկրի կարգացի առ քեզ . մինչ 'ի
վաստակիլ սրտի խնայ :

'ի վիմէ բարձր արարեր զես . առաջնորդեցեր
ինձ՝ և իմ եղեր յոյս . և աշտարակ հօր եղեր
ինձ յերեսաց թշնամիոյն :

Բնակեցայց ես 'ի յարկս քո յախտեան . և ծած-
կեցայց ընդ հովանեաւ թևոց քոց :

Դ՛ու Աստուած լուար աղօթից խնայ . ետուր
ժառանգութիւն՝ ոյք երկնչին յանուանէ քումմէ :

Ա՛ւուրս յաւուրս յաւելեր թագաւորի . ամաց
նորա աւուրք յազգաց մինչև յազգս :

Այլ և մնայ յախտեան առաջի Աստուծոյ
սղորմութիւն և ճշմարտութիւն , ոյք ինդրեցին
'ի նմանէ :

Ա՛յսպէ՛ս սաղմոս ասացից անուան քում՝ յախ-

տեանս յաւխտենից . և տաց քեզ զաղօթս իմ
օր ըստ օրէ :

Ի Կաթարած Ի վերայ Դիվանայ . Սաղմոս Դասի : ԿԱ :

ՔԱՅՑ միայն Աստուծոյ Հնազանդ լեր անձն
իմ , զի Ի նմանէ է ինձ փրկութիւն :

Սա է Աստուած իմ և փրկիչ իմ . ապաւէն իմ
զի մի սասանեցայց առաւել :

Սինչև յերբ յառնէք Ի վերայ մարդոյ ստա-
նանել ամենեքեան . որպէս յորմոյ թիւրելոյ
և Ի ցանկոյ մերժելոյ :

Բայց միայն զպատիւ իմ խորհեցան մերժել յի-
նէն . և ընթացան Ի ծարաւս իւրեանց :

Բերանօք իւրեանց օրհնէին , և սրտիւք անի-
ծանէին :

Բայց սակայն Աստուծոյ Հնազանդ լեր անձն
իմ , զի Ի նմանէ է ինձ համբերութիւն :

Սա է Աստուած իմ և փրկիչ իմ . ապաւէն իմ ,
զի մի սասանեցայց :

Յաստուծոյ է զօրութիւն իմ և փառք իմ . ան-
օգնութեան իմոյ . յոյս իմ առ Աստուած է :

Յուսացարձք Ի նա ամենայն ժողովք ժողովր-
դոց . սիւնեցէք առաջի նորա զսիրտս ձեր , զի
Աստուած օգնական է մեր յաւխտեանս ժամա-
նակաց :

Սակայն ընդունայն են որդիք մարդկան . սուս
են որդիք մարդկան . ՚ի կշիւս իւրեանց մեղանչեն .

և ինքեանք յունայնութեան են ՚ի միասին :

Սի յուսայք յանիրաւութիւն . յափշտակու-
թեան մի ցանկայք . և մեծութիւն թէ առուիւ
զայցէ : մի յօժարեսցին սիրտք ձեր :

Սի անգամ խօսեցաւ Աստուած . և երկուս
զայս լուսք :

Աստուծոյ է զօրութիւն՝ և քո Տէր ողորմու-
թիւն . և դու հատուցանես իւրաքանչիւր ըստ
գործոց նոցա :

Սուս Դաւիթի Գեւ Դէւ էր նա յանգարի անդ ՚ի Հեւ-
րանի : ԿԻ :

Աստուած Աստուած իմ , ես առ քեզ առա-
ւօտ առնեմ . ծարաւեցաւ առ քեզ հոգի իմ ,
քանի պատիկ ևս և մարմին իմ :

Որպէս երկիր անապատ և անջուր , ուր ոչ գոյ
ի նմա ճանապարհ :

Այսպէս ՚ի սուրբս երեսցայց քեզ , տեսանել
ինձ զզօրութիւնս քո՝ և զվառս քո :

Սանզի լաւ է ինձ ողորմութիւն քո քան զկեանս
իմ . և շրթունք իմ զովեսցեն զքեզ :

Այսպէս օրհնեցից զքեզ ՚ի կեանս իմ , և յա-
նուն քո համբարձից զձեռս իմ :

Որպէս ՚ի ճարպոյ պարարտութենէ լցցի անձն իմ :

չթամբք ցնծութիւն օրհնեսցէ զքեզ բերան իմ :

Օ ի թէ յեղէ ի զքեզ յանկողնի խնամ . ընդ առաօտս կանխեալ խօսէ ի ընդ քեզ :

Օ ի եղեր իմ օգնական , 'ի հովանի թեոյ քոց ցնծացայց :

Եկն զկնի քոյ անձն իմ , և զիս ընկալաւ աջ քո . և նոքա 'ի նանիր խնդրեցին զանձն իմ :

Ստցեն 'ի ներքոյ անդնդոց երկրի . մասնեսցին 'ի ձեռս սրոյ . և բաժինք ազուխուց եղիցին :

Թագաւոր յուսացաւ 'ի Տէր . զովեսցին ամենեքեան ոյք երզնուն նովաւ . խցցին բերանք այնոցիկ՝ ոյք խօսին զանիրաւութիւն :

'ի խորած Սուհո Դաւիթ , ԿԳ .

Ինչ որ Աստուած աղօթից իմոց յաղաչելինձ առ քեզ . յերկիւղէ թշնամւոյն փրկեան զանձն իմ :

Օ ածկեսցես զիս 'ի ժողովոց չարաց . 'ի բազմութենէ ոյք զործեն զանօրէնութիւն :

Ոյք սրեցին ուղ ուսեր զլեզուս իւրեանց . լարեցին զաղեղունս իւրեանց յիրս դառնութեան :

Չգեղի զաղանիս այնոցիկ՝ ոյք ուղիղ են սրտիւք . յանկարծակի ձգեսցեն 'ի նսաս և մի երկիցեն :

Ոյք զօրացուցին յանձինս իւրեանց զբանս չարութեան . խորհեցան թազուցանել ինձ որո՞ գայթ . ասացին ոչ տեսանէ զայս Տէր :

Քննեցին զանօրէնութիւն . պատրաստեցան 'ի
 քննել զքննութիւն :

Մատիցէ այր 'ի խորութիւն սրտի իւրոյ . և
 բարձր եղիցի Աստուած :

Նետք տղայոց եղեն վէրք նոցա . տկարացան 'ի
 նոսա լեզուք նոցա . և խռովեցան ամենեքեան
 ոյք հայէին ընդ նոսա :

Երկեաւ ամենայն մարդ՝ 'ի պատմել զգործս Աս-
 տուծոյ . և զարարածս նորա 'ի միտ առին :

Ուրախ եղեցի արդար 'ի Տէր . և յուսացի
 'ի նա . նովաւ զովեացին ամենեքեան՝ ոյք ուղիղ
 են սրտիւք :

'ի խորագծ Սուրբ Դաւիթ . Երգ Երեմիայի և Եւեթիէէի և
 Ժողովրդեանն՝ յորժամ 'ի պանդխտութենէ անտի իմիին Էւանէլ .
 ԿԻ :

Քեզ ՎԱՅԵԼԷ օրհնութիւն Աստուած՝ 'ի
 Սիօն . և քեզ տացին աղօթք յԵրուսաղէմ .
 Լուր աղօթից խնոց՝ զի առ քեզ ամենայն մարմին
 եկեացէ :

Բանք անօրինաց զօրացան 'ի վերայ մեր . և զամ-
 բարչտութիւնս մեր դու քաւեացես :

Երանի զոր ընտրեցեր և ընկալար . և բնակեցին
 'ի գաւիթսքո :

Լցուք մեք 'ի բարութենէ տան քո . սուրբ է

տաճար քո սքանչելի արդարութեամբ ։

I յնր մեզ Աստուած փրկիչ մեր , յոյս ամենայն ծագաց երկրի , և որ 'ի ծով հեռի ։

II պատրաստէ զլերինս զօրութեամբ խերով , և զգեցեալ է զզօրութիւն ։

III խռովեցուցանէ զմեծութիւն ծովու , և զճայն ալեաց նորա ցածուցանէ ։

IV խռովեցին հեթանոսք . և երկիցեն բնակիչք երկրի 'ի նշանաց քոց ։

V Յեր առաւօտու՝ ընդ երեկոյս զուարճացին , հայեցար յերկիր , արբեցուցեր զնա , և բազում արարեր զմեծութիւն նորա ։

VI Գետն Աստուծոյ լի եղև ջուրբ . պատրաստ արարեր զկերակուր նորա . զի այսպէս է պատրաստութիւն ։

VII Օսկոս նորա արբեցուցեր , և բազում արարեր զարմախ նորա ։

VIII Ի ցօղել նորա զուարթ եղեցի բոյս նորա . օրհնեսցի պսակ տարւոյ քաղցրութեան քոյ ։

IX Կաշտք քո լցցին պարարտութեամբ . պարարտացին զեղեցկութիւնք անապատի ։

X Ի լուրք զցնծութիւն զգեցցին . և զգեցցին խոյբ մաքեաց ։

XI Հովիտք բազում արասցեն զցորեան , աղաղակեսցեն և օրհնեսցեն ։

'ի իստուածոց զառնի Ստուածոց յարմարեան : կե :

Աղաղակեցէք առ Աստուած ամենայն երկիր
սաղմոս ասացէք անուան նորա . և տուք զփառս
օրհնութեան նորա :

Ասացէք Աստուծոյ՝ որպէս զի ահեղ են գործք
քո . ի բազում զօրութեան քում՝ ստեցին քեզ
թշնամիք քո :

Ամենայն երկիր երկիր պաղցեն քեզ . և սաղմոս
ասացեն քեզ . սաղմոս ասացեն անուան քում :
Եկայք և տեսէք զգործս Աստուծոյ . որպէս զի
ահեղ են խորհրդով քան զամենայն որդւոց
մարդկան :

Ո՛ր դարձոյց զճոխն 'ի ցամաք . և ընդ գետս ան-
ցին ոտանաւորք :

Անդ ուրախ եղիցուք մեք 'ի նա . որ տիրէ զօ-
րութեամբ իւրով յաւիտենից :

Աչք նորա 'ի հեթանոսս հային . ոյք դառնա-
ցուցին զնա . մի բարձրացին յանձինս իւրեանց :

() Երհնեցէք հեթանոսք զԱստուած մեր . լսելի
արարէք զձայն օրհնութեան նորա :

Այն որ եդ զանձն իմ 'ի կեանս . և ոչ ետ դո-
ղութիւն ոտից իմոց :

Փորձեցեր զմեզ Աստուած և քննեցեր . որպէս և
քննի արծաթ :

Իջուցեր զմեզ յարողայթ . եդեր զնեղութիւն

'ի թիկունս մեր . և անցուցեր զմարդիկ 'ի վերայ
զլիտոց մերոց :

Անցաք մեք ընդ հուր և ընդ ջուր . և հաներ զմեզ
'ի հանգիստ :

Մտից 'ի տուն քո պատարագօք . տաց քեզ
զուխտս իմ՝ զոր խոստացան քեզ շրթունք իմ .
զոր բերան իմ խօսեցաւ 'ի նեղութեան :

Օողջակէզս զուղղալիցս մատուցից քեզ խոյօք և
խնկօք . և քեզ մատուցից զուարակս և նոխազս :

Եկայք լուարուք ինձ և պատմեցից ձեզ՝ ամենե-
քեան այք երկնչիք յԱստուծոյ . զոր ինչ արար
անձին իմոյ :

Առ նա բերանով իմով կարգացի . և բարձր ա-
րարից զնա լեզուաւ իմով :

Օ մեզս թէ տեսանէի 'ի սրտի իմում . մի՞ թէ
լսէր ինձ Տէր :

Վասն այսորիկ լուաւ ինձ Աստուած . և նայ-
եցաւ 'ի ձայն ինդրուածաց իմոց :

Օրհնեալ է Աստուած՝ որ ոչ 'ի բացեայ արար
զաղօթս իմ . և ոչ զողորմութիւն իւր յինէն :

'ի Խորհրդի ընդ օրհնութիւնս . Սաղմոս երգոյ . ԿԶ :

Աստուած ողորմեան մեզ և օրհնեան զմեզ .
երևեցո՞ զերեսս քո 'ի մեզ և ողորմեան մեզ :

Ղանաչել յերկրի զձանապարհս քո . յազինս
ամենայն զիրկութիւնս քո :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք Աստուած . խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք ամենայն :

Ուրախ եղիցին և ցնծասցեն աղինք . զի դու դատես զժողովուրդս ուղղութեամբ . և ազգաց երկրի դու առաջնորդես :

Խոստովան եղիցին առ քեզ ժողովուրդք Աստուած . գոհասցին զքէն ժողովուրդք ամենայն :

Երկիր ետ զպտուղ իւր . և օրհնեաց զմեզ Աստուած՝ Աստուած մեր :

Աստուած մեր օրհնեցէ զմեզ . և ՚ի նմանէ երկիցեն ամենայն ծագք երկրի :

Ի Խորհրդի Գառնի Սուրբ Երգոյ : Կէ :

ՅԱՐԻՑԷ Աստուած . և ցրուեսցին ամենայն թշնամիք նորա . փախիցեն ատելիք նորա յերեսաց նորա :

Որպէս պահասի ծուխ՝ պահասեսցին . և որպէս հալի մամառաջի հրոյ . այնպէս կորիցեն մեղաւորք յերեսաց Աստուծոյ

Արդարք ուրախ եղիցին և ցնծասցեն առաջի նորա . և զուարճասցին յուրախութեան իւրեանց :

Օրհնեցէք զԱստուած մեր՝ և սաղմոս ասացէք անուան նորա . ճանապարհ արարէք այնմիկ՝ որ

Նստի ընդ արևմուտս . և Տէր է անուն նորա ,
 Յնծասցեն առաջի նորա . և խառվեսցին յերե-
 սաց նորա :

Որ հայրն է որբոց՝ և դատաւոր այրեաց . Աստ-
 ուած ՚ի տեղւոջ սրբութեան իւրոյ :

Աստուած բնակեցուցանէ զմիակրօնս ՚ի տան . և
 հանէ զկապեալս քաջութեամբ իւրով . սոյնպէս
 և զդառնացօղս՝ որք բնակեալ են ՚ի գերեզմանս :

Աստուած ընդ երանելն քո առաջի ժողովութեան
 քոյ , ընդ անցանելն քո ընդ անապատ , երկիր
 շարժեցաւ :

Քանզի և երկինք ցօղեցին յերեսաց Աստուծոյ
 ՚ի Սինայէ՝ առաջի Աստուծոյ Իսրայէլի :

Անձրև կամաց պատրաստեցեր Աստուած ժա-
 ոանդութեան քում , թէպէտև հիւանդացաւ .
 սակայն դու հաստատեցեր զնա . և գազանք քո
 բնակեցին ՚ի նմա :

Պատրաստ արարեր քաղցրութեամբ քով աղ-
 քատի՝ Աստուած . Տէր տացէ զբան՝ ոյք աւե-
 տարանեն զօրութեամբ բազմաւ :

Թաղաւ որ զօրութեանց սիրելւոյ . զերզեցկու-
 թիւն տան քո բաժանեալ յաւարի . թէպէտ
 և ննջեսջիք ՚ի մէջ վիճակաց :

Թաղաւ քաղանւոյ արծաթապատ . և թիկնամէջ
 նորա ՚ի գոյն սախ ոյ :

Վ գուճարել երկնաւորին զԹագաւորս ՚ի վերայ
նորա՝ ձիւնասցին ՚ի Սաղմօն :

Լեառն Աստուծոյ՝ լեառն պարարտ . լեառն
մածեալ՝ լեառն պարարտ . և զինչ կարծէք լե-
րինք հպարտացեալք :

Լեառն՝ ընդ որ հաճեցաւ Աստուած բնակիլ ՚ի
նմա . քանզի և Տէր խի բնակեացի ՚ի նմա իսպառ :
Կառք Աստուծոյ բիւրապատիկք՝ հազարք ուղ-
ղիչք . և Տէր ՚ի նոսա՝ ՚ի Սինէ սրբու թե իւրոյ :
Եւ ՚ի բարձունս՝ և գերեաց զգերու թիւն . էառ
աւար՝ բաշխեաց սարգեսս՝ և ետ որդւոց մարդ-
կան . քանզի թերահաւատից ևս բնակեալ եղի-
ցին ՚ի նմա :

Տէր Աստուած օրհնեալ՝ օրհնեալ Տէր զօր-
հանապազ , առաջնորդեցէ մեզ Աստուած փր-
կիչ մեր :

Աստուած մեր՝ Աստուած կենարար . և ՚ի
Տեառնէ են ելք մահառ :

Բայց սակայն՝ Աստուած փշրեցէ զգլու իս
թշնամեաց մերոց . և զհերն կարճ նովին՝ ոյք
գնան յանօրէնութեան իւրեանց :

Ասաց Տէր՝ ՚ի խորոց անգնդոց դարձուցից . և
՚ի միջոյ ժանեաց զայն ՚ի դուրս կորգեցից :

Որպէս թացցի ոտն քո յարեան . և լեզուք շանց
քոց յարենէ թշնամեաց քոց :

Երևեցան գնացք քո Աստուած . գնացք Աստու-
ծոյ թագաւորին մերոյ սրբոյ :

Կանխեցին իշխանք հանել զօրհնու թիւն ՚ի մէջ
կուսանաց և զովչաց :

Յեկեղեցիս օրհնեցէք զԱստուած . և զՏէր
յաղբերացն Խարայէլի :

Անդ Բենիամին ՚ի աղայութեան զարմանալի .
իշխանք Յուդայ՝ աւաջնորդք նորա . իշխանք

Օւարուղօնի և իշխանք Նեփթաղիմի .
Հրամայեալս Աստուած զօրութեամբ քով . զօրա-
ցո՛ զայս՝ զոր հաստատեցեր ՚ի մեզ :

Ի տաճարէ քումմէ յԱրուսաղէմէ՝ քեզ մա-
տուսցեն թագաւորք զգատարագս :

Սասանա՛ ՚ի դազան եզեզան . ՚ի ժողովս զուարա-
կաց և ՚ի դասս երնջոց :

Խոտեսցին այնոքիկ՝ ոյք ընտրեալ են արծա-
թով . ցրուեալ զհեթանոսս՝ ոյք կամին զպատե-
րագմ՝ :

Եկեսցեն հրեշտակք յԵզրիպտոսէ . Հնրիկք
յառաջագոյն ձեռնտու լիցին առ Աստուած :

Թագաւորութիւնք երկրի օրհնեցէք զԱստու-
ած . և սաղմոս ասացէք Տեառն :

Ճանապարհ արարէք այնմիկ՝ որ նստի յերկի-
նըս երկնից ընդ արևելս :

Ահա տացէ զձայն իւր՝ ՚ի ձայն զօրութեան . և

տաւք զիտաւս Աստուծոյ :

Վերայ Խարայէլի մեծ վայելչութիւն նորա ,
և զօրութիւն նորա մինչև յամպս երկնից :

Սքանչելի է Աստուած ՚ի վերայ սրբոց իւրոց՝
Աստուած Խարայէլի :

Նա տացէ զզօրութիւն հաստատութեան ժողովրդեան իւրոյ . օրհնեալ է Աստուած :

՚ի խորութ Սուրբ Դաւիթ . վան շատնչելոցն : ԿԸ :

ԱյնՅՈ՛ զիս Աստուած՝ զի հասին ջուրք յանձն
իմ . ընկլայ ես ՚ի խորս անդնւոց . ուր ոչ գոյ
ինձ հանգիստ :

Եկի ես ՚ի խորս ծովու . և շրջանք ընկղմեցին զիս .
Աստակեցայ ես առ աղաղակել իմում . և
կերկերեցաւ կոկորդ իմ :

Նուազեցան աչք իմ . առ յուսալ ինձ առ Տէր
Աստուած իմ :

Բազումք եղեն քան զհեր զլիտոյ իմոյ ոյք ատէին
զիս ՚ի տարապարտուց :

Օրացան յիս թշնամիք իմ և ատելիք իմ
՚ի նանիր . ինչ՝ զոր ոչ յափշտակեալ էի՝ առ
ժէի նոցա :

Աստուած՝ դու ծանեաք զանդամութիւն իմ . և
յանցանք իմ ՚ի քէն ոչ ծածկեցան :

Մի ամաչեսցեն վասն իմ ոյք համբերեն քեզ
Տէր՝ Տէր զօրութեանց . մի պատկառեսցին վասն
իմ ոյք ինդրեն զքեզ Աստուած Խորայէլի .
Պասն բո համբերի նախատանաց . և ծածկեաց
ամօթ զերեսս իմ :

(Օտար եղէ ես յեղբարց իմաց . և հիւր որդւոց
մօր իմոյ :

Նախանձ տան քոյ եկեր զիս . և նախատինք
նախատչաց քոց անկան ՚ի վերայ իմ :

Խոնարհեցուցի պահօք զանձն իմ . և եղեն ինձ
այս նախատինք . արարի զհանգերձս իմ քուրձ .
և եղէ յառակ նոցա :

Օ ինէն խորհէին ոյք նստէին առ զբունս . և
զիս այսին առնէին ոյք ըմպէին զգինի :

Ես յաղօթս կայի առ քեզ Տէր՝ ՚ի ժամանակ
ընդունելի :

Աստուած ՚ի բազում ողորմութեան քում լուր
ինձ . ՚ի ճշմարտութիւն փրկութեան քոյ :

Ապրեցո՞ զիս ՚ի կառոյ զի մի ընկլայց . ապրեցայց
եւ յատելաց իմոց՝ և ՚ի խորոց ջուրց բազմաց :

Մի ընկլցին զիս ստոյտք ջուրց . և մի ընկլզ-
մեսցեն զիս անդունդք խորոց . և ջրհոր մի կա-
փուսցէ զբերան իւր ՚ի վերայ իմ :

Լուր ինձ Տէր՝ զի քաղցր է ողորմութիւն քո .
բար բազում գթութեան քում հայեա յիս . և մի

դարձուցաներ զերեսս քո ՚ի ծառայէ քումմէ՝ զի
 նեղեալ եմես՝ վաղվաղակի լուր ինձ :

Հայեանց յանձն իմ՛ն փրկեան զիս . և վասն թըշ-
 նամեաց իմոց ապրեցո՞ զիս :

Օ ի դու գիտես զնախատինս իմ . զամօթ իմ , և
 զսրտկառանս իմ :

Առաջի քոյ են ամենայն նեղիչք անձին իմոյ .
 նախատանաց համբեր սիրտ իմ և թշուառութիւն :

Ահն ունէի թէ ոք տրտմեացի ընդ իս՝ և ոչ ոք էր
 և մխիթարիչ՝ ինձ ոք ոչ գտաւ :

Ետուն ՚ի կերակուր ինձ լեղի . և ՚ի ծարաւ իմ
 արբուցին ինձ քսցախ :

Եղիցին սեղանք նոցա առաջի նոցա յորոգայթ .
 ՚ի հատուցումն և ՚ի գայթակղութիւն :

Խաւարեցին աչք նոցա զի մի տեսցեն . և զթի-
 կունս նոցա հանապազ կորացո՞ :

Արկցես ՚ի վերայ նոցա զբարկութիւն քո . և
 սրամտութիւն բարկութեան քոյ՝ հասցէ՞ ՚ի վե-
 րայ նոցա :

Եղիցին բնակութիւնք նոցա աւերակ . և ՚ի յար-
 կըս նոցա մի՛ ոք իցէ որ բնակիցէ :

Օ ի զոր դու հարեր՝ հալածեցին . և ՚ի վէրս
 ցառոց իմոց յաւելին :

Վեր զմեզս ՚ի վերայ մեզաց նոցա . զի մի մշա-
 ցեն յարգարութիւն քո :

Չնջեցին նոքա ՚ի դպրութենէ բուսմէ կենաց .
 և ընդ արդարս քո մի գրեացին :

Աղքատ և ցաւած եմ ես . փրկութիւն քո Աստուած ընկալցի զիս :

Օրհնեցից զանուն Աստուծոյ իմոյ օրհնութիւն ,
 և բարձր արարից զնա գովութեամբ :

Հաճոյ եղէց Աստուծոյ քան զորթ մատաղ . որ
 բերէ զեղջիւրս և զկճղակս :

Տեցեն աղքատք և ուրախ եղիցին . խնդրեցէք
 զԱստուած , և կեցցեն անձինք ձեր :

Օ ի լուաւ Տէր անանկաց , և զկապեալս իւր ոչ
 արհամարհեաց :

Օրհնեցեն զնա երկինք և երկիր . ծով և ամենայն որ զեռայ ՚ի նոսա :

Աստուած փրկէ զՍիօն և շինեացին քաղաքք
 Հրէաստանի . շինեացեն բնակեացին և ժառանգեցեն ՚ի նա :

Օ աւակ ծառայից քոց Հաստատեացի անդ . և
 ոյք սիրեն զանուն քո , բնակեացին ՚ի նա :

Ի խորոյս Սուրբ Դավիթ . եւ ՚ի յիւրոյ ի յիւրոյ զՏէրուն : կթ :

Աստուած օգնել ինձ նայեսց . և Տէր յընկերել ինձ փութան :

Ամաչեցեն և յամօթ լիցին ոյք խնդրէին զան-

ձըն իմ . դարձցին յեսս և ամաչեցան , ոյք խոր-
հէին ինձ զչար :

Դարձցին առ ժամայն ամաչեցեալք . ոյք ա-
սէին ինձ վաչ վաչ :

Ցնծասցեն և ուրախ լիցին ՚ի բեզ՝ ամենեբեան
ոյք խնդրեն զբեզ Տէր :

Ասացեն յամենայն ժամ մեծ է Աստուած . ոյք
սիրեն զփրկութիւնս քո :

Ես աղքատ և տնանկ եմ Աստուած՝ օգնես
ինձ . օգնական և փրկիչ իմ ես դու . Տէր իմ
մի յամենար :

Ի խորագծ արդոյն Յովնադուհայ՝ յառաջնոյ գերեթեան .
Սուրբոս Դատի : 2 :

Ի բեջ Տէր յուսացայ՝ մի ամաչեցից յա-
ւիտեան յարդարութեան քում փրկես և ապ-
րեցն զես :

Խոնարհեցն առ իս զունկն քո՝ և կեցն զես :

Ի եր իմ Աստուած ապաւէն՝ և տեղի ամուր կե-
ցուցանել զես . զի հաստատութիւն իմ և ապա-
ւէն իմ դու ես :

Աստուած իմ , փրկես զես ՚ի ձեռաց մեղաւորի ,
ի ձեռաց անօրինի և անիրաւի :

Դու ես համբերութիւն իմ Տէր . Տէր յոյս
իմ ՚ի մանկութենէ իմմէ :

Ի քեզ հաստատեցայ ես յարդանդէ . յոր-
վայնէ մօր խնոյ դու ես ապաւէն իմ . և առ ի
քէն է օգնութիւն իմ յամենայն ժամ :

Որպէս զի նշաւակ եղէ ես բազմաց . և դու օր-
նական իմ և հզօրիչ իմ :

Եւ ցցի բերան իմ գովութեամբ . որպէս օրհնե-
ցից զհառս քո . զօրհանապազ զմեծ վայելչու-
թիւնս քո :

Մի ընկենուր զիս Տէր ի ժամանակս ծերու-
թեան . ի պահասիլ զօրութեան խնոյ մի թողուր
զիս :

Ասացին թշնամիք իմ ինձ և որք պաշարեցին
զանձն իմ . խորհեցան ի միասին և ասացին :

Աստուած եթող զնա . հալածեացուք և հասցուք
նա . զի ոչոք է որ վրկէ զնա :

Աստուած իմ մի հեռի անիր յինէն . և Աստ-
ուած յօգնել ինձ նայեաց :

Ամաչեացին և պահասեցին՝ ոյք չարախօսկային
զանձնէ իմմէ . զպեցցին զամօթ և զպատկառանս՝
ոյք խնդրէին ինձ զչար :

Ես յամենայն ժամ յուսացայց՝ և յաւելից յօր-
հնութիւնս քո :

Բերան իմ պատմեցէ զարդարութիւնս քո . զօր-
հանապազ զգովութիւնս քո :

Որպէս ոչ թէ խարդախութեամբ ինչ գիտէի ես

զգարութիւնս . այլ մտից ՚ի զօրութիւնս Տեառն .

Տէր՝ յիշեցի զարդարութիւնս քո միայն :

Աստուած իմ ուսուցեր զիս ՚ի մանկութենէ իմմէ .

և ցարդ ևս պատմեցից զարդարութիւնս քո :

Մինչև յալևորիլ և ՚ի ծերանալ իմում . Աստու-

ած իմ մի թողուր զիս :

Մինչև պատմեցի բազուկ քո ազգի ամենայնի՝

որ գալոցն է :

Օ զօրութիւնս քո և զարդարութիւնս քո մինչև

ի բարձունս . զոր արարեր մեծամեծս . Աստուած

ս' նմանի քեզ :

Որչափ ցուցեր ինձ զնեղութիւն բազում և չար-

չարանս , դարձեալ մխիթարեցեր զիս . և ՚ի խո-

րոց անգնդոց երկրի հաներ զիս :

Յաճախեցեր զզօրութիւնս քո՝ դարձեալ մխի-

թարեցեր զիս . և ՚ի խորոց երկրի միւսանդամ՝

հաներ զիս :

Արդ և ես խոստովան եղէց քեզ ՚ի պատրաստու-

թիւն սաղմոսաց՝ ճշմարիտդ Աստուած . սաղմոս

ասացից քեզ օրհնութեամբ սուրբդ Խորա-

յէլի :

Յնծասցեն շրթունք իմ յորժամ՝ սաղմոս ասի-

ցեմ՝ քեզ . և անձն իմ զօր փրկեցեր :

Եւս՝ և լեզու իմ զօրհանապազ խօսեցի զար-

դարութիւնս քո :

Վ ժամանակի որպէս յամօթ լիցին և ամա-
չեսցեն՝ ոյք խնդրէ ին ինձ չար :

Վ Սաղմոն Սաղմոն Դաւիթ : ՀԱ :

Աստուած՝ զիրաւունս քո արքայի տուր , և
զարդարութիւնս քո որդւոյ թագաւորի :

Վ աստել զժողովուրդս քո արդարութեամբ , և
զաղքատս քո իրաւամբք :

Առցեն լերինք զխաղաղութիւն ժողովրդեան ,
և բլուրք զարդարութիւն :

Իրաւ արասցէ աղքատաց ժողովրդեան . և կե-
ցուցէ զորդիս անանկաց և խոնարհեցուցէ զամ-
բարտաւանս :

Ասցցէ և մնասցէ ընդ արևու . յառաջ քան ըզ-
լուսին յազգէ մինչև յազգ :

Իջցէ որպէս զանձրև ՚ի վերայ գեղման . որպէս
ցօղ՝ զիցօղէ յերկիր :

Օ ազեսցի յաւուրս նորա արդարութիւն բա-
զում խաղաղութիւն . մինչև հատարեսցի լուսին :
Տիրեսցէ նա ՚ի ծովէ մինչև ՚ի ծով . ՚ի գետոց
մինչև ՚ի ծագս աշտարհի :

Առաջի նորա նախ Հնդիկք անկցին , և թշնա-
միք նորա զհող կերիցեն :

Թագաւորք Թարսսի և կղզեաց՝ սատարագս
մատուցեն նմա . թագաւորք Արարայ և Սա-
բայ՝ սատարագս բերցեն նմա :

Երկիր սրագրեն նմա ամենայն թագաւորք երկրի . և ամենայն ազգք ծառայեսցեն նմա :

Օ ի փրկեաց զաղքատն ՚ի ձեռաց հզօրի : զաղքատն և զանանկն՝ որոյ սչ է օգնական :

Անխայեսցէ նա յաղքատն և ՚ի տնանկն . և զանձինս տնանկաց կեցուցէ . ՚ի վաշխից չարաց փրկեսցէ զանձինս նոցա :

Պատուական է անուն նորա առաջի նոցա . կեցցէ՝ և տացի նմա յոսկւոյն Արաքացոց :

Յաղօթս կացցեն առ նա յամենայն ժամ . և զօրհանապազ օրհնեսցեն զնա :

Եղիցի հաստատութիւն ընդ ամենայն երկիր . և ՚ի վերայ գլխոց լերանց :

Բարձրացի քան զԱլիքանան սրտուղ նորա . և ծաղկեսցի ՚ի քաղաքի Տեառն որպէս խոտ երկրի :

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յաւիտեան . զի յառաջ քան զարև է անուն նորա :

Ի նա օրհնեսցին ամենայն ազգք երկրի . և ամենայն ազնիք երանիցեն նմա :

Օրհնեալ Տէր Աստուած Խորայէլի՝ որ առնէ զքան շէլիս միայն . և օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց նորա յաւիտեան . լցցի փառօք նորա ամենայն երկիր՝ եղիցի եզիցի :

ԱՆԻՔ ԵՒ ԱՆՆՈՅԻ ՄՕՐԻՆ ՍՈՏԻՆ ԵՒ ԱՄՈՒՆԵՐԵՐ
ԹԻՒՆՈՒՄ 2 :

ՆԱՍՏԵՆՏԵՑԱԻ սիրտ խմ' ՚ի Տէր . և բարձրացաւ եղջիւր խմ' յԱստուած փրկիչ խմ' :
Բնդարձակեցաւ բերան խմ' ՚ի վերայ թշնամեաց խմեց . ուրախ եղէց ՚ի փրկութեան քում :
Օ ՚ի սչ գոյ սուրբ որպէս զՏէր . և սչ արդար որպէս զԱստուած մեր , և չիք սուրբ՝ բաց յԱստուծոյ մերմէ :

Մի սրարծիք և մի խօսիք զամբարտաւանս , և մի ելցէ ընդ բերանս ձեր բան հպարտ մեծաբանութեան :

Աստուած զխտութեանց , Տէր Աստուած պատրաստէ իւրով խնաստութեամբ զգիտութիւն յարարածս իւր :

Հօրաց հաստ աղեղունք թուրացան . և տկարք վառեցան զօրութեամբ :

Յաղք և լիք հացիւ՝ նուաղեցան . և քաղցեալք լցին զերկիր :

Ամուլն ծնաւ եօթն , և բազմածինն նուաղեցաւ ՚ի ծննդաց :

Տէր մեռուցանէ և Տէր կեցուցանէ . իջուցանէ ՚ի դժօխս և հանէ :

Տէր աղքատացուցանէ , և Տէր մեծացուցանէ . խանարհ աւանէ զամբարտաւանս մինչև յերկիր :

և բարձր առնէ զոսոսայեալս յողբեաց :
 Կստուցանէ զնոսս իշխանս՝ ընդ իշխանս ժողո-
 վրդեան . և զաթոռ փառաց ժառանգեցուցանէ
 նոցա :

Կատարէ զուխոս ուխտաւորաց . և օրհնեաց
 զամս արդարոց :

Օրնչ թէ իւրով զօրութեամբ զօրանայ հզօր .
 այլ Տէր տկար առնէ զհակառակորդս իւր . Տէր
 սուրբ է :

Մի պարծեսցի խորհրդականն ՚ի խորհուրդս իւր .
 և մի պարծեսցի հզօրն ՚ի զօրութիւն իւր . և մի
 պարծեսցի մեծն ՚ի մեծութեան իւրում :

Այլ որ պարծին ՚ի Տէր պարծեսցի . ՚ի խոր-
 հուրդս գիտութեան զՏէր ճանաչել :

Աննել զիրաւունս՝ և գործել զարդարութիւն
 ՚ի վերայ երեսաց երկրի :

Տէր ել յերկինս և որտոց . և ինքն գատէ ա-
 ռանց բարբառելոյ :

Տայ զօրութիւն թաղաւորաց մերոց . և բարձր
 առնէ զեղջիւր օծելոյ իւրոյ :

Մաղթանք :

Բարձրացաւ եղջիւր իմ՝ յԱստուած փրկիչ
 իմ . հաստատեցաւ սիրտ իմ ՚ի Տէր . Տերամբ և
 հաւատով :

Մարդասէր Տէր . վանս սրբահոյ անարատի մօր

քօ և կուսի՛ Տէր ընկալ զաղաչանս մեր և կեցն
զմեզ :

Ք. Բ. Բ. :

Ս ան գտանելոյ մեզ զչնորհս և զողորմու-
թիւն ՚ի բարերար Տեառնէ մե ըմէ՛ զՏէր աղա-
չեցո՛ւք :

Ս ան փրկելոյ զմեզ ՚ի զրպարտութենէ մարդ-
կան և յորոգայթից սատանայի՛ զՏէր աղաչե-
ցո՛ւք :

Ս ան ամենայն անձանց քրիստոնէից՝ և տանց
հաւատացելոց : զՏէր աղաչեցո՛ւք :

Ս ան որք ՚ի լերինս՝ յայրս և ՚ի փապարս բը-
նակեալք են՝ սուրբ հարքն մեր : զՏէր աղաչե-
ցո՛ւք :

Ս ան որք սաղմոսիւք և օրհնութեամբ կատա-
րեն զամենայն ժամանակս կենաց իւրեանց՝ զՏէր
աղաչեցո՛ւք :

Ս ան հոգւոցն հանգուցելոց՝ որք ճշմարիտ և
ուղիղ հաւատով ՚ի Քրիստոս ննջեցին՝ զՏէր
աղաչեցո՛ւք :

Եւ ևս միաբան վանն ճշմարիտ և սուրբ հաւա-
տոյս մերոյ՝ զՏէր աղաչեցո՛ւք :

Օ անձինս մեր և զմիմեանս Տեառն Աստուծոյ
ամենակալին յանձն արացո՛ւք :

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծ

ողորմութեան քում, ասացուք ամենեքեան միա-
բանութեամբ :

Առ Բ :

Պոհանամք զքէն Տէր Աստուած մեր , որ
զարթուցեր զմեզ ՚ի հանգստենէ քնոյ շնորհի-
ողորմութեան քոյ : Օ արթն զմիտս մեր ար-
դարութեամբ առ քեզ Տէր Աստուած մեր , զի
տեսցեն աչք մեր զփրկութիւն քո : Եկեսցէ և
քնակեսցի առ մեզ Աստուածութիւն քո , և ողոր-
մութիւն քոյ հովանի և պահապան լիցի ՚ի վե-
րոյ պաշտօնէից քոյ : Եւ զմեզ զճառայսս քո՝
արժանի արա ՚ի տուէ և ՚ի զիշերի՝ և յամենայն
ժամու , միշտ խորհիլ ՚ի սէր պատուիրանաց
քոյ : Եւ դոհանալով փառաւորել զՀայր և
զՈրդի և զսուրբ Հոգիս , այժմ և միշտ և յա-
ւիտեանս յաւիտենից : Ամէն :

Խաղաղութիւն ամենայն :

Կենդանարար զօրութիւն և աղբիւր անմա-
հոլութեան , դու ես Քրիստոս Աստուած փրկիչ
մեր : Որ շնորհեցեր մեզ ՚ի մէջ գիշերի յառնել
և խոստովան լինիլ առ քեզ՝ վասն իրաւանց և
արդարութեան քոյ : Եւ այժմ աղաչեմք զքեզ
Տէր Աստուած մեր , արն զմեզ արթունս և
պատրաստս ՚ի ժամառաւօտու ընդ սուրբս քո :

Եւ ընդ նոսին գոհանալով փառաւորեցնէք ըզ-
քեզ ընդ Հօր և ընդ Հոգւոյդ սրբոյ՝ այժմ և
միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից՝ Ամէն :

Գոհութեամբ, և ճշմարիտ խոստովանու-
թեամբ անկապար փառաւորեմք զՀայր և զՍր-
դի և զսուրբ Հոգիդ : Այժմ և միշտ և յաւի-
տեանս յաւիտենից, Ամէն :

Ս անն այսորիկ ժողովուրդ խմբարձցի այսրէն ,
 և աւուրք խմ լի կատարեալ գոցին 'ի նոսա :

Ա սացին՝ զխնորդ զխտաց Ա ստուած . կամ գու-
 ցէ՞ արդեօք զխտութիւնն աւ 'ի Քարձրելոյն :

Ա հա մեղաւորք են և յաջողեալ է նոցա . կան և
 ունին զմեծութիւնն աշխարհի :

Ա սացի՝ զո՛ւր ուրեմն արդարացուցի զսիրտ խմ .
 լուացի սրբութեամբ զձեռս խմ , և եղէ ես խոշ-
 տանկեալ զօրհանապազ . և կշտամբանք խմ ընդ
 առաւօտս :

Ի) էպէտ և ասէի՝ թէ այսպէս պատմեցից , ա-
 հաւասիկ յազգ որդւոց քոց որոց և ուխտեցից ,
 'ի մտի եզի թէ՛ սակայն և այս ջան է առաջի խմ
 մինչև մտից 'ի սրբութիւնն Ա ստուծոյ , և 'ի միտ
 առից զկատարած նոցա :

Սակայն վասն նենդութեան նոցա տարագիր ա-
 րացես զնոսա , և կործանեցես զնոսա յամբար-
 տաւանութեան իւրեանց :

Ի սկ զխնորդ եղեն յաւեր յանկործակի , սա-
 տակեցան , պակասեցան , կորեան վասն անօ-
 րէնութեան իւրեանց . և եղեն որպէ՞ երազք
 զարթուցելոց :

Տէր 'ի քաղաքի քում զպատկերս նոցա անարկե-
 ցի ես . զի հուր բորբոքեցաւ 'ի սրտի խմում , և
 երկկամունք խմ այլազունեցան :

Իս արհամարհեալ եղէ և ոչ գիտացի . որպէս
զանասուն համարեցայ առաջի քոյ . և ես յամե-
նայն ժամ ընդ քեզ եմ :

Կալար զաջոյ ձեռանէ իմմէ . 'ի խորհուրդս քո
առաջնորդեցեր ինձ . և փառօք ընկալար զիս :
Օ ինչ կայ իմ քնաւ յերկինս . կամ 'ի քէն
զինչ ևս խնդրեցից յերկրի :

'Եւաղեցաւ սիրտ իմ և մարմին իմ . Աստուած
սրտի իմոյ , բաժին իմ . Աստուած յաւ խտեան :
Ահաւասիկ ոյք հեռի արարին զանձինս իւրեանց
'ի քէն՝ կորիցեն . սատակեցես զամենեսեան ոյք
ապստամբք եղեն 'ի քէն :

Ինձ մերձենալ առ Աստուած բարի է . և զը-
նել առ Տէր զյոյս իմ :

Պատմել զամենայն օրհնութիւնս քո . 'ի զը-
րունս դստեր Սիօնի :

Իմաստութիւն Աստուծոյ : ԸԳ :

Ղնդէր մեծեցեր Աստուած իսպառ . բար-
կացաւ սրտստութիւն քո 'ի վերայ խաչին արօ-
տի քոյ :

Յիշնա՛ զժողովուրդ քո՝ զոր ստացար 'ի սկզբանէ .
փրկեցեր զվիճակ ժառանգութեան քոյ :

Ի եան Սիօն այս՝ ուր բնակեցար դու 'ի սմա .
համբարձ զձեռն քո 'ի վերայ ամբարտաւանու-
թեան նոցա իսպառ :

Որ ինչ անիրաւեցաւ թշնամին ՚ի սրբութեան
քում. պարծեցան ատելիք քո ՚ի մէջ բարեկեն-
դանո՛ թեան իւրեանց :

Եդին զնշանս իւրեանց ՚ի նշանս . և ինքեանք
նչ ծանեան զելս ՚ի վերուստ :

Որպէս յանտառի փայտատօք կոտորեցին զգլ-
րունս նորս . ՚ի միասին փայտատօք և միձօք
կործանեցին զնս :

Այրեցին ՚ի հուր գորբութիւն քո յերկրի. պղ-
ծեցին զխորան անուան քոյ :

Ասացին ՚ի սիրտս իւրեանց ազգք նոցա ՚ի միա-
սին, եկնայք լռեցուցնէք զամենայն տօնս Աստու-
ծոյ յերկրէ :

Նշանս միք ինչ նչ տեսաք . և նչ և ս գոցէ
մարգարէ . և զմեզ ինչ ոք նչ ճանաչիցէ :

Մինչև յերբ Աստուած նախատէ թշնամին .
բարկացուցանէ հակառակորդն զանուն սուրբ
քո :

Ընդէր դարձուցանես զձեռն քո . և զաջ քո ՚ի
միջոյ ճոցոյ քումմէ խալառ :

Աստուած թագաւոր մեր յաւաջ քան զյաւի-
տեանս, որ արարիւր զիրկութիւնն ՚ի մէջ երկրի :

Դու հաստատեցեր զօրութեամբ քով զձով .
դու խորտակեցեր զգլուխ վիշապին ՚ի վերայ
լուրց :

Դու փշրեցեր զգլուխ վեշապին և ետուր զնա
կերակուր զօրացն Հնգկաց :

Դու բղխեցուցեր զաղբիւրս և զլտախս . դու ցա-
մաբեցուցեր զգետս սաստիկս :

Քճ է փու՝ և քճ է զիշեր . զլոյս և զարև դու
արարեր . և դու հաստաանցեր զամենայն սահ-
մանս երկրի . զգարուն և զամառն դու ստեղծեր :
Լյս յուշ լիցի քեզ՝ զի թշնամին նախատեաց
զՏէրդ . ժողովուրդ անզգամ՝ բարկացոյց զանուն
սուրբ քո :

Մի մասներ զազանաց զանձն՝ որ խոստովան
անի առ քեզ . և զանձինս տնանկաց քոց մի
մոռանար խալառ :

Հայեաց յուխտ քո՝ զի լցան տունք ամիշերոց
յի բերի անիրաւութեամբ :

Մի դարձցի տնանկն ամաչեցեալ . այլ աղ-
բատք և տնանկք օրհնեցեն զանուն սուրբ քո :

Երբ Լստուած՝ և դատեալ զդատաստանս քո . յի-
շնա՛ զնախատինս՝ որ յանզգամէն զօրհանապազ :

Մի մոռանար զձայն պաշտօնէից քոց . ամբար-
տաւանտ թի՛ ատելեաց քոց վերացի հանապազ :

Ի խորհրդի Դ՛ արարելի . Սուրբ օրհնութեան
Եստուած : Հ՛Ի :

ԻՄՈՍՏՈՎ ԱՆ եղիցուբ առ քեզ Լստուած՝ խոս-
տովան եղիցն ք և կարդացն ք զանուն սուրբ քո :

Պատմեցից զամենայն սքանչելիս քո , յորժամ
ժամառից՝ ես ուղիղ դատեցայց :

Մաշեցաւ երկիր՝ և ամենայն բնակիչք նորա ,
ես հաստատեցի զսիւնս նորա :

Ասացի անօրինաց՝ թէ մի անօրինիք , և մեղա-
ւորաց՝ թէ մի բարձրացուցանէք զեղջիւրս ձեր :

Մի համբառնայք ՚ի բարձունս զեղջիւրս ձեր , և
և մի խօսիք զԱստուծոյ անիրաւութիւն :

Օ ՚ի ոչ յարե ելից՝ և ոչ յարեմաից՝ և ոչ յա-
նապատէ լերանց , այլ Աստուած դատաւոր է :

Օ այս խոնարհ առնէ՝ և զոյն բարձրացուցա-
նէ . բաժակ ՚ի ձեռին Տեառն՝ գինի լի անապակ
արկեալ . և խոնարհեցուցանէ յայսմանէ յայս :

Սակայն՝ միւռն նորա ոչ սպառեցի , և արք-
ցեն զնա ամենայն մեղաւորք երկրի :

Ես ցնծացայց յաւիտեան . սաղմոս ասացից Աս-
տուծոյ Յակոբայ :

Օ ամենայն եղջիւրս մեղաւորաց փշրեսցես , և
բարձր եղիցի եղջիւր արդարոյ :

Ի իտարած ընդ օրհասութեանս . Սաղմոս յԱռաքոյ , և երկ
— Ասորհարանէայսն : ՀԵ :

Յայտնի է ՚ի Հրէաստանի Աստուած , և
յԽարայէլ մեծ է անուն նորա :

Եղև ՚ի խաղաղութեան տեղի նորա , և բնակու-
թիւն նորա ՚ի Սիօն :

Անդ խորտակեաց Տէր գգօրու թիւն աղեղան ։
 զգէն՝ զաւր և զճ. կատամարս ։

Լոսատու ես դու սքանչելութես լիրանցն յաւ-
 ւիտենեց . խաւկեացին ասին՝ քեան սրք անմիաք
 են սրախք . ննջիցին զքու՛նս լւրեանց և ինչ
 ոչ դաին ։

Ամենայն սրք ՚ի մեծութեան ձեռաց լւրեանց
 ՚ի սաստէ քո մէջ Աստուծո՛ւ (Յսկորայ ննջիցին՝
 և սրք հեծեալ էին ՚ի ձխս ։

Պառ ահաւոր ես՝ և ո՞վ կարէ կալ աւաջի քոյ .
 որպէս երեկոսր դու յիւրնեց . յայանի եղև
 բարկաւ ՚իւն քո ։

Երկիր երկեաւ և սարսեաց ընդ յառնելն Աս-
 տուծոյ ՚ի զատաստան . ընդ ապրեցաւցանել
 զամենայն հեղս երկրի ։

Խորհուրդ ք մարդկան խոտաւան ասնին առ
 քեզ . և ծածկեալք խնաստութեամբ օրհնես-
 յեն զքեզ ։

Ուխտս զիք և կատարեցէք Տեան Աստուծոյ
 մերոյ . ամենեքեան սրք շուջ էք զիտաւս ։

Մատուցէք պատարագս ահաւորն՝ որ քաղէ բզ
 հոգիս իշխանաց . ահաւոր է նա քան զամենայն
 թագաւորս երկրի ։

Ի հարաբերութիւնս ի դիւանս . Ստղաս Աստուծոյ : Է. Զ.

Չայնիւ իմով ես առ Տէր կարգացի . ձայնիւ իմով առ Աստուած՝ և նայեցաւ առ իս :
Յառ ուր նեղութեան իմոյ զԱստուած խնդրեցի ձեռք իմովք . և ՚ի գիշերի առաջին նորա սչ խաբեցայ :

Ոչ կամէր մխիթարիլ անձն իմ . յիշեցի զԱստուած և ուրախ եղէ . հողայի՛ և նուազիւր յիս հողի իմ :

Ժամանեցին պահուց աչք իմ . խռովեցայ և սչ խօսեցայ . խորհեցայ զառ ուրան զառաջինս : և զամեն յաւիտեանց յիշեցի :

Խօսեցայ ՚ի գիշերի ընդ սրտի իմում . հողայի և տառապիւր յիս հողի իմ :

Մի՞ թէ յառ խանկոց մեքեացէ զիս Տէր . և սչ ևս յաւիցցի ՚ի հաճիլ և ես :

Կամ խաղառարդելցէ զողորմութիւն իւր յիննն . կամ կատարեանց զբան իւր յազգէ մինչև յազգ :

Կամ մուսայի զթալ Աստուած իմ և ես . կամ արդելցէ զգթութիս նիւր բարկութեամբ իւրով : Ասացի՛ և այժմ սկսայ . այս է նորոգումն աջոյ՛ բարձրելոյ :

Յիշեցի զգործս Տեան ՚ի սկզբանէ . յիշեցի զբանչելիս նորա :

Խորհեցայ յամենայն դործս քո, և ՚ի ձեռագործս քո խորհեցայ:

Աստուած ՚ի սրբա թեան են ճանապարհք քո, ակէ Աստուած մեծ՝ որպէս զԱստուած մեր. դու ես Աստուած՝ որ աւնես զսքանչելիս:

Յոցեր ժողովրդեան քո մ՝ զզօրութիւն քո. փրկեցեր բազում քով զժողովորդս քո. զորդին Յակոբայ և Յովսեփու:

Տեսին զքեզ ջուրք Աստուած՝ տեսին զքեզ ջուրք և երկեան, և խորք խառվեցան ՚ի ձայնէ ջուրց բազմոց:

Չայն ետուն ամպք. քանզի և նեաքքո գնան ՚ի ձայնէ որոտայոյ քո անուի:

Երևեցան փայտատակւնք քո տիեզերաց. խրառովեցաւ և զողաց երկիր:

՚ի ծովու են ճանապարհք քո, և շաւիղք քո ՚ի ջուրս բազումս և հեաք քո ոչ երևին:

Առաջնարդեցեր սրպէս խաշին ժողովրդեան քոյ ՚ի ձեան Սալոթի և Ահարօնի:

Իմաստութիւն Աստուծոյ: Հէ:

ՍՄՅԵՑԱՐՈՒԲ Ժողովուրդք յօրէնս իմ. խնարհեցուցէք զունկն ձեր ՚ի բանս բերանոյ իմոյ:

Բացից առահաւ զքերան խժ . և խօսեցայց զա-
ռակս ՚ի սկզբանէ :

Որպէս լուաք՝ և ծանեաք զայս , և հարքն մեր
պատմցին մեզ :

Ո՛չինչ ծածկեցաւ յորդւոյ առ յարդ յ՛ող
պատմել զօրհնութիւնս Տեառն , զզօրութիւն
և ցրքանչելիս ՚ի ք զորս արար :

Հաստատեաց զվկայութիւն իւր առ Յակոբ . և
օրէնս եղ ՚ի վերայ Խորայէտի :

Որ ինչ միանգամ՝ պատուիրեաց հարն մերոյ՝
ցուցանել զայս սրբաց իւրեանց՝ զի ծանցե-
ացա այլ :

Որդիք՝ սրբ ծնանին՝ յսրկցն և պատմացին
զայս սրբաց իւրեանց . զի գկցին առ Աստուած
զայս իւրեանց՝ և մի մտաացին զգործս Աս-
տուծոյ :

Օ պատուիրանս նորա խնդրեալ խնդրեացն ,
և մի եղեցին որպէս և հարքն իւրեանց :

Ազգ չար և դատնացօղ . ազգ որ ոչ ո՞ղիաց ըզ
սիրա իւր . և ոչ հաստատեաց առ Աստուած ըզ
հոգի իւր :

Որդիք Արիւմի յեաձիգք և սնտոձիգք՝ յառբ
պատուարմի կապարճս դարձուցին :

Ո՛չ կային նաքա յո խախ Տեառն . և ըսա ի-
բաւանց նորա ոչ կամեցան գնալ :

Մոռացան զերախախտ նորա և զսքանչելիսն զորս
էյոյց նոցա :

Առաջի հարց նոցա զոր արար զսքանչելիս իւր
յերկրին Եղիպտոսոց՝ և ՚ի դաշտին Տայանու :
Եհերձ զճոմն և անցոյց զնստա . և կացոյց ըզ
ջուրսն որպէս ՚ի ակիս :

Առաջնորդեաց նոցա անկով ՚ի տուէ . և զամե-
նայն գիշէր ՚ի լոյս հրոյ :

Եհերձ զվէմն յանապատի , և ետ ըմպել նո-
ցա որպէս ՚ի խորոյ մեծէ :

Եհան զջուրն ՚ի վիմէ . և հստաց որպէս զգետս
զջուրսն :

Սակայն յաւելին ՚ի մեղանչել . և ևս բարկա-
ցուցին զբարձրեալն յանձրդի :

Փորձեցին զԱստուած ՚ի սիրտս իւրեանց՝ ՚ի
խնդրել զկերակոր անձանց իւրեանց :

Տրանջեցին զԱստուծոյ և ասացին, մի՞ թէ կարող
իցէ Աստուած պատրաստել զսեղան յանապատիս
Քանզի հարկանէր զվէմն՝ և հստէին ջուրք . և
վտակք խաղոյին ՚ի նսննէ :

Աղէ՛ հաց ևս կարասցէ՞ տալ նա մեզ . կամ՝ պատ-
րաստեցէ՞ զսեղան ժողովրդեան իւրոյ :

Այնն սյսորիկ լուաւ զայս Տէր՝ և յապաղեաց
հուր բորբոքեցաւ ՚ի Յակոբ , և բարկութիւն ել
՚ի վերայ Իսրայէլի :

Օ ի սչ հաւատացին Մատուած և սչ յուսան-
ցան ի փրկութիւն նորա :

Հրաման ետ ամսոց ի վերուստ և զգրուես երկ-
նից եբաց . և անդեաց ի նոսա զմանանայ ի կե-
րակուր :

Օհաց երկնից ետ նոցա . զհաց հրեշտակաց կերին
մարդիկք . և իջոյց ի նոսա զկերակուր ի լիութի :

Լհան զհողմն հարաւոյ . և էած զօրութեամբ
իւրով զհի սիսի :

Տեղեաց ի նոսա միս որպէս զհող . որպէս զաւազ
ճովու զժռչունս թե աւորս :

Լարկ ի մէջ բանակի նոցա . և շուրջ զվրանօք
նոցա :

Վերին և յազեցան յոյժ . և զցանկութիւն նո-
ցա ետ նոցա . և սչինչ կարօտ եղեն ի ցանկու-
թենէ իւրեանց :

Մինչ դեռ կերակուրք ի բերանս իւրեանց էին
բարկութիւն Մատուծոյ ել ի վերայ նոցա :

Սպան զբազումս ի նոցանէ . և զընտիր ընտիրս
Իսրայէլի ստտակեաց :

Յայսմ ամենայնի մեղան և ևս . և սչ հաւատացին
սքանչիկեաց նորա :

Պակասեցան յունայնութիան աւուրք նոցա . և
ամբ նոցա փութապէս անցին :

Յորժամ սպանանէր զնոսա . խնդրէին զնա :

դառնային և առաւօտ առնէին առ Աստուած :

Յիշեցին՝ զի Աստուած օգնական էր նոցա :

Աստուած բարձրեալ փրկիչ էր նոցա :

Սիրեցին զնա բերանօք ի բեանց . և լեզուօք

խրեանց ստեցին նմա : և սիրաք նոցա ոչ էին

ուղիղ ընդ նմա : և ոչ հաւատացին ուխտի

նորա :

Այլ նա ինքն զթած էր, քաւէր զմեղս նոցա և

ոչ ապականէր :

Յաճախէր դարձուցանել զբարկու թիւն իւր :

և ոչ բորբոքէր զամենայն սրտմտու թիւն իւր :

Յիշեաց թէ մարմին են նաքա . հոգի որ ելանէ՝

այլ ոչ դառնայ :

Քանիցս անգամ դառնացուցին զնա յանապա-

տի . և բարկացուցին զբարձրեալն յանջրգի :

Դարձան և փորձեցին զԱստուած, և զուրբձ

Խորայէլի զայրացուցին :

Ոչ յիշեցին զձեռն նորա յաւուր յորում փրկ-

կեաց զնոսա ՚ի ձեռաց նեղաց նոցա :

Որպէս արար զնշանս և զարուեստս իւր յիդ-

րին Եգիպտոսացոց և ՚ի դաշտին Տայանու :

Դարձոյց յարիւն զգետս նոցա . և զանձրեա

նոցա զի մի արբցին :

Աաքեաց ՚ի նոսա զչանաճանձ և էկեր զնոսա .

և զորաիւ ապականեաց զնոսա :

Ես ժանկոյ զպտուղս նոցա . և զվատասակս նոցա
մարախոյ :

Էհար կարկախ զայդ իս նոցա . և զթզենիս նոցա
եղեմախի :

Մասնեաց ՚ի կարկուտ զանասունս նոցա . և զքո-
տայուածս նոցա հրով դատուցա :

Մաաքեաց ՚ի նոսա զսրամտութիւն բարկութեան
իւրոյ . զսրամտութիւն . զբարկութիւն և զեղբու-
թիւն :

Մաաքեաց ՚ի նոսա տանջանս ՚ի ձեռն հրեշտակի
չարի . և դիմ. ցոյց ՚ի նոսա զսրամտութիւն բար-
կութեան իւրոյ :

Ոչ անխայեաց ՚ի մահուանէ զանձինս նոցա . և
զանասունս նոցա ՚ի մահ մասնեաց :

Էհար զամենայն անդրանիկս **Է**զկարտայւոց .
զսկիզբն ամենայն վաստակոց նոցա ՚ի յարկս
Քամայ :

Հորդան ետ սրպէս խաշին՝ ժողովսրդեան իւրոյ .
և էհան զնոսա սրպէս զՏօա յանապատ :

Մաաջնորդեաց նոցա յուսով . և սչ երկեան . և
զթշնամիս նոցա ծով ծածկեաց :

Էհան զնոսա ՚ի լեռն սրբութեան իւրոյ . ՚ի
լեռն յայն՝ զոր ստացաւ աջ նորա :

Մերժեսց յելեաց նոցա զհեթանոս . և վիճա-
կեցոյց ՚ի նոսա զվիճակ ժառանգութեան իւրոյ .

և բնակեցոյց ՚ի յարկս նորոս զազգն Եւրոպէի :
 Փորձեցին՝ զասնայւելին զՄասուս՝ քարձ-
 բեան . և զգլխալուծիւն նորոս՝ զչ պահեցին :

Գարձան՝ խոտոր՝ ցան սրպէս և հաքն իւրեանց .
 գարձան և եղին ուղի՝ ս զաղեղն թլւր :

Դարձեալ բարկացուցին զնա՚ի բազինա իւրեանց .
 և դրօշուովք իւրեանց նախանձ արկին նմա :

Լուաւ Ըստուած և արհամարհեաց զնոսա . և
 սնարդուց յսլծ զԵւրոպէի :

Մերժեաց յիւրմէ զի սրանն ՚ի Մելլով . զխո-
 բանն՝ զոր բնակեցոյց ՚ի մէջ մարդկան :

Մանեաց ՚ի գերուծիւն զգորուծիւն նոցա . և
 զգեղ նոցա ՚ի ձեռս թշնամեաց նոցա :

Ըրգել ՚ի սուր զժողովուրդ իւր . և զժառան-
 գուծիւն իւր անտես արար :

Օ երխասսս բղս նոցա էկեր հուր . և վասն կու-
 սանեաց նոցա՝ զչ սք սգացաւ :

Վահանայք նոցա անկան ՚ի սուր . և զայբիս
 նոցա՝ զչ սք էր որ լայր :

Օ արթեաւ սրպէս ՚ի քիչ Տէր . սրպէս հզօր զի
 թասիէ գգինի :

Լհար յետս զթշնամիա իւր . և նախատինա յա-
 շխանից արար զնոսա :

Մերժեաց նա զի սրանն Յովսեփու : և զազգն
 Եփրեմի նա՝ զչ ընտրեաց :

Այլ ընտրեաց նա գագգն է՝ Յուզայ, զընտան Սի-
օն գոր և սիրեաց :

Շինեաց որպէս զՄեղջերուի զարբութիւն նորս
յիկիլի. հաստատեաց զնա յաւիտեան :

Քնարեաց զՎաւիթ ծառայ իւր . և ընկալաւ
զնա ի հօտէ խաշանց . ի վերջին ծնելոցն ընկա-
լաւ զնա :

Հովուել զՅակոբ ծառայ իւր . և զԽարոյել
ժառանգութիւն իւր :

Արածէր զնոսա իմաստ թեամբ սրտի իւրոյ .
յանմե զութիւն ձեռաց իւրոց առաջնորդէր նա-
ցոյ :

Սուրբ Երեմիայի Առիթուն : ԸԸ :

ԱՍՏՈՒԱՅՑ՝ մասին հեթանոսք ի ժառանգու-
թիւն քո . պղծեցին զառաջար սուրբ քո :

Արարին զԵրուսաղէմ որպէս գհիլ զս մեղսար-
հաց . արկին զգլխակունս ծառայից քոյ՝ գէշ թաշ-
նաց երկնից . և զմարմինս սրբոց քոց զազանաց
ելկրի :

Հեղին գորիւն նոցա որպէս ծուր՝ շուրջ զԵ-
րուսաղէմու . և սչ սքէր որ թաղէր զնոսա :

Եզաք մեք նախատինք զբացեաց միտոց . ծաղբ
և այսին կատականաց այնոցիկ՝ որք շուրջ էին
զմեք :

Մինչև յերբ Տէր բարկանաս դու խաղառ ,
բարբոքեսցի որպէս հոյր նախանձ քո :

Հեղ զբարկութիւն քո ՚ի վերայ ազգաց՝ որք
զքեզ ոչ ճանաչեցին . ՚ի վերայ թաղաւորաց՝ որք
զանուն քո ոչ կարգացին . զի կերին զՅակոբ .
և զտեղի նորա աւերեցին :

Մի յիշեր զմեզս մեր զառաջինս . վաղվաղեսցէ
առ մեզ ոչորմա թիւն քո Տէր՝ զի աղքատա-
ցաք յոյժ :

Օղնեա մեզ Աստուած փրկիչ մեր . վասն փա-
ռաց անուանի քոյ :

Տէր՝ փրկեա զմեզ . և քաւեա զմեզս մեր վասն
անուանի քոյ :

Մի երբէք ասացեն ՚ի հեթանոսս՝ թէ ո՛ւր է
Աստուած նոցա :

Այլ յայտնի ինչ լիցի ՚ի վերայ հեթանոսաց
առաջի աչոյց մերոց . առ ՚ի խնդրել զվրէժ ա-
րեան ծառայլց քոց սրոց և հեզա :

Մացէ՛ առաջի քոյ հեծութիւն կապելոց . ըստ
մեծութեան բազկի քոյ՝ շահեա դու զորդիս ըս-
պանելոց :

Հասո՛ դրոցեաց մերոց եօթնադասիկ ՚ի ճոց նո-
ցա զնախաստինս իւրեանց զոր նախաստեցին զքեզ
Տէր :

Մեք ժողովաւրդք և խաշն արօտի քոյ . խոս-

առվանն եղիցուք առ քեզ յաւխտեանն . յազգէ
 յազգ պատկոցուք զօրհնութիւնս քո :

Ի Կորնթոսի Ի վերջոյն էլին : Այլոսքէն Առ Իոյ .
 Առջեւն Ի վերջոյն Աստուծոյն : ԶԹի :

Որ հովուեաց Խորայէլն նայիսց . որ առաջ
 նորդես սրպէս խոշինն Յախտիսու :

Որ նաախ Ի քօբէս յայանեաց առաջն Եփրեմի
 Բենիամինի և Սանաա'ի :

Օ արթն զզօրութիւն քո և եկ Ի կեցուցանել
 զմեզ :

Աստուած զօրութեանց դարձն զմեզ . երևեցն
 զերեսս քո Ի մեզ և կեցցուք :

Տէր Աստուած զօրութեանց՝ մինչև յերբ բար-
 կանաս յազօթս ծառայից քոց :

Ք ամբեցեր մեզ զհաց արտասուաց . և արբուցիք
 մեզ արտասասն չափով :

Արարեր զմեզ նախասինս գրացեաց մերոց . այ-
 պըն կատականաց թշնամեաց մերոց :

Աստուած զօրութեանց դարձն զմեզ . երևեցն
 զերեսս քո Ի մեզ և կեցցուք :

Օ այգի Աշղիպտոսէ փսիս'ցեր . հաներ զհեթա-
 նաս և զնա անկեցեր . և առաջնորդեցեր նա :

Հատասանցեր զարմատս նորա և էլից զէկեր .
 ծածկեաց զէրինս հովանի նորա . և բարունակ

նորա զմայրս Աստուծոյ :

Չգեաց զորթ իւր մինչև ՚ի ծով . մինչև ՚ի գետս
են շառաւիղք նորա :

Բնդէր քակեցեր զցանկ նորա . և կթեն զնա
անցաւորք ճանապարհի :

Ապականեաց զնա խող անտառի . և էրէ վայրի
արածեցաւ ՚ի նմա :

Աստուած զօրութեանց՝ դարձ, հայեանց յերկնից՝
և տես . այց արա այգւոյս այսմիկ . և դարման
տար սմա՝ զոր անկեաց աջ քո :

՚Ի վերայ որդոյ մարդոյ՝ զոր զօրացուցեր զնա
ի քեզ . այրեցեալ ՚ի հուր՝ և աւերեալ, ՚ի սաստե
քումնէ կարիցէ :

Եղիցի ձեռն քո ՚ի վերայ առն . աջ քո ՚ի վերայ
որդոյ մարդոյ՝ զոր զօրացուցեր զնա ՚ի քեզ :

Ոչ ևս ՚ի բացեայ եղիցուք մեք ՚ի քէն . կե-
ցուցես դու զմեզ, և զանուն քո Տէր կար-
գասցուք :

Աստուած զօրութեանց դարձ՝ զմեզ . երևեցո՞
ղերեսս քո ՚ի մեզ և կեցցուք :

Ի խորագծ զանն հնչանայն . Սուգոս Առեայ : Զ :

Յնծացէք առ Աստուած օգնական է մեք .
աղաղակեցէք առ Աստուած Յակոբայ :

Առէք սաղմոս և տա՛ք օրհնութիւն . սաղմոս
սասայէք նմա ՚ի ձայն քաղցրութեան :

Փոյզ հարէք ՚ի գլուխս ամսոց . յառուր նշանա-
ւորի տարեկանաց մերոց :

Հրաման է այս Խարայէի . և իրաւունք են Աս-
տուծոյ Յակոբայ :

Սկայութիւն Յովսեփու զոր եգ ընդ նմա . որ-
պէս ելանէր նա յերկրէն Եդիպոսացւոց . լեզու
զոր ոչ գիտէր լուաւ :

Ի բոց արար ՚ի բեռանց զթիկունս նորա . և ըզ
ձեռս նորա՝ յարթ և ՚ի թի ծառայելոյ :

Ի նեղութեան կարգացերս առ իս՝ և փրկեցի զքեզ
լուայ քեզ ՚ի գաղանութենէ մրրկին . և փոր-
ձեցի զքեզ ՚ի վերայ Չուրցն հակառակու թեան :

Անր ժողովուրդ իմ՝ և վկայեմ քեզ . և Խարայէլ
թէ լուիցես ինձ :

Մի ևս եղիցին քեզ աստուածք առժամայիք .
և մի երկիր պաղանիցես դու աստուծոյ օտարի :

Ես եմ՝ Տէր Աստուած քո՝ որ հանի զքեզ յերկ-
րէն Եդիպոսացւոց . բնց զբերան քո՝ և յցից զդա՝

ժողովուրդ իմ՝ ոչ լուաւ ձայնի իմում : և
Խարայէլ յիս ինչ ոչ նայիցաւ :

Բարձի թողի զնոսա երթալ զհետ կամոց սրտից
իւրեանց . զի գնացին նոքա լատ կամն անձանց
իւրեանց :

Օ ՚ի թէ ժողովուրդեան իմոյ լուեալ էր ինձ .
կամ Խարայէլի զձանադարհս իմ՝ գնացեալ էր :

Առաջին օրհնութեան Աստուծոյ : ՁԲ :

ԱՍՏՈՒԱԾ՝ օ քեզ նմանիցի . մի լուեր և մի
զաղարիւր Աստուած :

Օ ի ահա թշնամիք քո գոչեցին . և ատելիք քո
համբարձին զգլուխս իւրեանց :

Ի վերայ ժողովրդեան քոյ խորամանկեցին
զգխուծիւն . խորհեցան ՚ի վերայ սրբոց քոց և
ասացին :

Եկայք սատակեսցուք զնոսա յաղբաց . և մի յի-
շեսցի անուն Խորայէլի և ևս :

Խորհեցան միաբանութեամբ ՚ի միասին . և վասն
քոյ ուխտ արարին :

Բանակք Եդովմայեցւոց՝ և Խամայէլացիք .
Մովաբ՝ և Հազարացիք :

Գեբաղ՝ Ամօն՝ Ամաղէկ . և այլազգիքն ամենայն
բնակչօքն՝ հանդերձ՝ Օուրա :

Եւա Ասուր եկեալ էր ընդ նոսա . ամենեքեան
սոքա՝ զօրավիգք էին որդւոցն Պովաայ :

Ար՝ զնոսա որպէս զՄադիամ . որպէս զՍիսա-
բայ . և որպէս Օաբին ՚ի ծործորան Ախօնի :

Սատակեցան նոքա յահանս Պովաայ . և եղին
որպէս զաղբ երկրի :

Ար՝ զիշխանս նոցա որպէս զ()րէբն . զՕէբն .
զՕեբէէ . և զՍաղմանա . և զամենայն իշխանս

նոցա :

Որք ասացին՝ ժառանգեսցա՞ւք 'ի մեզ զսրբութիւնն Աստուծոյ :

Աստուած իմ՝ արն զնոսա որպէս զանիւ . և որպէս զեղէզն առաջի հողմոյ :

Որպէս հուր՝ զի այրէ զանտառս . և որպէս բոց՝ զի կիզու զլերինս :

Այսպէս հալածեսցես զնոսա մրրկաւ քով . և բարկութեամբ քով խռովեցուցես զնոսա :

Եւ ից զերեսս նոցա անարդանօք . և խնդրեսցեն զանուն քո Տէր :

Ամաչեսցեն և խռովեսցին յաւ խտեանս յաւիտենից՝ և ամօթալից կորիցեն :

Պանիցեն զի անուն քո Տէր է . և դու միայն բարձրեալ ես 'ի վերայ ամենայն երկրի :

'ի խորոյս վասն նշանոյն . Սուրբ ոգոյն կորեոյ : 29 :

Որպէս սիրելիք են յարկք քո Տէր զօրութեանց . ցանկայ և փափազի անձն իմ 'ի գաւալիմս քո :

Միրտ իմ և մարմին իմ ցնծացեն առ Աստուած կենդանի :

Քանզի՝ ճընճղուկ եզիտ իւր տուն . և տատրակ զբոյն՝ սւր դիցէ զձագս իւր :

Սեղան քո Տէր զօրութեանց . թագաւոր իմ և Աստուած իմ :

Երանի ամենեցուն՝ որք բնակեալք են 'ի տան
Տեառն . յաւխտեանս յաւխտենից օրհնեսցեն
զքեզ :

Երանեալ է այր՝ որոյ օգնութիւն իւր 'ի քէն
է . ելս եդ 'ի մտի իւրում՝ 'ի հովաէս տրամա-
թեան 'ի տեղւոջ յորում ուխտեաց :

Օ օրհնութիւնս տացէ՝ որ զօրէնս դնէ . զնաս-
ցէ նա 'ի զօրութենէ 'ի զօրութիւն : և երևեսցի
Աստուած հրեշտակաց 'ի Միօն :

Տէր Աստուած զօրութեանց՝ լուր ազօթից խնց,
ունկն դիր Աստուած Յակոբոյ :

Ընդունօղ ես դու մեր . տես Աստուած՝ և նա-
յեանց յերեսս օծելոյ քոյ :

Ստան զի լու է ինձ մի օր 'ի գաւիթս քո՝ քան
զհաղարս :

Ընտրեցի ես ընդ աղբ կալ 'ի տանն Աստուծոյ,
առաւել քան զբնականալ 'ի յարկս մեղաւորաց :

Օ ողորմութիւն և զճշմարտութիւն սիրէ Տէր
Աստուած մեր . զշնորհս և զփառս տացէ :

Տէր ոչ սպասս առնէ զողորմութիւն իւր յայն-
ցանէ՝ ոյք գնան յանբծութեան :

Տէր Աստուած զօրութեանց՝ երանեալ է այր՝
որ յուսայ 'ի քեզ :

Ի խորհրդս որդոսն կուրսն . Սուսն Դուրի : ԶԴ :

Պաճեցար Տէր ընդ երկիր քո . և դարձուցիւ զգերութիւն Յակոբայ :

Թողեր զանիրաւու թիւն ժողովրդեան քոյ . և ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա :

Լեցուցեր զամենայն սրտմտութիւն քո . և դարձար ՚ի բարկութենէ սրտմտութեան քոյ :

Դարձ առ մեզ Աստուած փրկիչ մեր . և դարձ՞ զսրտմտութիւնս քո ՚ի մէնջ :

Մի յաւիտեան բարկանար մեզ Տէր . և մի ձգեր զբարկութիւն քո յազգէ մինչև յազգ . Աստուած դու դարձեալ կեցուցես զմեզ . և ժողովուրդ քո ուրախ եղիցի ՚ի քեզ :

Յոյց մեզ Տէր զողորմութիւնս քո . և զփրկութիւնս քո առևր մեզ :

Լուաք զինչ խօսի Տէր Աստուած մեր . խօսեացի զխաղաղութիւն ժողովրդեան իւրոյ . առ սքախր՝ և առ այնտիկ ոյք դարձեալք հն առ նա սրախ ք :

Սակայն՝ մերձ է առ երկիւղածս իւր փրկութիւն նորա . բնակիլ փառաց նորա յերկրի մերում :

Ողորմութիւն և ճշմարտութիւն սրտասեցին . արդարութիւն և խաղաղութիւն համբուրեցին .

Ղշմարտութիւն յերկրէ բուսաւ . արդարութիւն յերկնից երևեցաւ :

Մեծ ես դու Տէր, և առնես սքանչելիս, և դու
միայն ես Աստուած :

Առաջնորդերն ինձ 'ի ճանապարհի քում, և
գնացից 'ի ճշմարտութեան քում, և ուրախ եղիցի
սիրտ իմ երկնչիլ յանուանէ քումմէ :

Խոստովան եղէց առ քեզ Տէր Աստուած իմ
բոլորով սրաիւ խնով, և փառաւոր արարից զա-
նուն քո յաւիտեան :

Մեծ եղև 'ի վերայ իմ ողորմութիւն քո Տէր,
և փրկեցեր զանձն իմ 'ի դժոխոց ներքնոց :

Աստուած՝ անօրէնք յարեան 'ի վերայ իմ, և
ժողովք հզօրաց խնդրեցին զանձն իմ, և ոչ հա-
մէրեցան զքեզ Աստուած առաջի իւրեանց :

Այլ դու Տէր Աստուած իմ՝ զթած ես և ողոր-
մած, երկայնամիտ՝ բազում ողորմ և ճշմարիտ,
նայեա՛ առ իս և ողորմեա՛ ինձ :

Տուր զօրութիւն ծառայի քոյ, կեցո՛ զորդի ա-
զախնոյ քոյ, և արա՛ առ իս նշան բարութեան,
Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեսցեն, զի դու Տէր
օգնեցեր ինձ և մխիթարեցեր զիս :

Ուրեմն կորիս, Մուճոս օրհնութեան, ԶԶ :

➤ իմանք նորա 'ի լեառն սուրբ նորա, սի-
րէ Տէր զգրունս Սիօնի առաւել քան զամենայն
յարկան Յակոբայ :

Փառաւորեալն խօսեցաւ վասն քոյ՝ ահա աղիկ
քաղաքդ Աստուծոյ :

Յիշեցի զԱհաբ և զՔաբիլոն՝ ոյք ճանաչին
զիս . ահա այլազգիք և Կուր և ժողովուրդք
Հնգկայ՝ սոքա եղին անդ :

Աիօնի ասի մայր՝ և մարդ ճեաւ 'ի նմա . և ինքն
հիսուսն էարկ նմա Քարձրեայն :

Տէր պատմեցէ զրաւք ժողովրդեան . իշխանացս
այսոցիկ ոյք եղին անդ :

Որպէս զի ուրախ լիցին 'ի քեզ ամենեքեան՝ որոց
բնակութիւն 'ի քէն է :

Օրհնութիւն Առաջոտի որդւոցն Կրիստոյ :

'ի խորհրդ վասն Ամենէնեթոյ . շի էք պարտութանի . իմաստա-
բիւն Եմմանայ Եւրոպեալոցոյ : ՁԷ :

Տէր Աստուած փրկութեան խնայ . 'ի սուէ
կարգացի և զիշերի առաջի քոյ :

Մացեն աղօթք իմ՝ առաջի քոյ Տէր . խոնարհեա-
ցի ունկն քո 'ի խնդրուածս իմ :

Օ՛ր լըաւ չարչարանօք անձն իմ . և կեանք իմ
'ի դժոխս մերձեցան . և համարեցայ ես ընդ
այնոսիկ՝ որք իջանեն 'ի զուք :

Եղէ ես որպէս մարդ առանց օգնականի՝ և 'ի
մեռեալս աղատ :

Որպէս զվիրաւորս՝ որք ննջին 'ի զերեզմանի :

Օորս դու ո՛չ յիշեցեր՝ նոքա 'ի ձեռանէ քում
մէ մերժեցան :

Եդին զիս 'ի դբի ներբնումն . 'ի խաւարի և 'ի
ստուերս մահու :

Յիս հաստատեցաւ սրտմտութիւն քո . զամե-
նայն զբօսանս քո ածեր 'ի վերայ իմ :

Հեւի արարեր յինէն զճանօթս իմ . և եդին
զիս նշառակ իւրեանց :

Մասնեցայ և ո՛չ ելանէի . աչք իմ տկարացան
յաղքատութենէ :

Ազազակեցի առ Տէր զօրհանապազ . և համբար-
ձի առ քեզ զձեռս իմ :

Մի թէ մնաելոց առնիցես զսքանչելիս քո . կամ
բժիշկք յարուցանիցե՛ն և խոստովան առնիցին
առ քեզ :

Մի թէ սրտմեցէ ոք երբէք 'ի գերեզմանի զո-
ղորմութիւնս քո . կամ զճշմարտութիւնս քո 'ի
կորստեան :

Մի թէ ճանաչիցին 'ի խաւարի սքանչելիք քո .
կամ արդարութիւն քո յերկիր մուսցեալ :

Ես առ քեզ Տէր ազազակեցի . առաւօտու աղօթք
իմ ժամանեցեն առ քեզ :

Անդէր Տէր մերժես զանձն իմ . կամ դարձու-
ցանես զերեսս քո յինէն :

Տնանկ և վաստակաւոր եմ ես 'ի մանկութենէ

իւրոց . մեծ և ահաւոր 'ի վերայ այնոցիկ՝ ոչք
չուրջ են զնալաւ :

Տէր Աստուած զօրութեանց՝ ս նմանի քեզ ,
հզօր ես դու Տէր՝ և ճշմարտութիւն քո չուրջ
է զքե :

Դու տիրես զօրութեանց ծովու . զխառվու թիւն
ալիաց նորա դու ցածուցանես :

Դու խանարհեցուցանես որպէս վիրաւորս զամբարտաւանս . 'ի զօրութիւն բազկի քո՝ ցրուեցեր զթշնամիս քո :

Քո են երկինք՝ և քո է երկիր . զաշխարհալիւ իւրով դու հաստատեցեր . զ՛ի սիս և զհարաւ դո՛ւ արարեր . Թարթօր և Հերմօն յանուն քո ցնծասցեն :

Քո է բազուկ՝ և քո է զօրութիւն . զօրացի աջ քո՝ և բարձր եղիցի ձեռն քո :

Յարգարութիւն և յիրաւունս հաստատեալ է ամոռ քո . ողորմութիւն և ճշմարտութիւն զնասցեն առաջի երեսաց քոց :

Երանի ժողովրդեան՝ որք զիանն զօրհնութիւնս քո Տէր . 'ի լոյս երեսաց քոց զնասցեն . և յանուն քո ցնծասցեն զօրհանապազ . և յարգարութեան քում բարձր եղիցին :

Պարծանք զօրութեանց մե լոյց դու ես Տէր . և 'ի կամս քո բարձր եղիցի եղջիւր մեր :

Ի Տեառնէ է օգնութիւն սրբոյն Ասրայէլի թա-
գաւորին մերոյ :

Յայնժամ խօսեցար տեսլեամբ ընդ որդիս քո և
ասացեր՝ եգից զօգնութիւն իմ ՚ի վերայ հզօ-
րին . և բարձր արարից զընտրեալն ՚ի ժողովր-
դենէ իսմէ :

Գաի զՎաւիթ ծառայ իմ . և իւզով սրբով
իսով օծի զնա :

Չեռն իմ ընկալցի զնա , և բազուկ իմ զօրա-
ցուսցէ զնա :

Մի մեղիցէ նմա թշնամի . և որդի անօրէնու-
թեան մի չարչարեսցէ զնա :

Հարից առաջի նորա զթշնամիս նորա . և զատե-
լիս նորա ՚ի պարտութիւն մատնեցից :

Ղշմարտութիւն իմ և ողորմութիւն իմ ընդ
նմա . և յանուն իմ բարձր եղիցի եղջիւր նորա
Եգից ՚ի ծովու զձեռն նորա , և ՚ի վերայ գետոց
զաջ նորա :

Նա կարգացէ առ իս՝ հայր իմ ես գու . Մատ-
ուած ընդունեօղ փրկութեան իմոյ :

Ես անգրանիկ արարից զնա . և բարձր քան
զամենայն թագաւորս երկրի :

Յաւիտեան պահեցից նմա զողորմութիւն իմ .
և ուխտ իմ հաւատարիմ ընդ նմա :

Հաստատեցից յաւիտեանս յաւիտենից զզաւակ

նորա . և զաթոռ նորա որպէս զառուրս երկնից ,
 Թէ թողցնն որպէք նորա զօրէնս իմ , և յի-
 րաւունս իմ՝ ոչ կամեսցին գնալ :

Թէ զարգարութիւնս իմ՝ անարգեացնն . և զպատ-
 ուիրանս իմ՝ ոչ սրահեացնն :

Հարից գաւազանաւ զանօրէնութիւնս նոցա .
 և տանջանօք զանիրաւութիւնս նոցա :

Իսոյց զողորմութիւն իմ՝ ոչ արգելից ՚ի նոցանէ .
 և ոչ նենգեցից ճշմարտութեան իմում . և ոչ
 անարգեցից զուխտ իմ . և ինչ որ ելանէ ընդ
 շրթունս իմ , զայն ոչ արհամարհեցից :

Մի անգամ երզուայ ՚ի սրբութիւնս իմ , թէ
 Դաւթի ես ոչ ստեցից :

Օ աւակ նորա յաւիտեան կացցէ . և աթոռ
 նորա որպէս զարեգակն առաջի իմ , և որպէս
 զլուսին , զի հաստատեալ է յաւիտեան վկայ ,
 հաւատարիմ յերկինս :

Իսկ արդ՝ դու մերժեցեր և անարգեցեր , և ընդ-
 վայր հարեր զօժեալ քո :

Գարձուցեր զուխտ ՚ի ծառայէ քումմէ , պղծե-
 ցեր յերկրի զսրբութիւն նորա :

Վահեցեր զամենայն պարխոպս նորա . և եգբր
 զամուրս նորա ՚ի գողումն :

Յափշտակեցին զնա անցաւորք ճանապարհի . և
 եղև նա նախատ գրացեաց իւրոց :

Բարձր արարեր զաջ նեղաց նորա . և ուրախ
արարեր զամենայն թշնամիս նորա :

Դարձուցեր զօգնութիւն ՚ի սրոյ նորա . և ոչ
ընկալար զնա ՚ի սպառերազմի :

Անարգեցեր զսրբութիւն նորա . և զաթոռ նա-
րա յերկիր կործանեցեր :

Մուտղ արարեր զաւուրս ժամանակաց նորա .
և հեղեր զնովաւ զամօթ :

Մինչև յերբ դարձուցանես զերեսս քո խապաւ .
բորբոքեսցի սրպէս հուր բարկութիւն քո :

Իսկ արդ՝ յիշնա՛ և տես թէ՛ ո՞վ է իմ հանգիստ .
մի՞ թէ՛ ՚ի զուր ինչ ստեղծեր զամենայն որդիս
մարդկան :

Ո՞վ է մարդ որ կեցցէ և ոչ տեսցէ զմահ . կամ
փրկեսցէ զանձն իւր ՚ի ձեռաց դժոխոց :

Ո՞ւր են սղորմութիւնք քո առաջինք Տէր . զոր
երգուար Ղաւթի ճշմարտութեամբ քով :

Յիշնա՛ զնախաստինս ծառայի քոյ . զոր ընկա-
լայ ՚ի ծոց իմ՝ յազգաց բազմաց :

Ք որ նախաստեցին թշնամիք քո Տէր . նախա-
տեցին փոխանակ օժեխոյ քոյ :

Օրհնեալ Տէր Աստուած յաւիտեանս յաւի-
տենից՝ եղիցի եղիցի :

Օրհնութիւն Եւրոպայի Գրեգորեան Աճառման :

Երկրորդ . 26 :

Ի Գրեգորեան կանխէ հողի իմ առաւօտ առ-
նել առ քեզ Աստուած :

Ս ան զի լոյս են հրամանք քո ՚ի վերայ երկրի .
ուսարձք զարդարութիւն բնակիչք երկրի :

Վարկեցի ամբարիշտն՝ և այլ ոչ ևս ուցի առ-
նել յերկրի զարդարութիւն ճշմարտութեան :
Բարձցի ամբարիշտն յերկրէ, և մի տեսցէ զվա-
ռըս Աստուծոյ :

Տէր բարձր ես՝ և բազուկ քո հզօր . և նոքա ոչ
գիտացին :

Օրհնիցեն՝ ամաչեսցեն, և նախանձ արկցի ան-
խրատ ժողովրդեան, և արդ հուր զթշնամիս քո
կերիցէ :

Տէր Աստուած մեր՝ տուր մեզ զխաղաղութիւն
քո . զի ըստ ամենայն դորձոց մերոց հատուցաւ
մեզ :

Տէր Աստուած մեր՝ ստացիր զմեզ . զի բաց ՚ի
բէն զայլ ոք ոչ գիտեմք . և զանուն քո ան-
ուանեմք զօրհանապազ :

Իսկ արդ՝ մեռեալք զկենդանութիւն այլ ոչ
տեսանիցեն, և ոչ բժիշկք յարուցանիցեն :

Ս ան այսորիկ ածեր՝ հարեր՝ սատակիցեր՝ և
ջնջեցեր զամենայն արու մանուկ նոցա :

Յաւել Տէր զչար ՚ի վերայ չարի նոցա . և ան
զչար ՚ի վերայ անօրինաց երկրի :

Տէր ՚ի նեղութեան յիշեցաք զքեզ . զի փոքր
մի նեղութիւն է խրատ քո ՚ի վերայ մեր :

Որպէս երկունք յղոյ՝ զի հասեալ իցին ՚ի ժա-
մանակս ծննդեան, և առ ցաւս իւր ճշիցէ :

Այսպէս եղաք սիրելւոյ քում՝ Տէր . յահ և
յերկիւղ քո յղացեալ երկնեցաք . և ծնաք զհոգի
փրկութեան քոյ :

Ոչ ևս կործանիցուք մեք . այլ՝ կործանեցին
անօրէնք երկրի :

Յարիցեն մեռեալք . և կենդանացին ամեն-
քեան՝ որք եղեալք են ՚ի դերեզմանի :

Օարթիցեն՝ ցնծասցեն՝ և ուրախ եղիցին դա-
դարեալք յերկրի :

Սան զի ցօղդ որ ցօղի ՚ի քէն , այդ բժշկու-
թիւնէ նոցա . բայց երկիրն ամբարշտեալ սատա-
կեսցի :

Խոյս տուր ժողովուրդ իմ . գնան մուտ ՚ի շտե-
մարանս քո . և փակեն զգլուխս քո առաջի երե-
սաց քոց :

Փախիր և թաքիր առ ժամանակ մի՝ մինչև
անցցէ բարկութիւն Տեառն :

Մաշտոց :

Խաղաղութեանց տուօղ Քրիստոս՝ զխաղա-
 ղութիւն և զողորմութիւն քո պարգևեա մեզ :
 Մարգասէր Տէր՝ վասն սրբուհոյ անարատի
 մօր քոյ և կուսի , և վասն խաչի քոյ պատուա-
 կանի , ընկնլ զաղաչանս մեր և կեցո՛ զմեզ :

Չքարոզն և զաղօթս Դիւրջն Երանեալ կանոնին դոցեա
 Դ 28 երեսն :

ՄԱՂՄՈՍ ԳԼԽԹԻ

Առթիւ Մովսէսի առն Աստուծոյ : ԶԹ :

ՏԷՐ ԱՊԸԻԿՆ ԵՂԵՐ ՄԵՐ
ՅԱԶԳԻՒ ՄԻՆՉԵՒ ՅԱԶԳԻՒ ՄԻՆՉՉԵՒ ԼԵՐԻՆԻՔԻ
Հաստատեալ էին , մինչև ստեղծեր զերկիր և
զամենայն տիեզերս :

Յաւիտենից մինչև յաւիտեանս դու ես մի դար-
ձուցաներ զմարդ ՚ի տառասրանս , և ասացեր՝ դար-
ձարուք առ իս որդիք մարդկան :

Հազար ամ՝ յաչս Տեառն որպէս օր երեկի զի
էանց . որպէս պահ մի գիշերոյ , և ամք նոցա
անարդու թեամք եղիցին :

Ընդ առաւօտս որպէս դալարի բուսցին , ընդ
առաւօտս որպէս դալարի զուարճացին և ծաղ-
կեսցին . ընդ երեկոյս թարշամնոցին՝ չորացին
և անկցին :

Նուաղեցաք մեք ՚ի բարկութենէ քումմէ , և ՚ի
սրամտութենէ քումմէ խռովեցաք :

Ետեր զմեզս մեր առաջի քոյ , և զկեանս մեր ՚ի
լոյս երեսաց քոց :

Ըմենայն աւուրք մեր նուազեցան . և ՚ի բարկու թենէ քումմէ խաւիցաք :

Ժամանակ ամաց մերոց անդադար որպէս սարգի , և թիւ աւուրց ամաց մերոց ՚ի նոսա եօթանասուն ամ :

Աորա թէ առաւել ևս՝ ութսուն ամ . և որ ինչ աւելի է քան զայն , ցաւօք և հեծութեամբ , Եկն ՚ի վերայ մեր հեծութի՛ն և խրատեցաք . իսկ արդ՝ օ՛ զխտասցէ զգօրութի բարկութե՛ք քոյ . և կամ՝ յահէ քումմէ զարտառութի՛ն քո համարեցիս :
Այսպէս ցոյց ինձ զաջ քո . և որք խնարհ են սրտիւք՝ զխմաստութիւնս քո :

Ղարձ Տէր՝ մինչև յերբ . մխիթարեանց ՚ի ծառայս քո :

Այսք առաւօտու ողորմութեամբ քով . ցնծացաք՝ և ուրախ եղաք զամենայն աւուրս կենաց մերոց :

Ուրախ եղաք փոխանակ աւուրցն՝ յորս խնարհ արարեր զմեզ . և ամացն՝ յորս տեսաք զչարչարանս :

Հայեանց Տէր ՚ի ծառայս քո՝ և ՚ի գործս ձեռաց քոց . և առաջնորդեան որդւոց նոցա . եղիցի լոյս Տեառն Աստուծոյ ՚ի վերայ մեր :

Օ գործս ձեռաց մերոց ուղիղ արա ՚ի մեզ Տէր . և զգործս ձեռաց մերոց յաջողեան մեզ :

Անճեմ-գէտ ՚ի Հեբերոյնոց օրհնութիւն գովութեան . զ :

Ու բնակեալ է յօգնութիւն բարձրելոյն .
 Ընդ հովանեաւ Աստուծոյ յերկինս հանգիցէ .
 Ասացէ Տեառն՝ ընդունեօղ իմ ես դու . ապա-
 ւէն իմ Աստուած, և ես յուսամ ՚ի նա .

Նա փրկեացէ զիս յորոգայթէ որսողին . և ՚ի
 բանիցն խաւովութենէ :

Ի թիկնամէջս իւր ընկայցի զքեզ . ՚ի հովանի
 թե սց նորա յուսացիս :

Որպէս զգէն շուրջ եղիցի զքեզ ճշմարտութիւն
 նորա :

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի . և ոչ ՚ի
 նեակ՝ որ թռչի ՚ի սուէ :

Յերէ որ շօջի ՚ի խաւարի , ՚ի գայթակղութենէ
 դիւին ՚ի հասարակ աւուր :

Անկցին ՚ի կողմանէ քումմէ հազարք . և բիւրք
 ընդ աջմէ քումմէ . և առ քեզ ինչ ոչ մերձեցին
 Բայց միայն աչօք քովք հայեցիս դու . և զհա-
 տուցումն մեղա որաց տեսցես . զի դու Տէր
 յոյս իմ ես :

Օ բարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն , զի ոչ
 հասցեն առ քեզ չարք . և տանջանք մի մերձե-
 ցին ՚ի յարկս քո :

Հրեշտակոց իւրոց սրատուիրեալ է վասն քո
 ՚ի պահել զքեզ յամենայն ճանապարհս քո :

Վ բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ, զի մի
երբէք հարցես զքարի զանն քո :

Վ վերայ իժից և քարբից գնասցես դու, և առ
ոսն կոխեսցես զառիւծն և զվիշապն :

Քանզի յիս յուսայաւ՝ և փրկեցից զնա, հա-
վանի եղէց նմա՝ զի ծանեաւ զանուն իմ :

Սարգասցէ առ իս՝ և ես լուայց նմա, և առ նմա
եղէց ի նեղութեան :

Փրկեցից և փառաւոր արարից զնա, երկայն
աւուրբք լցուցից, և ցուցից նմա զփրկութի իմ :

Սաղմոս օրհնութեան յառաջին շաբաթոց : Անվերնագիր
ի Հեբրեոցոց : ՂԱ :

Քարի է խոստովան լինել Տեառն՝ և սաղմոս
ասել անուան քում՝ Քարձրեան :

Պատմել յառաւօտու զողորմութիւնս քո, և
զճշմարտութիւնս քո ի գիշերի :

Տանազեաւ սաղմոսարանաւ՝ ի ձայն օրհնու-
թեան զովել :

Ո՛րախ արարեր զիս Տէր յարարածս քո, և ի
զործս ձեռաց քոց ցնծացայց :

Ո՛րպէս զի մեծ են զործք քո Տէր, և յոյժ խոր
են խորհուրդք քո :

Այր անզգամ՝ զոյս ոչ ծանկցէ, և անմիան
զայս ոչ առնու ի միտ :

Վ բուսանիլ մեղաւորաց որպէս խոտ, ի ծաղկիլ

այնոցիկ ոյք գործեն զանօրէնա թիւն :

Սասակեցին յաւիտեանս յաւիտենից . և դա
բարձրեալ են յաւիտեանս Տէր :

Օ ի ահա թշնամիք քո Տէր՝ զի ահա թշնամիք
քո կորիցեն . ցրուեսցին ամենեքեան ոյք գործեն
զանօրէնա թիւն :

Բարձր եղիցի որպէս մինչև Երուի եղջիւր իմ . և
ծերու թիւն իմ ի ձէթ պարարտու թեան :

Եանս ակն իմ ի թշնամիան իմ . ոյք յարուցեալ
են ի վերայ իմ չարութեամբ . ի նոսա լուիցէ
ունկն իմ :

Արդարքն որպէս զարմաւենիս ծաղկեացին . որ
պէս զմայրսն Վիբանանու բազումք եղիցին .
Տնկեալք եղիցին ի տան Տիտան . և ի դաւիթ
Ասաուծոյ մերոյ ծաղկեացին :

Եւս և բազումք եղիցին ի ծերութիւն պարար
տութե . զիւրդք և վասիտ կք եղիցին . ի պատ
մէլ ուղիղ է Տէր Ասաուած մեր՝ և սչ զոյ ի
նմա անիրաւութիւն :

Օրհնութիւն գովուեան ինչն իսննի մարտի մարտի . յորժմ
եհիւ հասարակեաց . (անվերջ գիր ի շէք : 155 : 155) ՂԻ :

Տէր թագաւորի ց վաշերչու թիւն զգեցաւ
զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւրեաճ :
Հաստատեաց զաշխարհ՝ զի մի սասանեացի :

պատրանստ է աթոռ քո, 'ի սկզբանէ յախտեանս
դու ես :

Ամբարձան զետք Տէր՝ և համբարձին զետք
զձայնս իւրեանց . և յարկցեն զետք 'ի գնացս
իւրեանց :

'ի ձայնէ՛ Նուրց բողմաց՝ սքանչելի եղեն զքո-
սանք ծախու :

Աքանչելի ես դու Տէր՝ 'ի բարձունս . վկայու-
թեանց քոց մէք յոյժ հաւատացաք :

Տան քում՝ վայելէ սրբութիւն Տէր ընդ երկայն
աւուրս :

Սաղմոս Ինչէան Դաս-Թի Էրեւելու . (անվերնագիր
'ի Հեգրայե:ոց) ԱԳ :

Աստուած վրէժխնդիր, Տէր Աստուած
վրէժխնդիր յայանեցար :

Բարձր լեր որ դասես զերկիր . հատն զհատու-
ցումն ամբարտաւանից :

Մինչև յերբ մեղաւորք Տէր, մինչև յերբ
մեղաւորք սարձեցցին :

Բարբառեալ խօսէին զանիրաւութիւն . խօսես-
ցին ամենեքեան՝ ոյք գործեն զանօրէնութիւն :

Օ՛ ժողովուրդ քո Տէր խոնարհ արարին . և
զժառանգութիւն քո չարչարեցին :

Օ՛ այրին և զզանդութան սպանին . և զորբան
կոտորեցին . և ասացին ոչ տեսանէ զայս Տէր :

և ոչ ՚ի միտ առնու Մատուած Յակոբայ :

Իմացարուք անզգամք ժողովարոց . և անմիտք՝
մինչև յերբ ոչ առնուք ՚ի միտ :

Որպէս զի թէ որ տնկեաց զունկն՝ ինքն ոչ լը-
ուիցէ . կամ՝ որ ստեղծ զակն՝ ինքն ոչ տեսանիցէ :

Որ խրատէ զազինս՝ որպէս թէ ոչ յանդիմանես-
ցէ . որ ուսուցանէ մարդոյ զգիտութիւն . Տէր
Ճանաչէ զխորհուրդս մարդկան՝ զի են ընդու-
նայնք :

Երանի մարդոյ՝ զոր խրատես դու Տէր . և յո-
րինաց քոց ուսուցանես դու նմա :

Յաճուցանես դու նմա զաւուրս չարութեան՝ մին-
չև փորեացի խորխորատ մեղաւորի .

Ոչ մերժէ Տէր զժողովուրդ իւր . և զժառան-
գութիւն իւր ոչ առնէ անտես :

Մինչև դարձցին իրաւունք յարդարութիւն .
ընկալցին զնա ամենեքեան սյք ուղիղ են սըր-
տիւք :

Ո՛վ յարիցէ ընդ իս ՚ի վերայ չարեաց . կամ՝ ո՛վ
հաւասարեացի ինձ՝ ՚ի վերայ այնոցիկ . ոյք գոր-
ծեն զանօրէնութիւն :

Եթէ ոչ Տեառն օգնեալ էր ինձ . փոքր մի ևս
բնակեալ էր անձն իմ՝ ՚ի դժոխս :

Թէ ասէի թէ ահա սասանեցան ոտք իմ՝ ողոր-
մութիւն քո Տէր օգնէր ինձ :

Ըստ բազում ցաւոց սրտի խնոյ՝ մխիթարու-
թիւն քո ուրախ առնէր զանձն իմ :

Սի հաւասարեսցի քեզ աթոռ անօրէնութեան,
ս պատճառէ զլաստակս ընդդէմ հրամանի :

Որոացան զանձն արգարոյ, և զարիւն անբիծ
պարտաւոր առնէին :

Եղև Տէր ապաւէն իմ, Աստուած օգնական յու-
սոյ խնոյ :

Հատուցէ նոցա Տէր ըստ անօրէնութեան նոցա,
և ըստ չարութեան նոցա կործանեսցէ զնոսա
Տէր Աստուած մեր :

Օրհնութիւն գովութեան ինչեան Դաւթի. անվերջօրէն ՚ի Հեթ-
ումեայոց : Ղ. Գ :

Եկայք ցնծասցուք ՚ի Տէր, աղաղակես-
ցուք առ Աստուած փրկիչ մեր :

Վանխեսցուք առաջի նորա խոստովանութեամբ,
և սաղմոսիւք աղաղակեսցուք առ նա :

Աստուած մե՞ծ է, և Տէր՝ թագաւոր մե՞ծ ՚ի վե-
րայ ամենայն երկրի :

Ի՞նչ ձեռս նորա են ամենայն տիեզերք երկրի, և
բարձրութիւնք լերանց նորա են :

Նորա է ծով՝ և նա՛ արար զնա, և զցամաք ձեռք
նորա ստեղծին :

Եկայք երկիր պաղցուք նմա, անկցուք և լաց-
ցուք առաջի Տեսան արարչին մերոյ :

Նա ինքն է Տէր Մատուած մեր . մեք ժողովուրդք ՚ի ձեռին նորա՝ և խաշն արօտի նորա :
 Այսօր եթէ ձայնի նորա լուիցէք , մի խտացուցանէք զսիրտս ձեր որպէս ՚ի դառնութեան :
 Յաւուրն փորձութեան յանապատի՛ ուր փորձեցին զիս հարքն ձեր . քննեցին զիս՝ և տեսին
 զգործս իմ՝ զքառասուն ամ :

Ղանացայ ընդ ազգին ընդ այնմիկ՝ և ասացի միշտ մոլորեալ են սրտիւք . և նոքա ոչ ծանեան զձանապարհս իմ :

Որպէս երզուայ ՚ի բարկութեան իմում . թէ մտցեն ՚ի հանգիստ իմ :

Սողոմոն Ինքեան Դատարար . ՚ի Ժամանակի զ՛ քաճարն շինեցանք գերութեան . ոն վերնագիր ՚ի Հեգրոյնցոց : ՂԵ :

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր . օրհնեցէք զՏէր ամենայն երկիր :

Օրհնեցէք զՏէր՝ և օրհնեցէք զանուննորա . աւետարանեցէք օր ըստ օրէ զիրկութիւն նորա :

Պատմեցէք ՚ի հեթանոսս զփառս նորա . յամենայն ժողովուրդս զսքանչիլիս նորա :

Մեծ է Տէր՝ և օրհնեալ է յոյժ . ահարկու է նա ՚ի վերայ ամենայն կոոյ :

Ամենայն կուռք հեթանոսաց դէք են . այլ Տէր զերկինս արար :

Կոստովանութիւն և վայելչութիւն է առաջի նորա. սրբութիւն և մեծ վայելչութիւն ՚ի սըրբութեաննորա :

Մատուցէք Տեառն տոհմք ազանց , մատուցէք Տեառն զփառս և զպատիւ . մատուցէք Տեառն զփառս անուան նորա :

Առէք սրտարագս և մտէք ՚ի սրահս նորա. երկիր պագէք Տեառն ՚ի դաւիթս սրբութեան նորա. և խռովեսցի յերեսաց նորա ամենայն երկիր :

Ասացէք ՚ի հեթանոսս թէ Տէր թագաւորեաց . հաստատեաց զաշխարհ զի մի սասանեսցի . և դատէ զժողովուրդս իւր ուղղութեամբ :

Ուրախ եղիցին երկինք՝ և ցնծացէ երկիր. զքուարձացի ծով լրիւ իւրով . ցնծացեն դաշաք և ամենայն որ է ՚ի նոսա :

Յայնժամ ցնծացեն ամենայն ծառք անտառ յերեսաց Տեառն. զի դայ՝ և դայնա ՚ի դատել զերկիր :

Դատէ զտիեզերս իրաւամբք . և զժողովուրդս ամենայն ճշմարտութեամբ իւրով :

Սուրբ Դաւիթ : ՚ի Ժամանի շի երկե հասարակէր՝ անվերահի ՚ի Հեբրայեան : Ա. Զ :

Տէր թագաւորեաց՝ ցնծացէ երկիր . ուրախ եղիցին կղզիք բազումք :

Ամպ և մեգ շուրջ են զնովաւ . յիրաւունս և յարդարութիւն ուղղեալ է աթոռ նորա :

Հուր առաջի նորա գնացէ , և այրեսցէ շուրջ
զթշնամիս նորա :

Երևեցան փայլատակունք նորա տիեզերաց , ե-
տես և սասանեցաւ երկիր :

Լերինք որպէս մամհալեացին յերեսաց Տեան .
յերեսաց Տեան ամենայն երկիր :

Պատմեսցեն երկինք զարդարութիւն նորա , և
տեսցեն ամենայն ժողովուրդք զփառս նորա :

Ըմաչեսցեն ամենեքեան ոյք երկիր պազանեն
կոոց , և ոյք պարծին ՚ի դրօշեալս իւրեանց :

Երկիր պազցեն նմա ամենայն հրեշտակք նորա ,
զի լուաւ և ուրախ եղև Միօն , և ցնծացեն զըս-

տերք Յուդայ վասն իրաւանց քոց Տէր :

Օ ի դու բարձրեալ ես ՚ի վերայ ամենայն երկրի ,
յոյժ բարձրացար ՚ի վերայ ամենայն կոոց :

Ոյք սիրէք զՏէր՝ ատեցէք զչարութիւն , պա-
հէ Տէր զանձինս սրբոց իւրոց . ՚ի ձեռաց մեղա-

ւորի փրկեսցէ զնոսա :

Լոյս ծագեաց արդարոց . ուղղոց սրտից եղև
ուրախութիւն :

Ուրախ եղերուք արդարք ՚ի Տէր , և խոստո-
վան եղերուք յիշատակի սրբութեան նորա :

Սուրբոս Ինքան Դասելի : Գէ :

Օրհնեսցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր՝ զի
սքանչելիս արար :

Փրկեաց զնա աջ իւր՝ և բազուկ սուրբ իւր :
 Եցոյց Տէր զիբկութիւն իւր, առաջի ազգաց
 յայտնեաց զարդարութիւն իւր :

Յիշեաց ողորմութեամբ իւրով զՅակոբ . ճըշ-
 մարտութեամբ իւրով զտունն Իսրայէլի . և
 տեսին ամենայն ծագք երկրի զիբկութիւն Աս-
 տուծոյ մերոյ .

Ազազակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր . օրհնե-
 ցէք՝ ցնծացէք՝ և սաղմոս ասացէք :

Սաղմոս ասացէք Աստուծոյ մերոյ օրհնութեամբ .
 օրհնութեամբ և ՚ի ձայն սաղմոսաց :

՚Ի ձայն օրհնութեան կռածոյ փողոյ . օրհնու-
 թեամբ՝ ցնծութեամբ՝ և ՚ի ձայն եղջեր փողոյ
 ազազակեցէք առաջի թագաւորին Տեառն :

Խռովեսցի ծով լրիւ իւրով . տիեզերք և ամե-
 նայն բնակիչք նորա . և գետք ծափա հարցեն ՚ի
 միասին ձեռամբ :

Երինք ցնծասցեն առաջի Տեառն՝ զի գայ, զի
 հասեալ է Տէր ՚ի դատել զերկիր :

Ղառտէ զաշխարհս արդարութեամբ . և զժողո-
 վուրդս իւր ուղղութեամբ :

Սաղմոս Ինչէան Դասերի : ԴԼ :

Տէր թագաւորեաց՝ բարկացան ժողովուրդք .
 որ նստիս ՚ի քրօբէս, սասանեցաւ երկիր :

Տէր ՚ի Սիօն մեծ է , և բարձր է ՚ի վերայ ամենայն ժողովրդոց :

Իրաստովան երկիցու ք անուան քում մեծի՛ զի ահաւոր և սուրբ է . և պատիւ թագաւորի զիրաւունս սիրէ :

Գու պատրաստեցեր զուղղութիւն . զիրաւունս և զարդարութիւն **Յակոբայ** դու արարեր :

Բարձր արարէք զՏէր Աստուած մեր . երկիր պագէք պատուանդանի ոտից նորա զի սբ է :

Մովսէս և Ահարօն երկիցունք նորա . Սամուէլ ընդ այնոսիկ՝ ոյք կարգան զանուն նորա :

Կարգային առ Տէր՝ և նա լսէր նոցա . և ՚ի սին ամպոյ խօսէր ընդ նոսա :

Պահէին զվկայութիւնս նորա՝ և զհրամանս՝ զորս ետ նոցա :

Տէր Աստուած մեր՝ դու լսէիր նոցա . **Աստուած դու քաւիչ լինէիր նոցա** . և վրէժխնդիր ՚ի վերայ ամենայն դործոց նոցա :

Բարձր արարէք զՏէր Աստուած մեր . երկիր պագէք ՚ի լեանն սբ նորա՝ զի սբ է **Տէր Աստուած մեր** :

Սաղմոս ՚ի Իրաստովանութեան . ԼԹ :

Ազազակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր . **Ճառայեցէք Տեան ուրախութեամբ :**

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ, ծաներսք՝
զի նա է Տէր Աստուած մեր :

Նա արար զմեզ՝ և սչ մէք էաք, մէք ժողովուրդք
և խաչն արօտի նորա :

Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովանութեամբ,
և օրհնութեամբ ՚ի յարկս նորա :

Խոստովան եղերսք Տեառն, և օրհնեցէք զա-
նուն նորա :

Քաղցր է Տէր՝ յաւիտեան է ողորմութի նորա,
յազգէ մինչև յազգ է ճշմարտութիւն նորա :

Սուգոս Իսկան Գուրգի, Ը :

Յողորմութիւն և յիրաւունս օրհնեցից ըզ-
քեզ Տէր, սաղմոս ասացից և ՚ի միտ առից :

Ճանապարհ ամբիծ մինչև հկեսցէ առ իս, զի
զնայի ես յամբծութեան սրտի իմոյ՝ ՚ի մէջ
տան իմոյ :

Ոչ եղի առաջի աչաց իմոց զիրս անիրաւութեմ,
ոյք առնէին զանօրէնութիւն՝ ատեցի :

Ոչ մերձեցաւ առ իս որ թիւրն էր սրտիւ, խո-
ստրեալ յինէն անզգամին՝ և ես ինչ սչ վոյթ
առնէի :

Որ խօսէր զազտ զընկերէ իւրմէ, զնա բացէ ՚ի
բաց հարածէի :

Որ ամբարտաւան էր աչօք՝ և ազաս սրտիւ, ընդ
նմա և հաց սչ ուտէի :

Աւք խմ 'ի հաւատացեալս երկրի՝ զի նստցին
 նոքա ընդ իս :

Որ զնայր 'ի ճանապարհ ամբիծ, նա պաշտէր զիս :

Ոչ բնակէր 'ի մէջ տան խնոյ՝ որ առնէր զամ-
 բարտաւանութիւն . որ խօսէր զանօրէնութիւն :

Ճէր յաջողեալ նմա առաջի աչաց խնոց :

Ընդ առաւօտս սպանանէի զամ՝ մեղաւորս երկ-
 րի . զի սատակեցից 'ի քաղաքի Տեառն զամ-
 նեսեան՝ ոյք զործեն զանօրէնութիւն :

Աւք՝ ուրի՛ . ԻԲր՝ Յանճրա՛սի՛ . առջի Տեառն՝ ուրի՛նն :
 Ինքրո՛ւս ի՛ր . Ճ՛Ա :

Տէր՝ լուր աղօթից խնոց . աղաղակ խմ առ
 քեզ եկեացէ . մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն
 Յաւուր նեղութեան խնոյ՝ խոնարհեցն առ իս
 զունկն քո . յորում առուր կարգամ՝ առ քեզ՝
 վաղվաղակի լուր ինձ :

Սպառեցան որպէս ծուխ առուրք խմ . և ոսկիրք
 խմ որպէս խալս չորացան :

Հարայ որպէս խոտ՝ և ցամաքեցաւ սիրտ խմ .
 մոռացայ ուտել զհաց խմ՝ 'ի ձայնէ հեծութե՛ր խնոյ :

Ացեցաւ ոսկր խմ՝ 'ի մարմին խմ . նմանեցայ ես
 հաւալսան անապատի :

Եղէ ես որպէս բու յաւերակի . տքնեցայ՝ և ե-
 ղէ ես որպէս ճ՛նձղուկ միայն՝ 'ի տանիս :

Նախատեցին զիս թշնամիք իմ զօրհանապազ .
և գովիչք իմ ինև երդնուին :

Օ մոխիր որպէս զհաց կերի . և զլուպելի իմ
արտասուօք խառնեցի :

Յերեսաց բարկութեան սրտախութեան քոյ .
զի դու բարձրացուցեր և խոնարհեցուցեր
զիս :

Ըլուրք իմ որպէս հովանի անցին . և ես որպէս
խոտ ցամաքեցայ :

Պու Տէր յաւիտեան կաս . և յիշատակ քո
յազգէ մինչև յազգ :

Պու յարուցեալ գթասցիս 'ի վերայ Սիօնի .
ժամանակ գթալոյ նորա հասեալ է ժամ :

Հաճեցան ծառայք քո ընդ բարինս նորա . և 'ի
հոգս նորա գթասցին :

Երկիցեն հեթանոսք յանուանէ քու մէջ . և ա-
մենայն թագաւորք երկրի 'ի փառաց քոց :

Շինէ Տէր զՍիօն . և երևեսցի փառօք իւրովք
'ի նմա :

Հայեցաւ նա յաղօթս խոնարհաց . և ոչ ար-
համարհեաց զխնդրուածս նոցա :

Վրեցի այս յազգ այլ . ժողովուրդ զոր ստա-
ցեալ է , օրհնեցէ զՏէր :

Հայեցաւ նա 'ի բարձանց 'ի սրբութենէ իւրմէ .
Տէր յերկնից յերկիր հայեցաւ :

- Ե**սել զհեծութիւն կապելոց, և արձակել զորդիս մահապարտաց:
- Պ**ատմել 'ի Սիօն զանուն Տեառն, և զօրհնութիւնս նորա Արուսաղէմ:
- Ժողովել ժողովրդոց 'ի միասին, և թաղարաց ծառայել Տեառն:**
- Պատասխանի եա նմա 'ի ճանապարհի զօրութեան իւրոյ. զնուազութիւն աւուրց խնոց ասինձ, և մի հաներ զիս 'ի կէս աւուրց խնոց. զի յազգէ յազգ են ամք քո:**
- 'Ի սկզբանէ Տէր զհիմունս երկրի հաստատեցեր, և զօրծք ձեռաց քոց երկիւնք են:**
- 'Նքա անցանեն, և դու կաս' և մնաս յաւիտեան:**
- Ըմենքեան որպէս զձորձա մշտեցին, և որպէս զլերարիս փոխեցես զնոսա' և փոխեցին:**
- Բայց դու նոյն ինքն ես, և ամք քո ոչ անցանեն. որդիք ծառայից քոց բնակեցցին 'ի նմա, և զաւակի նոցա յաւիտեան յաջողեցցի:**
- Սուշոս Ինքան Դասի: ԾԲ:
- Օրհնեա՛ն անձն իմ՝ զՏէր, և ամենայն օսկերք իմ՝ զանուն սուրբ նորա:**
- Օրհնեա՛ն անձն իմ՝ զՏէր, և մի մուանար զամենայն տուրս նորա:**
- Ո՞քաւէ զմե զս քո, բժշկէ զամենայն հիւանդու թիւնս քո:**

Ո՛վ փրկէ յապահանուածինէ՛զ զկեանս քո . սլասկէ զքեզ ողորմութեամբ և զթութեամբ :

Ո՛վ լնու ՚ի բարութեանէ՛զ զցանկատիւն քո , նորագեսցի որպէս արծուոյ մանկութիւն քո :

Լնէ՛ սղորմութիւնս Տէր և իրաւունս ամենայն զսկիւոց :

Եցոյց Տէր զճանապարհս իւր Մովսիսի , և որդւոցն Իսրայէլի զկամս իւր :

Գթած սղորմած է Տէր , երկայնամիտ և բազումսղորմ :

Ո՛չ խաղա բարկանայ մեզ Տէր . և ո՛չ յախտեան սա՛հէ սիս :

Ո՛չ ըստ մեզաց մերոց արար մեզ Տէր . և ո՛չ ըստ անօրէնութեան մերում հատոյց մեզ :

Ե՛ւ յորպէս բարձր են երկինք յերկրէ , այնպէս զօրացոյց Տէր զողորմութիւն իւր ՚ի վերայ երկիւղածաց իւրոց :

Որչափ հեռի են արեւելք յարեմախց , այնչափ հեռի արար ՚ի մէնջ զանօրէնութիւնս մեր :

Որպէս զթայ հայր ՚ի վերայ որդւոց իւրոց , այնպէս զթասցի Տէր յերկիւղածս իւր :

Օ՛վ նա զխոաց զստեղծութեամբս մեր՝ և յիշեաց թէ՛ հող եմք :

Մարդոյ որպէս խոտոյ են աւուրք իւր . որպէս ծաղիկ վայրի՝ այնպէս ծաղկի :

Ընչէ ՚ի նմա հողմ. և սչ է՞ և սչ ևս երևի տեղի
նորա :

Բայց ողորմութիւն Տեառն մնայ յաւիտեանս
յաւիտենից ՚ի վերայ երկիւղածաց իւրոց . և
արգարութիւն նորա յորդոց մինչև յորդիս :

Ոյք պահեն զուխտս նորա . յիշեն զպատախ
բանս նորա՝ և առնեն զնա :

Տէր յերկինս պատրաստեաց զսթոռ իւր . ար-
քայութիւն նորա ամենեցուն տիրէ :

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն հրեշտակք նորա .
հզօրք զօրութեամբ . ոյք առնէք զբան նորա .
ի լսել ձայնի պատգամաց նորա :

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն զօրութիւնք նորա .
պաշտօնեայք և արարողք կամաց նորա :

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն զսրծք նորա . ընդ
ամենայն տեղիս է տէրութիւն նորա . օրհնեա՛
անձն իմ զՏէր :

Սուգոս Գաբի ՚ի վերայ ուխտահագործ բարածոյ . ԾԳ՝

Օրհնեա՛ անձն իմ զՏէր . Տէր Աստուած
իմ մեծ եղեր յոյժ :

Խոստովանութիւն և մեծվայելչութիւն զգե-
ցար . արկեր զլոյս որպէս զօթոց . ձգեցեր զեր-
կինս որպէս զխորան , և արկեր ՚ի վերայ ջուրց
զվերնայարկս նորա :

- Ո՛րքնէ յամոգս զգնացս իւր, և շրջի նա ՚ի վերայ
թևոց հողմոց :
- Ո՛րարար զհրեշտակս իւր յողխ . և զսաշառ-
նեայս իւր ՚ի հուր կիզելոյ :
- Հաստատեաց զերկիր ՚ի վերայ հաստատութեան
իւրոյ՝ զի մի սասանեսցի յաւիտեան :
- Խորք որպէս զգեստ վերարկու է նորս . ՚ի վե-
րայ լիրանց կացցեն ջուրք :
- Դստատէ քումմէ փախիցեն . և ՚ի ձայնէ որո-
տալոյ քումմէ սարսիցեն :
- Ելանեն լիճանան . և իջանեն դաշտանան . ՚ի
տեղի յոր հաստատեցեր զնոսա :
- Սահման եզեր և ոչ անցանեն . և ոչ ևս դառ-
նան ՚ի ծածկել զերկիր :
- Առաքեցեր զազբիւրս ընդ ծործորս . ՚ի միջոյ
լիրանց գնացցեն ջուրք :
- Արբուցանել զամենայն դազանս վայրի՝ յագե-
ցին ցլոք ՚ի ծարաւս իւրեանց :
- Անդ թռչունք երկնից բոյնս գիցեն . և ՚ի միջոյ
վիմաց տացեն զձայնս իւրեանց :
- Արբուցանէ զլերինս ՚ի շտեմարանաց իւրոց . ՚ի
պտղոյ գործոց իւրոց լցցի երկիր :
- Բուսուցեր զխոտ անասնոց՝ և զգալարի ՚ի ծա-
ռայութիւն մարդկան :
- Հաներ զհաց յերկրէ . զինի ուրախ տունէ, իւզ

զուարթ , և հոց հաստասէ զսիրտ մարդոյ ,
 Յաղեսցին ծառք անտառի , և մայրքն Վիրանա .

Նու զորս դու անկեցեր :

Անդ թռչունք երկնից ձագս հանցեն , և բոյն
 արազի սպաւէն է նոցա :

Վերինք բարձունք են եղջիրուաց . և վէմք սպաւէն նապաստակաց :

Արարեր զլուսին վասն ժամանակի . արեգակն
 ծանեաւ զժամ մտանելոյ իւրոյ :

Արարեր զխաւար՝ և եղև գիշեր . ՚ի նմա զնան
 ամենայն գաղանք անտառի :

Արարինք սախուծուց մանչեն և յափշտակեն , և
 խնդրեն յԱստուծոյ զկերտակուրս իւրեանց :

՚ի ձագեղ արևու ժողովին , և ՚ի մարխա իւրեանց
 գաղարին :

Ելանէ մարդ ՚ի գործս իւր . և ՚ի վաստակս ձեռաց
 իւրոց մինչև յերեկոյ :

Արդէս զի մեծ են գործքք Տէր . զամենայն ինչ
 իմաստութեամբ արարեր . և լցաւ երկիր ստեղծուածովք
 քովք :

Այս ծով մեծ՝ և անգորր . ՚ի սմա են սողունք
 որոց ոչ գոյ թիւ . գաղանք մեծամեծք և մանունք .
 ՚ի սմա և նաւք զնան . վիշապն զորս ըստեղծեր
 խաղալ նովա :

Ամենքեան քեզ սպասեն՝ և դու տաս զկերս .

կուր նոցա ՚ի ժամաւ ։

Տաս դու նոցա՝ և կերակրին . բանաս զձեռն քո
և կերակրես զամենեսեան կամօք քովք ։

Գարձու ցանես զերեսս քո ՚ի նոցանէ՝ և խաովին .
հանես զհողի ՚ի նոցանէ՝ պակասին և ՚ի հող դառ-
նան ։

Առաքես զողի քո և ստանաս զնոսս , և նորո-
գես զերեսս երկրի ։

Եղիցին փառք Տեառն յաւիտեան . և Տէր ու-
րախ եղիցի յարարածս իւր ։

Ո՛հայի յերկիր և տայ զողալ սմա . մերձեցի
՚ի լերինս և ծխեցին ։

Օրհնեցից զՏէր ՚ի կեանս իմ . սաղմոս սասցից
Աստուծոյ իմոյ մինչև եմես ։

Քաղցր եղիցի նմա օրհնու թխն իմ . և ես ու-
րախ եղեց ՚ի Տէր ։

Պակասեցին մեզաւորք յերկրէ . և ամբարիշտք
մի ևս գացին ՚ի նմա . օրհնեա՛ն անձն իմ զՏէր ։

Աւելի-ի-ն ։ Ծ՛Ի ։

Խոստովան եղերուք Տեառն և կարգացէ՛ք
զանուն նորա . պատմեցէ՛ք ՚ի հեթանոսս զգործս
նորա ։

Օրհնեցէ՛ք և սաղմոս սասցէ՛ք նմա . պատմեցէ՛ք
զամենայն սքանչելիս նորա . և գովեցարձք յա-
նուն սուրբ նորա ։

Ուրախ եղիցին սիրտք այնոցիկ՝ ոյք խնդրեն
 ՂՏէր . խնդրեցէք զՏէր և հօրք եղերուք .
 խնդրեցէք զերեսս նորա յամենայն ժամ :

Յիշեցէք զսքանչելիս նորա զորս արար . զար-
 ուեստս և զիրաւունս բերանոյ նորա :

Օ աւանկք Աբրահամեան՝ ծառայք նորա . որ-
 դիք Յակոբայ՝ ընտրեալք նորա :

Նա ինքն է Տէր Աստուած մեր . յամենայն
 երկրի են իրաւունք նորա :

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր . և զքանն զոր
 պատուիրեաց մինչև ՚ի հազար ամ :

Օ ուխտն զոր եղ ընդ Աբրահամու . և զեր-
 դումն իւր ընդ Իսահակայ :

Հաստատեաց առ Յակոբ զհրաման իւր . և առ
 Իսրայէլ զուխտ իւր յաւիտենից :

Ասէ՛ ձեզ տաց զերկիրն Քանանու . զվիճակ
 ժառանգութեան ձերոյ :

Օ ի էին նոքա թուով սակաւ . նուազք և պան-
 դուխտք ՚ի նմա :

Անցին նոքա յազգէ յազգ . ՚ի թագաւորութենէ
 ՚ի ժողովուրդ յայլ :

Ոչ եթող մարդկան մեղանչել նոցա . և կըշ-
 տամբեաց զթագաւորս վասն նոցա :

Մի մերձենայք ասէ յօճեալս իմ , և ՚ի մար-
 դարէս իմ մի մեղանչէք :

Առջեաց զտոյլ յերկիր նոցա . և զամենայն զօ-
րութիւն հացի եբեկ :

Առաքեաց առաջի նոցա զայր . ՚ի ճառայութիւն
վաճառեցաւ Յովսէփ :

Խոնարհ արարին ՚ի կապանս զոտս նորա . և է-
անց ընդ երկաթ անձն նորա :

Մինչև եկեսցէ բան նորա , և բան Տեառն
փորձեաց զնա :

Առաքեաց թագաւորն և ելոյծ զնա . իշխան ժո-
ղովրդեան եթող զնա :

Կացոյց զնա տէր տան իւրոյ . իշխան ՚ի վերայ
ամենայն ստացուածոց իւրոց :

Խրատել զիշխանս նոցա որպէս զինքն . և զճերս
նոցա իմաստունս արասցէ :

Եմուտ Խսրայէլ Աղիպտոս . Յակոբ սրանդխ-
տեցաւ յերկիր Քամայ :

Աճեցոյց զժողովուրդ իւր յոյժ . և զօրացոյց
զնոսա քան զթշնամիս իւր :

Վարձոյց զսիրտս նոցա յատել զժողովուրդ
իւր , և ՚ի նենգել զճառայս իւր :

Առաքեաց զՄովսէս ճառայ իւր , և զԱհարօն
ընտրեալ իւր :

Եւս նոցա զբան նշանաց իւրոց , և զարուեստս
իւր յերկիր Քամայ :

Առաքեաց զխաւար և խաւարեցոյց զնոսա . զի

դառնացուցին զբան նորա :

Պարձոյց յարիւն զգետս նոցա . և սպան զամ
ձկունս նոցա :

Եռաց յերկիր նոցա գորտ՝ և ՚ի շտեմարանս
Թագաւորաց նոցա :

Ասաց՝ և եկն շանաճանձ՝ և մթեխ ընդ ամենայն
սահմանս նոցա :

Պարձոյց զանձրեւս նոցա ՚ի կարկուտ . և հուր
յերկիր նոցա բորբոքեցաւ :

Էհար զայգիս և զթղենիս նոցա . և փշրեաց
զամենայն ծառս սահմանաց նոցա :

Ասաց՝ և եկն մարախ և խառնիճ՝ զի սչ գոյր
նոցա թիւ :

Էկեր զամենայն խոտ երկրի նոցա , և սպառեաց
զամենայն ստուղ անդոյ նոցա :

Էհար զամենայն անդրանիկս Եգիպտացւոց՝ զըս-
կիզքն ամենայն վաստակոց նոցա :

Էհան զնոսա ոսկւով և արծաթով . և սչ գոյր
յազգի նոցա հիւանդ :

Ուրբիս եղև Եգիպտոս ընդ ելանեւ նոցա . զի
անկաւ ահ Տեառն ՚ի վերայ նոցա :

Սփռեաց ամուղ հովանի առնեւ նոցա ՚ի տուէ , և
հրով լոյս տայր նոցա ՚ի գիշերի :

Ինդրեցին՝ և եկն լորամարզի . և հացիւ երկնից
լցոյց զնոսա :

Լէհար զվէմն և բղխեցին ջուրք . և գնացին
գետք ընդ անջրդիս :

Յիշեաց զքան իւր սուրք՝ որ ընդ Աբրահամու
ժառայի իւրոյ :

Լէհան զժողովուրդ իւր ցնծութեամբ . և զըն-
րեայս իւր սուրսութեամբ :

Ետ նոցա զգաւառս հեթանոսաց . ՚ի վաստակս
ժողովրդոց ժառանգեցոյց զնոսա :

Օ ի պահեսցեն զվկայութիւնս նորա . և զօրէնս
նորա ինդրեսցեն :

Աւելւիւն : ճԵ :

Խոստովէն եղբուք Տեան՝ զի քաղցր է .
զի յաւիտեան է ողորմութիւնս նորա :

Ո՛ր խօսեցի զզօրութիւնս Տեան . լսելի արասցէ
զամենայն օրհնութիւնս նորա :

Երանի ոյք պահեն զիրաւունս . և աւնեն զար-
դարութիւնս յամենայն ժամ :

Յիշեա՛ զմեզ Տէր ընդ հաճոյս ժողովրդեան քոյ .
և այց արա մեզ ՚ի փրկութեան քում :

Տեսցուք միք զքաղցրութիւն ընտրելոց քոց .
ուրախ եղիցուք միք յուրախութիւն ազգի քոյ .
և զովիցուք միք ՚ի ժառանգութեան քում :

Մեղսք միք ընդ հարսն մեր . անօրինեցաք և
յանցիւք :

Հարբն մեր Ռզիպտոսն ոչ խնացան դժբանջելո
քս . և ոչ յիշեցին զքաղութ ոլորմութիւնս
քս :

Բարկացուցին զքեզ յանցանելն իւրեանց ընդ
ծով կարմիր . փրկեաց զնոսս վասն անուան իւ
րոյ՝ զի ծանխցեն զզօրութիւնս նորա :

Սաստեաց ՚ի ծով կարմիր և ցամաքեցաւ . առաջ
նորդեաց նոցա ընդ անդունդս սրալէս ընդ անա
պատս :

Կեցոյց զնոսս ՚ի ձեռաց ասելիաց նոցա . և փրկ
եաց զնոսս ՚ի ձեռաց թշնամեաց նոցա :

Սաճկեաց ծով զնեղիչս նոցա . և մի ՚ի նոցանէ
ոչ ապրեցաւ :

Հուստացին բանի նորա . և օրհնեցին զօրութիւնս
նորա :

Վաղվաղեցին և մուսացան զգործս նորա . և ոչ
անասցին խորհրդոց նորա :

Տանկացան զցանկութիւն յանապատի . և փոր
ձեցին զԱստուած յանջրգի :

Եւ նոցա զխնդրուածս նոցա . առաքեաց զիւ
թիւն յանձինս նոցա :

Բարկացուցին զՄովսէս ՚ի բանակի . և զԱհա
րօն սուրբ Տեառն :

Բացաւ երկիր և եկուլ զՎաղան . և ծածկեաց
զբանական Աբիրօնի :

Հարժառեցաւ ՚ի ժողովս նոցա . և բոց մաշեաց
զմեղաւորս :

Ըրարին զորթն ՚ի Քորեբ՝ և երկիր պաղն
պատկերին . և փոխեցին զփառս իւրեանց՝ ՚ի
նմանութիւն որթուն խոտակերի :

Մասացան զԱստուած կենարարն իւրեանց . որ
արար զմեծամեծս իւր յԱզգիարտոս . զսքանչեւիս
իւր յերկիր Քամայ . և զահ իւր ՚ի վերայ կար-
միր ծովուն :

Ըսաց սատակել զնոսա՝ եթէ ոչ Մովսէս ըն-
րեալն կայր առաջի նորա :

Դարձաւ առ Տէր՝ և անոյոյց զբարկութիւն նո-
րա . զի մի սատակեացին նոքա :

Նարգեցին շիրկիրն ցանկալի . և ոչ հաւա-
տացին բանի նորա :

Տրանջեցին ՚ի բանակս իւրեանց . և ոչ լուան ձայ-
նի Տեան :

Համբարձ զձեռն իւր վերայ նոցա . հարկանել
զնոսա յանասրատի :

Յրուեսցի զաւակ նոցա ընդ հեթանոսս . ցրուե-
ցի զաւակ նոցա ընդ գաւառս :

Պղծեցան նոքա ՚ի Բեւրիեզս . զի կերին գգ-
հեալ և զ՛՛ռելոտի :

Բարկացուցին զնա ՚ի գործս իւրեանց . և յաճա-
խեաց ՚ի վերայ նոցա բեկումն :

Ապա եկաց ՚ի մէջ Փենէհէս . քահեաց՝ և արգելաւ մահ . համարեցաւ նմա յարդարութիւն յազգէ յազգ մինչև յախտեան :

Բարկացուցին զնա ՚ի վերայ ջուրցն հակառակութեան . չարչարեցաւ Մովսէս վասն նոցա՝ զի դառնացուցին զհոգի նորա :

Հրամայեաց շրթամբք իւրովք՝ և ոչ սատակեցին զազգան զոր ասաց նոցա Տէր :

Իսառնակեցան ընդ հեթանոսս՝ և ուսան զգործնոցա . ծառայեցին կոոց նոցա՝ և եղև նոցա ՚ի դայթակղութիւն :

Օհեցին զուստերս և զգաստերս իւրեանց դէլաց . և հեղին զարիւն անբիծ :

Արիւն ուստերաց և գաստերաց իւրեանց . զոր զհեցին կոոցն Քանանու :

Շաղախեցաւ երկիր յարեւէ նոցա . և սղծեցաւ ՚ի գործոց նոցա . զի պառնկեցան ՚ի գնացս իւրեանց :

Բարկացաւ սրամտութեամբ Տէր ՚ի վերայ ժողովրդեան իւրայ . և դարշիցոյց զժառանգութիւն իւր յոյժ :

Մասնեաց զնոսս ՚ի ձեռս հեթանոսաց . օխրեցին նոցա ատելիք իւրեանց . և թշնամիք իւրեանց նեղեցին զնոսս . և խոնարհ եղին ՚ի նեղոյ ձեռաց նոցա :

Բազում անգամ փրկեաց զնոսա . և նոքա դաս-
նացուցին զնա ՚ի խորհուրդս իւրեանց . և կորա-
ցան յանօրէնութեան իւրեանց :

Հայեցաւ Տէր ՚ի նեղութիւնսնոցա . ՚ի լսել ձայ-
նի աղօթիցնոցա :

Յիշեաց զուխտ իւր՝ և զղջացաւ ըստ բազում ո-
ղորմութեան իւրում . և ետ զնոսա ՚ի զթութիւնս
առաջի ամենայն զերչացնոցա :

Փրկեա զմեզ Տէր Աստուած մեր . և ժողովեա
զմեզ ՚ի հեթանոսաց :

Խոստովան եղիցուք անուանքումսրբոյ . և պար-
ծես . ուք յօրհնութիւնս քո :

Օրհնեալ Տէր Աստուած Ի ընդ յէլի յաւի-
տեանս յաւիտենից :

Իւսասցէ ամենայն ժողովուրդն . եղիցի եղիցի :

Արեւ . Եւէ՛ի . յի աբա՛նի Հրէասորմի ՚ի ժամանակի յորում հիւ-
սանդացա . և յարեաւ ՚ի հիւսանդոսեանէ իւրի : Եսայ 38 :

Ես ասացի ՚ի վերանալ յինէն աւուրց . ի-
մոց՝ թէ զնացի ես ՚ի դրունս դժոխոց :

Թողի զամենայն յետին իմ . և ասացի՝ թէ այլ
ոչ ևս տեսից զվերկու թիւն Տեառն յ'րկրին
կենդանեաց . և ոչ ևս տեսից զմարդ բնակչօք
իւրովք հանդերձ :

Պակասեցայ ես յազգատոհմէ խմմէ . այսուհետեւ
 թողի լքի զամենայն զկեանս իմ :

Եւ՝ գնաց՝ մեկնեցաւ յինէն հողի իմ . որպէս
 զայն՝ որ քակէ զտաղաւար . և եղէ ես որպէս զու-
 տայն սատարաց մերձ ՚ի հատանիլ :

Յաւուր յայնմիկ մատնեցայ ես յառաւօտէ որ-
 պէս ՚ի ձեռս առիւծու . այնպէս խորտակեաց
 մանրեաց զոսկերս իմ . զի յառաւօտէ մինչև ՚ի
 զիշեր մատնեցայ :

Որպէս ծիծառն՝ այնպէս ճչեցի . և որպէս զա-
 զանի՝ այնպէս մնչեցի . զի նուազեցան աչք իմ
 ՚ի տեսանելոյ :

Հայեցայ ՚ի բարձունս առ Տէր Աստուած իմ .
 որ փրկեաց զիս . և փարատեցոյց յինէն զցառ
 անձին իմոյ :

Տէր՝ վասն այսորիկ սրտովեցաւ քեզ . զարթու-
 ցեր զանձն իմ . դարձուցեր զհողի իմ . մխիթա-
 րեցոյ և կեցի :

Ահա ՚ի խաղաղու թիւն գարձաւ գառնու թիւն
 իմ . փրկեցեր զանձն իմ զի մի կորեայց . և ըն-
 կեցեր յետոյ զամենայն զմեզս իմ :

Օ ՚ի ոչ թէ որք ՚ի դժոխս են խոստովան առ-
 նին առ քեզ . և ոչ մեռեալք օրհնեսցին զքեզ . և
 ոչ յուսացին ՚ի ճշմարտութիւնս քո ամենեքեան
 ոյք ի ջանենն ՚ի դժոխս :

Այլ կենդանիքս օրհնեսցուք զքեզ Տէր . սր-
պէս ես այսուհետև մանկունս ճնայց՝ որք պատ-
մեսցեն զարդարութիւնս քո Տէր փրկութեան
խմայ :

Ես ոչ ես գաղարեցից օրհնել զքեզ յօրհնու-
թիւն նոր՝ զամենայն տաւրս կենաց խմոց՝ յան-
դիման տաճարիդ Աստուծոյ :

Մաղթան :

Յոյս կենդանութեան , յոյս եւ սպաւէն
փրկութեան Տէր Յիսուս փրկիչ . փրկեան եւ
փարատեցո՛ զցաւս անձին խմոյ :

Մարգասէր Տէր՝ վասն Արբուհւոյ անարատի
մօր քոյ եւ կուսի . եւ վասն խաչի քոյ պատուա-
կանի՝ ընկալ զաղաչանս մեր , եւ կեցո՛ զմեզ :

Զքարոզն եւ զաղօթս ՚ի վերջն Երկինքպատմն կանոնին
գոցես ՚ի 64 երեսն :

ԱՆՂՄՈՍ ԳԼԽԹԻ

ԱԷԼ-Ի՞, ԺՁ,

ԽՈՍՏՈՎ ԱՆԵՂ ԵՐՈՒԲ ՏԵԼ-
ՌԸՆ՝ ԶԻ ՔԵՂՑՐ Է, ԶԻ ՅԱՒԻՏԵԱՆ Է ՈՂՈՐ-
մուժիւն նորա :

Ասացին փրկեալք Տեառն՝ զորս փրկեաց ՚ի ձե-
ռաց թշնամւոյն :

Յամենայն դաւառաց ժողովեաց զնոսա . յարեւ-
ելից, և յարեւմտից, ՚ի հիւսիսոյ և ՚ի ծովէ :

Մոլորեցան նոքա յանապատի յանջրգի ճանա-
պարհի, և զքաղաք բնակութեանն սչ զտին :

Բաղցեան և ծարաւեցան . և անձինք նոցա ՚ի
նոսին նուաղեցան :

Ազաղակեցին առ Տէր ՚ի նեղութեան իւրեանց,
՚ի վշտաց նոցա փրկեաց զնոսա :

Առաջնորդեաց նոցա ՚ի ճանապարհ ուղիղ, զէ
երթիցեն ՚ի քաղաք բնակութեան իւրեանց :

Խոստովան եղիցին Տեառն ողորմութեանց նո-
րա . և սքանչելեաց նորա սրգիք մարդկան :

Օ ՚ի յագեցոյց զանձինս քաղցեալս, և զանձինս
կարօտեալս լին արար բարութեամբ :

Ս. Ք նստէին ՚ի խաւարի և ՚ի ստուերս մահու ,
կապեալ էին յաղքատութեան որսէս յերկաթս :

Օ ՚ի դառնացուցին զբանն Աստուծոյ . և զխոր-
հուրդս բարձրելոյն բարկացուցին :

Խոնարհ եղեն ՚ի ցաւոց սիրտք նոցա . տկարա-
ցան , և ոչ ոք էր որ օգնէր նոցա :

Ազաղակեցին առ Տէր ՚ի նեղութեան իւրեանց .
՚ի վշտաց նոցա էհան զնոսա :

Փրկեաց զնոսա ՚ի խաւարէ և ՚ի ստուերաց մահու .
և խղեաց զկապանս նոցա :

Խոստովան եղիցին Տեառն ողորմութեանց նորա ,
և սքանչելեաց նորա՝ որդիք մարդկան :

Օ ՚ի փշրեաց զգրունս սղնձիս . և զնիզս երկա-
թիս խորտակեաց :

() զնեաց նոցա ՚ի ճանապարհի անօրէնութեան
իւրեանց . զի վասն մեղաց իւրեանց խոնարհ եղեն ,
յոյժ :

Յամենայն կերակրոց զարչէին սիրտք նոցա .
մերձեցան մինչև ՚ի դրունս մահու :

Ազաղակեցին առ Տէր ՚ի նեղութեան իւրեանց .
՚ի վշտաց նոցա ապրեցոյց զնոսա :

Առաքեաց զբան իւր՝ և բժշկեաց զնոսա . և
փրկեաց զնոսա յապականութենէ իւրեանց :

Խոստովան եղիցին Տեառն ողորմութեանց նորա ,
և սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան :

Մատուցեն նմա պատարագ օրհնութեան . և
պատմեցեն զգործս նորա ցնծութեամբ :

Այք իջանէին ՚ի ծով նաւուք . և առնէին զգործս
՚ի ջուրս բազումս :

Նոքա անսին զգործս Տեառն . և զսքանչիս
նորա ՚ի խորս անգնդոց :

Ասաց՝ և յարեաւ հողմ՝ և մըրիկ . և բարձրա-
ցան ալիք նորա :

Ելանէին յերկինս՝ և իջանէին յանդունդս . և
անձինք նոցա՝ յանձինս իւրեանց մաշեցան :

Խոռովեցան՝ սասանեցան որպէս արբեալք . և
ամենայն խնաստութիւն նոցա ընկլաւ :

Ազաղակեցին առ Տէր ՚ի նեղութեան իւրեանց .
՚ի վշտաց նոցա կեցոյց զնոսա :

Դարձոյց զմըրիկն յօդս՝ և դադարեցան ալիք
նորա . ուրախ եղին՝ զի դադարեցան . և առջ-
նորդեաց նոցա ՚ի նաւահանգիստ կամաց իւրեանց :

Խոստովան եղեցին Տեառն ողորմութեանց նորա .
և սքանչելեաց նորա որդիք մարդկան :

Բարձր արասցեն զնա ՚ի ժողովս ժողովրդոց . և
յաթոռս ձերոց օրհնեցեն զնա :

Օ ՚ի դարձոյց զպեան ՚ի ցամաք . և զպնացս ջուրց
յերկիր ծարաւուտ :

Արար զերկիրն պնդաբեր յաղտաղտուկս . վասն
չարութեան բնակչաց նոցա :

Արար զանապատն ՚ի ճահիճս ջուրց . և զերկիրն
ճարաւուտ ՚ի գնացս ջուրց :

Բնակեցոյց ՚ի նմա քաղցեալս . և շինեցին քա-
ղաք բնակութեան իւրեանց :

Արեցին արտս և տնկեցին այգիս . և արարին
պտուղ արմտեաց իւրեանց :

Օրհնեաց զնոսա և բազմացան յոյժ . և անա-
սունք նոցա ոչ նուազեցան :

Նուազեցան նոքա և չարչարեցան . ՚ի նեղութենէ
չարեաց և ՚ի վշտաց :

Եկն անարգութիւն ՚ի վերայ իշխանաց նոցա .
մոլորեցոյց զնոսա յանապատի՝ և ոչ ՚ի ճանա-
պարհի :

Օգնեաց տնանկին յաղքատութեան . և առաջ-
նորդեաց որպէս խաչին ազգի նոցա :

Տեսցեն ուղիղք և ուրախ եղիցին . և ամենայն՝
անօրէն խցցէ զբերան իւր :

Ո՛վ է իմաստուն որ պահեսցէ զայս . և ՚ի միտ
առցէ զողորմութիւնս Տեառն :

Օրհնութիւն . Սուրբ Դաւիթ : Ծէ :

ՊԱՏՐԱՍ է սիրտ իմ՝ Աստուած՝ պատրաստ
է սիրտ իմ . օրհնել և սաղմոս ասել քեզ փառօք
իմովք :

Օտար թիւք փառք խմ՝ զարթ թիւք սաղմոս խք և
օրհնութեամբ, և ես զարթեայց առաւօտուց,
Խոստովան եղէց քեզ ՚ի ժողովուրդս Տէր, և
սաղմոս ասացից քեզ յազնես:

Մեծ եղև մինչև յերկինս ոչորմութիւն քո,
մինչև յամպս ճշմարտութիւն քո:

Բարձրեալ ես դու յերկինս Աստուած, և յա-
մենայն երկրի են փառք քո:

Արդէս փրկեցան սիրելիք քո, կեցո՛ւ աջով քով
և լուր մեզ:

Աստուած խօսեցաւ ՚ի սրբութենէ իւրմէ, ցնծա-
ցայց՝ բարձր եղէց՝ բաժանեցից զԱրքէմ, և ըզ-
հովիտս յարկաց չափեցից:

Խմ է Գաղայադ՝ և խմ է Մանասէ, Եփրեմ
հզօրիչ գլխոյ խնոյ:

Յուդա թաղաւոր խմ, Մովաբ աւաղան յուսոյ
խնոյ:

Յեբովմէ ուղղեցից զԿնացս խմ, և ինձ այլաղգիք
հնազանդք եղեն:

Մտարցէ զիս ՚ի քաղաք ամուր, կամ ո՞վ առաջ-
նորդեսցէ ինձ մինչև ցԵդօմ:

Եթէ ոչ դու Աստուած՝ որ մերժեցեր զմեզ, և
ոչ ելեր Աստուած ընդ զօրս մեր:

Տուր մեզ զօգնութիւն ՚ի նեղութեան, զի սուտ է
փրկութիւն մարդոյ:

Աստուծով արասցուք զզօրութիւն . և նա յամօթ արասցէ զթշնամիս մեր :

Ի իմաստ . Սուրբ . Իմաստ . Ը՛ր :

Աստուած օրհնութեան խմոյ մի լուեր . զի բերան մեզաւորի՝ բերան նենգաւորի բացու ՚ի վերայ իմ :

Խօսեցան զինէն լեզուաւ նենգաւորաւ . և բանիւ ատելութեան սղաշարեցին զիս :

Սարտեան ընդ իս ՚ի տարապարտուց . փոխանակ սիրոյ իմոյ մատնէին զիս . այլ ես յաղօթս կայի . Հատուցին ինձ չար փոխանակ ընդ բարւոյ . ատելութիւն փոխանակ սիրոյ իմոյ :

Կացո՛ ՚ի վերայ նորա մե զաւոր . սատանայ կացցէ ընդ աջմէ նորա :

Ի դատաստանէ իւրմէ ելցէ դատապարտեալ . և աղօթք նորա ՚ի մեզս դարձցին :

Եղիցին աւուրք նորա նուազք . և զայցե լութիւն նորա զայն այլ տարցէ :

Եղիցին որդիք նորա որք . և կին նորա այրի . սահեցին՝ փոփոխեցին . որդիք նորա մուրօղք եղիցին . և ելցեն ՚ի բնակութենէ իւրեանց :

Քննեցէ փոխատու զամենայն ինչս նորա . և յափշտակեցեն օտարք զվաստակս նորա :

Մի գացի օգնական նմա . և մի ոք ողորմեցի ՚ի վերայ որբոց նորա :

Եղիցին որդիք նորա ՚ի սատակումն. և յաղէ
Չնջեսցի անուն նորա :

Յիշեսցին մեզք հօր նորա առաջի Տեառն. և
մեզք մօր նորա մի Չնջեսցին. և եղիցին առաջի
Տեառն յամենայն ժամ :

Սատակեսցի յերկրէ յիշատակ նորա. փոխանակ
զի սչ յիշեաց աննել զողորմութիւն :
Հալածեաց զայր աղքատ և զանանկ. սպանանել
զայն որ խնարհն է սրտիւ :

Աիրեաց զանէծս՝ և ելցէ նմա. սչ կամեցաւ
զօրհնութիւն՝ հեռի եղիցի ՚ի նմանէ :

Օ զեցաւ զանէծս որպէս հանդերձ. մտցէ որ-
պէս Չուր ՚ի փոր նորա, և որպէս ձէթ ընդ ու-
կերս նորա :

Եղիցի նմա որպէս հանդերձ զի ազանի. որպէս
գօտի որ ածի հանապազ ընդ մէջ :

Այս գործ է այնոցիկ՝ ոյք չարախօս կոյին զի-
նէն առ Տէր. և ոյք խօսէին չար զանձնէ խմկ :

Այլ զու Տէր Տէր արս ընդ իս ըստ անուան
քում. զի քաղցր է ողորմութիւն քո. և փրկեան
զիս՝ զի աղքատ և տնանկ եմ ես :

Աիրտ իմ խռովեցաւ ՚ի փորի իմում. և ես որ-
պէս ստուեր ՚ի խռստափիլ իմում՝ պակասեցայ.
և թօթափեցայ որպէս մարախ :

Օ ոնկք իմ տկարացան ՚ի պահոց. և մարմին

խմ ալլադունեցաւ յիւզոյ :

Եղէ ես նախատ նոցա . տեսին զիս և շարժեցին
զգլուխս իւրեանց :

Օգնեա՛ ինձ Տէր Աստուած խմ . և փրկեա՛ զիս
ըստ ողորմութեան քում :

Օրանիցեն զի ձեան քո ոյս է . և դու Տէր ա-
րարեր զայս :

Նոքա անիծանեն՝ և դու օրհնեսցես . ոյք յա-
րուցեալ են ՚ի վերայ իմ , զամօթ կրեսցեն .
այլ ծառայ քո ուրախ եղիցի ՚ի քեզ :

Օգեցցին զամօթ՝ ոյք չարախօս կային զանձնէ
խմի . և արկցեն որպէս կրկնոց զամօթ իւրեանց
զիւրեամբք :

Այլ ես խոստովան եղէց առ Տէր յոյժ՝ բերա-
նով իմով . և ՚ի մէջ բազմաց օրհնեցից զքեզ :

Օ ՚ի եկաց նա ընդ աջմէ անանկիս . ՚ի փրկել
զիս յայնցանէ՝ ոյք հալածեն զանձն իմ :

Սուճո՞ Գաւթի՛ ճի՞ծ :

Ասաց Տէր ցՏէր իմ , նիստ ընդ աջմէ իմի .
մինչև եղից զթշնամիս քո պատուանդան ոտից քոց ,
Գառ ազան զօրութեան առաքեսցէ քեզ Տէր ՚ի
Սիօնէ . և տիրեսցես դու ՚ի մէջ թշնամեաց քոց :
Ընդ քեզ է սկիզբն աւուրն զօրութիւն , ՚ի վայել-
չութիւն սրբոց քոց . յարգանդէ յառաջ քան
զարու սեակ ճնայ զքեզ :

Երդուաւ Տէր՝ և սչ ևս զղջացի, թէ դու ես
քահանայ յաւիտեան ըստ կարգին Մելքիսեղի

կի. և Տէր ընդ աջմէ քունմէ:

Խորտակեցէ յաւուր բարկութեան զթագա-
ւորս. դատէ զհեթանոսս՝ և բազում անէ զհար-
ուածս, և խորտակեցէ զգլուխս բազմաց յերկրի:
Օ, ուղիս ՚ի ճանապարհի արբուսցէ. վասն այ-
սորիկ և բարձր արացէ զգլուխս:

ԱԼԷԼ-Ի-ՈՒ, ԸԺ.

ԽՈՍՏՈՎԱՆ եզէց քեզ Տէր՝ բոլորով սրբ-
տիւ խնով. ՚ի խորհուրդս ուղղոց, ՚ի ժողովուրդս.
Մեծ են գործք Տեաան, և քննեալ են յամենայնի
կամք նորա:

Խոստովանութիւն և վայելչութիւն են գործք
նորա. արգարութիւն նորա մնայ յաւիտեանս
յաւիտենից:

Յիշատակ արար սքանչելեաց իւրոց. ողորմած
զթած է Տէր. կերակուր տայ երկիւղածաց իւրոց:

Յիշեաց յաւիտենից զուխտ իւր. զղօրութիւն
գործոց իւրոց սրատուիրեաց ժողովրդեան իւրում:
Տալ նոցա զժառանգութիւն հեթանոսաց. և
գործք ձեռաց նորա՝ արգարութիւն և իրաւունք են:
Հաւատարիմ են յամենայնի սրատուիրանք նորա:

Հաստատեալ են յաւիտեանս յաւիտենից . արարեալ են ճշմարտութեամբ և ուղղութեամբ : Փրկութիւն առաքեաց Տէր ժողովրդեան իւրում . պատուիրեաց յաւիտենից զուխտ իւր . սուրբ և ահեղ է անուն նորա :

Սկիզբն զգօնութեան երկիւղ Տեառն . իմաստութիւն բարի ամենեցուն՝ ոյք առնեն զնա . և օրհնութիւն նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտենից :

Աւեւ-իւր . Վերադարձ-իւն Անգե- և Զարե-իւր :

ՃԺԱ :

Երանեալ է այր՝ որ երկնչի ՚ի Տեառնէ . զպատուիրանս նորա նա կամի յոյժ :

Հզօր եղիցի յերկրի զաւակ նորա . և ազգ ուղղոց օրհնեսցի :

Փառք և մեծութիւն են ՚ի տան նորա . արդարութիւն նորա մնայ յաւիտեանս յաւիտենից :
Սաղեաց ՚ի խաւարի լոյս ուղղոց . ողորմած՝ գթած՝ և արդար է Տէր :

Քաղցր այր՝ ողորմի և տայ փոխ . յօրինէ զբան իւր ՚ի դատաստանի . զի յաւիտեան նա մի՛ սուսանեսցի :

Յիշատակ յաւիտենից եղիցի արդարն . ՚ի համբաւէ չարէ նա մի երկիցէ :

Պատրաստ է սիրտ նորա յուսալ առ Աստուած :
Հաստատեալ է սիրտ նորա . և նա մի երկիցէ

մինչև տեսցէ ՚ի թշնամիս իւր :

Սփռեաց և ետ աղքատաց, արդարութիւն նորա
մնայ յաւիտեանս յաւիտենից, և եղջիւր նորա
բարձր եղիցի փառօք :

Մեղաւորն տեսցէ՝ և բարկացի, զատամունս
իւր կրճատեցէ՝ և հալեացի, և ցանկութիւն մե-
ղաւորաց կորիցէ :

Աւել-իւն, ճժԻ :

Օրհնեցէք մանկունք զՏէր, և օրհնեցէք
զանուն Տեառն :

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմ՛հետէ
մինչև յաւիտեան :

Յարևելից մինչև ՚ի մուտս արևու օրհնեալ է
անուն Տեառն :

Բարձր է ՚ի վերայ ամենայն ազգաց Տէր, և
յերկինս են փառք նորա :

Ով է որպէս Տէր Աստուած մեր ՚ի բարձունս
բնակեալ, և զխոնարհս տեսանէ՝ յերկինս և
յերկրի :

Յարուցանէ զաղքատս յերկրէ, և բարձր առնէ
զատաապեալս յաղբեաց :

Աստուցանէ զնոսա իշխանս՝ ընդ իշխանս ժողովո-
ղեան իւրոյ :

Բնակեցուցանէ զամուլն ՚ի տան ուրախամիտ՝
որպէս մայր որդւովք բերկրեալ :

Աւելուեալ : ՃժԳ :

Յելանելն Իսրայէլի յԱզիպտոսէ՝ տանն
Յակոբայ ՚ի ժողովրդենէ այլազգեաց :

Եղև Հրէաստան սրբութիւն նորա . և Իսրայ-
էլ իշխանութիւն նորա :

Օրով ետես և փախեսաւ . և Յորդանան անդրէն
դարձաւ :

Լերինք ցնծացեն որպէս խոյք . և բլուրք որ-
պէս դառինք մաքեաց :

Օրի է քեզ ծով : զ՞ տեսեր և փախեսար . կամ
դու Յորդանան զի դարձար անդրէն :

Լերինք ցնծացէք որպէս խոյք . և բլուրք որպէս
դառինք մաքեաց :

Յերեսաց Տեան տասանեցաւ երկիր . յերեսաց
Աստուծոյ Յակոբայ :

Որդարձոյց զվէմն ՚ի վտակս Զուրց . և զապա-
ռածն յազբերակունս :

Սի մեզ Տէր՝ մի մեզ , այլ՝ անուան քու՛մ տուր
զփառս վասն ողորմութե և ճշմարտութե քոյ :

Սի երբէք ասացեն ՚ի հեթանոսս , թէ ո՞ւր է
Աստուած նոցա :

Աստուած մեր յերկինս և յերկրի . զամենայն
զոր ինչ կամեցաւ և արար :

Կուռք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ են , ձեռա-
զործք են որդւոց մարդկան :

Բերան ունին և ոչ խօսին , աչս ունին և ոչ տեսանեն ,

Ահանջս ունին և ոչ լսեն , ունչս ունին և ոչ հոտոտեն ,

Չեսս ունին և ոչ շօշափեն , ոսս ունին և ոչ գնան , և ոչ գոյ բարբառ ՚ի կոկորդս նոցա :

Մման նոցա եղիցին ոյ.ք արարին զնոսա . ամենքեան ոյ.ք յուսացեալ են ՚ի նոսա :

Տունն Իսրայէլի յուսացաւ ՚ի Տէր . օգնական և ընդունօղ է նոցա :

Տունն Ահարօնի յուսացաւ ՚ի Տէր . օգնական և ընկերօղ է նոցա :

Երկիւղածք Տեառն յուսացան ՚ի Տէր . օգնական և փրկիչ է նոցա :

Յիշեաց զմեզ Տէր և օրհնեաց զմեզ . օրհնեաց Տէր զտունն Ահարօնի :

Օրհնեաց Տէր զերկիւղածս իւր . զփոքրիունս և զմեծամեծս :

Յաւելցէ ՚ի ձեզ Տէր . ՚ի ձեզ և յորդիս ձեր :

Օրհնեալ էք դուք ՚ի Տեառնէ , որ արար զերկինս և զերկիր :

Երկինք երկնից Տեառն են . և զերկիրս ետ որդւոց մարդկան :

Ոչ թէ մեռեալք օրհնեացեն զքեզ Տէր . և ոչ ամենքեան ոյ.ք իջանեն ՚ի դժոխս :

Այլ կենդանիքս օրհնեացուք զքեզ Տէր,
յայսմ հետէ մինչև յաւիտեան:

Աւելւեալ: ՃժԻ:

ՍԻՐԵՑԻ՛ զի լուսցէ Տէր զձայն աղօթից իմաց,
զի խոնարհեցոյց զունկն իւր առ իս. և ես յա-
ւուրս իմ՝ կարգացի առ նա:

Շրջեցան զինև երկունք մահու, և վիշտք դժո-
խոց գտին զիս:

Օնեղութիւն և զանձկութիւն գտի, և զանուն
Տեառն կարգացի:

Ո՛ Տէր՝ փրկեա՛ զանձն իմ. ողորմած Աստուած
մեր, ողորմի և պահէ զաղայս Տէր:

Ես խոնարհ եղէ՛ և Տէր կեցոյց զիս. դճրձ անձն
իմ ՚ի հանգ խտ քո՝ զի Տէր օղնեաց քեզ:

Փրկեաց զանձն իմ ՚ի մահուանէ. զաչս իմ յար-
տասուաց. և զոտս իմ ՚ի գայթակղութենէ. հա-
ճոյ եղէց առաջի Տեառն յերկրին կենդանեաց:

Աւելւեալ: ՃժԵ:

Վաւասացի զոր և խօսեցայ, և ես խոնարհ
եղէ յոյժ:

Ես ասացի ՚ի զարմանալ իմում, թէ ամենայն
մարդ սուտ է:

Օ՛ Խնչ տաց տրխտուր Տեառն ընդ ամենայնի՛
զոր և ետ ինձ:

Օրաժակ փրկութեան ընկալայց , և զանուն
Տեառն կարգացից :

Օ աղօթս իմ՝ Տեառն տայ՝ առաջի ամենայն
ժողովրդեան նորա :

Պատուական է առաջի Տեառն մահ սրբոց իւրոց . ո՛ր Տէր՝ ես ծառայ քո եմ . ծառայ և որդի
աղախնոյ քոյ :

Հատեր զկապանս իմ , քեզ մատուցից պատարազ
օրհնութեան . և զանուն Տեառն կարգացից :

Օ աղօթս իմ՝ Տեառն տայ՝ առաջի ամենայն
ժողովրդեան նորա . ՚ի դաւիթս տան Տեառն և
՚ի մէջ քոյ Երուսաղէմ :

Աւելւ-իւն , ճժ. Զ :

Օրհնեցէք զՏէր ամենայն ազնիք . զովեցէք
զնա ամենայն ժողովուրդք :

Օ օրասցի ողորմութիւն նորա ՚ի վերայ մեր .
և ճշմարտութիւն Տեառն մնասցէ յաւիտեան :

Աւելւ-իւն , ճժ. Է :

Խոստովան եղերուք Տեառն՝ զի բարի է ,
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ասասցէ տունն Խորայէլի՝ զի յաւիտեան է ողորմութիւն
նորա :

Ասասցէ տունն Ահարօնի՝ զի յաւիտեան է ողորմութիւն
նորա :

Ասացեն երկիւղածք Տեառն՝ զի յաւիտեան
է ողորմութիւն նորա :

Ի նեղութեան խնումես առ Տէր կարգացի . և
լուաւ ինձ յանդորր :

Տէր է իմ օգնական՝ և ես ոչ երկեայց . զի ա-
րասցէ ինձ մարդ :

Տէր է իմ օգնական, և ես տեսից ՚ի թշնամիս իմ .
Բարի է յուսալ ՚ի Տէր՝ քան յուսալ ՚ի մար-
դիկ . բարի է յուսալ ՚ի Տէր՝ քան յուսալ
յիշխանս :

Ամենայն ազնիք շրջեցան զինն . և անուամբ
Տեառն յաղթեցի նոցա :

Շրջեցան զինն՝ պաշարեցին զիս ՚ի միասին . և
անուամբ Տեառն վանեցի զնոսա :

Շուրջ եղեն զինն որպէս մեղուք . վառեցան
բորբոքեցան որպէս փուշք ՚ի հուր . և անուամբ
Տեառն մերժեցի զնոսա :

Ի մերժելն դրդուեցայ՝ և եղէ մերձ ՚ի գլորիլ .
և Տէր ընկալաւ զիս :

Օրութիւն իմ և օգնութիւն իմ Տէր . և եղև
ինձ ՚ի փրկութիւն :

Չայն ցնծութեան փրկութեան ՚ի յարկս ար-
դարոց :

Աջ Տեառն արար զզօրութի . աջ Տեառն բարձր
արար զիս . և աջ Տեառն արար զզօրութիւն :

Ո՛չ մեռայց, այլ կեցից՝ և պատմեցից զգործս
Տեառն ։

Խրատելով խրատեաց զիս Տէր . և ՚ի մահ ո՛չ
մատնեաց ։

Բացէք ինձ զգրունս արդարութեան . զի մտից
ընդ այն , և խոստովան եղէց Տեառն ։

Այս դուռն Տեառն է՝ և արդարք մտանեն ընդ սա ։

Խոստովան եղէց քեզ Տէր՝ զի լուար ինձ . և
եղեր ինձ ՚ի փրկութիւն ։

Սէմն՝ զոր անարդեցին շինողքն , նա եղև զլուխ
անկեան ։

Ի Տեառնէ եղև այս . և է սքանչելի առաջի
աչաց մերոց ։

Այսօր է զոր արար Տէր . եկոյք ցնծացուք և
ուրախ եղիցուք ՚ի սմա ։

Ո՛ Տէր փրկեա՛ . ո՛ Տէր առաջնորդեա՛ . օրհնեալ
որ գալացես յանուն Տեառն . և օրհնեցաք զքեզ
՚ի տանէ Տեառն ։

Տէր Աստուած մեր երևեցաւ մեզ . արարէք
սոնա ուրախութեան կանխաւ մինչև յանկիւնս
սեղանոյ ։

Աստուած իմ ես դու՝ և խոստովան եղէց քեզ .

Աստուած իմ ես դու՝ և բարձր արարից զքեզ ։

Խոստովան եղէց քեզ Տէր՝ զի լուար ինձ . և
եղեր ինձ ՚ի փրկութիւն ։

Խոստովան եղերուք Տեառն՝ զի բարի է . զե
յաւխտեան է ողորմութիւն նորա :

Աւել--տո : Ը՛ժԸ :

Երբ ԱՆՆԱԼ են ամբիժք ՚ի ճանապարհի . և
ոյք գնան յօրէնս Տեառն :

Երանի՛ ոյք քննեն զվկայութիւնս նորա . բոլր-
րով սրաիւ իւրեանց խնդրեցեն զնա :

Ո՛չ թէ ոյք գործեն զանօրէնութիւն , ՚ի ճանա-
պարհս նորա գնացեն :

Ղու պատուիրեցեր զպատուիրանս քո՝ ՚ի պահել
ինձ յոյժ :

Երանի՛ թէ յաջողեալ էին ինձ ճանապարհք
իմ , ՚ի պահել ինձ զարգարութիւնս քո :

Յայնժամ ես սօչ ամաչէի , ՚ի զգուշանալ ինձ ,
՚ի պատուիրանս քո :

Խոստովան եղէց քեզ Տէ՛ր յուզողութի՛ սրտի իմոյ .
որպէս ուսայց զիրաւունս արգարութեան քոյ :

Օ՛ իրաւունս քո պահեցի . մի թողուր զիս մինչ
՚ի սպառ :

Ի՛նչ ուզդեցէ երկասարկ գճանապարհս իւր ,
այլ՝ ՚ի պահել զքանս քո :

Բողբով՝ սրաիւ իմով խնդրեցի զքեզ . մի մեք
ժեր զիս ՚ի պատուիրանաց քոյ :

- 'Ի սրտի խմում՝ թագուցի զբանս քո , որպէս զի
մի մեղայց քեզ ,
- (Օրհնեալ ես դու Տէր , ուսն ինձ զարդարու-
թիւնս քո ,
- Շրթամբք խնովք պատմեցից զամենայն իրա-
ւունս բերանոյ քոյ ,
- 'Ի ճանապարհս վկայութեանց քոց զուարճա-
ցայ , որպէս յամենայնի ՚ի մեծութեան ,
- 'Ի պատուիրանս քո հոգացայ , և զգուշացայ ՚ի
ճանապարհս քո :
- Օ իրաւունս քո խօսեցայ , և ոչ մոռացայ զբա-
նքս քո :
- Հատն ծառայի քում , զի կեցից և պահեցից
զբանս քո :
- Օ արթն զաչս իմ , և նայեցայց ՚ի սքանչելիս
օրինաց քոց ,
- Պանդուխտ եմ ես յերկրի՝ մի թագուցաներ
յինէն զպատուիրանս քո :
- Փախազեաց անձն իմ , ՚ի ցանկալ ինձ յիրա-
ւունս քո յամենայն ժամ ,
- Սաստեցեր ամբարտաւանից , անիծեալ՝ ոյք
խոտորեցան ՚ի պատուիրանաց քոց ,
- 'Ի բնց արա յինէն զնախօտինս և զարհամար-
հանս , զի զվկայութիւնս քո խնդրեցի :
- 'Քանզի նստան իշխանիք՝ և չարախօսէին զինէն :

այլ՝ ծառայ քո խորհէր յիրաւունս քո :

Օ ի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին, և խորհուրդք իմ յարդարութիւն քո :

Սերձեցաւ անձն իմ ՚ի հող . Տէր կեցճ զիս ըստ բանի քում :

Օ ճանապարհս իմ պատմեցի քեզ՝ և լուարինձ . ուս՛ ինձ զարդարութիւնս քո :

Ի ճանապարհս արդարութեանց քոց իմաստուն արա զիս, և քննեցից զսքանչելիս քո :

Տքնեցաւ անձն իմ առ ՚ի ձանձրանալ . հաստատեալ զիս ՚ի բանս քո :

Օ ճանապարհս մեղաց ՚ի բնց արա յինէն, և յօրէնս քո սղորմեանց ինձ :

Օ ճանապարհս ճշմարտութեան քոյ ընտրեցի, և զիրաւունս քո ես սչ մոռացայ :

Սերձեցայ ես ՚ի վկայութիւնս քո Տէր, մի յամօթ առներ զիս :

Ի ճանապարհս պատուիրանաց քոց ընթացայ . զի անգորր արարեր սրտի իմոյ :

Օրէնդէտ արա զիս Տէր՝ ՚ի ճանապարհս իրաւանց քոց, և ինդրեցից զնա յամենայն ժամ :

Իմաստուն արա զիս Տէր՝ և քննեցից զօրէնս քո, և պահեցից զնա բոլորով սրտիւ իմով :

Առաջնորդեալ ինձ ՚ի շաւիղս պատուիրանաց քոց Տէր, զի ընդ նոսա հաճեցայ :

Խանարհեցո զսիրտ իմ՝ ի վկայութիւնս քո Տէր,
 և մի յաղահու թիւն :

Ղարձո զաչս իմ, զի մի տեսից զնանրութիւն,
 ի ճանասպարհս քո կեցո զիս :

Հաստատեան ծառայի քում՝ զքան քո յերկիւղ
 քո :

Հան յինէն զնախատինս զոր և կարծեցի, զի
 դատաստանք քս քաղցր են :

Ահա ցանկացայ պատուիրանաց քոց Տէր, յար-
 դարութեան քում՝ կեցո զիս :

Եկեսցէ ի վերայ իմ ողորմութիւն քո Տէր, և
 փրկութիւն քո ըստ բանի քում :

Տաց պատասխանի, ոյք նախատեն զիս բանիք,
 զի ես ի բանս քո յուսացայ :

Մի ի բացեայ առներ ի բերանոյ իմմէ զքան
 ճշմարտութեան մինչև յոյժ, զի յիրաւունս քո

յուսացայ :

Պահեցի զօրէնս քո յամենայն ժամ, յաւիտեան
 և յաւիտեանս յաւիտենից :

Ղնայի ես յանդորրու, զի զպատուիրանս քո
 ինդրեցի :

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց,
 և ոչ ամաչէի :

Խորհէի ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի,
 Համբարձի զձեռս իմ ի պատուիրանս քո զ՞ր

«իրեցի . և խորհէի յարդարութեան քում :
 Յիշեան զբան ճառայի քոյ՝ յոր և յուսացուցեր
 զիս :

Սա մխիթարեսցէ զիս ՚ի խոնարհութեան խմում .
 զի բան քո կեցոյց զիս :

Ըմբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ . այլ
 յօրինաց քոց ես ոչ խտտորեցայ :

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից Տէր . և մը-
 խիթարեցայ :

Տրամութիւն կալաւ զիս ՚ի մեղաւորաց . և ոյք
 թողին զօրէնս քո :

Գովելի են ինձ իրաւունք քո . ՚ի տեղոջ պան-
 դխտութեան խնոյ :

Յիշեցի ՚ի գիշերի զանուն քո Տէր . և պահեցի
 զօրէնս քո :

Սա եղև ինձ ճանապարհ ՚ի կեանս . զի զարդա-
 րութիւնս քո խնդրեցի :

Աւել-ի-ն :

ԲԱԺԻՆ իմ ես դու Տէր . ասացի պահել
 ինձ զօրէնս քո :

Ազաչեցի զերեսս քո բոլորով սրտիւ իմով . ո-
 ղորմնաց ինձ ըստ բանի քում :

Խորհեցայ ՚ի ճանապարհս իմ . և դարձուցի զոտս
 իմ ՚ի վկայութիւնս քո :

Պատրաստեցայ՝ և ոչ խռովեցայ . զի պահեցից
զպատուիրանս քո :

Տոռունք մեղաց պատեցան զինև . այլ զօրէնս
քո ես ոչ մոռացայ :

Ի մէջ զիշերի յառնէի խոստովան լինել առ
քեզ , վասն իրաւանց և արդարութեան քոյ :

Հաղորդէի ես ամենայն երկիւղածաց քոց . որոց
պահեալ էին զպատուիրանս քո :

Աղորմութեամբ Տեառն լի եղև երկիր . զարդա-
րութիւնս քո ուսո՞ ինձ :

Քաղցրութիւն արարեր ընդ ծառայի քում Տէր
ըստ բանի քում :

Օ քաղցրութիւն՝ զխրատ , և զգիտութիւն ուսո՞
ինձ . զի ՚ի պատուիրանս քո ես հաւատայի :

Մինչև խոնարհեալ էի ես՝ մեղայ . վասն այ-
սորիկ զբանս քո պահեցի յոյժ :

Քաղցր ես դու Տէր , և քաղցրութեամբ քով
ուսո՞ ինձ զարդարութիւնս քո :

Բազմացան յիս անիրաւութիւնք ամբարտաւա-
նից . այլ ես բոլորով սրտիւ խմով քննեցի ըզ
պատուիրանս քո :

Մածան որպէս կաթն սիրտք նոցա . այլ ես
զօրէնս քո խօսեցայ :

Բարի է ինձ , զի խոնարհ արարեր զիս . որպէս
ուսայց զարդարութիւնս քո :

Բարի են ինձ օրէնք բերանոյ քոյ՝ քան զհաղարս
սակոյ և արծաթոյ :

Չեռք քո արարին՝ և ստեղծին զիս . խնաստուն
արա զիս՝ և ուսայց զպատուիրանս քո :

Երկիւղածք քո տեսցեն զիս՝ և ուրախ եղիցին .
զի ես ՚ի բանս քո յուսացայ :

Օւնեայ Տէր՝ զի արդարութեամբ են դատա-
տանք քո . յիրաւի խոնարհեցուցեր զիս :

Եղիցի ողորմութիւն քո ՚ի մխիթարել զիս՝ լստ
բանի քում՝ զճառայս քո :

Եկեսցեն յիս զթու թիւնք քո և կեցից . զի
օրէնք քո խօսք իմ էին :

Լմաչեսցեն ամբարտաւանք՝ որք ՚ի տարապար-
տուց անիրաւեցան յիս . այլ ես հոգացայ ՚ի
պատուիրանս քո :

Խրատեսցեն զիս երկիւղածք քո . և ոյք ճանա-
չեն զվկայութիւնս քո :

Եղիցի սիրտ իմ ամբիժ յարդարութեան քում .
զի մի ամաչեցից :

Վարօտացաւ անձն իմ ՚ի փրկութիւնս քո՝ զի
ես ՚ի բանս քո յուսացայ :

Սպասեցին աչք իմ՝ բանի քում . ասացի երբ
մխիթարեսցես զիս :

Եղէ ես որպէս տիկ ՚ի պարզի . զի զարդարութիւն
քո ես սչ մոռացայ :

Քանի ինչ են աւուրք ծառայի քոյ, երբ ա-
րասցես ինձ իրաւունս ՚ի հալածչաց խնոց :

Պատմեցին ինձ անօրէնք զխորհուրդս, այլ ոչ
որպէս զօրէնս քո :

Ըմենայն պատուիրանք քո ճշմարիտք են, ՚ի նա-
նիր հալածեցին զիս՝ օղնեան ինձ :

Փոքր մի ես՝ և կորուսանէին զես յերկրի. այլ
ես ոչ թողի զպատուիրանս քո :

Ըստ ողորմութեան քում կեցո՞ զիս. և պահեցից
զվկայութիւնս բերանոյ քոյ :

Յաւիտեան Տէր բան քո կայ յերկինս. յազգէ
մինչև յազգէ ճշմարտութիւն քո :

Հաստատեցեր զերկիր՝ և կայ :

Հրամանի քում մնայ տիւ. զի ամենեքեան ծա-
ռայք քո են :

Եթէ ոչ օրէնք քո խօսք իմ էին, կանխաւ ես
արդեօք կորուսեալ էի ՚ի խոնարհութեան խնում :

Յաւիտեան ոչ մոռացայց զարդարութիւնս քո
զի նոքօք կեցուցեր զիս :

Քո եմ ես, և կեցո՞ զիս. զի զարդարութիւնս
քո խնդրեցի :

Ինձ սպասեցին մեղաւորք ՚ի կորուսանել՝ զի ըզ
վկայութիւնս քո ես ՚ի միտ առի :

Յամենայն կատարածի տեսի զվախճան. յոյժ
անգորր էին ինձ պատուիրանք քո :

- Որպէս սիրեցի զօրէնս քո . զօրհանապազ խօսք
 իմ էին :
- Քան զԹշնամիս իմ խմաստուն արարեր զիս ՚ի
 պատուիրանս քո . զի յաւիտեան իմ էին :
- Քան զամենայն ուսուցիչս իմ խմաստուն եղէ .
 զի վկայութիւնք քո խօսք իմ էին :
- Քան զծերս խմաստուն եղէ . զի զպատուիրանս
 քո քննեցի :
- Յամենայն ճանապարհաց չարաց արգելի զուս
 իմ . որպէս զի պահեցից զքանս քո :
- Յիրաւանց քոց ես սչ խոտորեցայ . զի դու օրէ-
 նըսդէտ արարեր զիս :
- Որպէս զի քաղցր են ՚ի քիմս իմ բանք քո , քան
 զմեղը բերանոյ իմոյ :
- Ի պատուիրանաց քոց իմացեալ՝ ատեցի զամե-
 նայն ճանապարհս չարաց . զի դու օրէնսդէտ
 արարեր զիս :
- Ճրագ են բանք քո ոտից իմոց . և լոյս տան
 շաւղաց իմոց :
- Երգուայ և հաստատեցի . զի պահեցից զամենայն
 իրաւունս արդարութեան քոյ :
- Խոնարհ եղէ մինչև յոյժ . Տէր կեցո՛ զիս ըստ
 բանի քում :
- Ընդ կամս բերանոյ իմոյ հաճեաց Տէր . և զի-
 րաւունս քո ուսո՛ ինձ :

Անձն իմ ՚ի ձեռս քո է յամենայն ժամ . և զօրէնս քո ես սփ մտացայ :

Եղին ինձ մեղաւորք զորոգայթ . ՚ի պատուիրանաց քոց ես սփ մտրեցայ :

Ժառանգեցի զվկայութիւնս քո յաւիտեան . զի ցնծութիւն է սրտի իմոյ :

Խոնարհեցուցի զսիրտ իմ առնել զարդարութիւնս քո յաւիտեան՝ վասն հատուցման :

Օ անօրէնսն ատեցի . և զօրէնս քո սիրեցի :

() Գնական և փրկիչ իմ ես դու . և ես ՚ի բանս քո յուսացայ :

՚Ի բաց եղերութք յինէն չափք . և քննեցից զպատուիրանս Աստուծոյ իմոյ :

() Գնեա՛ ինձ ըստ բանի քում , և կեցո՛ զես . և մի ամօթ առներ զես ՚ի յուսոյ իմմէ :

() Գնեա՛ ինձ և ապրեցո՛ զես . և խորհեցայց զիրաւունս քո յամենայն ժամ :

Անարգեցեր զամենեսեան՝ ոյք ապստամբք եղին յարդարութեանց քոց . զի անիրաւութեամբ էին խորհուրդք նոցա :

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն մեղաւորս երկրի . վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո :

Բևեռեա՛ ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ . զի ՚ի դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ :

Աւելուի :

Արարի իրաւունս և արդարութիւն . մի
մասներ զիս ՚ի ձեռս ներդաաց խնոց :

Ընկնալ զծառայս քո ՚ի բարի . զի մի ամբար-
տաւանք զզուեսցին զիս :

Սպասեցին աչք իմ փրկութեան քում՝ Տէր . և
բանից արդարութեան քոյ :

Արս ընդ ծառայի քում՝ Տէր՝ ըստ ողորմութեան
քում . զարդարութիւնս քո ուսն ինձ :

Օտառայ քո եմ ես՝ խնատանն արա զիս . և ծա-
նեսայց զվկայութիւս քո :

Ժամ է պաշտել զՏէր . խափանեցին զօրէնս
քո :

Վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո , քան
զամենայն ոսկի և զտպագինն :

Ամենայն պատուիրանք քո յաջողեցան ինձ . զի
ատեցի ես զճանապարհս չարաց :

Սքանչելի են վկայութիւնք քո . վասն այսորիկ
սիրեաց զնոսա անձն իմ :

Յայտնութիւն բանից քոց լուսաւոր է . և խնա-
տուն առնէ զտղայս :

Օբերան իմ բացի՝ և առի զհոգի . ՚ի պատուի-
րանս քո փափագեաց անձն իմ :

Նայեսայ առ իս և ողորմնն ինձ , ըստ իրաւունս
սիրողաց անուան քոյ :

- Օ ճանապարհս իմ ուղիղ արա ինձ ըստ բանի
 քում . և մի տիրեցեն ինձ ամենայն մեղք :
- Փրկեան զիս ՚ի զրպարտութենէ մարդկան . և
 պահեցից զպատուիրանս քո :
- Երևեցն զերեսս քո ՚ի ծառայս քո . և ուսն ինձ
 զարդարութիւնս քո :
- Ստակք ջուրց իջին յաչաց իմոց . զի ոչ պա-
 հեցին զօրէնս քո :
- Արդար ես դու Տէր . և ուղիղ են դատաստանք
 քո :
- Պատուիրեցեր զարդարութիւն վկայութեանց
 քոց Տէր . և ճշմարիտ են յոյժ :
- Սաշեաց զիս նախանձ քո . զի մոռացան զբանս
 քո թշնամիք իմ :
- Ընտրեալ է բան քո յոյժ . և ծառայ քո սի-
 բեաց զսա :
- Սանուկ եմ ես և արհամարհեալ . և զարդա-
 րութիւնս քո ես ոչ մոռացայ :
- Արդարութիւն քո՝ արդարութիւն յաւիտենից .
 և օրէիք քո ճշմարիտ են :
- Նեղութիւնք և վիշտք դոին զիս . և պատուի-
 րանք քո խօսք իմ էին :
- Արդարութեամբ են վկայութիւնք քո յաւիտեան
 իմաստուն արա և կեցն զիս :
- Վարդացի առ քեզ բոլորով սրտիւ իմով . լուր

Ինձ Տէր՝ զի զարդարու թիւնս քո խնդրեցի :
 Աղաղակեցի առ քեզ՝ և փրկեան զիս , և պահեցից
 զվկայութիւնս քո :

Վանխեցի տարածամու՝ աղաղակեցի , և ես ՚ի
 բանս քո յուսացայ :

Վանխեցին աչք իմ՝ յառաւօտու , ՚ի խօսել ինձ
 զբանս քո :

Չայնի իմում լուր Տէր՝ ըստ ողորմութեան
 քում , և յիրաւունս քո կեցն զիս :

Մերձեցուցին յիս հալածիչք իմ՝ զանօրէնս
 թիւնս , զի յօրինաց քոց հեռի եղին :

Մերձ ես դու Տէր , և ամենայն պատու իրանք
 քո ճշմարիտ են :

Ի սկզբանէ ծանեայ ՚ի վկայութեանց քոց , զի
 յաւիտեան հաստատեցեր զնոսա :

Տես զխանարհութիւն իմ և փրկեան զիս , զի զօ-
 րէնս քո ես սչ մուսացայ :

Ղատեն՝ զղատաստանս իմ և փրկեան զիս , և ըստ
 բանի քում կեցն զիս :

Հեռի է ՚ի մեղաւորաց փրկութիւն , զի զիրա-
 ւունս քո սչ պահեցին :

Վթու թիւնք քո բազում են Տէր , և ըստ իրա-
 ւանց քոց կեցն զիս :

Բազում են որք հալածեն և նեղին զիս , ՚ի վկայ-
 ութեանց քոց ես սչ խոտորեցայ :

Հայէի յանագորոյնսն և մաշէի . զի զպատուի-
րանս քո ոչ սահեցին :

Տես՝ զի զպատուիրանս քո սիրեցի . Տէր՝ ողոր-
մութեամբ քով կեցո՞ զիս :

Մկիզքն բանից քոց ճշմարտութիւն է . յաւի-
տեան են ամենայն իրաւունք արդարութե՞ քոյ :

Ի շխանք հալածեցին զիս ՚ի նանիր . և ՚ի բանից
քոց երկեաւ սիրտ իմ :

Յնծացայ ես ՚ի բանս քո . որպէս այն, որ գտանէ
աւար բազում .

Օ մեղս ատեցի և անարդեցի . և զօրէնս քո սիրեցի
Եթե՞ն անգամ յաւուր օրհնեցից զքեզ . վասն
իրաւանց և արդարութեան քոյ :

Ի սաղազութիւն բազում է այնոցիկ՝ ոյք սիրեն
զօրէնս քո . և ոչ գոյ ՚ի նոսա գայթակղութիւն :

Սպասեցի փրկութեան քում Տէր . և զպատուի-
րանս քո սիրեցի :

Պահեաց անձն իմ զվկայութիւնս քո . և սիրեաց
զնոսա յոյժ :

Պահեցից զպատուիրանս և զվկայութիւնս քո .
զի ամենայն ճանապարհ իմ առաջի քոյ են :

Մերձեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո Տէր .
լստ բանի քում իմաստունն արա զիս :

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քոյ Տէր . և բանի-
քով փրկեա՞ զիս :

Եղևեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո, յոր-
ժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւնս քո :

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամենայն պատ-
ուիրանք քո արդարութեամբ են :

Եղիցի ձեռն քո ՚ի կեցուցանել զիս . զի զպատու-
իրանս քո ընտրեցի :

Տանկացայ փրկութեան քում՝ Տէր . և օրէնք
քո խօսք իմ էին :

Կեցցէ անձն իմ օրհնեսցէ զքեզ, և իրաւունք
քո օգնեսցեն ինձ :

Սոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ . խնդ-
րեալ զճառայս քո . զի զպատուիրանս քո ես ոչ
մոռացայ :

Օրհնութիւն Եսայեայ ինչ-մի-ճառոց - - - - - Մարգարէի .
Եսայ . 42 . 10 :

(Օրհնեսցէք զԱստուած յօրհնութիւննոր,
զի իշխանութիւննորա ՚ի բարձունս փառաւորի,
Եւ անուննորա փառաւորեալ է ՚ի ծագաց մինչև
՚ի ծագս երկրի :

Ոյք իջանէին ՚ի ծով նաւուք . կղզիք և ամե-
նայն բնակիչք նոցա ընդ նոսա :

Ուրախ եղիցի անապատն և ամենայն բնակիչք
իւր . ուրախ եղիցին բանակք և բակք Արդարու,
և ուրախ եղիցին բնակիչք վիմին :

Ի զլիսոց լիբանց գոչեսցեն . տացեն զփառս
 Աստուծոյ . և զքաջութիւն նորա կղզիք պատ-
 մեսցեն :

Տէր Աստուած զօրութեանց գիմեալ զայ զար-
 թուցանել զպրատերազմ . յարուցանել զնախանձ
 փող հարկանել և գոչել Ի վերայ թշնամաց
 իւրոց՝ զօրութեամբ բազմաւ :

Ուրախ եղիցին երկինք Ի վերուստ . և ամպք ցօ-
 շեսցեն զարգարութիւն :

Բղեսեսցէ երկիր զողորմութիւն . և զարգարու-
 թիւն առ հասարակ բղեսեսցէ :

Ազօ՛ր + Յօ՛ւանոս Մարգարէի : Յօ՛ւան : 2. 3:

Ի նեՂՈՒԹԵԱՆ խմում ես առ Տէր կարգա-
 ցի . և լուաւ Աստուած յանդնդոց դժոխոց ա-
 զաղակի խմում :

Ա՛ւր Տէր ձայնի խմում . զի ընկեցեր զիս Ի խորս
 ծովու . և շքանք գետոց պաշարեցին զիս :

Ա՛մնայն զբօսանք քո և ալիք քո՝ անցին Ի վե-
 րայ իմ . և ասացի թէ մերժեցան ուրեմն յերե-
 սոց աչաց քոց :

Ա՛րդ՝ իցէ թէ յաւելից հայիլ Ի տաճար սոսրք
 քո . զի հեղան զինև ջուրք մինչև յանձն իմ . և
 անդունդք անհնարինք պաշարեցին զիս :

Եւ մուտ գլուխ իմ ընդ փապարս լերանց՝ իջի ես
 Ի խորս երկրի և տեսի զնիգս նորա՝ զի էին որպէս
 աղիք յաւիտենից . և ելցեն յապականութենէ
 կեանք իմ :

Առ քեզ Տէր Աստուած իմ, Ի նուաղիլ անձին
 իմոյ կարգացի . և զքեզ Տէր յիշեցի . և մտցեն
 աղօթք իմ Ի տաճար սուրբ քո :

Օ ի ոյք պահէին զունայնութիւն և զստութիւն,
 յողորմութենէ իւրեանց մե ըծեցան :

Այլ ես Ի ձայն օրհնութեան խոստովան եղէց
 քեզ . մատուցից սրտարագս Տեառն . և կատա-
 րեցից զուխտ իմ Ի փրկութեան :

Մ=չԲ=ն+ :

Եկեցեն աղօթք մեր Ի տաճար սուրբ քո .
 խոնարհեցի ունկն քո Ի խնդրուածս մեր :

Մարդասէր Տէր՝ վասն սրբուհւոյ անարատի
 մօր քոյ և կուսի . և վասն խաչի քոյ պատուա-
 կանի , ընկալ զազաչանս մեր և կեցո՛ զմեզ :

Ձգարող և զաղօթան Ի վերջն Մի նախանձիր կանսին
 գացես Ի 103 երեսն :

Մի տարի սասանութիւն զոտն քո . և մի նըն-
ջեցէ պահապան քո :

Որպէս ոչ ննջէ և ոչ ՚ի քուն երթայ պահապանն
Խորայէլի :

Տէր պահեցէ զքեզ . և Տէր ընկալցի աջոյ ձե-
ռամբն իւրով :

Ըրեզակն ՚ի տուէ քեզ մի մեղիցէ . և մի լուսինն
՚ի գիշերի :

Տէր պահեցէ զքեզ յամենայն չարէ . պահեցէ
Տէր զանձն քո :

Տէր պահեցէ զմուտ և զել քո . յայտմ հեռէ
մինչև յաւիտեան :

Օրհնութիւնք Աստիճանոց : ԸՒԱ :

Ուրախ եղէ ես՝ ոյք ասէին ցիտ՝ ՚ի տուն
Տեառն երթիցո՛ւք միք :

Հասեալ կային ոտք մեր առ դրունս քո Երու .
սաղէմ :

Օ Երուսաղէմ շինեալ որպէս քաղաք . և բնա-
կութիւն իւր շուրջ զնովաւ :

Ընդ ելանէին ազգք՝ ազգք Տեառն ՚ի վկայութի
Խորայէլի՝ խոստովան լինել անուան Տեառն :

Ընդ արկեալ են աթոռք դատաստանի , աթոռս
արկեալ են ՚ի տան Գաւթի :

Հարցէք զողջունէ Երուսաղէմի , և զշինութենէ՝
ոյք սիրէք զՏէր :

Եղիցի խաղաղութիւն ՚ի զօրութեան քում . և
չինութիւն յաշտարակս յամուրս քո :

Սասն եղբարց և ընկերաց իմոց խօսեցայ զխա-
ղաղութիւն , վասն քո և վասն տան Տեանն
Աստուծոյ մերոյ խնդրեցաք զբարութիւն ՚ի քէն :

Օրհնութիւնս Աստիճանայ : ԾԻԲ :

Աքեզ Տէր համբարձի զաչս իմ . որ բնա-
կեալդ ես ՚ի յերկինս :

Որպէս աչք ծառայի ՚ի ձեռն Տեանն իւրոյ . և
որպէս աչք աղախնոյ ՚ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ :

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ Տէր Աստուած
մեր . մինչև ողորմեցիս ՚ի վերայ մեր :

Ողորմեաց մեզ Տէր՝ ողորմեաց մեզ . զի բազում
լցաք արհամարհանօք :

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք՝
ոչք նախատէին զմեզ . և արհամարհանօք ամ-
բարտաւանից :

Երգս Աստիճանայ : ԾԻԳ :

Եթէ ոչ Տէր էր առ մեզ՝ ասացէ ի սրայէլ .
եթէ ոչ Տէր էր առ մեզ :

Ընդ յառնել մարդկան ՚ի վերայ մեր . կենդան-
ւոյն կամեցան կլանել զմեզ :

Ի բարկանալ սրտմտութեամբ նոցա ՚ի վերայ
մեր . ապա և ջուրք ուրեմն ընկզմեցին զմեզ :

Ընդ ուղիս անցին անձինք մեր . անցին անձինք
մեր ընդ ուղիս անդադարս :

Օրհնեալ է Տէր՝ որ ոչ ետ զմեզ յորս ատա-
մանց նոցա :

Ընձինք մեր ապրեցան որպէս ճ'նձղուկք՝ յու-
րոզայթէ որսողաց :

Սրոզայթք նոցա փշրեցան՝ և մեք ապրեցաք :

Օգնութիւն է մեզ յանուանէ Տեառն . որ ա-
րար զերկինս և զերկիր :

Երգ . Ա-դիճանոյ . ԾԻԴ :

Ոյուսայ 'ի Տէր որպէս լեառն Սիօն՝ մի
սասանեսցի յաւիտեան՝ որ բնակեալն է յԵրու-
սաղէմ :

Երինք շուրջ են զնովաւ . Տէր շուրջ է զժո-
ղովրդեամբ իւրով՝ յայսմ՛հետէ մինչև յաւի-
տեան :

Ոչ թողու Տէր զգաւտգան մեղաւորաց 'ի վիճակս
արդարոց . և արդարք մի ձգեսցեն զձեռս իւրեանց
յանօրէնութիւն :

Բարի առնէ Տէր բարեաց . և այնոցիկ ոյք ուղիղք
են սրտիւք :

Իսկ զթիւրեալն 'ի յափշտակութիւն տանի
զնոսա Տէր ընդ այնոցիկ՝ ոյք զործեն զանօրէ-
նութիւն . խաղաղութիւն 'ի վերայ Իսրայէլի :

ՅԵՐԵՄԻԱՅԱՆ ԵՐԿԻ ԱՊՈՒՏԱՆՈՅ : ԾԻԵ :

Ի ԴԱՐՁՈՒՑԱՆԵԼ ՏԵՐԱՆ զԳԵՐՈՒԹԻՒՆ ՍԻՆՈՒԻ , և ԵՂՉՔ ՄԻՔ ՄՏԻԹԱՐԵՎԱԼՔ :

Յայնժամ լցան բերանք մեր ինկուժեամբ , և լեզուք մեր ցնծուժեամբ :

Յայնժամ ասացին 'ի հեթանոսս' մեճ արար Տէր զառնելն իւր ընդ նոսա . մեճ արար Տէր զառնելն իւր ընդ մեզ . և միք ԵՂՉՔ բերկրեալք :
Գարձն Տէր զԳԵՐՈՒԹԻՒՆՍ ՄԵՐ՝ յՐԱԿՆԱ ՂՈՂԻՍ Ի ՀԱՐԱՆՈՅ . յՂՔ ՎԱՐԷԻՆ արտասուօք , ցնծուժեամբ հնձեցին :

Երթալով երթային և լային . յՂՔ բարձեալ տանէին զսերմանիս իւրեանց :

Գալով եկեացին և ցնծացին . որոց առեալ բերիցին զորայս իւրեանց :

ԵՐԿԻ ԱՊՈՒՏԱՆՈՅ : ԾԻԶ :

Եթէ ոչ Տէր շինէ զտունն , 'ի նանիր վաստակին շինօղք նորա :

Եթէ ոչ Տէր սրահէ զքաղաքն , ընդունայն տքնին որահասպանք նորա :

'Ի նանիր է ձեզ յառնելն կանխաւ . արդ՝ արիք մինչև էք ննջեցեալք . յՂՔ ուտէք զհաց ցաւոց :

'Ի ժամանակի որպէս տացի քուն սիրելեաց իւրոց , ժառանգութիւն ան որդիք են . որոյ վարձք իւր են , այն է պտուղ որսվայնի իւրոյ :

Որպէս նետք 'ի ձեռս հզօրի, այնպէս են և որ-
դիքն թօթափելոց :

Երանի որ ելից զցանկու թիւն իւր 'ի նոցանէ .
մի ամաչեսցեն՝ յորժամ խօսեսցին թշնամիք
նոցա ընդ նոսա առ դրանն :
Երգ՝ Աստիճանոց : ԾԻԷ :

Երանի ամենեցուն՝ ոյք երկնչին 'ի Տեառնէ,
և գնան 'ի ճանտպարհս նորա :

Օ վաստակս ձեռաց քոց կերիցես . երանի է
քեզ և բարի եզիցի :

Աին քո որպէս այգի վայելուչ յանկիւնս տան
քոյ . և որդիք քո որպէս նորատունկ ձիթենւոյ,
շուրջ զսեղանով քով :

Այսպէս օրհներցի ամենայն մարդ՝ որ երկնչի
'ի Տեառնէ . օրհնեսցէ զքեզ Տէր 'ի Սիօնէ :

Եւ տեսցես դու զբարութիւն Երուսաղէմի . զա-
մենայն աւուրս կենաց քոց :

Տեսցես դու զորդիս որդւոց քոց . զխաղաղու-
թիւն 'ի վերայ Իսրայէլի :

Երգ՝ Աստիճանոց : ԾԻԸ :

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի մանկու-
թենէ իմմէ . ասասցէ Իսրայէլ :

Բազում անգամ մարտեան ընդ իս 'ի մանկութենէ
իմմէ . և ինձ ոչ յաղթեցին :

Օ թիկունս իմ հարին մեղաւորք . ընդ երկար

արարին զանօրէնութիւնս իւրեանց :
Տէր արդար է՝ և խորտակէ զուլն մի զաւուրաց :
Ամաչեացն և յետս դարձցին ամենեքեան ոյք
 ատեն զ**Սիօն** :

Եղիցին նոքա որպէս խոտ տանեաց . որ մինչև
 ՚ի բուռն եկեալ՝ չորացաւ :

Ուստի ոչ ելից զբուռն իւր հնձօղն . և ոչ ըզ
 զիրկս իւր՝ որ զորայն ժողովէր :

Ոչ ասացին ամենեքեան ոյք անցանէին աւնոքօք՝
 թէ օրհնութիւն **Տեառն** ընդ ձեզ . և օրհնեցաք
 զձեզ յանուանէ **Տեառն** :

Երգ՝ Ա. Գ. Ի. Ժ. Ե. Գ. Ժ. Բ. Ժ. Գ.

Ի խորոց կարգացի առ քեզ **Տէր Տէր** լուր
 ձայնի իմում :

Եղիցին ականջք քո՝ ՚ի լսել զձայն ազօթից իմոց :
Թէ զանօրէնութիւնս իմ քննես **Տէր Տէր** :
 իսկ ո՛ կարէ կալ առաջի քոյ . զի ՚ի քէն է քա-
 ւութիւն :

Այս անուան քոյ համբերի **Տէր** . համբեր
 անձն իմ բանի քում . յուսացաւ անձն իմ ՚ի
Տէր :

Ի պահէ առաւօտու մինչև յերեկոյ . ՚ի պահէ
 առաւօտու յուսացաւ **Իսրայէլ** ՚ի **Տէր** :

Ի **Տեառնէ** է ողորմութիւն բազում . և ՚ի նմանէ

է փրկուածիւն . և նա փրկեաց զԽորայէլ յամենայն նեղութեանց նորա :

Երգ և Գրք Գեորգի Գրգորացի Գրչի :

Տէր ոչ բարձրացաւ սիրտ իմ . և ոչ զբօսանալիք իմ :

Ոչ գնացի ես ընդ մեծամեծս . և ոչ ընդ այնոսիկոյք սքանչելի եղենք քան զիս :

Բայց թէ խոնարհեցայ ես որպէս մանուկ սարտուցեալ ՚ի ստենէ մօր իւրոյ . և դարձ նորանդրէն ՚ի նոյն :

Այլ թէ հպարտացուցի արդեօք զանձն իմ . այսպէս եղիցի հատուցումն անձին իմոյ . յուսացաւ Խորայէլ ՚ի Տէր . յայսմ՝ հետէ մինչև յաւիտեան :

Օրհնութեան երգ և Գրք Գեորգի Գրգորացի Գրչի :

Յիշեմ Տէր զՂաւիթ . և զամենայն հեղութիւն նորա :

Որպէս երգուաւ Տեառն , և ուխտս եղ Աստուծոյ Յակոբայ :

Թէ ոչ մտից ՚ի յարկս տան իմոյ . թէ ելից յանկողինս մահճաց իմոց :

Թէ տաց քուն աչաց իմոց . կամ նինջ արտեւանանց իմոց . կամ հանդիստ իրանաց իմոց . մինչև գտից զտեղի յարկի Տեառն Աստուծոյ Յակոբայ :

Ահա լուսաք զնմանէ յԱփրաթայ. և դտաք զնա
ի դաշտս մայրեաց :

Մտցուք ի յարկս նորա . և երկիր պազցուք ի
տեղուջ ուր կացեալ են սաք նորա :

Արի՛ Տէր ի հանդիստ քո՝ դու և տապանակ
կտակի սրբու թեան քոյ :

Քահանայք քո զպեցցին զարդարութիւն . և
սուրբք քո ցնծալով ցնծասցեն :

Պանն Պաւթի սիրելւոյ քո՝ մի գարձուցաներ
զերեսս քո յ()ծելոյ քումնէ :

Երբուաւ Տէր Պաւթի ճշմարտութեամբ՝ և ոչ
սանաց նմա . ի պտղոյ որովայնի նորա նստուցա-
նել յաթոռ նորա :

Թէ պահեսցեն որդիք քո զօրէնս իմ, և զվկոյ-
ութիւնս իմ՝ զոր ուսուցից նոցա :

Որդիք նոցա նստցին յաւիտեանս յաւիտենից
յաթոռ քո :

Հաճեցաւ Տէր ընդ Սիօն . և ընտրեաց բնակիլ
ի նմա . ասէ՛՜ այս է հանդիստ իմ՝ յաւիտեանս
յաւիտենից . ի սմա բնակեցայց՝ զի հաճեցայ
ընդ սա :

Օ որբս սորա օրհնելով օրհնեցից . և զաղքատս
սորա լցուցից հացիւ :

Երկցանց սորա զպեցուցից փրկութիւն . և սբք
սորա ցնծալով ցնծասցեն :

Լնդ ծագեցից եղջիւր ՚ի Վաւիթ . պատրաստ
արարից զճրագ () ծելոյ խնոյ :

Թ շնամեաց սորա զգեցուցից զամօթ . այլ ՚ի վե-
րայ նորա ծագկեացի սրբութիւն իմ :

Օրհնութիւնս Աստիճանայ : ԸԼԲ :

Օ ի բարի՛ կամ զի վայելուչ . զի բնակին
եղբարք ՚ի միասին :

Որպէս իւղ զի իջանէ ՚ի գլուխ և ՚ի մօրուսն Լ-
հարօնի . և ՚ի մօրուացն իջանէ ՚ի գրասպանս
զգեստու նորա :

Որպէս ցօղ զի ցօղէ ՚ի Հերմօնէ ՚ի վերայ լերին
Սիօնի :

Տէր անդ պատրաստեաց զօրհնութիւն և զկեան-
սըն յաւիտենից :

Օրհնութիւնս Աստիճանայ : ԸԼԳ :

Լստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք Տեառն՝
զՏէր . ո՛ կայք ՚ի տան Տեառն . և ՚ի զաւիթս
Լստուծոյ մերոյ :

Ի զիչերի համբարձէք զձեռս ձեր ՚ի սրբու-
թիւն . և օրհնեցէք զՏէր :

() օրհնեցէ զմեզ Տէր ՚ի Սիօնէ . որ արար զեր-
կինս և զերկիր :

Աւելսն : ԸԼԴ :

() օրհնեցէք զանուն Տեառն . օրհնեցէք ծա-
ռայք Տեառն զՏէր . ո՛ կայք ՚ի տան Տեառն ,

և ՚ի դաւ ի թա Մատու ճոյ մերոյ :

Օրհնեցէք զՏէր՝ զի բարի է . սաղմոս սասցէք
անուան նորա զի քաղցր է :

Օ Յակոբ ընտրեաց իւր Տէր . և զԽարայէլ
ժառանգութիւն իւր :

Ես ծանեայ՝ զի մեծ է Տէր . և Տէր մեծ է քան
զամենայն կուռս :

Օ ամենայն զոր ինչ կամեցաւ և արար Տէր .
յերկինս և յերկրի՝ ՚ի ծով և յամենայն խորս
Հանէ զամպս ՚ի ծագաց երկրի . զխոյլատակունս
իւր յանձրես արար . և Հանէ զհողմ՝ ՚ի շտեմա-
րանաց իւրոյ :

Եհար զամենայն անդրանիկս Եգիպտացւոց . ՚ի
մարդոյ մինչև յանասուն :

Ասաքեաց զնշանս և զարուեստս իւր ՚ի մէջ քո
Եգիպտոս . ՚ի Փարաւօն և յամենայն զօրս իւր
Եհար զազգս բազումս . և սպան զթագաւորս
հօրս :

Օ Սեհօն թագաւոր Միօրհացւոց՝ զՈւր թա-
գաւոր Բասանու . և զամենայն թագաւորու-
թիւնս Բանանացւոց :

Ես զերկիր նոցա ՚ի ժառանգութիւն . ժառան-
գութիւն Խարայէլի ժողովրդեան իւրոյ :

Տէր՝ անուն քո յախտեան . Տէր՝ յիշատակ
քո յազգէ մինչև յազգ :

Պատէ Տէր զժողովուրդս իւր . և 'ի ճառայս
իւր մխիթարի :

Առաք հեթանոսաց ոսկի և արծաթ են՝ ձեռա-
գործք են որդւոց մարդկան :

Բերան զոյ՝ և ոչ խօսին . աչք են՝ և ոչ տես-
սանեն :

Ահանջք են՝ և ոչ լսեն . և ոչ գոյ շունչ 'ի բեր-
րանս նոցա :

Նման նոցա եղեցին ոյք արարին զնոսա . ամե-
նեքեան ոյք յուսացեալ են 'ի նոսա :

Տուն Իսրայէլի օրհնեցէք զՏէր . տուն Ահա-
րօնի օրհնեցէք զՏէր :

Տուն Ղևրայ օրհնեցէք զՏէր . երկիւղածք
Տեառն օրհնեցէք զՏէր :

Օրհնեալ Տէր 'ի Սիօնէ . որ բնակեալն է յԱ-
րուսաղէմ :

Աւելի-ի-ն : ՃԼԵ՝

Խոստովանեալ եղերուք Տեառն զի բարի է .
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Խոստովանեալ եղերուք Աստուծոյն աստուծոց .
զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Խոստովանեալ եղերուք Տեառն տերանց . զի յա-
ւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Արար սքանչելիս մեծամեծս միայն . զի յաւի-

տեան է ողորմութիւն նորա :

Օ երկինս արար խնայողութեամբ իւրով . զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Հաստատեաց զերկիր ՚ի վերայ ջուրց . զի յաւի-
տեան է ողորմութիւն նորա :

Արար զլուսաւորս մեծամեծս . զի յաւիտեան է
ողորմութիւն նորա :

Օ արեգակն արար իշխանական տունջեան . զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Օ լուսին և զաստեղս իշխանական գիշերոյ . զի
յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Եհար զերկիրն **Ե**գիպտացւոց անդրանկօք իւ-
րովք հանդերձ . զի յաւիտեան է ողորմութիւն
նորա :

Եւ եհան զԽարայէլ ՚ի միջոյ նորա . զի յաւի-
տեան է ողորմութիւն նորա :

Դձեռն բարձր և ՚ի բազուկ հզօր . զի յաւի-
տեան է ողորմութիւն նորա :

Եհերձ զծովն մեծ և բաժանեաց յերկուս մա-
սունս . զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Եւ անցոյց զԽարայէլ ընդ մէջ նորա . զի յա-
ւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Ընկզմեաց զՓարաւօն և զզօրս իւր ՚ի ծով կար-
միր . զի յաւիտեան է ողորմութիւն նորա :

Եւ եհան զժողովուրդ իւր յանապատ . զի յա-

Լիտեան է ողորմու թիւն նորա :

Եհար զազգս մե ծամե ծս . զի յաւիտեան է ողորմու թիւն նորա :

Եւ սպան զթագաւորս հզօրս . զի յաւիտեան է ողորմու թիւն նորա :

Օ Սեհօն թագաւոր Ամօրհացւոց . զի յաւիտեան է ողորմու թիւն նորա :

Օ Ուլգ թագաւոր Բասանու . զի յաւիտեան է ողորմու թիւն նորա :

Ետ զերկիր նոցա ՚ի ժառանգութիւն . զի յաւիտեան է ողորմու թիւն նորա :

Ժառանգութիւն Լարայէլի ծառայի իւրոյ . զի յաւիտեան է ողորմու թիւն նորա :

Յիշեաց զմեզ Տէր ՚ի խոնարհութեան մերում . զի յաւիտեան է ողորմու թիւն նորա :

Եւ փրկեաց զմեզ ՚ի ձեռաց թշնամեաց մերոց . զի յաւիտեան է ողորմու թիւն նորա :

Ստայ կերակուր ամենայն կենդանեաց . զի յաւիտեան է ողորմու թիւն նորա :

Խոստովան եղերուք Աստուծոյ երկնաւորի . զի յաւիտեան է ողորմու թիւն նորա :

Սուրբ Գառնի ՚ի Յեան Երեմիայի անշան յԵբրայեանոց :

ՃԼԶ :

Ազգեստ Բարեւոյւոց՝ անդ նստէաք և լայաք . որպէս յիշեցաք մեք անդ զՍիօն :

Ի մէջ ուռեաց նոցա կախեցաք զկտակարանս
մեր :

Անդ հարցանէին զերիչք մեր զբանս օրհնութեան . զերեվարք մեր ստիպէին զմեզ և սակին :

Օրհնեցէք մեզ յօրհնութենէն Սիօնի . իսկ զեւորդ օրհնեսցուք զօրհնութիւնս Տեառն յերկիր օտար :

Թէ մոռացայց զքեզ Երուսաղէմ . մոռացի զիս աջ իմ :

Ացեսցի լեզու իմ Ի քիմս իմ թէ ոչ յիշեցից զքեզ . թէ ոչ նախ նուազեցից զքեզ Երուսաղէմ . սկիզբն ուրախութեան իմոյ :

Յիշեա՛ Տէր զորդիսն Երովմայ՝ յաւուրսն Երուսաղէմի :

Այք սակին քակեցէք քակեցէք . մինչև Ի հիմն հասուցէք :

Դուստր Բարելացոց թշուառական . երանի որ հասոյց զհասուցումն քո՝ զոր դու մեզ հասուցեր :

Երանի որ կալաւ զմանկունս քո և եհար զքարի Սուրբ Դիւնի . ճիւղի :

Խոստովան եղէց քեզ Տէր բոլորով սրաի իմով . առաջի հրեշտակաց սաղմսս ասացից քեզ :

Օ ի լուար զբանս բերանոյ իմոյ . երկիրսպագից Ի տաճար սուրբ քո՝ և խոստովան եղէց անուան

քում, վասն ողորմութեան և ճշմարտութեան քոյ,
Մեծ արարեր յամենայնի զանուն սուրբ քո .
 յորում առուր կարգամ առ քեզ, վաղվաղակի
 լուր ինձ, և բազում արասցես զզօրութիւնս
 յանձն իմ:

Խոստովան եղիցին առ քեզ ամենայն թագա-
 ւորք երկրի, զի լուան զբանս բերանոյ քոյ, և
 օրհնեսցեն զճանապարհս քո:

Մեծ են փառք **Տեանն**՝ բորձր է **Տէր**, զխո-
 նարհս տեսանէ, և զբարձունս ՚ի հեռաստանէ
 ճանաչէ:

Թէ գնացիցես ՚ի մէջ նեղութեանց, կեցուցես
 զիս ՚ի բարկութենէ թշնամոյն:

Չգեցեր զձեռն քո՝ և փրկեաց զիս աջ քո, և
Տէր հատուցէ ընդ իմ:

Տէր ողորմութիւն քո յաւիտեան, զգործս ձե-
 ոաց քոց մի անտես առներ:

Ի Խորհրդ . Սուրբ Դուրի : ԸՆԸ :

Տէր փորձեցեր զիս և ծանեար զիս, դու
 ծանեար զնստիլն իմ և զյառնելն իմ:

Ի միտ առեր զխորհուրդս իմ ՚ի հեռաստանէ,
 զչաւիղս իմ և զվիճակս իմ դու քննեցեր, և զա-
 մենայն ճանապարհս իմ յառաջագոյն տեսեր:

զի՛նչ գոյ նենդութիւն ՚ի լեզուի իմում ,

Ահա դու Տէր՝ ծանեար զյիտին իմ և զառաջին իմ . դու ստեղծեր զիս , և եդեր զձեռն քո ՚ի վերայ իմ :

Աքանջելի եղև զխտութիւն քո յիննն . զօրացաւ , և ոչ հանդարտեմ ամա :

Յո՛ երթայց ես յողոյ քումմէ . կամ յերեսաց քոց ես յո՛ փախեայց :

Թէ ելանեմ յերկինս , դու անդ ես . և թէ իջանեմ ՚ի դժոխս , և անդ մօտ ես :

Թէ առից զթևս իմ ընդ առաւօտս . և բնակեցայց յեզերս ծովու :

Սակայն և անդ ձեռն քո առաջնորդեսցէ ինձ , և աջ քո ընկալցի զիս :

Ասացի՛ խաւար ուրեմն արդեօք ծածկեսց զիս . կամ գիշեր փոխանակ լուսոյ փափկութե՛ն իմոյ :

Խաւարն ՚ի քէն ոչ խաւարեսցի . և գիշերն որպէս տիւ լուսաւոր եղիցի . և խաւար նորա որպէս զլոյս նորա :

Ղո՛ւ ստացար զերիկամունս իմ . և ընկալար զիս յորովայնէ մօր իմոյ :

Խոստովան եղէց քեզ Տէր՝ զի ահեղ և սքանչելի ես . սքանչելի են գործք քո . և անձն իմ սիրեսց յոյժ :

Աչ թաղեաւ ոսկր իմ ՚ի քէն՝ զոր արարեր ՚ի ծա-

ծուկ . և կար զօրութեան խնոյ ընդ ստորինս
երկրի :

Օ անգործս իմ տեսին աչք քո . և ՚ի գիրս քո
ամենեքեան գրեցան :

Դ սուէ մոլորեցան . և ոչ ոք էր որ առաջնոր-
դէր նոցա :

Ինձ յոյժ մեծարու եղեն բարեկամք քո Աստ-
ուած . և յոյժ զօրացան իշխանք նոցա :

Թ ուեցի զնոսա և քան զաւազ բազմացան . զար-
թեայ՝ և արդ ընդ քեզ եմ :

Թ է սպանանես զմ զաւորս Աստուած . արք
արեան ՚ի բնց եղերուք յինէն :

Դ հակառակութիւն և ՚ի նախանձ առցեն ՚ի նա-
նիր զքաղաքս քո :

Օ ատելիս քո Տէր ատեցի . և ՚ի վերայ թշնա-
մաց քոց մաշեցայ :

Յ ատելութիւն կատարեալ ատեցի զնոսա . և
եղեն ինձ թշնամիք :

Փորձեա՛ զիս Աստուած՝ և ծանխր զսիրտ իմ .
քննեա՛ զիս՝ և ծանխր զշաւիղս իմ . և տես՝ թէ
իցեն անօրէնութիւնք ՚ի ճանապարհս իմ . և ա-
ռաջնորդեա՛ ինձ ՚ի ճանապարհս քո յաւիտենից :

Սաղմոս Դս-Էի : ԾԼԹ :

Ա պրեցո՛ զիս Տէր ՚ի մարդոյ չարէ . յառնէ
անիրաւէ փրկեա՛ զիս :

Խորհեցան զանօրէնութիւն ՚ի սիրտս իւրեանց .
 զօր ամենայն պատրաստեցան ՚ի պատերազմ :

Սրեցին զլեզուս իւրեանց որպէս զօձի . և թոյնք
 ի ժից ՚ի ներքոյ շրթանց նոցա :

Պահեա՛ զիս Տէր ՚ի ձեռաց մեղաւորի . և ՚ի
 մարդոյ շարէ փրկեա՛ զիս :

Խորհեցան խափանել զգնացս իմ . թագուցին
 ամբարտաւանք զորոգայթ ինձ :

Լարս ձգեցին որոգայթ ոտից իմոց . շուրջ ըզ
 շաւղօք իմովք եղին ինձ զպայթակղութիւն :

Ասացի՛ Տէր Աստուած իմ ես դու . ո՛ւնկն գիր
 Տէր ձայնի աղօթից իմոց :

Տէր Տէր զօրութիւն փրկութեան իմոյ . հովանի
 գլխոյ իմոյ յաւուր պատերազմի :

Մի մասներ զիս Տէր ՚ի ցանկութիւն մեղաւո-
 րաց՝ ոյք խորհեցան վասն իմ . մի ընդ վայր հար-
 կաներ զիս :

Օ՛ի մի երբէք բարձրացին . և խորհուրդք
 նոցա՝ մի կատարեցին . վախճան կատարածի
 նոցա վաստակ շրթանց իւրեանց ծածկեցէ
 զնոսա :

Արկցես ՚ի վերայ նոցա զկայծակունս հրոյ . և
 կործանեցես զնոսա . ՚ի տառապանաց մի կարա-
 ցեն կեալ :

Մարդոյ լեզուանոյ մի յաջողեսցի ՚ի վերայ

վերայ երկրի . ցրուեսցին ասկերք նոցա մերձ 'ի
դժոխս :

Ա՞ն քեզ Տէր Տէր են աչք իմ . 'ի քեզ յուսա-
ցայ . Տէր՝ մի հաներ զհոգի յինէն :

Պահեա՛ զիս յորոգայթէ որ թաղուցաւ ինձ . 'ի
զայթակղու թենէ գործողին զանօրէնութիւն :

Ա՛նկցին 'ի ցանցս նորա մեղաւորք . միայն եմ ես
մինչև անցից :

Ի՛մաստաբէն Դասբէ . Աղօթ . 'ի Ժամանակի շէ էր նա յոյ՛ն
անդ : Ը՛իսԱ :

Չայնիւ խնով ես առ Տէր կարգացի . ձայ-
նիւ խնով զՏէր աղաչեցի :

Սփռեցից առաջի Տեառն զաղօթս իմ . և զնե-
ղութիւնս իմ առաջի նորա պատմեցից :

'Ի նուազիլ յինէն հոգւոյ խնոյ՝ դու Տէր ծա-
նեար զչաւիղս իմ . 'ի ճանապարհի յոր և գնայի
թաղուցաւ ինձ որոգայթ :

Հայէի յաջմէ՛ տեսանէի , և ո՛չ ոք ճանաչէր զիս .
կորեաւ յինէն փախուստ իմ . և ո՛չ գտաւ ինդրօղ
անձին խնոյ :

Աղաղակեցի առ քեզ Տէր և ասացի . դու ես
յոյս և բաժին իմ յերկրին կենդանեաց :

Մայեանց Տէր յաղօթս իմ , զի ես խոնարհ եղէ
յոյժ . ապրեցո՛ զիս 'ի հալածչաց խնոյ՝ զի հզօրք
եղին քան զիս :

Տէր հան 'ի բանաէ զանձն իմ. գոհանամ զան-
ուանէ քումիէ :

Ի՞ք քեզ սպասեն արդարք՝ մինչև հատուցես :

Սուրբ Դավիթ. 'ի ծանուիի շի հաւածեաց ըն Աբիսու-
րիէ նորա : ՃԻՍԻ :

Տէր լուր աղօթից իմոց. սունկն դիր խնդրու-
ուածաց իմոց ճշմարտութեամբ քով :

Ի՞նչ անձ արդարութեամբ քով. և մի մտաներ
'ի դատաստան ընդ ծառայի քում. զի ոչ ար-
դարանայ առաջի քոյ ամենայն կենդանի :

Հալածեաց թշնամին զանձն իմ. խոնարհ արար
յերկիր զկեանս իմ. և նստոյց զես 'ի խաւարի
որպէս մսետալ յաւիտենից :

Չանձրացաւ յիս հոգի իմ. և սիրտ իմ խռովե-
ցաւ յիս :

Յիշեցի զաւուրսն զառաջինս. խորհեցայ յամե-
նայն գործս քո. յարարածս ձեռաց քոց խոր-
հեցայ. և համբարձի առ քեզ զձեռս իմ :

Ընձն իմ որպէս երկիր ծարաւի է առ քեզ. վաղ-
վաղակի լուր ինձ Տէր. զի նուաղեցաւ յինէն
հոգի իմ :

Մի դարձուցաներ զերեսս քո յինէն. նմանիցիմ
այնոցիկ՝ ոյք իջանեն 'ի գուբ :

Ի սելի արա ինձ առաւօտու զողորմութիւնս քո.

զի ես 'ի քեզ Տէր յուսացայ :

Յոյց ինձ ճանապարհ՝ յոր և գնացից . զի առ
քեզ Տէր համբարձի զանձն իմ :

Փրկեա՛ զիս 'ի թշնամեաց իմոց Տէր . զի զքեզ
ապաւէն ինձ արարի :

Ուսո՛ ինձ առնել զկամս քո . զի դու ես Աստ-
ուած իմ :

Հոգի քո բարի՛ առաջնորդեսցէ ինձ 'ի յերկիր
ուղիղ :

Ասն անուան քոյ Տէր կեցուցես զիս . արդա-
րութեամբ քով հանցես 'ի նեղութենէ զանձն իմ :

Ողորմութեամբ քով սատակեա՛ Աստուած զթըշ-
նամիս իմ . և կորո՛ զամենայն նեղիչս անձին իմոյ .
զի ես ծառայ քո եմ :

Սուգոս Դաւիթի ու Գաբիւի . ՃԻՅԳ :

Օրհնեալ Տէր Աստուած իմ . որ ուսոյց
զձեռս իմ 'ի պատերազմ , և զմատուենս իմ 'ի ճա-
կատամարտ :

Ողորմութիւն իմ և ապաւէն իմ . օգնական իմ
և փրկիչ իմ . ապաւէն իմ , և ես յուսամ 'ի նա .
ո՛ հնազանդ ասնէ զժողովուրդս ընդ ինև :

Տէր՝ ո՛վ է մարդ՝ զի յայտնեցար դու նմա . կամ
որդի մարդոյ՝ թէ համարիս ինչ զնա :

Մարդ նանրոյ նմանեցաւ . և աւուրք նորա որ-
պէս հովանի անցին :

Տէր խոնարհեցն զերկինս և էջ . մերձեան ՚ի լե-
րինս և ճխեսցին :

Փայլատակեան զփայլատակունս քո և խռովեան
զնոսա . առաքեան զնետս քո և ցրուեան զնոսա :

Առաքեան զձեռն քո ՚ի բարձանց՝ և փրկեան զիս
՚ի ջուրց բազմաց . և ՚ի ձեռաց որդւոց օտարաց :

Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան զնանրութիւն .
և աջ նոցա աջ է մեղաց :

Աստուած՝ յօրհնութիւն նոր օրհնեցից զքեզ .
տասնաղեաւ սաղմոսարանաւ սաղմոս ասացից
քեզ :

Ո՞ տացէ զփրկութիւն թագաւորաց մերոց . որ
փրկելոց իցէ զՂաւիթ ծառայ իւր ՚ի սրոյ չարէ :
Փրկեան զիս և ապրեցն զիս ՚ի ձեռաց որդւոց
օտարաց :

Որոց բերանք իւրեանց խօսեցան զնանրութիւն,
և աջ նոցա աջ է մեղաց :

Որոց ուստերք իւրեանց որպէս նորատունկ հաս-
տատունք են ՚ի մանկութենէ՝ իւրեանց . դստերք
նոցա զարգարեալ և պաճուճեալ ՚ի նմանութիւն
տաճարի :

Շտեմարանք նոցա լի են՝ և բղխեն ՚ի միմեանս .
խաչիւք նոցա բազմածինք են՝ և բազմանան ՚ի
զնացս իւրեանց . և անվեայք նոցա պարարտք են :

Ո՞չ գոյ իրամատութիւն ցանկոյ նոցա . և ո՞չ

աղաղակ 'ի հրապարակս նոցա :

Արդ երանեցից ժողովրդեան՝ որոյ այս այսպէս է . նա՛ երանի է ժողովրդեան , որոյ Տէր Աստուած է նոցա :

Սողմա՛ս օրհնաւ իւրեան 'Գաւթի՛ : Ճ'Խ'Գ' :

Քարձր առնեմ՝ զքեզ Աստուած իմ և թագաւոր իմ , և օրհնեմ զանուն քո յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յաւիտենից :

Օ օրհանասպազ օրհնեցից զքեզ . և գովեցից զանուն քո յաւիտեան՝ և յաւիտեանս յաւիտենից :

Մեծ է Տէր և օրհնեալ է յոյժ . և մեծութեան նորա ոչ գոյ չափ :

Ազգ և ազգ գովեսցեն զգործս քո . և զգորութիւնս քո սրատմեսցեն :

Օ մեծ վայելչութիւն փառաց սրբութեան քո՝ խօսեսցին . և զսքանչելիս քո սրատմեսցեն :

Օ զգորութիւն ահի քո ասացեն . և զմեծութիւնս քո սրատմեսցեն :

Օ յիշատակ բազում՝ քաղցրութեան քո բլրխեսցին . և արդարութեամբ քով ցնծացեն :

Գթած ողորմած է Տէր . երկայնամիտ և բազում ողորմ :

Քաղցր է Տէր առ ամենեւեան , և զթութիւն նորա 'ի վերայ ամենայն արարածոց իւրոց :

Իստատովան եղիցին առ քեզ Տէր ամենայն գործք

քո . և սուրբք քո օրհնեսցեն զքեզ :

Օ փառս արքայութեան քոյ ասացեն . և զգորութիւնս քո պատմեսցեն :

Ճանաչել որդւոց մարդկան զգորութիւնս քո . և զփառս մեծ վայելչութեան արքայութեան քոյ :

Արքայութիւն քո արքայութիւն ամենայն յաւիտենից . և տէրութիւն քո յազգէ մինչև յազգ :

Հաւատարիմ է Տէր յամենայն բանս իւր . և արդար է յամենայն գործս իւր :

Հաստատ է Տէր զամենայն գայթակղեալս . և կանգնէ զամենայն զլորեալս :

Աչք ամենեցուն ՚ի քեզ յուսան . և դու տաս զկերակուր նոցա ՚ի ժամու :

Բանաս զձեռն քո . և լցուցանես զամենեսեան քաղցրութեամբ կամօք քովք :

Արդար է Տէր յամենայն ճանապարհս իւր . և սուրբ է յամենայն գործս իւր :

Մերձ է Տէր առ ամենեսեան ոյք կարգան առ նա . առ ամենեսեան ոյք կարգան առ նա ճշմարտութեամբ :

Օ կամս երկիւղածաց իւրոց առնէ Տէր . աղօթից նոցա լսէ և կեցուցանէ զնոսա :

Պահէ Տէր զամենեսեան ոյք սիրեն զնա . և զամենայն մեղաւորս սատակէ Տէր :

Օ օրհնութիւնս Տեառն խօսեսցի բերան իմ .

օրհնեցէ ամենայն կենդանի զանուն սուրբ
նորա . յաւիտեան և յաւիտեանս յաւիտենից :

Աւելիւն : Անգեմս և Զարեմս : Ճիտե :

Օրհնեմ անձն իմ զՏէր . օրհնեցից զՏէր
ի կեանս իմ . սաղմոս ասացից Աստուծոյ իմոյ
մինչև եմ ես :

Մի յուսայք յիշխանս և մի յորդիս մարդկան .
զի ոչ գոյ փրկութիւն ի նոսա :

Ելցէ հողի ի նոցանէ և դարձցին անդրէն ի հող .
և յայնմ աւուր կորիցեն ամենայն խորհուրդք
նոցա :

Երանի ազգի՝ որոյ Տէր Աստուած Յակոբայ
օգնական է նմա . և յոյս նորա ի Տէր Աս-
տուած է :

Ուրար զերկինս և զերկիր . զծով և զամենայն
որ ի նոսա :

Ուրահէ զճշմարտութիւն յաւիտեան . և անէ
իրաւունս զրկելոց :

Տայ հաց քաղցելոց . և արձակէ զկապեալս Տէր .
Տէր բանայ զաչս կուրաց . և կանգնէ զգլորեալս
Տէր :

Տէր սիրէ զարդարս . Տէր պահէ զպանդուխտս .
զորքս և զայրիս ընդունի Տէր . և զճանապարհս
ամբարշտաց կտրու սանէ :

Թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան, Աստուած քո

Սիօն յազգէ մինչև յազգ :

Աւելիւն : Արեւ : Եւ Զարեհ : Ծիւծ :

Օրհնեցէք զՏէր՝ զի բարի է . սաղմոս Աստուծոյ մերում քաղցր եղիցի օրհնութիւն :

Շինէ զԵրուսաղէմ Տէր . և զցրուեալն Իսրայէլի ժողովէ :

Բժշկէ զբեկեալ սիրտս . և պատէ զամենայն վերս նոցա :

Որով զբաղմութիւն աստեղաց . և զամենեսեան զնոսա յանուանէ կոչէ :

Մեծ է Տէր մեր . և մեծ է զօրութիւն նորա . իմաստութեան նորա ոչ գոյ բաւ :

Ընդունի զհեզս Տէր . և խնարհ առնէ զամբարտաւանս մինչև յերկիր :

Օրհնեցէք զԱստուած խոստովանութեամբ . սաղմոս ասացէք նմա օրհնութեամբ :

Որ զբեցոյց զերկինս ամպովք . և պատրաստ արար զանձրև իւր յերկիր :

Բուսոյց զխոտ ՚ի լերինս . և զդալարի ՚ի ծառայութիւն մարգկան :

Որ տայ անասնոց կերակուր . ձաղուց ազաւուց ոյք կարգան առ նա :

Ոչ թէ ընդ զօրութիւնս ձիոյ կամեցաւ Տէր . և ոչ ընդ իրանս առն հսկայի հաճեցաւ :

Այլ հաճեցաւ Տէր ընդ երկիւղածս իւր . և
 ընդ այնոսիկ՝ ոյք յուսան յողորմութիւն նորա :

Աւել-իւն : Անգե-ն և Զատ-իւն : Ճիտէ :

Գովեան Երուսաղէմ զՏէր :

Եւ օրհնեան զԱստուած քո Սիօն :

Օ ի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց . և օրհնեաց
 զորդիս քո ՚ի քեզ :

Ո եդ զսահմանս քո ՚ի խաղաղութիւն . պարար-
 տութեամբ ցորենայ լցոյց զքեզ :

Առաքէ զբան իւր յերկիր . վաղվաղ ընթանան
 պատգամք նորա :

Ղանէ զձիւն որպէս զսար . և զմէզ որպէս փոշի
 ցանեաց :

Արկանէ զսառն որպէս պատառս . առաջի ցրտոյ
 նորա ս կարէ կալ :

Առաքէ զբան իւր՝ և հալէ զնոսա . շնչեացն
 հողմք՝ և գնացցեն ջուրք :

Պատմէ զբան իւր Յակոբայ . զարդարութիւն և
 զիրաւունս Իսրայէլի :

Ո՛չ այսպէս արար ամենայն ազգաց Տէր . և
 զգատաստանս իւր ո՛չ յայտնեաց նոցա :

* Աստ հեթ-եւ պարտ էին սաղմոսն ճիւղ . ճիւթ . և ճիւ .
 Բայն այնչի Գեղարտիւն-էն էին յառաջին Գողգոթո-թիւնն՝ հեթե-
 -եյտ և ղէ :

Առթիւ ԱՅԲ-ին-Տոյ Մ-ըգ-րէին . 3 :

Տէր զլուր քո լուայ և երկեայ . Տէր նայ-
եցայ ՚ի գործս քո և զարհուրեցայ :

Ի մէջ երկուց կենդանեացն ծանիցիս դու . ՚ի
մերձենալ ամացն յայտնեցիս . և ՚ի հասանիլ
ժամանակին երեսեցիս :

Ի խռովիլ անձին խնոյ՝ ՚ի ժամանակի բարկու-
թեան զողորմութիւն յիշեցես :

Աստուած ՚ի հարաւոյ եկեացէ . և սուրբն ՚ի Փա-
ռան լեանէ :

Յայտնեցեն երկինք զվայե լուծիւն փառաց
նորա . և օրհնու թեամբ նորա լցան տիեզերք :

Ճառագայթք որպէս ՚ի լուսոյ հատան ՚ի նմանէ .
և եղջիւրք ՚ի ձեռին նորա գտան . և անդ հաս-
տատեցաւ զօրութիւն փառաց նորա :

Յերեսաց նորա ելցեն հարուածք . և զհետ շաւ-
ղաց նորա երթիցեն մեծամեծք ՚ի թռչնոց :

Եկաց և չափեաց զերկիր . հայեցաւ և զխտեաց
զհեթանոսս :

Ի երինք հալեցին և անտառք վատնեցին . ճա-
նապարհք՝ օրք ՚ի սկզբանէն էին . կուրացին . և
՚ի նմանէ զողացի ամենայն երկիր :

Տեսի զբանակս Քուշացոց . խռովեցան բնա-
կիչք վրանայն Մագիամու :

Մի թէ ՚ի վերայ զետոց բարկացիս դու Տէր .

կամ սրտամտութիւն քո ՚ի վերայ գետոց . կամ
բարկութիւն քո ՚ի վերայ ծովու :

Ելեր դու ՚ի կառս քո . հեծելութիւնդ քո փըր-
կութիւն եղև յելանելն քո :

Օարթեաւ աղեղն քո՝ ՚ի նետս կապարճից քոց .
արբուցեր զգետս՝ ցրուեցեր զերկիր . և դողա-
ցուցեր ՚ի սաստկութենէ անձրևի , որք անցանն
ընդ սա :

Անդունդք աղաղակեցին մն ծապէս . լոյս փայլ-
ման արեգականն արգելաւ . և ծագումն լուսնին
դադարեցաւ :

Որպէս ՚ի նշոյլս սլաքաց քոց գնացես . և որպէս
՚ի լոյս փայլատակման սրոյ քոյ :

Բարկութեամբ զարթիցես ՚ի վերայ երկրի . և
դողութեամբ կասցես զհեթանոսս :

Երևեցար ՚ի փրկութիւն ժողովրդեան քոյ ՚ի
փրկել զընտրեալս քո :

Նետաձիգ եղեր ՚ի գլուխս մարդկան ամբարտա-
ւանից . և մինչև յանդունդս ծովու ընկղմեցան .
Խնդրեցեր զվրէժ զօրութեամբ քով ՚ի զօրա-
գլխացն մեղաւորաց՝ որք յուսացեալ էին յան-
դգնութիւնս իւրեանց . զի կերին զաղքատն ՚ի
դաղտնիս :

Աւաքեցեր ՚ի վերայ ծովու զերիվարս քո՝ և
խռովեցան յաղթ ջուրք անգնդոց :

Կացի ես՝ և զեւան աղիք իմ՝ ՚ի ձայնէ բերանոյ
 իմոյ . եմուտ դողումն յոսկերս իմ . և ես յանձն
 իմ խռովեցայ :

Օ այս պահեսցես յաւուր նեղութեան . ածել
 ՚ի վերայ ազգի ամենայնի՝ որք մարան չին ընդ ժա-
 ղավրպեան քում :

Թ զենի ոչ տացէ զպտուղ իւր . և յայգւոջ
 ըբր մի գացի . ձիթենիք սնասցին . և երկիր մի
 բուսուցէ զգալարի :

Պահասեսցին հօտք ՚ի ճարակաց . և եզինք մի
 գացին առ մտուրս :

Ես ՚ի Տէր յուսացայ . ցնծացայց և ուրախ եղէց
 Աստուած փրկիչ իմ :

Տէր Տէր եա ինձ զօրութիւն . և կացոյց զոտս
 իմ՝ ՚ի հաստատութեան . ՚ի վերայ պարանոցի
 թշնամոյն կացոյց զիս . և հանգոյց զիս երազ
 երազ :

Այ՛ Սաղմոս Իննագիր Դասնի՛ է՝ որբարոյ Բողո . ՚ի Ժամա-
 նակի՛ զէ էւ նո նահապալ ընդդէմ Գողգոթոս . առաջի
 Սառսուցայ՝ և աթենայն զօրացն Իսրայելի :

Փ ՈՒՐԸ էի ես յեղբարս իմ , և կրտսեր ՚ի
 տան հօր իմոյ . արածէի զխաչինս հօր իմոյ :

Զ ես ք իմ արարին զսաղմոսարան . և մատուէք
 իմ կազմեցին զգործի օրհնութեան :

Իսկ արդ՝ ո՞ սպասուեսցէ զայս Տեառն խմում,
ինքնին Տէր ամենայնի լուսցէ զամենայն:

Եւ առաքեաց Տէր զհրեշտակ իւր, և համբարձ
զիս ՚ի հօտէ խաշանց հօր խնոյ, և էօծ զիս յօ.
Տումն իւղոյ իւրոյ:

Եղբարք իմ մեծամեծք և գեղեցիկք՝ և ոչ հա-
ճեցաւ ընդ նոսա Տէր:

Ելի ես ընդ դէմ՝ այլազգւոյն՝ և նզովեցի զկուռս
նորա. հանի զսուսերն ՚ի նմանէ՝ և հատի զգլուխ
նորին, և բարձի զնախատինս յորդւոցն Խա-
րայէլի:

Մաղեանք

Լ՛ուր մեզ Տէր՝ լ՛ուր մեզ, Աստուածային
ողորմութեամբ, և զթութեամբդ քո խնայեան
յարարածս քո:

Մ՛արդասէր Տէր՝ վասն սրբուհւոյ անարատի
մօր քոյ և կուսի, և վասն խաչի քոյ սպասուա-
կանի՝ ընկան զազաչանս մեր և կէցո՞ զմեզ:

Չքարոզ և զմաղթանս տես ՚ի վերջ Ողորմեան կանանին,
յերես 136:

Օրհնեալն Երեյ Մաննայն :

Օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց .
 օրհնեալ փառաւորեալ անուն քո յաւիտեան :
 Հիրաւունս անցուցեր զայս ամենայն ընդ մեզ .
 արդար ես դու Տէր . և ամենայն դործք քո
 ճշմարիտ են :

Ղանապարհք քո ուղիղ են . և ամենայն դա-
 տաստանք քո արդար են :

Գատաստան արդարութեան ածեր ՚ի վերայ մեք
 ըստ ամենայնի . զոր ինչ ածեր ՚ի վերայ մեր՝ և
 քաղաքի սրբոյ հարցն մերոց Արուսաղէմի :

Արդարութեամբ և յիրաւի ածեր զայս ամենայն
 ՚ի վերայ մեր վասն մեզաց մերոց :

Անօրինեցաք և յանցեաք՝ ապստամբ լինել ՚ի
 քէն , մեզաք յամենայնի . և պատուիրանաց քոց
 միք ոչ անսացաք :

Ոչ պահեցաք և ոչ արարաք՝ որպէս պատուի-
 րեցեր դու մեզ . զի զբարիս դտցուք մեք ՚ի քէն :

Արդ՝ զամենայն զոր արարեր և զոր ինչ ածեր
 ՚ի վերայ մեր , արդար գատաստանաւ արարեր :

Մատնեցեր զմեզ ՚ի ձեռս թշնամեաց մերոց .
 անօրինաց՝ խստաց՝ և ապստամբողաց :

Ի ձեռս թագաւորի՝ անօրինի և չարի քան զա-
 մենայն երկիր մատնեցեր զմեզ :

Եւ արդ՝ ոչ զոյ մեզ ժամ՝ բանալ զբերանս մեր .

զի յամօթ և նախատինք եղաք ծառայից քոյ
և պաշտօնէից :

Այլ մի մատնէր զմեզ խապա՛ վասն անուան
քո . մի ցրէր զուխաս քո . և մի ՚ի բացեայ առնէր
զողորմութիւնս քո ՚ի մէնջ :

Վասն Աբրահամու սիրելւոյ քո . Իսահակայ
ծառայի քո . և Իսրայէլի սրբոյ քո :

Խոստացար նոցա և ասացեր . բազմացուցից
զզաւակ ձեր որպէս զաստեղս երկնից բազմու-
թեամբ . և որպէս զաւազ առ եզր ծովու :

Եւ արդ Տէր՝ նուաղեցաք մեք քան զամենայն
ազգս . և եմք տառապեալք յամենայն երկրի՛ այ-
սօր , վասն մեղաց մե բոց :

Ոչ գոյ ՚ի ժամանակի յայսմիկ իշխան . մար-
գարէ և առաջնորդ . ոչ ողջակէզք պատարագաց .
և ոչ խունկք օրինաց . և ոչ տեղի պատարագս
մատուցանել առաջի քո և զողորմութիւն գտա-
նել ՚ի քէն :

Այլ անձամբ՝ խոնարհեալ՝ և հոգւով տառա-
պանաց՝ ընդունելի լիցուք մեք սրպէս զողջակէզս
խոյոց և զուարակաց . և որպէս զբիւրաւորս
զառանց պարարտաց :

Այնպէս ընդունելի լիցին պատարագք մեր
այսօր առաջի քո . զի կատարեալ գտցուք զկնի
քո . և չիք ամօթ յուսացելոցս ՚ի քեզ :

Եւ արդ՝ զամբ զհետ քո ամենայն սրտիւք մե-
րովք . երկնչիմք ՚ի քէն և խնդրեմք զերեսս քո .

Տէր՝ մի յամօթ առներ զմեզ :

Այլ արա՛ առ մեզ ըստ հեզութեան քում՝ և
ըստ բազում ողորմութեան քում . փրկեա՛ զմեզ
վասն սքանչելեաց քոց Տէր , և փառաւորեսցի
անուն քո յառ խտան :

Յամօթ լիցին ամենեւեմն՝ որք չարչարեն զճա-
ռայս քո . ամաչեցեալ լիցին բռնութիւնք նոցա .
և ամենայն զօրութիւնք նոցա խորտակեսցին :

Եւ ծանիցեն զի դու ես Տէր Աստուած միայն՝ որ
փառաւորեալդ ես ՚ի վերայ ամենայն տիեզերաց :

Օրհնեալ ես դու Տէր Աստուած հարցն մերոց,
զովեալ՝ և առաւել բարձրացեալ անուն քո
յառ խտան :

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց, զո-
վեալ և առաւել՝ :

Օրհնեալ ես ՚ի տաճարի փառաց սրբութեան քո .
զովեալ և առա՛ :

Օրհնեալ ես ՚ի վերայ աթոռոյ արքայութեան
քո . զովեալ և առա՛ :

Օրհնեալ ես որ նստիս ՚ի քրօքէս՝ և հայիս
յանդունդս . զովեալ և առա՛ :

Օրհնեալ ես ՚ի վերայ հաստատութեան երկնից,
զովեալ և առա՛ :

- (Օրհնեցէք ամենայն գործք Տեառն զՏէր,
 օրհնեցէք և բարձր արարէք զնա յաւիտեան :
 (Օրհնեցէք երկինք զՏէր . օրհնեցէք և" :
 (Օրհնեցէք հրեշտակք Տեառն' և ջուրք որ ՚ի
 վերայ երկնից զՏէր . օրհն" :
 (Օրհնեցէք զօրութիւնք Տեառն' արեգակն և
 լուսին զՏէր . օրհն" :
 (Օրհնեցէք աստեղք երկնից՝ անձրև ք և ցօղք
 զՏէր . օրհն" :
 (Օրհնեցէք ամենայն հողմք՝ հուր և ջեր զՏէր" :
 (Օրհնեցէք ցուրտ և տօթ՝ ցօղ և ձիւնաբեր
 զՏէր . օրհն" :
 (Օրհնեցէք սառն և պարզ՝ եղեամն և ձիւն ըզ
 Տէր . օրհն" :
 (Օրհնեցէք տիւք և գիշերք՝ լոյս և խաւար ըզ
 Տէր . օրհն" :
 (Օրհնեցէք ամպք և փայլատակունք՝ և երկիր
 զՏէր . օրհն" :
 (Օրհնեցէք լերինք՝ բլուրք՝ և ամենայն բոյք
 երկրի զՏէր . օրհն" :
 (Օրհնեցէք աղբիւրք՝ ծովք՝ և գետք զՏէր . օրհն" :
 (Օրհնեցէք կէտք և ամենայն կայտառք որ ՚ի
 ջուրս՝ և թռչունք երկնից զՏէր . օրհն" :
 (Օրհնեցէք զազանք և անասունք և որդիք մարդ-
 կան զՏէր . օրհն" :

- () րհնեցէ Խարայէլ զՏէր . օրհնեցէ . և՛ :
 () րհնեցէ ք քահանայ ք զՏէր . օրհն՛ :
 () րհնեցէ ք ծառայ ք Տեառն զՏէր . օրհն՛ :
 () րհնեցէ ք անձինք և շունչ ք արդարոց զՏէր՛ :
 () րհնեցէ ք սուրբք և խոնարհ ք սրտիւ ք զՏէր՛ :
 () րհնեցէ ք Անանիա՛ Աղարիա՛ և Միսայէլ
 զՏէր . օրհնեցէ ք՛ :

Օրհնութիւն Մարիամն Աստուծո՞ծինն :

- Մ** ԵԾԱՅՈՒՍՅԷ անձն իմ զՏէր . և ցնծացէ
 հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով :
- Այց արար ՚ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ
 իւրոյ . այսուհետեւ երանիցեն ինձ ամենայն ազգք :
 Արար ընդ իս մեծամեծս հօրն . և սուրբ է անուն
 նորա :
- Ողորմութիւն արար յազգաց յազգս երկիւղա-
 ծաց իւրոց . և արար զօրութիւն բազկաւ իւրով :
 Յրուեաց զամբարտաւնս ՚ի մտաց սրտից . և
 քակեաց զհօրս յաթոռոց :
- Օ խոնարհս բարձրացոյց . զկարօտս էլից բարձու-
 թեամբ . և զմեծատունս արձակեաց ունայնս :
- Պաշտպանեաց Խարայէլի ծառայի իւրոյ . յիշե-
 լով . զողորմութիւն իւր :
- Որպէս իօսեցաւ առ հարսն մեր՝ ընդ Աբրահա-
 մու և զաւակի նորա յաւիտեան :

Օրհնութիւն Ջատրիայ՝ հօրն Յօհաննաս Միւրչի՝
Ղ. 1-100 : Ա.

Օրհնեալ Տէր Աստուած Խարայէլի՝ որ յայց
եւ, և արար փրկութիւն ժողովրդեան իւրոյ,
Յարոյց մեզ զեղջիւր փրկութեմ ՚ի տանէ՛ Վաւ-
թի ծառայի իւրոյ . որպէս խօսեցաւ բերանօք
սրբոցն՝ որք յաւիտենից մարգարէքն էին .
Փրկութիւն ՚ի թշնամեաց մերոց . և ՚ի ձեռաց
ամենայն ատելեաց մերոց .
Անեւ զողորմութիւն առ հարսն մեր՝ և յիշել
զկտակարանս սրբութեան իւրոյ .
Երդումն զոր երդուաւ Արբաճամու հօր մերոյ՝
տալ մեզ առանց երկիւղի զփրկութիւն ՚ի թշնա-
մեաց մերոց .
Պաշտել զնա սրբութեամբ և արդարութեամբ
առաջի նորա զամենայն աւուրս կենաց մերոց .
Եւ դու մանուկ՝ մարգարէ բարձրելոյն կոչեալիս՝
զնասցես առաջի Տեառն սլաութաստել զճանա-
նարհս նորա .
Տալ զգիտութիւն փրկութեան ժողովրդեան
իւրոյ . ՚ի թողութիւն ամենայն մեղաց մերոց .
Վասն զթոյ ողորմութեան Տեառն Աստուծոյ
մերոյ . որով երևեցաւ մեզ արեգակն ՚ի բարձանց
լուսաւոր առնել զխաւար մեր .
Օ՛ ազել լոյս ՚ի վերայ այսոցիկ՝ ոյք նսակօք

ի խաւարի և ի ստուերս մահու . ուղղել զոտս
մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան :

Աշօբ՝ Սեֆօֆի Ծերունայն : Ղալուս : Բ :

Արդ՝ արձակեա՛ զճառայս քո Տէր՝ ըստ բա-
նի քում՝ ի խաղաղութիւն . զի տեսին աչք իմ՝
զվրկութիւն քո՝ զորս պատրաստեցերս առաջի
ամենայն ժողովրդոց :

Այս յայտնեցար Հեթանոսաց . և փառք ժո-
ղովրդեան քում՝ Խարայէլի :

Աւելուս : Անգեայ և Զարիս : Ծ'ԽԸ :

Օրհնեցէ՛ք զՏէր յերկնից . օրհնեցէ՛ք
զնա ի բարձանց :

Օրհնեցէ՛ք զնա ամենայն հրեշտակք նորա . օրհ-
նեցէ՛ք զնա ամենայն զօրութիւնք նորա :

Օրհնեցէ՛ք զնա արեգակն և լուսին . օրհնեցէ՛ք,
զնա ամենայն աստեղք և լոյս :

Օրհնեցէ՛ք զՏէր երկինք երկնից . և ջուրք որ ի
վերոյ քան զերկինս՝ օրհնեցէ՛ք զանուն Տեառն :

Օ ի նս ասաց՝ և եղեն . հրամայեաց և հաստա-
տեցան :

Ասցոյց զնոսա յաւիտեանս յաւիտենից . սահ-
ման եզ և ոչ անցանեն :

Օրհնեցէ՛ք զՏէր յերկրէ վիշապք և ամենայն
խորք :

Հուր և կարկուտ, ձիւն և սառն, հողմ և մրրիկ
որք առնէք զբան նորա :

Երիւնք և ամենայն բարձունք, ծառք սրտա-
բերք՝ և ամենայն մտայնք :

Գազանք և ամենայն անասունք՝ սողունք և ամենայն թռչունք թեաւորք :

Թագաւորք երկրի և զօրք իւրեանց, իշխանք
և ամենայն դատաւորք երկրի :

Երիտասարդք և կուսանք, ծերք և տղայք օրհ-
նեցէք զանուն Տեառն :

Բարձրացաւ անուն նորա միայն, խոստովանու-
թիւն նմա յերկինս և յերկրի :

Բարձր առնէ Տէր զեղջիւր ժողովրդեան իւրոյ,
օրհնութիւն նմա յամենայն սրբոց նորա, յորդ-
ւոցն Իսրայէլի՝ ժողովոյն որ մերձ է առ Տէր :

Աւել--ի--ն : Անգէ--ն : Զ--տ--ր--ի--ն : Ը՛խթ :

Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն նոր,
օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց :

Ուրախացի Իսրայէլ յարարիչ իւր, որդիք
Սիօնի ցնծացեն ՚ի թագաւորն իւրանց :

Օ անուն նորին օրհնելով սաղմոսիւք և օրհ-
նութեամբ՝ սաղմոս երգեսցեն նմա :

Հաճի Տէր ընդ ժողովուրդ իւր սուրբ, և բարձր
առնէ զհեզս ՚ի փրկութեան :

Պարծեսցին սուրբքն փառօք . և ցնծասցեն ՚ի
հանգիստ իւրեանց . և բարձր արասցեն զԱստու-
ուած բերանօք իւրեանց :

Սուր երկայրի ետ ՚ի ձեռս նոցա . առնուլ ըզ-
հատուցումն ՚ի հեթանոսաց . ՚ի յանդիմանութիւն
ամենայն ժողովրդոց :

՚Ի կապել զթագաւորս նոցա կապանօք . զզօրա-
վարս նոցա ձեռնակապօք երկաթեօք :

Աննել նոցա դատաստան ըստ գրոց . և փառք
այս են ամենայն սրբոց նորա :

Աւելիւն : Անգէս : Եւ Զարեհ : ԾԾ :

Օրհնեցէք զԱստուած ՚ի սրբութեան նորա .
օրհնեցէք զնա ՚ի հաստատութեան զօրութեան
նորա :

Օրհնեցէք զնա ՚ի զօրութեան նորա . օրհնեցէք
զնա ՚ի բազում մեծութեան նորա :

Օրհնեցէք զնա ՚ի ձայն օրհնութեան . օրհնե-
ցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութեամբ :

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ . զովեցէք զնա
ուրախութեամբ :

Օրհնեցէք զնա ՚ի բանս քաղցր . զովեցէք զնա
՚ի բարբառս լսելիս :

Օրհնեցէք զնա ՚ի ձայն զօհնութեան . ամենայն
հոգիք օրհնեցէք զՏէր :

Աշօ՛ր Գրեթե՛ն թագաւորին :

- Տէր** ամենակալ՝ Աստուած Աբրահամու՝
Իսահակայ՝ Յակոբայ և զաւակի նոցա արդարոց,
ամենակալ **Տէր** թող զմեզս իմ՝
Որ արարեր զերկինս և զերկիր՝ և զամենայն զարդ
նոցա . ամենակալ **Տէր** թող զմեզս իմ՝
Որ կապեցեր զծով բանիւ հրամանի քո, փակեցեր
զխորս, կէքեցեր ահաւոր և փառաւորեալ անուամբ քով .
ամենակալ **Տէր** թող զմեզս իմ՝
Որ ամենայն ինչ սարսի և դողայ յերեսաց ահի
զօրութեան քո . ամենակալ **Տէր** թող զմեզս իմ՝
Անբաւ է մեծփայելչութիւն փառաց սրբութեան
քո . և սաստիկ է բարկութիւն սպառնալեաց քոց
ի վերայ մեղաւորաց . անչափ և անքննին են ու
ղորմութիւնք աւետեսաց քո . ամենա՛ն :
- Դու Տէր** բարձրեալ՝ գթած՝ երկայնամիտ՝ բազումողորմ .
և զզնանաս ՚ի վերայ չարեաց մարդկան . ամենա՛ն :
- Դու Աստուած**՝ ոչ եգեր ապաշխարութիւն վան
արդարոցն Աբրահամու՝ Իսահակայ և
Յակոբայ՝ որք ոչ մեղան քեզ . ամենա՛ն :
- Այլ եգեր ապաշխարութիւն վան իմ մեղաւորիս,
զի մեղայ աւելի քան զաւազ ծովու, և բազմացան
անօրէնութիւնք իմ . ամենա՛ն :
- Չեմ** արժանի հայիլ և տեսանել զբարձրու-

Թիւնս երկնից՝ ՚ի բազմութենէ անօրէնութեան
խնյ . ամենա՛ :

Արացեալ եմ ես ՚ի բռնութենէ կապանաց եր-
կաթից՝ և ոչ զոյ ինձ հանդիստ . ամենա՛ :

Բարկացուցի զսրտմտութիւն՝ և զչար առաջի ք-
արարի . կանգնեցի պատկեր՝ և բազմացուցի
զցասունն անձին խնյ . ամենա՛ :

Եւ արդ Տէր՝ խոնարհեցուցանեմ զձունր սրտի
խնյ՝ և հայցեմ ՚ի քաղցրութենէ քումմէ . ա՛ :

Մեղայ Տէր մեղայ . և զանօրէնութիւնս իմ ես
ինձէն զխտեմ . ամենա՛ :

Աղաչեմ և խնդրեմ ՚ի քէն՝ թող ինձ Տէր՝ թող
ինձ . և մի կորուսաներ զիս ըստ անօրէնութեան
խնյ . ամենա՛ :

Մի յաւիտեան բարկանար ինձ Տէր . և մի
յիշեր զչարխն իմ . և մի պարտաւորեր զիս ընդ
իջեալն ՚ի ներքոյ երկրի չարեօք . ամենա՛ :

Օ ՚ի դու Աստուած՝ Աստուած ապաշխարողաց
ես . և յիս ցոյց զբարերարութիւնդ քո . որ
անարժան եմ . ամենա՛ :

Կեցուցես զիս ըստ բազում ողորմութե քում .
և ես օրհնեցից զքեզ զամենայն աւուրս կենաց
խնյ . ամենա՛ :

Օ քեզ Տէր օրհնեն ամենայն զուարթունք
երկնից . և քո են փառք յաւիտեանս՝ ամէն .

Փառք Հօր և Արդար և Հողոյն սրբոյ
Այժմ և միշտ և՛ :

Առաջին և խնդրեմ ՚ի քէն Տէր՝ թող ինձ
զմեզս իմ :

Բազում հոգով Տէր՝ ողորմեան ինձ :

Աստուած՝ քաւեան զիս զմեղաւորս ՚ի մեղաց և
կեցոյն :

Արարիչ իմ և յոյս՝ Աստուած, գթեալ յիս ՚ի մե-
ղուցեալ ծառայս . և ողորմեան ինձ քաղմամեղիս :

Ամէնօրհնեալ սրբուհի՝ և միշտ կոյս Աստուա-
ծածին Մարիամ . բարեխօսեան առ Տէր վասն
մեր մեղաւորացս :

Ամենայն սուրբք Աստուծոյ՝ բարեխօսեցէք առ
Հայր ՚ի յերկինս վասն մեր մեղաւորացս :

Քրիստոս որդի Աստուծոյ անոխակալ՝ ընկալ
զազաչանս մեր . զի ՚ի քեզ են ապաւինեալ ան-
ձինք մեր :

Յազմող զօրութեամբ սուրբ և կենդանարար
և պատուական խաչի քո Տէր՝ պահպանեան զմեզ :

Առաքեան Տէր զհրեշտակ խաղաղութեան քո՝ սր-
եկեալ պահեսցէ զմեզ անխռովս ՚ի տուէ և ՚ի
զիշերի :

Եւ մարդասիրութեամբ քով յիշեան զմեզ Տէր՝
յիշեան զմեզ, յորժամ դաս արքայութեամբ
քով . և ողորմեան մեզ :

ճոցա ՚ի սրատերազմունս անգամ՝ ոչ խափունեն՝
 թող թէ ՚ի խաղաղութեան : Իսկ մեր ժողո-
 վուրդք՝ արտաքոյ աղօթից տեղոյ՝ բնաւ ոչ
 յիշեն զանունն Աստուծոյ . զի ոչ ունին փոյթ
 ՚ի կարգս աղօթից՝ որպէս զԱստուածապաշտս .
 այլ սիրեն զգատարկաբանութիւն քան զաղօթս :
 Եւ թէ երբեմն զան ոմանք յաղօթել առ քա-
 ճանայն , կամ փակեալ բերանով կանգնին՝ կամ
 զբուցատրութիւնս առնեն ընդ միմեանս : Օ ի
 ոչ ինքեանք զիտեն բանս աղօթից , և ոչ քա-
 ճանայից միտ գնեն սաղմասաց և պաշտմանց :
 Ասան այսր սրտաճառի արարաք զաղօթս զայս՝
 պարզ և յստակ բառիւ . վասն տխումարաց դիւ-
 րահաս լինելոյ : Որ է սակաւ ըստ բանից՝ տունս
 քսան և չորս , ըստ ժամուց տունջեան և գիշերոյ .
 ի ըստ տառից սրբոց մարգարէիցն , և զօրաւոր
 ըստ մտաց : Օ ի զյոյլովագոյն պէտս խնդրու-
 ճոց մերոց որ յԱստուծոյ՝ ունի յինքեան : Եւ
 տաւք ժողովրդեան մերում յուստ մն . զի ամի-
 նայն անձն Քրիստոսն էի ուսցի զսն , և ուր
 ճանդիպեսցին ՚ի ժամ աղօթիցն՝ իօսեսցին սովա-
 ընդ Աստուծոյ : Թէ յեկեղեցի , թէ ՚ի տան ,
 թէ յանդի , թէ ՚ի գործ ինչ , թէ ՚ի ճանապար-
 հի : Եւ որք ուսանին զսա և աղօթեցեն՝ մտա-
 դրութեամբ ջերմն ռանդ սրտիւ և արտասուօք :

ամենայն ինդրուածք որ գրեալ են ՚ի տնա՝ կատարեսցին ՚ի կենդանութեան և յետ մահուն ։
 Իսկ՝ որք արհամարհեն և ոչ ուսանին և ոչ աղօթեսցեն , ինքեանք տեսցեն զվնասս անձանց իւրեանց ։
 Մեք հատուք ՚ի մէնջ զպատճառն առնելով զաղօթս զայս ։ զի մի այլ ևս սրտաճառեսցեն թէ ոչ գիտեմք բանս աղօթից՝ վասն այնորիկ ոչ կամք յաղօթս ։ Բայց՝ ծանկցեն այնպիսիքն , թէ սատանայ ոչ այնչափ ջանայ զայլ քարեգործութիւնս մեր խափանել , սրչափ զաղօթս ։ զի գիտէ որ յաղօթիցն միայն իւքն հալածի ՚ի մէնջ , և Աստուած բնակի ՚ի մեզ ։ Ա՛րդ մեք աղաչեսցուք զբարերարն Աստուած բանալ զաչս մտաց ձերոց ։ յօժարութեամբ ուսանել զսն և աղօթել , և Աստուծոյ սիրելի լինել ։

Եւ յաղօթելն՝ զԳրեգորիս Աթուղիկոս Հայոց և զեղբայրն նորին զՍեբաստ՝ զաղօթիցս յօրինողն , յիշեցէք ՚ի Քրիստոս ։ Եւ որք ընդօրինակէք ՚ի գիրս զաղօթս , զրեցէք և զերատական բանս զայսոսիկ ։ Եւ որք գրեն զսա՝ զրեսցին ՚ի դպրութիւն կենացն յաւիտենից ։ Եւ որք ուսանին և աղօթեսցեն , ողորմութիւն ընկալցին ՚ի Քրիստոսէ , և որք ուսուցանիցեն զընկերս , վարձս առցեն Աստուծոյ ։ Եւ որք գրենն՝ մի

առաւել քան զօրինակս՝ բան կամ գիր խա-
 ճեացեն. և մի նուազ գրեացեն. զի մի այլ և այլ
 լինիցին բանքն. այլ հաւասար լիցին ամենեքեան
 ուր և գրեացին: Այլ տխմարքն ՚ի գիրս՝ ուղիղ
 գրողացն աացեն գրել. և Քրիստոսի փառք
 յաւիտեանս. ամէն:

Առթ. Իւրեանէնէն ունին հասարակէն ՚ի Քրիստոս:
 Արեւել Տեւոն Ներսէսի՝ Հայոց կրթութիւնի:

➤ ԱԻԱՏՈՎ. խոստովանիմ և երկիր պագա-
 նեմ քեզ Հայր և Արդի և սուրբ Հոգի. անեղ
 և անմահ բնութիւն. Արարիչ հրեշտակաց և
 Տարդկան և ամենայն եղելոց. ողորմեան քո ա-
 րարածոց և ինձ բազմամեղիս:

Հաւատով խոստովանիմ և երկիր պագանեմ քեզ
 անբաժանելի լոյս միամեական սուրբ Արարողու-
 թիւն և մի Աստուածութիւն. արարիչ լուսոյ և
 հալածիչ խաւարի. հայածեան ՚ի հոգւոյ խմէ
 զխուար մեղաց և անգիտութեան. և յուսու-
 բեան զմիտս իմ ՚ի ժամուս. յայտմիկ՝ աղօթել քեզ
 ՚ի հաճոյս և ընդունիլ ՚ի քէն զանդրուածս
 իմ. և՛:

Հայր երկնաւոր Աստուած Ճշմարիտ՝ որ առ-
 քեց՛ր զորդիդ քո սիրելի ՚ի խնդիր մուրիալ

ոչխարին, մեղսյ յերկինս և առաջի քո. ընկնի
 զիս որպէս զանառակ որդին. և զգեցն ինձ ըզ
 պատմութեանն զառաջին՝ զոր մերկացայ մեղօք.
 և՛:

Որդի Աստուծոյ Աստուած Ճշմարիտ՝ որ խնամաբ-
 ճեցար ՚ի հայրական ծոցոյ՝ և առեր մարմին ՚ի
 սրբոյ կուսէն Սարխանայ վասն մերոյ փրկութե-
 խաչեցար՝ թաղեցար և յարեար ՚ի մեռելոց. և
 համբարձար փառօք առ Հայր. մեղսյ յերկինս
 և առաջի քո. յիշեալ զիս որպէս զառապակն յոր-
 ժամ՝ գաս արքայու թեամբ քով. և՛:

Հոգի Աստուծոյ Աստուած Ճշմարիտ՝ որ իջեր
 ՚ի Յորդանան և ՚ի վերնասառնն և լուսաւ որեցեր
 զիս մկրտութեամբ սուրբ առաքանին. մեղսյ
 յերկինս և առաջի քո. մաքրեալ զիս վերասին
 աստուածային հրով քով՝ որպէս հրեղէն լեզ
 ոօք սուրբ զառաքեալն. և՛:

Անեղ բնութիւն՝ մեղսյ քեզ մտօք խմովք՝ Հոգ-
 ւով և մարմնով խմով. մի յիշեր զմեզս իմ զա-
 ռաջինս՝ վասն անուանդ քում սրբոյ. և՛:

Տեսող ամենայնի՝ մեղսյ քեզ խորհրդով, բանիւ
 և գործով. ջնջեալ զձեռագիր յանցանաց իմոց,
 և գրեալ զանուն իմ ՚ի դպրութեան կենաց. և՛:

Քննող գաղտնեաց՝ մեղսյ քեզ կամայ և ակա-
 մայ՝ զխոր թեամբ և անդխոր թեամբ. թողու-

Թիւն շնորհեա՛ մեղաւորիս . զի 'ի ծննդենէ սուրբ
աւագանին մինչև ցայսօր մի զուցեալ եմ աւա-
ջի Աստուածութեանդ քո . զգայարանօք իմալք
և ամենայն անդամօք մարմնոյս . և՛ :

Ամենախնամ՝ Տէր՝ զիբ պահապան աչաց իմոց
զերկիւղ քո սուրբ՝ ոչ ես հայիլ յարատ . և
ականջաց իմոց՝ ոչ ախորժել լսել զբանս չարու-
թեան . և բերանոյ իմոյ ոչ խօսել զստութիւն .
և սրտի իմոյ ոչ խորհել զչարու թիւն . և ձեռաց
իմոց՝ ոչ զործել զանիրաւութիւն . և ոտից
իմոց՝ ոչ զնալ 'ի ճանապարհս անօրէնութեան .
այլ ուղղեա՛ զչարժումն սոցա լինել միշտ ըստ
պատուիրանաց քոց յամենայնի . և՛ :

Հուր կենդանի Քրիստոս՝ զհուր սիրոյ քոյ՝ զոր
արկեր յերկիր . բորբոքեա՛ յանձն իմ . զի այ-
բեսցէ զախտ հոգւոյ իմոյ . և սրբեսցէ զեկղձ
մտաց իմոց . և մտքբեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ . և
վառեսցէ զլոյս զխտութե՛ քո 'ի սրտի իմում . և՛ :

Իմաստութիւն հօր Հիսուս՝ տուր ինձ իմաստու-
թիւն զբարիս խորհել և խօսել և զործել ա-
ւաջի քո յամենայն ժամ . 'ի չար խորհրոցոյ՝
'ի բանից և 'ի զործոց փրկեա՛ զիս . և՛ :

Կամեցօ՛ղ բարեաց Տէր կամարար՝ մի թողուր զիս
'ի կամս անձին իմոյ զնալ . այլ առաջնորդեա՛ ինձ
լինել միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց . և՛ :

Արքայ երկնաւոր՝ տուր ինձ զարքայութիւն
քոյ, զոր խոստացար սիրելիաց քոց, և զօրացն
զսիրա իմ՝ ատել զմեզս՝ և սիրել զքեզ միայն՝
և առնել զկամս քո, և սղորմնս՝:

Իննամօղ արարածոց՝ պահեա՛ն նշանաւ խաչի քո
զհոգի և զմարմին իմ՝ ի պատրանաց մեզաց, ի
փորձութեանց դիւաց, և ի մարդոց անիրաւաց,
և յամենայն վտանգից հոգւոյ և մարմնոյ, և՛:
Պահապան ամենայնի՝ Քրիստոս՝ աջ քո հովա-
նի լեցի ի վերայ իմ՝ ի տուէ և ի գիշերի. ի
նտիլ ի տան, ի գնալ ի ճանապարհ, ի ննջել
և ի յառնել զի մի երբէք սասանեցայց, և՛:

Աստուած իմ՝ որ բանաս զձեռն քո և լուս
զամենայն արարածս սղորմութեամբ քով, քեզ
յանձն առնեմ զանձն իմ, դու հոգն և պատ-
րաստեա՛ս զպէտտ հոգւոյ և մարմնոյ իմոյ յայսմ՝
հետէ մինչև յաւիտեան, և՛:

Պարձուցիչ մարտերոց՝ դարձո՛ղիս ի չար սովո-
րութեանց իմոց ի բարի սովորութի՛ն, և բեւեռն
ի հոգի իմ զսակալի օր մահուն, և զերգիւղ
գեհնեւոյն, և զէր արքայութեանն. զի զղջա-
ցայց ի մեզաց՝ և զործեցից զարգարութիւն, և՛:

Աղբիւր անմահութեան՝ աղբերացն ի սրտէ իմմէ
զարտասուս ապաշխարութեան որպէս պոռնկին,
զի լուացից զմեզս անձին իմոյ՝ յառաջ քան

զելաննելն իմ յաշխարհէս . և՛ :

Պարգեիչ ողորմութեան՝ պարգեան ինձ ուղղափառ հաւատով և բարի գործով և սուրբ մարմնոյ և արեան քո հաղորդութեամբն գալ առ քեզ . և՛ :

Բարերար Տէր՝ հրեշտակի բարւոյ յանձն արացես զիս՝ քաղցրութեամբ աւանդել զհոգի իմ . և անխառով անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն՝ որք են ՚ի ներքոյ երկնից . և ողոր՛ :

Այս ճշմարիտ Քրիստոս՝ արժանաւորեալ զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց ՚ի կոչման աւուրն . և հանգչիլ յուսով բարեաց՝ յօթեանս արդարոց մինչև յօր մեծի գալստեան քո . և՛ :

Պատաւոր արդար՝ յորժամ դաս փառօք Հօր դատել զկենդանիս և զմեռելս , մի մտաներ ՚ի դատաստան ընդ ծառայի քում . այլ փրկեալ զիս ՚ի յաւիտենական հրոյն . և լսելի արա ինձ զերանաւէտ կոչումն արդարոց յերկնից արքայութիւնդ . և՛ :

Ամենողորմ Տէր՝ ողորմեալ ամենայն հաւատացելոց ՚ի քեզ իմոց և օտարաց՝ ծանօթից և անծանօթից՝ կենդանեաց և մեռելոց . շնորհեալ և թշնամեացն իմոց և ատելեաց թողութիւն՝ որք առ իս յանցանացն . և դարձն զնոսա ՚ի չարեացն՝

զոր ունին վասն իմ, զի սղորմութեանդ քում
արժանի եղիցին . և'' :

Փառաւորեալ Տէր՝ ընկալ զաղաչանս ծառայիս
քո՝ և կատարեալ ՚ի բարի զինդրուածս իմ, բա-
րեխօսութեամբ սրբուհոյ Աստուածածնին և
Յօհաննու մկրտչին և սրբոյն Ստեփաննոսի նա-
խավկային և սրբոյն Գրիգորի մերոյ Առաաւոր-
չին և սրբոյ Առաքելոյ՝ Մարգարէից՝ Վարդա-
պետոց՝ Մարտիրոսաց՝ Հայրապետաց՝ Շըգ-
նաւորաց՝ Առւսանաց՝ Սիանձանց՝ և ամենայն
Սրբոց քոց, երկնաւորաց և երկրաւորաց, Եւ-
քեզ փառք և երկրպագութիւն անբաժանելի
սուրբ Էջրօրդութեանդ յաւիտեանս յաւիտե-
նից . ամէն :

Մաշեան՝ զօրմա՛ս ընդդէմ որհարեաց գիււերոյնոյ . ՚ի սրբոյն
Գրիգորէ՛ն Նաբեխոյնոյ տառեալ, ԺԲ :

ԱՆԿԱԼ քաղցրութեամբ Տէր Աստուած
Հօր՝ զդառնացողիս զաղաչանս, Մատիր գթու-
թեամբ առ պատկառեալս զիմօք . փարսանեա
ամենապարզև զամօթական տխրութիւնս . բարձ
յինէն սղորմած զանբմբերելի ծանրութիւնս,
Անջրպետեալ հնարաւոր զմահացու կրթութիւնս,
Աւարեալ միշտ յաղթող զխաբողին հաճութիւնս,
Բացագրեալ վերնային զմոլելոյն մառախուղ Արծ-
քեալ կեցուցիչ զկարուսչին ընթացմունս : Յըր-

ուեան ծածկատես զըմբռնողին չար զամուսնս :
 Խորտակեան անքննին՝ զմարտողին դիմեցմունս :
 Տեսանազրեան քո անուամբդ զլուսանցոյց երգ
 յարկիս : Պարսիակեան քո ձեռամբդ զառաստաղ
 տաճարիս : Վճազբեան քո արեամբդ զմուտ սեմոց
 սենեկիս : Աերտապո՛ գ.քո նշանդ ՚ի հետս ելից
 մաղթողիս : Ամրացո՛ քո աջուիդ զհանգստեանս
 խշախ : Մտքբեացես ՚ի հաղբից զծածկարան ան-
 կողնոյս : Պահեսցես քո կամօքդ զտառապեալ
 անձն հողւոյս : Անխարդախ արասցես զքո շնոր-
 հեալ շունչ մարմնոյս : Աացուսցես շրջափակ
 զպար զօրուդ երկնայնոյ . կարգեսցես ՚ի դիմի
 ընդ դէմ՝ դիւացն դասու : Տուր հանգիտ բերկ-
 բու թեան մահահանգոյնս ներհման ՚ի խորութե
 գիշերիս՝ բարեխօսութեամբ և հայցուածուք սր-
 բուհւոյ Աստուածածնիդ և ամենայն ընտրելոց :
 Ամիտիեալ սլարու բեան զպատուհան տեսու-
 թեանց զգայարանացս իմաստից՝ անզարհուրելի
 զեանզմամբ ՚ի ծփական խռովութեանց՝ կենցա-
 զպան զբաղմանց՝ անբջական երազոց՝ խօլակա-
 նաց ցնորից : Հիշտտակաւ քո յուսոյդ՝ անվեա-
 սելի պաշտպանեալ . և սթափեալ վերստին ՚ի
 ննջմանէ ծանրութեանց՝ ամենազգաստ արթնու-
 թեամբ՝ հոգենորոզ զուարթութեամբ ՚ի քեզ
 արձանացեալ . զայս ձայն մաղթանաց՝ բուր-

մամբ հաւատոց՝ քեզ ամէնօրհնեալ Թագաւոր
 փառաց՝ անճառից փառաբանողաց երկնադուբար
 խմբից երգակցեալ յերկինս առաքել . զի դու
 փառաւորեալ ես յամենայն արարածոց՝ յաւի-
 տեանս յաւիտենից . ամէն :

Արեւ + արեւոյ + Սեբոյն Գրեգորի Նորեմբերոյն : Գ. Գ.

ԱՍՏՈՒԱՅ յաւիտենական՝ բարերար և ա-
 մենակալ . ստեղծիչ լուսոյ՝ և յօրինիչ գիշերոյ .
 կեանք ՚ի մահու . և յոյս ՚ի խաւարի . յոյս ակնու-
 նողաց՝ և երկայնամուտ թիւն տարակուսելոց :
 Որ ամէնարուեստ իմաստութեամբ քո՝ դարձու-
 ցանես յայդ զստուերս մահու : Աննուագ ծա-
 գումն և անմուտ արեգակն : Քանզի ոչ զօրէ
 ծածկել զփառս տէրութեան քո խաւար գիշե-
 րոյ . որում կրկնի ծուներ երկրարագութեան ամե-
 նայն եղելոց . երկնաւորաց և երկրաւորաց և
 սանդարամետակունաց : Որ լսես զհեծութիւն
 կապելոց . և հայիս յաղօթս խանարհաց . և ըն-
 դունիս զինդրուածս նոցա : Աստուած իմ և թա-
 գաւոր իմ . կեանք իմ և ապաւէն իմ . յոյս իմ
 և վստահութիւն իմ Յիսուս Քրիստոս Աստ-
 ուածդ ամենայնի : Սուրբ հանգուցեալ ՚ի հոգիս
 սրբոց . մխիթարութիւն մշտաց . և քաւարան
 մեղուցելոց . որ գիտես զամենայն յառաջ քան

զիննել նոցա : Առաքեալ զպահպանողական զօրու-
 թիւն ազոյ քո՝ և փրկեալ զիս յերկիւղէ գիշերի
 և ՚ի դիւէ չարէ . որպէս զի զյիշատակ սոսկալի
 և սուրբ քո անուանոյ՝ միշտ համբուրեալ շըր-
 թամբբ հոգւոյ ըզձու թեան շնչոյ՝ կեցից պահ-
 պանեալ ընդ այնոսիկ՝ որք կարգան զքեզ ՚ի բոլոր
 որտէ : Այլ ՚ի դրոշմէ խաչի քոյոյ նշանիդ՝ զոր
 Աստուածային արեամբդ քո ներկեալ նորոգե-
 ցեր՝ և ՚ի նոյն շնորհ որդէգրութեան զմեզ մկր-
 տեցեր՝ և ՚ի փառս պատկերի քո նկարեալ յօրի-
 նեցեր . այսու պարգևօք աստուածականօք՝ ա-
 մաչեսցէ սատանայ . քակտեսցին մեքենայքն .
 բարձցին որոգայթքն . պարտեսցին մարտոցեալ-
 քըն . պակասեսցին զէնքն սայրասուրբ . մեր-
 ժեսցի մէզն . փարատեսցի խաւարն . մեկնեսցի
 մառախաւդն : Անգուկ քո հովանասցի և աջ քո
 կնքեսցէ . վասն զի գթած ես և ողորմած . և
 անուն քո կոչեցեալ է ՚ի վերայ ծառայից քոյ :
 Այլ քեզ ընդ հօր հոգւովդ սրբով փառք՝ իշխա-
 նութիւն և պատիւ այժմ՝ և միշտ և յաւիտեանս
 յաւիտենից : Ամէն :

Այսքո՛ւ շորոքո՛րք Սբեայն Գրեգորէ՛ն Նորէնայո՛յն : ԽԱՆՆ

ՈՐԴԻ՛ Աստուծոյ կենդանւոյ . օրհնեալդ
 յամենայնի . Հօրդ ահաւորի անքննիւն ծեռնդ .

որ տկարանայ առ ՚ի քէն և ոչ ինչ : Ար ՚ի ծագել
 տեստուեր նշուլից ողորմութեան քո փառաց .
 հալին մեղք , հալածին դեք . Չնջին յանցանք .
 իղին կապանք . խորտակին շղթայք . կենդա-
 նածնին մահացեալք . բժշկին հարուածք . ողջա-
 նան վէրք . բառնին ապականութիւնք . տեղի
 տան տխրութիւնք . նահանջին հեծութիւնք .
 փախնու խաւարն . մեկնի մէզն . մե բժի մառա-
 իուզն . փարատի մւայլն . սպառի աղջամուղջն .
 վերանայ մութն . գնայ գիշերն . տարագրի տագ-
 նասն . չքանան չարիքն . հալածին յուսահա-
 տութիւնքն : Եւ թագաւորէ ձեռն քո՝ ամենա-
 կնլ քաւիչդ ամենայնի , որ ոչ եկիր կորուսանել
 զմարդկան հոգիս , այլ՝ կեցուցանել , թող ինձ
 զանթիւ չարիսն իմ՝ բազում ողորմութեամբ
 քո : Օ ՚ի դու միայն ես յերկնի անձառ . և յերկ-
 րի անզննին . ՚ի տարր գոյից , և յեզր ծագաց
 աշխարհի : Ակիզքն ամենայնի՝ և յամենայնի .
 ամենայնիւ լրմամբ օրհնեալդ ՚ի բարձունս : Եւ
 քեզ բնդ Հօր և Հոգւոյդ սրբոյ վայելէ փառք
 յաւիտեանս յաւիտենից , Ամէն :

— 004400 —

